

Tilinpäätös 2025

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, kirjanpitoyksikkö

Lupa- ja valvontavirasto

Tekijät: Lupa- ja valvontavirasto

Kansikuva: Lupa- ja valvontavirasto

ISBN (PDF): 978-952-428-005-1

ISSN (verkkojulkaisu): 3087-792X

URN:ISBN:000-000-000-000-0

Julkaisun osoite: -

Sivumäärä: 167

Kieli: Suomi

Julkaisija: Lupa- ja valvontavirasto

Kuvailulehti

Julkaisusarjan nimi ja numero: Lupa- ja valvontaviraston julkaisusarja 6/2026

Osasto ja yksikkö: Yleinen osasto, Talouspalvelut

Tekijät: Lupa- ja valvontavirasto

Julkaisun nimi: Tilinpäätös 2025

Tiivistelmä:

Etelä-Suomen aluehallintovirasto -kirjanpitoyksikön vuoden 2025 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumisesta kuvaavista toteutumalaskelmista, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista.

Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin aluehallintoviraston toiminnan tuloksellisuudesta ja yhteiskunnallisuudesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös tilinpäätösanalyysin, sisäisen valvonnan arviointilausuman, arviointien tulokset ja yhteenvedot havaituista väärinkäytöksistä.

Asiasanat: Tilinpäätös, toimintakertomus, talous.

ISBN (PDF): 978-952-428-005-1

ISSN (verkkojulkaisu): 3087-792X

URN:ISBN:-

Julkaisun osoite: -

Sivumäärä: 167

Kieli: Suomi

Kustantaja /Julkaisija: Lupa- ja valvontavirasto

Kuvat: Lupa- ja valvontavirasto

Karttojen lähde- ja käyttöoikeustiedot: xxxx

Informationssida

Publikationsseriens namn och nummer:

Tillstånds- och tillsynsverkets publikationer 6/2026

Avdelningar och enheter: Yleinen osasto, Talouspalvelut

Sammanställd av: Tillstånds- och tillsynsverket

Publikationens titel: Tilinpäätös 2025

Refrat:

Bokföringsenheten Regionförvaltningsverket i Södra Finlands bokslut för 2025 består av en verksamhetsberättelse, utfallsberäkningar över budgetutfallen, intäkts- och kostnadsberäkningar som framställer intäkterna och kostnaderna, en balansräkning som anger den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och uppgifter som framställs i bilagor.

Verksamhetsberättelsen som är en del av bokslutet innehåller ledningens översikt av verksamheten samt rapporter över resultatet och den samhälleliga genomslagskraften av regionförvaltningsverkets verksamhet, en framställning av verksamhetens effektivitet, avkastning och kvalitetshanteringen och hanteringen av mänskliga resurser. Verksamhetsberättelsen inkluderar dessutom en bokslutsanalys, utlåtande om bedömningen av den interna kontrollen, resultaten av bedömningarna och sammanfattningar av upptäckta oegentligheter.

Ämnesord:

ISBN (PDF): 978-952-428-005-1

ISSN (verkkojulkaisu): 3087-792X

URN:ISBN:-

Publikationens adress: -

Sidantal: 167

Språk: Finska

Utgivare: Tillstånds- och tillsynsverket

Sisällys

Kuvailulehti.....	3
Informationssida	4
Sisällys	5
1 Toimintakertomus	7
1.1 Johdon katsaus	7
1.1.1 Vastuullinen johtaminen keskiössä	7
1.1.2 Yhdessä kohti Lupa- ja valvontavirastoa	7
1.2 Tuloksellisuus	8
1.2.1 Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	8
1.2.2 Ympäristöluvut	16
1.2.3 Opetus- ja kulttuuritoimi	18
1.2.4 Pelastustoimi ja varautuminen	21
1.2.5 Työsuojelu	25
1.2.6 Aluehallintovirastojen valtakunnalliset erikoistumistehtävät	27
1.2.7 Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut	39
1.2.8 Aluehallintovirastojen yhteiset tulostavoitteet	41
1.3 Vaikuttavuus	45
1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus	45
1.3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	49
1.4 Toiminnallinen tehokkuus	57
1.4.1 Toiminnan tuottavuus	57
1.4.2 Toiminnan taloudellisuus	59
1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	64
1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	67
1.5 Tuotokset ja laadunhallinta	67
1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	68
1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	77
1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	82
1.6.1 Toimintakulttuurimme on vastuullista ja perustuu yhteisiin arvoihin	82
1.6.2 Johtamisemme on ihmislähtöistä, varmistaen samalla tuottavuuden ja tuloksellisen toiminnan	83
1.6.3 Uudistuva henkilöstöpolitiikkamme mahdollistaa onnistumisen	84
1.6.4 Muut mittarit ja tunnusluvut	86
1.7 Tilinpäätösanalyysi	99
1.7.1 Rahoituksen rakenne	99
1.7.2 Talousarvion toteutuminen	100
1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma	107
1.7.4 Tase	108
1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	109
1.9 Arviointien tulokset	112
1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	112

1.10.1	Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot	112
1.10.2	Takaisin perintää koskevat yhteenvetotiedot	112
2	Talousarvion toteutumalaskelma	114
3	Tuotto- ja kululaskelma	115
4	Tase	116
5	Liitetiedot	123
5.1	Tilinpäätöksen viralliset liitteet	123
5.2	Muut liitteet	142
6	Allekirjoitus	165
7	Tilintarkastus	166

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

1.1.1 Vastuullinen johtaminen keskiössä

Aluehallintovirastot sopeuttivat toimintaa ja talouttaan osana julkisen talouden säästöjä aluehallintovirastojen yhteisen työryhmän johdolla. Virastojen vastuualueet laativat valtakunnallisesti strategiset henkilöstösuunnitelmat Lupa- ja valvontaviraston osastorakenteen mukaisesti. Suunnitelmilla ja yhteisellä tehtävien täyttölupamenettelyllä oli keskeinen rooli henkilöstömenojen hallitussa sopeuttamisessa ja henkilöstövoimavarojen yhteiskäytössä jo ennen uuden viraston käynnistymistä. Aluehallintovirastojen henkilöstömäärä laski edelliseen vuoteen nähden 2,7 prosentilla. Virastot panostivat myös esihenkilötyön kehittämiseen ja työkykyjohtamiseen. Virastojen johtamisindeksi oli hyvää tasoa, ja sairauspoissaolot alittivat tulossopimuksessa asetetun enimmäistavoitteen.

Ympäristöluvut-vastuualueet onnistuivat ylittämään tuottoja koskevat tavoitteet ja parantamaan kustannusvastaavuutta.

Aluehallintovirastojen vastuullinen talouden johtaminen loi edellytykset käynnistää Lupa- ja valvontavirasto kestävältä pohjalta.

1.1.2 Yhdessä kohti Lupa- ja valvontavirastoa

Vuoden 2025 onnistuminen oli ratkaistujen asioiden määrän kasvu edelliseen vuoteen nähden. Vireille tulleiden kanteluasioiden määrä kasvoi keskimäärin noin 24 prosentilla lähes kaikissa kanteluryhmissä. Ratkaistujen kantelujen määrä kasvoi kuitenkin keskimäärin 14 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Kehitys oli myönteisintä opetus- ja kulttuuritoimen vastuualueilla, jotka kasvattivat ratkaistujen kanteluasioiden määrää yli 36 prosentilla. Valvonta-asioissa ratkaistujen asioiden määrä kasvoi 11 prosentilla, ja ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaisissa asioissa ratkaistujen asioiden määrä kasvoi puolestaan 14,3 prosenttia. Myös käsittelyajat lyhenivät edellisestä vuodesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinteihin liittyvät haasteet alkoivat hellittää vuoden 2025 aikana. Vireille tulleiden asioiden määrä laski ja ratkaistujen asioiden määrä puolestaan kasvoi 19 prosentilla. Käsittelyaika piteni hieman edellisestä vuodesta.

Vuosi 2025 oli aluehallintovirastojen viimeinen toimintavuosi. Suurin osa aluehallintovirastojen tehtävistä siirtyi uuteen Lupa- ja valvontavirastoon, joka aloitti toimintansa 1.1.2026. Aluehallintovirastojen henkilöstö osallistui aktiivisesti aluehallinnon uudistuksen toimeenpanohankkeisiin perustyön rinnalla ja alenevassa henkilötyövuosikehyksessä. Henkilöstön sitoutuminen ja osaaminen auttoivat selviytymään vaativasta

toimintavuodesta. Aluehallintovirastojen toimintaa ja henkilöstöä siirtyi vuodenvaihteessa Lupa- ja valvontaviraston lisäksi Ruokavirastoon, Kilpailu- ja kuluttajavirastoon ja sisäministeriöön. Uudet rakenteet luovat paremmat edellytykset toiminnan tuloksellisuudelle ja vaikuttavuudelle.

1.2 Tuloksellisuus

Aluehallintovirastojen tuloksellisuus esitetään toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden otsikoiden alla. Tiedot on raportoitu vastuualuekohtaisesti kaikkien aluehallintovirastojen osalta yhteisesti. Mahdolliset suuret poikkeamat sekä aluehallintovirastojen erikoistumistehtävät raportoidaan virastokohtaisesti. Tulossopimuksen mukaiset tulostavoitteiden mittarit ja niiden toteumat aluehallintovirastoittain vuodelta 2025 esitetään 5.2 Muut liitteet -luvussa (Liite 1). Tulostavoitteiden mittarit muuttuivat suurelta osin vuoden 2024 tulossopimuksessa, joten liitteenä olevassa taulukossa esitetään tiedot vuosilta 2024–2025

1.2.1 Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ohjaustehtävän valvonta vahvistuu

Aluehallintovirastot ovat vahvistaneet yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ohjaustehtävän sekä hyvinvointialueiden valmiuden ja varautumisen valvontaa mm. ohjaus- ja arviointikäynneillä. Aluehallintovirastot ovat varmistaneet ja antaneet ohjausta yhteistyöalueiden sosiaali- ja terveydenhuollon valmiutta ja varautumista ohjaaville yhteistyöryhmille annettujen tehtävien toimeenpanon ja jatkuvuuden varmistamiseksi.

Yhteistyö ja tilannekuvan jakaminen sote-valmiuskeskusten kanssa

Sote-valmiuskeskusten kyky tuottaa ja jakaa tilannekuvaa aluehallintovirastoille sekä normaalioloissa että häiriötilanteissa on parantunut vuonna 2025, mutta on edelleen osittain puutteellista. Säännöllinen tilannekuvan jakaminen ei ole toteutunut kaikissa sote-valmiuskeskuksissa. Tilannekuvan jakamista on käytännössä harjoiteltu alueellisissa valmiusharjoituksissa. Aluehallintovirastot ovat tehneet ohjaus- ja arviointikäyntejä sote-valmiuskeskuksiin.

Hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen ja valmiussuunnittelun valvonta tehostuu

Aluehallintovirastot ovat tehostaneet hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen ja valmiussuunnittelun valvontaa. Aluehallintovirastot ovat valvoneet hyvinvointialueiden valmiussuunnitelmien ajantasaisuutta. Kaikilla hyvinvointialueilla on laadittu ja hyväksytty valmiussuunnitelmien yleiset osat sekä laadittu osittain myös toimialakohtaisia suunnitelmia.

Aluehallintovirastot parantavat valvonnan vaikuttavuutta sekä valtakunnallista yhdenmukaisuutta. Valvonta perustuu toiminnasta saatavaan tietoon sekä valvonnassa syntyneisiin tietoihin.

Aluehallintovirastot tekivät Valviran kanssa yhdenmukaisia toimintatapoja edistävää tiivistä ja vuorovaikutteista yhteistyötä muun muassa erilaisissa työryhmissä ja yhteisesti järjestetyissä tilaisuuksissa.

Aluehallintovirastot laativat yhteistyössä Valviran sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa järjestämislain 308:n 2 momentin mukaiset selvitykset hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden yhdenvertaisesta toteutumisesta vuonna 2024 ja Q1/2025. Selvitykset ovat osa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alueellisia asiantuntija-arvioita, jotka on julkaistu syksyllä 2025.

Aluehallintovirastojen ja Valviran koordinaatioryhmän nimeämät ennakollisen valvonnan ja valvonnan yhteistyöryhmät jatkoivat aktiivista toimintaansa aiempaan tapaan vuonna 2025. Yhteistyöryhmissä on yhtenäistetty aluehallintovirastojen ja Valviran rekisteröintien, lupien sekä valvonnan käytäntöjä ja linjauksia.

Valviran ja aluehallintovirastojen alkuarviointityöryhmän laatimat virastoille yhteiset alkuarvioinnin kriteerit sosiaali- ja terveydenhuollon kanteluista ja ammattihenkilövalvontaa sekä hyvinvointialueiden valvontaa varten vakiinnutettiin osaksi toimintaa.

Aluehallintovirastoissa seurattiin säännöllisesti tulossopimuksen mukaisten määrällisten tavoitteiden saavuttamista AVI-BI raportoinnin avulla.

Aluehallintovirastot jakoivat olemassa olevaa tietoa, muun muassa valvontapäätöksiä eri kanavissa. Merkittävistä valvontapäätöksistä pyrittiin tiedottamaan aktiivisesti. Sosiaali- ja terveydenhuollon kanteluista tuotettiin ratkaisulyhennelmiä aluehallintovirastojen verkkosivuille. Aluehallintovirastot pyrkivät jatkamaan aiempaa tavoitetta tuottaa vähintään viisi ratkaisulyhennelmää tai vakioraporttia. Valtakunnallisesti tavoite saavutettiin vain osittain.

Aluehallintovirastot kehittävät Valviran ohjauksessa ja yhteistyössä THL:n kanssa virastoille kyvykkyyttä arvioida valvontahavaintojen merkitystä hyvinvointialueiden taloudellisen kestävyyskannalta samoin kuin valvovien viranomaisten ratkaisujen vaikutuksia hyvinvointialueiden talouteen, toimintaedellytyksiin ja palvelujen saatavuuteen

Aluehallintovirastot ovat aloittaneet kehittämistoimet Valviran ja THL:n kanssa. Tavoitteena on luoda kyvykkyys arvioida valvontahavaintojen ja hyvinvointialueiden taloudellisen kestävyyskannalta välistä kausaliteettia. Samalla on suunniteltu mahdollisuuksia arvioida valvovien viranomaisten ratkaisujen vaikutuksia hyvinvointialueiden talouteen, toimintaedellytyksiin ja palvelujen saatavuuteen. Aluehallintovirastot ovat osallistuneet tapaamisiin, joissa edellä mainittujen kytkösten välisiä yhteyksiä on pohdittu.

Aluehallintovirastot kehittävät erikseen sovitusti yhteistyössä THL:n ja Valviran kanssa vuotuisiin selvityksiin liittyvää prosessia sekä erityisesti tiedon arviointia ja raportointia hyvinvointialueiden ohjauksen vaikuttavuuden parantamiseksi

Sosiaali- ja terveysministeriö on hyödyntänyt aluehallintovirastojen tuottamia järjestämislain 30§:n 2 momentin mukaisia selvityksiä hyvinvointialueista arvioidessaan hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteutumista 2025. Aluehallintovirastot laativat selvitykset yhtenäisten kriteerien mukaisesti yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä Valviran kanssa.

Aluehallintovirastot vahvistavat valvonnan painopistettä hyvinvointialueiden järjestämistehtävän ja omavalvonnan valvontaan sekä tähän liittyvään ohjaukseen, ja kohdentavat valvontaa valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti peruspalvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Valvonnan kohdentamisella aluehallintovirastot varmistavat omavalvontaa varmistavien menetelmien käyttöä toiminnan johtamisen ja kehittämisen työkaluna.

Hyvinvointialueiden valvonnan suunnittelu ja kehittäminen -projektin (HVA-projektin) tuottamaa materiaalia on hyödynnetty valtakunnallisessa sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman toimeenpanossa, hyvinvointialueiden valvonnassa ja siihen liittyvässä ohjauksessa kattavasti. HVA-projektissa on kehitetty sähköinen lomake, jota hyvinvointialueet ovat voineet hyödyntää lähettäessään aluehallintovirastoille valvontalain 34 §:n mukaisia tarkastuskertomuksia toimintayksiköihin tekemistään tarkastuskäynneistä. Toimintatapojen kehittäminen ja yhtenäistäminen hyvinvointialueiden valvonnassa jatkui 2025 yhteistyössä Valviran kanssa.

Aluehallintovirastot ovat toteuttaneet vuonna 2025 hyvinvointialueille ohjaus- ja valvontakäyntejä hyvinvointialueiden järjestämisvastuun sekä siihen liittyvän omavalvonnan toteutumisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi.

Valvonta on suunnattu palveluihin, joiden saatavuudessa, turvallisuudessa tai oikea-aikaisuudessa on vakavimpia puutteita. Valvonnassa on kiinnitetty erityistä huomiota henkilöstön saatavuuteen ja riittävyteen sekä hoitoon ja palveluihin pääsyn toteutumisen varmistamiseen.

Aluehallintovirastot keskittivät valvontaohjelman mukaisen suunnitelmallisen valvontansa riskiperusteisesti sinne, missä valvontaviranomaisen asiantuntemuksen mukaan palveluita ei saada järjestettyä lainsäädännön edellyttämällä tavalla tai oli suurimpia puutteita palveluiden saatavuudessa, laadussa tai oikea-aikaisuudessa.

Tavoitteena oli ohjata ja vahvistaa hyvinvointialueiden omavalvontaa palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa siten, että palvelut järjestetään lainmukaisesti ottaen huomioon niiden jatkuvuus, saatavuus ja yhdenvertaisuus sekä erityisen haavoittuvassa asemassa olevat asiakasryhmät.

Vuosille 2024–2027 tehdyn sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman mukaisesti Valviran ja aluehallintovirastojen suunnitelmallisessa valvonnassa tarkasteltiin vuonna 2025 erityisesti:

- perusterveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsy, yhteyden saaminen ja arvio hoidon tarpeesta
- hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- perustason mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelujen järjestäminen hyvinvointialueilla (aikuiset)
- lapsiperheiden palveluiden ja lastensuojelun sosiaalityön sekä perustason lasten ja nuorten mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelujen järjestäminen ja yhteistyö
- yhteisöllinen asuminen ja siihen liittyvä kotihoito.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallista valvontaohjelmaa on toimeenpantu valvonnan painopisteiden edellyttämällä tavalla, esimerkiksi perinteisin valvonnan keinoin selvittämällä asiaa kirjallisesti järjestämisvastuulliselta taholta, mutta myös järjestämällä yhteistyötapaamisia ja webinaareja hyvinvointialueille.

Aluehallintovirastot ovat kehittäneet yhteistyössä Valviran kanssa valvontatoimintaa valvontalain tavoitteiden ja edellytysten mukaisesti ja osallistuneet Soteri-rekisterin kehitystyöhön. Soteri-rekisterin toiminnalliset puutteet ovat haastaneet aluehallintovirastoja sote-rekisteröinneissä, eikä tulossopimuksen mukaisiin käsittelyaikatavoitteisiin vuonna 2025 kaikissa aluehallintovirastoissa päästy.

Valvonnan kohdentamiseen yhteistyössä Valviran kanssa laadittuja yhteisiä esiarviointikriteerejä sekä menettelytapoja on vakiinnutettu osaksi toimintaa.

Kanteluiden käsittelytapojen yhtenäistämiseksi ja toiminnan tehostamiseksi on laadittu kantelukäsikirja, malliasiakirjat ja päätöspohjat, fraasipankki sekä päätöslyhennelmiä. Aluehallintovirastoissa näiden ohjeiden jalkauttamista osaksi toimintaa on jatkettu vuonna 2025.

Valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon kanteluasioiden toiminto

Sosiaali- ja terveyshuollon keskitettyä kanteluasioiden käsittelyn valtakunnallista toimintaa jatkettiin vuoden 2025 ajan edellisvuosien tapaan lisärahoituksella. Toiminto keskitettiin Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon ja toiminnon resurssi oli 4,3 htv:ta.

Kanteluja käsiteltiin toiminnossa yhteensä 778 kpl. Tulossopimuksessa toiminnolle asetettu tulostavoite 650 kpl saavutettiin.

Toiminnon esittelijöiden tehtävät vastasivat pääosin muiden päätehtäväkseen sotekanteluita esittelevien tehtäviä. Toimintoon tuotavat asiat eivät olleet aikasidonnaisia. Esittelijöillä oli kokonaisvastuu käsiteltävästä asiasta alusta loppuun saakka (alkuarviointi, päätökset, kirjevastaukset ja muistutussiirrot). Toiminto tuki aluehallintovirastoja kanteluruuhkan purussa suoraan tai välillisesti. Esittelijöiden työpanosta voitiin siirtää joustavasti aluehallintovirastojen kesken tarpeen mukaan.

Toimintaperiaatteena oli toimia parhaiden käytäntöjen mukaisesti, levittää näitä laajemminkin käyttöön sekä tuoda virastojen välillä poikkeavia toimintatapoja konkreettisesti esiin ja tätä kautta mahdollistaa niiden yhtenäistäminen siten kuin peruspalvelut, oikeusturva ja luvat –vastuualueen johtajat yhteisesti sopivat. Toimintoa oli mahdollista hyödyntää esim. pilotoitaessa yhteisiä prosesseja ja toimintamalleja.

Valtakunnallisen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian toimeenpanosuunnitelman toteuttaminen sekä tähän liittyvä yhteistyö Valviran kanssa

Kansallista asiakas- ja potilasturvallisuustyötä toteutettiin osana aluehallintovirastojen vakiintunutta valvontaa yhteistyössä Valviran kanssa.

Aluehallintovirastojen ja Valviran yhteinen sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen valvontaohjelma ja sen toimeenpano nivoutuvat yhteen valtakunnallisen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian toimeenpanosuunnitelman kanssa.

Aluehallintovirastot edistävät poikkihallinnollista hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä sekä ehkäisevät eriarvoistumista

Aluehallintovirastot ovat edistäneet avien sisäistä poikkihallinnollista hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä mm. siten, että jokaisessa aluehallintovirastossa toimii poikkihallinnollinen hyvinvoinnin ja terveyden ja turvallisuuden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön -työryhmä, jossa on edustajia eri vastuualueilta.

Aluehallintovirastot ovat ohjanneet hyvinvointialueita järjestämällä ehkäisevän päihdetyön webinaareja EPT-toimijoille yhteistyössä THL:n kanssa. Aluehallintovirastot ovat lähettäneet hyvinvointialueille ohjauskirjeen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä järjestäneet webinaarin yhteistyössä Valviran kanssa. Aluehallintovirastot ovat myös järjestäneet ohjaus- ja arviointikäyntejä yhteistyössä opetus ja kulttuuritoimi -vastuualueiden kanssa.

Aluehallintovirastoissa on aloitettu romanipolitiikan toimeenpanon toimintamallien yhdenmukaistaminen ja kehittäminen. Romanipolitiikan toimeenpanon suunnittelu on kiinnitetty voimassa olevan romanipoliittisen ohjelman toimeenpanon tukeen ja seurataan alueilla sekä meneillään olevaan virastouudistukseen.

Riskiperusteisuuden vahvistaminen muuttuvien markkinoiden alkoholivalvonnassa

Alkoholihallinnon kenttävalvontaa on kehitetty edelleen siten, että kohdevalinnoissa ja riskien arvioinneissa hyödynnetään aiempia havaintoja, kuten omavalvontasuunnitelmien puutteita, epäkohtailmoituksia, annettuja seuraamuksia ja havaittuja epäkohtia. Tämä on vahvistanut valvonnan riskiperusteisuutta ja kohdentamista.

ALLU-järjestelmä tukee valvontatyötä, mutta sen valvontakohdehakuun liittyviä toiminnallisuuksia voidaan edelleen kehittää. Kunta- ja aluekohtaisten valvontasuunnitelmien laatiminen onnistuu järjestelmässä, mutta prosessi on vielä melko aikaa vievä. Kehittämällä hakutoimintoja ja automatisoimalla yhdistämistä voidaan jatkossa tehostaa

suunnitelmien laadintaa ja vähentää manuaalista työtä. Tämä tarjoaa hyvän lähtökohdan järjestelmän jatkokehitykselle ja valvonnan sujuvoittamiselle.

Alkoholilain valtakunnallisen valvontaohjelman painopisteiden alueellinen toimeenpano

Aluehallintovirastot ja Valvira sopivat, että alkoholihallinnon valtakunnallisen valvontaohjelman 2019–2024 voimassaoloa pidennetään vuodelle 2025, eikä uutta valvontaohjelmaa laadita alkoholilainsäädännön tulevien muutosten ja aluehallinnon uudistuksen vuoksi. Aluehallintovirastot ovat kuitenkin laatineet vuodelle 2025 omat valvontasuunnitelmansa, joissa on otettu painopisteinä huomioon muun muassa alueelliset tarpeet ja tavoitteet.

Tupakkavalvonnan alueellisen tilannekuvan muodostaminen ja ylläpitäminen

Aluehallintovirastot ovat osallistuneet aktiivisesti tupakkavalvonnan valtakunnallisen tilannekuvan työkalujen selvittämiseen yhteistyössä Valviran kanssa. Valvontatietoa on analysoitu sovittujen työkalujen avulla.

Vahvistetaan alueellista tupakkaohjausta valtakunnallisiin painopisteisiin tukeutuen

Aluehallintovirastot ovat kehittäneet alueellista yhteistyötä edelleen yhdessä tupakkalakia valvovien ja ehkäisevää päihdetyötä harjoittavien viranomaisten kanssa mm. osallistumalla poikkihallinnollisen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön -työryhmän toimintaan ja osin myös kuntakäynteihin alueillaan. Painopisteet on huomioitu myös muussa ohjauksessa ja neuvonnassa sekä ulkoisessa viestinnässä.

Painotetaan terveydensuojelun ohjauksessa terveyshaittojen kokonaisvaltaista arviointia

Aluehallintovirastot jatkoivat yhteistyötä terveydensuojelu- ja tupakkavalvonnan arviointi- ja ohjauskäytien yhdenmukaistamiseksi ja kehittämiseksi sekä toteuttivat Vati-tietojärjestelmän raportteihin perustuvaa arviointia valmistellun valtakunnallisen mallin mukaisesti. Tulosten käsittelyä ja raportointia on jatkettu vuonna 2025.

Terveydensuojelulain kokonaisuudistuksen valmistelua tuettiin aktiivisesti osallistumalla kokonaisuudistushankkeen ohjausryhmään sekä alatyöryhmiin. Resurssivajauksen vuoksi Pohjois-Suomen aluehallintovirasto ei osallistunut edellä mainittuihin ryhmiin.

Asumisterveysasioita edistettiin jatkamalla sisäilmaklinikoiden sarjaa, vuonna 2025 oli kaksi tilaisuutta. Näissä oli runsas osanotto ja osallistujien mielestä hyvä ohjelma.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvojakohtaisen riskiarvion päivittäminen

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvojakohtainen riskiarvio on päivitetty edellisen kerran 27.12.2023. Vuosina 2024–2025 ei ilmennyt merkittäviä

päivitystarpeita. Päivitystarve koskee lähinnä oikeudellisten palveluiden tarjoajia, joiden osalta riskejä tullaan arvioimaan yhteistyössä Suomen Asianajajat kanssa FATF:n edellyttämällä tavalla. Riskiarvio on tarkoitus päivittää alkuvuonna 2026.

Elinkeino-oikeudellisten asioiden sekä kilpailu- ja kuluttaja-asioiden toiminta- ja valvontasuunnitelmien toteuttaminen

Aluehallintovirastot laativat erillisen valtakunnallisen välitysliikevalvonnan toimintasuunnitelman vuodelle 2025. Suunnitelman mukaisesti aluehallintovirastot muun muassa valvoivat, että sekä välitysliikkeiden että niiden vastuuhenkilöiden luotettavuus täytti välitysliikerekisteröinnin. Edelleen aluehallintovirastot valvoivat sitä, että välityslikelain mukaiset ammattipätevyyttä ja palveluksessa oloa koskevat vaatimukset täyttyvät välitysliikkeiden toiminnassa. Edellä mainitun lisäksi aluehallintovirastot myös valvoivat välitysliikkeiden suorittamaa markkinointia energiatodistus- ja pinta-alailmoittelun sekä välitysliikkeiden toiminimen ilmoittamisen osalta. Lisäksi aluehallintovirastot ovat kehittäneet välitysliikeasioiden yhteistyötään, joka liittyy tulevan Lupa- ja valvontaviraston perustamiseen, ja kokoontuneet Kiinteistönvälitysalan keskusliiton lakivaliokunnan kanssa.

Aluehallintovirastot toteuttivat Kilpailu- ja kuluttajaviraston käynnistämiä selvityksiä ja hankkeita, jotka sisältyivät toimintasuunnitelmaan. Aluehallintovirastot toteuttivat sovitut hankkeet yhdessä Kilpailu- ja kuluttajaviraston kanssa resurssien mukaan. Hankkeet koskivat sosiaali- ja terveydenhuollossa käytettyjen palvelusetelien markkina tutkimusta, hintailmoittelun valvontaa, luottomarkkinoinnin valvontaa (kohteena autoluottojen markkinointi) ja matkapakettien vakuusvalvontaa.

Kenttävalvontaa on toteutettu aluehallintovirastojen kilpailu- ja kuluttaja-asioissa sekä elinkeino-oikeudellisissa asioissa. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston mittauslaitteistoissa valvonnan pääpaino oli päivittäistavara- ja erikoistavarakaupan vaakojen ja taaran käytön valvonnassa. Aluehallintovirastojen oma-aloitteisen hintamerkintävalvonnan painopisteenä oli päivittäis- ja erikoistavarakaupan hinnan ilmoittaminen.

Valtion aluehallinnon uudistuksessa kilpailu- ja kuluttajahallinnon tehtävät siirtyvät Kilpailu- ja kuluttajavirastoon, lukuun ottamatta mittauslaittevalvontaa, joka siirtyy Lupa- ja valvontavirastoon.

Työvoimapalveluiden yhdenvertaisen saatavuuden edistäminen

Valvontasuunnitelman mukaiset toimenpiteet kyettiin toteuttamaan ja tavoitteet saavutettiin suurimmaksi osaksi. Valvontatoimien määrään ja käsittelyaikaan kuitenkin vaikutti osaltaan kanteluasiamäärän ennakoitu ja voimakas kasvu.

Kanteluasioiden käsittelyn tehostamiseksi vakiinnutettiin kanteluasioiden alkuarviointimenettely osaksi toimintaa. Asiakkailta tulevien kysymysten ja tiedustelujen käsittelyn sujuvoittamiseksi otettiin käyttöön asiointipostilaatikko sekä päivystysvuorot.

Valvonnassa hyödynnettiin työvoimapalveluiden valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluita. Työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskusten käymien alueellisten työllisyyden

edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelujen (YSE-keskustelut) tueksi laadittiin työ-
lisyysaluekohtaiset valvontamuistiot.

Työvoimapalveluiden valvonta on suunnattu palveluihin, joiden saatavuudessa tai oikea-aikaisuudessa on vakavimpia puutteita

Valvontaa kohdistettiin riskiperusteisesti mm. työllisyyden kuntakokeilujen aikana teh-
tyjen havaintojen ja epäkohtailmoitusten perusteella. Tavoitteena oli tukea työvoimavi-
ranomaisia ja KEHA-keskusta siten, että työvoimapalvelut järjestetään laissa edellyte-
tyllä tavalla ja toiminta olisi paitsi lainmukaista, myös hyvän hallinnon mukaista.

Valvontasuunnitelman mukaisesti suunnitelmakaudella tarkasteltiin erityisesti työnha-
kijan palveluprosessin etenemistä ja palkkatuen tarjoamista. Työttömyysturva-asioiden
osalta jatkuvaan seurantaan otettiin työvoimapoliittisten lausuntojen käsittelyaika sekä
tarkasteltiin erityisesti työvoimapoliittisten edellytysten selvittämistä yrittäjälausunto-
jen osalta.

Valvontatoimista sekä valvonnassa havaituista puutteista ilmoitettiin työ- ja elinkeino-
ministeriölle.

Eläinten hyvinvoinnin ja lääkitsemisen valvontasuunnitelman toteutumisaste

Eläinten hyvinvoinnin ja lääkitsemisen valvontasuunnitelma sisälsi seuraavat kohdat:

- eläinsuojelun otantavalvonnat tiloilla
- eläinkuljetusten otantavalvonnat
- eläinten lääkitsemisen valvonnat tiloilla
- eläinlääkäreihin kohdistuvat lääkitsemisen valvonnat.

Valvontasuunnitelmien toteuttaminen onnistui pääosin hyvin ja tavoitteet saavutettiin.
Eläinsuojelun otantavalvontojen ja eläinkuljetusvalvontojen osalta tavoitteet eivät kui-
tenkaan kaikilta osin toteutuneet Länsi- ja Sisä-Suomen, Lounais-Suomen, Itä-Suomen
ja Lapin aluehallintovirastossa.

Aluehallintovirastot huolehtivat alueellaan kattavasta eläintauteihin varautumisesta ja tehokkaasta eläintautien torjunnasta

Suomen eläintautitilanne oli vuonna 2025 oli kohtalaisen hyvä. Alkuvuodesta todettiin
muutama korkeapatogeeninen lintuinfluenssatapaus Etelä-Suomen alueella, mutta
marraskuussa todettiin muuttoaikaan isommilla linnuilla (joutsenilla, hanhilla) tautia eri
puolilla Suomea. Rajoitusalueita ei näiden tapausten vuoksi ollut tarpeen muodostaa.
Salmonellaa naudoilla, sioilla ja siipikarjassa tavattiin edellisten vuosien tavoin melko
runsaasti varsinkin Lounais-Suomen ja Pohjanmaiden alueella ja myös Itä-Suomessa.

Eläintautivarautumista on ylläpidetty seuraamalla tiiviisti EU:n ja muiden lähialueiden
eläintautitilannetta ja tiedottamalla tilanteesta.

Valmiuseläinlääkäreitä on koulutettu vuosittaisissa eläintautivalmiuspäivissä. Eläintautiepäilyihin on suhtauduttu vakavasti, ja jokainen epäilytapaus on selvitetty yhteistyössä kunnaneläinlääkärin kanssa.

Turkistarhojen lintuinfluenssaepidemian aikaisia toimenpiteitä on kuvattu ja selvitetty eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen tarkastuksessa ja EU:n komissiolle Fact Finding –missiossa.

Aluehallintovirastojen jatkuvalla arvioinnilla ja ohjauksella toteuttama kunnallisen elintarvikevalvonnan vaatimustenmukaisuuden valvonta

Kunnallisen elintarvikevalvonnan jatkuvan arvioinnin ja ohjauksen tavoitteet saavutettiin aluehallintovirastoissa pääosin hyvin, eli vuoden 2025 toimenpiteet toteutuivat suunnitellusti ja tavoitteiden mukaisesti. Kehittäviä ja korjaavia toimia sekä seurantaa on kohdennettu ja toteutettu suunnitellusti ja tarpeen mukaan priorisoiden. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston vaikuttavuustavoite toteutui erinomaisesti. Lounais-Suomen aluehallintovirasto jäi asetetuista tavoitteista. Aluehallintovirastot ovat myös osallistuneet ympäristöterveydenhuollon tietojärjestelmien kehittämis- ja uudistamistyöryhmiin.

1.2.2 Ympäristöluvut

Toimintamme tuottavuus ja maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus paranevat

Ympäristölupavastuualueiden maksullisen toiminnan tuotot nousivat merkittävästi aiemmista vuosista. Vuoden 2025 lupatulokertymä ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaista päätöksistä oli noin 8,75 miljoonaa euroa. Tulokertymä oli 60 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2024 noin 5,49 miljoonaa euroa. Lupatulojen kasvuun vaikutti erityisesti maksuasetukseen viime vuosina tehdyt muutokset.

Ympäristölupavastuualueet antoivat vuonna 2025 yhteensä 878 päätöstä. Tämä on noin 14 prosenttia enemmän kuin vuonna 2024. Ratkaistujen asioiden määrän kasvua auttoivat toiminnan tehostamistoimenpiteet ja käytössä olleet riittävät henkilöresurssit. Luonnollisesti tämä vaikutti myös lupatulokertymän suureen kasvuun.

Vuonna 2025 vireille tuli 846 hakemusasiasiaa. Vireille tulleiden asioiden lukumäärä kasvoi kuusi prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vuoden 2025 aikana ratkaistiin asioita selvästi enemmän kuin niitä tuli vireille. Vireille tulleiden hakemusasioiden määrä on valtakunnallisesti tarkasteltuna kuitenkin pysynyt vielä jonkin verran ennakoitua alhaisempana. Taloudellisen toimeliaisuuden piristyminen on kuitenkin jo näkynyt hakemuserien kasvamisena etenkin Etelä-Suomen alueella.

Merkittävästi kasvaneiden lupatulojen ja tehostuneen toiminnan myötä vastuualueiden kustannusvastaavuus parani olennaisesti aiempiin vuosiin nähden. Ympäristölupavastuualueiden kustannusvastaavuus ympäristö- ja vesitalouslupa-asioissa oli yhteensä 87,7 prosenttia (ympäristöluvut 92 prosenttia, vesitalousluvut 77,7 prosenttia).

Saavutettu kustannusvastaavuus ylitti selvästi tulossopimuksessa asetetun 65 prosentin tavoitteen.

Lupakäsittelymme nopeutuu ja säilyy laadukkaana

Vihreän siirtymän etusijan saaneiden hankkeiden seuranta jatkettiin vuonna 2025. Vuoden 2025 aikana sovellettavaksi tuli myös EU asetusten mukaisille nettonollahankkeille (NZIA) ja kriittisten raaka-aineiden hakkeille (CRMA) myönnettävä etusija. Etusijan saaneita hankkeita ratkaistiin vuonna 2025 yhteensä 27. Lähes kaikki etusijan saaneet hankkeet käsiteltiin alle tavoiteajan. Muutamassa hankkeessa etusijaa haettiin ja se myönnettiin vasta hankkeen käsittelyn aikana tapahtuneiden muutosten jälkeen. Näissä yksittäisissä hakkeissa kokonaiskäsittelyaika ylittyi jonkin verran. Lupaviranomainen poisti yksittäisissä hankkeissa etusijan, kun hakijat eivät pystyneet sitoutumaan lupaprosessin aikatauluun. Uusia etusijan saaneita hankkeita tuli vireillä vuonna 2025 yhteensä 12, joista kuusi siirtyi Lupa- ja valvontavirastoon käsiteltäväksi.

Ympäristölupavastuualueiden tulossopimuksen mukainen käsittelyaikatavoite (mediaanikäsittelyaika) alittui sekä ympäristönsuojelulain mukaisissa asioissa että vesilain mukaisissa asioissa. Ympäristönsuojelulain mukaisten asioiden mediaanikäsittelyaika oli vuonna 2025 noin 8,3 kk (tavoite < 12 kk) ja vesilain mukaisissa asioissa 7,7 kk (tavoite < 8 kk).

Investointihankkeiden eli uusia toimintoja tai olemassa olevien toimintojen olennaisia muutoksia koskevien ympäristölupien käsittelyaika oli vuonna 10,33 kuukautta. Tulossopimuksen mukainen tavoite on 10 kuukauden käsittelyaikatavoite, joka siis käytännössä saavutettiin. Investointihankkeiden 8 kuukauden käsittelyaikatavoite hakemuksen kuulutuksesta päätöksenantoon saavutettiin ja se oli 6,4 kuukautta.

BAT-tarkistushakemuksia käsiteltiin yhteensä 15 kappaletta, joista kolmessa käsittelyaika oli yli 10 kuukautta.

Kehitämme ja hyödynnämme valtakunnallisia yhtenäisiä toimintamalleja sekä yhteisiä ja avoimia valvontatietoja

Aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueet ovat määrätietoisesti yhtenäistäneet menettelyjään ja ohjeistustaan, jotta erot toimintamalleissa vastuualueiden välillä olisivat vähäiset. Ympäristölupavastuualueiden keskeiset toimintatavat yhtenäistettiin uuden toimintamallin avulla, joka otettiin käyttöön syksyllä 2025. Toiminnan yhtenäistämiseksi haluttiin mahdollisimman sujuva siirtyminen uuteen Lupa- ja valvontavirastoon.

Ympäristölupavastuualueet kehittävät edelleen aktiivisesti eLupa-palvelukokonaisuutta. Järjestelmä mahdollistaa lupahakemuksen laatimisen järjestelmässä ja sähköisen asioinnin. Lisäksi vuonna 2024 eLupa-palvelussa otettiin käyttöön uusi toiminnallisuus, joka mahdollistaa asiakkaiden asioinnin siirron sähköiseen palvelukanavaan riippumatta asian vireilletulotavasta. Vuoden 2025 aikana on päästy tilanteeseen, jossa käytännössä kaikki yritysten tekemät hakemukset käsitellään sähköisessä palvelussa.

1.2.3 Opetus- ja kulttuuritoimi

Varhaiskasvatuksen valtakunnallisen valvontaohjelman aluehallintovirastojen vastuulla olevien toimenpiteiden toteuttaminen

Valvontaohjelman painopisteenä on ollut lupamenettelyyn liittyvä ohjaus ja valvonta. Ohjaustilaisuuksien ohella on toteutettu velvoitteidenhoidon selvityksen (VHS) asiakasluokittelun tarkastus kolme kertaa vuodessa. Tarkastuksissa on arvioitu lupamenettelyyn liittyvien velvoitteiden toteutuminen.

Valtakunnallinen valvontaohjelma on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Valvon-
nassa on ollut kunnallisten ja yksityisten päiväkotien henkilöstön kelpoisuusvaatimusten toteutuminen. Valvontaohjelman tuloksista on laadittu valtakunnallinen raportti.

Julkisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaa toteutetaan yhteistyössä Valviran ja aluehallintovirastojen kesken

Valtakunnallinen valvontaohjelma on laadittu yhteistyössä aluehallintovirastojen ja Valviran kanssa. Valvontaohjelman tuloksista on raportoitu yhteisesti. Aluehallintovirastojen ja Valviran varhaiskasvatuksen johdon yhteistyöryhmässä on seurattu varhaiskasvatuksen valvonnan toimintaperiaatteita ja menettelytapoja.

Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen ennakollisten menetelmien käyttö vahvistuu

Varhaiskasvatuksessa ennakollisia menetelmiä ovat ohjaustilaisuudet, ohjauskäynnit sekä ohjauksen ja neuvonnan antaminen kunnalle tai yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajalle varhaiskasvatustilain säädösten mukaisesta toiminnasta. Varhaiskasvatuksen valvonnassa annetaan ensisijaisesti ohjausta ja neuvontaa. Valvontatoinimet käynnistyvät, jos havaitaan, että ohjaus ja neuvonta eivät riitä tilanteen korjaamiseksi.

Opetuksen ja koulutuksen osalta on annettu informaatio-ohjausta vastaamalla aluehallintovirastoille tullessiin kysymyksiin ja jakamalla sivistysjohdon verkostoissa ajankohtaista tietoa.

Kirjastotoimi edistää lukutaitotyötä kansallisten linjausten mukaisesti

Lukutaitotyötä on edistetty useissa monien toimijoiden kanssa yhteistyössä järjestetyissä koulutuksissa. Kirjastotoimi on tehnyt hyvää yhteistyötä muun muassa Opetushallituksen Lukutaito-ohjelman kanssa. Lisäksi on järjestetty hankekahveja, joissa on esitelty lukutaitotyöhön liittyviä hankkeita.

Yleisten kirjastojen kehittämis- ja kokeiluhankkeiden hakuohjeiden kokonaisuuksissa lukemisen edistäminen painottuu vahvasti. Lukemisen edistämisen hankkeiden edellytettiin toteuttavan Kansallisen lukutaitostrategia 2030:n linjauksia. Syksyn 2025 haku-
kierroksen hakemuksista noin 60 prosenttia kohdistui lukemisen edistämisen kokonaisuuteen.

Kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen sekä varhaiskasvatuksen ja opetustoimen valtionavustuksien resurssiohjaan politiikkatoimien ja substanssilainsäädännön mukaisia tavoitteita

Yleisten kirjastojen kehittämis- ja kokeiluhankkeiden valtionavustuspäätökset valmistettiin yhteistyössä ja päätökset tehtiin maaliskuussa. Avustuksia myönnettiin yhteensä lähes 1,8 miljoonaa euroa 87 hakijalle. Vaikuttavuuden lisäämiseksi hakukierroksen jälkeen haastateltiin kirjastojen johtajia ja kehittämisestä vastaavia sekä järjestettiin palvelutilaisuus. Hakuinfon lisäksi hakijoille annettiin informaatio-ohjausta alueellisissa tilaisuuksissa.

Aluehallintovirastot jakoivat 200 000 euroa hankeavustuksia lukutaidon ja lukemisen edistämiseen vankiloissa. Valtionapuviranomaisena toimi virka-apupyynnöiden perusteella Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

Yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Tätä tehtävää tuettiin liikunnallisen elämäntavan kehittämisavustuksilla sekä liikuntapaikkarakentamisella. Valtionavustuksia myönnettiin 173 hankkeelle yhteensä 8,9 miljoonaa euroa: liikunnalliseen elämäntapaan 101 hankkeelle (2,1 miljoonaa euroa) ja liikuntapaikkarakentamiseen 72 hankkeelle (6,8 miljoonaa euroa).

Nuorisolain tavoitteena on tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta sekä harrastamista ja toimintaa yhteiskunnassa. Lisäksi tavoitteena on parantaa nuorten kasvu- ja elinololoja sekä edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista.

Nuorisotoimen valtionavustukset myönnettiin täysimääräisesti etsivään nuorisotyöhön, nuorten työpajatoimintaan, lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyöhön. Valtionavustuksia myönnettiin yhteensä yli 36 miljoonaa euroa 1 055 avustuksen saajalle. Nuorisolan kehittämisavustuksina myönnettiin 2,8 miljoonaa euroa.

Vuonna 2025 jatkettiin valtakunnallisesti yhtenäisten toimintamallien kehittämistä valtionavustustyöhön. Aluehallintovirastot pilotoivat valtakunnallisen avustuskäsittelyn toimintamallia koulunuorisotyön avustuksissa. Pilotoinnissa työstettiin erilaisten valtakunnallisten toimintamallien, työtapojen ja prosessien käyttöönottoa. Pilotoinnin loppuraportti toimii jatkotoimenpiteiden pohjana tulevalle valtakunnalliselle avustuskäsittelyn toimintamallille.

Harrastamisen Suomen malli toteutettiin monialaisena kaikki toimialat kattavana yhteistyönä. Avustusta myönnettiin 14,5 miljoonaa euroa 251 hankkeelle. Harrastamisen Suomen mallin kerhoissa liikunnan sisällöt painottuvat merkittävästi.

Vahvistetaan nuorten elämönhallintataitoja, vähennetään nuorten syrjäytymistä sekä työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrää

Etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan hankeavustusten tavoitteena on vahvistaa nuorten elämönhallintataitoja ja vähentää nuorten syrjäytymistä ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrää. Vuonna 2025 valtionavustusta myönnettiin aluehallintovirastoista yhteensä 28,6 miljoonaa euroa.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja tuen piiriin, joilla edistetään hänen henkilökohtaista kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on myös edistää nuoren elämönhallintaa sekä pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille. Vuonna 2025 aluehallintovirastot myönsivät 14,2 miljoonaa euroa harkinnanvaraista valtionavustusta etsivään nuorisotyöhön. Myönnettyllä summalla katetaan kaikkiaan yli 500 henkilötyövuotta. Etsivä nuorisotyö tavoittaa vuosittain yli 20 000 syrjäytymisriskissä olevaa nuorta.

Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on valmennuksen avulla parantaa nuoren valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun ja päästä avoimille työmarkkinoille tai muuhun tarvitsemaansa palveluun. Nuorten työpajatoiminnan tarkoituksena on parantaa nuoren elämönhallintataitoja sekä edistää hänen kasvuaan, itsenäistymistään ja osallisuutta yhteiskuntaan. Vuonna 2025 aluehallintovirastot myönsivät yhteensä 14,4 miljoonaa euroa harkinnanvaraista valtionavustusta yhteensä 208 hakijalle. Nuorten työpajatoiminnassa on vuosittain noin 12 000 nuorta valmentautujaa.

Nuorisotoimen valtionavustusten vaikuttavuuden arviointisuunnitelma on tehty

Nuorisotoimen vaikuttavuuden indikaattorit on laadittu etsivän nuorisotyön, nuorten työpajatoiminnan, lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan, nuorisotalon kehittämisen sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyön valtionavustusten osalta.

Informaatio-ohjauksella ja valtionavustuksin tuetaan kuntia eri ikäisten liikkumisen lisäämisessä

Vakiintuneiden liikunnan toimialan valtionavustusten lisäksi aluehallintovirastot edistivät hallitusohjelmaan kirjatun Suomi liikkeelle -ohjelman tavoitteita myöntämällä kunnille valtionavustuksia Liikkuva koulu ja Move! -kehittämishankkeille 4,8 miljoonaa euroa sekä liikuntaneuvonnan edistämiseen 2,8 miljoonaa euroa. Kertaluontoisesti myönnettiin 1,5 miljoonaa euroa avustusta harrastamisen Suomen mallin liikuntaharrastuksesta polku seuratoimintaan -hankkeisiin.

Koulutuksilla ja informaatio-ohjauksella on tuettu kuntien liikunnan edistämistyötä. Vuonna 2025 liikuntatoimi järjesti 41 koulutusta, joissa oli yhteensä 2 275 osallistujaa.

1.2.4 Pelastustoimi ja varautuminen

Vuosi näyttäytyi vastualueen näkökulmasta haasteellisena. Valtion talouden sopeuttamistoimet aiheuttivat virastoille ja siten vastuualueille huomattavia säästöpaineita. Vastuualueen jo valmiiksi niukkoihin voimavaroihin asetettiin 10 prosentin vähennysvelvoite. Samaan aikaan oli käynnissä virastouudistukseen liittyvä valmisteluhanke, joka vastualueen näkökulmasta tehtiin olemassa olevalla henkilöstöllä muun työn ohella virkamiestyönä. Näillä seikoilla on ollut oma heikentävä vaikutuksensa vastualueen lakisääteisten tehtävien tuloksellisuuteen. Tulossopimuksen mukaiset tehtävät saatiin kuitenkin toteutettua vielä hyväksyttävällä tasolla.

Aluehallintovirastot osallistuvat hyvinvointialueiden ohjaukseen, ja valmistelevat alueellaan pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyyden arvioimiseksi hyvinvointialueittain vuosittain asiantuntija-arvion

Aluehallintovirastot ovat jatkaneet työtä sisäministeriön johdolla toimivan pelastustoimen suunnittelu- ja ohjausryhmässä. Ryhmässä laadittuja yhteisiä mekanismeja ja pelisääntöjä hyvinvointialueiden pelastustoimien ohjaukseen on edelleen kehitetty sekä muun muassa keskusteltu laajasti ja valmisteltu tietopyyntöä hyvinvointialueille pelastustoimen palveluiden toteutumisesta edellisellä kaudella.

Aluehallintovirastot ovat pelastustoimen järjestämislain 14 §:n mukaan valmisteleet alueellaan pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyyden arvioimiseksi hyvinvointialueittain vuosittaiset asiantuntija-arviot. Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan ja arvioidaan pelastustoimen palvelutasoa tehtäväkohtaisesti, pelastustoimen palvelujen tarvetta, saatavuuden sekä laadun toteutunutta ja arvioitua tulevaa kehitystä, investointien tarvetta ja vaikutuksia. Asiantuntija-arviot toimitetaan sisäministeriölle ja julkaistaan julkisessa tietoverkossa. Arvion sisältö on tarkennettu sisäministeriön asetuksella hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta ja asiantuntija-arviosta. Vaikka arvioita valmistellaan tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueiden pelastustoimien kanssa, aluehallintovirasto tekee arvion itsenäisesti.

Etelä-Suomen aluehallintovirastoon on osoitettu valtioneuvoston asetuksella lisäksi valtakunnallisen asiantuntija-arvion koostaminen. Valtakunnallisen asiantuntija-arvion kokoamisessa Etelä-Suomen aluehallintovirasto hyödyntää muiden aluehallintovirastojen arvioita sekä hyvinvointialueiden selvityksiä.

Aluehallintovirastot ovat laatineet hyvinvointialuekohtaiset asiantuntija-arviot ja valtakunnallisen asiantuntija-arvion annetussa aikataulussa ja laajuudessa. Asiantuntija-arvioiden laatuun, laajuuteen ja syvyyteen kohdistuu paineita samalla, kun siihen käytettävät voimavarat ovat vähentyneet. Erityistä painetta on esitetty myös talouden tarkempaan arviointiin investointien arvioinnin lisäksi. Keskustelua tämän tehtävän säädöspuoleista on jatkettu.

Pelastustoimen valvontaohjelma on yhteisesti sovittu, tuottaa yhtenäistä palvelua ja toteutuu vuosisuunnitelman mukaisesti

Aluehallintovirastojen pelastustoimen valvonnan yhteistyöryhmä on jatkanut ja tiivistänyt yhteistyötään sekä valmistautunut tulevaan virastouudistukseen. Uudistuksen myötä yhteistyöryhmän tarve sellaisenaan purkautuu, mutta tehty työ edesauttaa nimenomaan yhteensulautumista. Aluehallintovirastot ovat jatkaneet valvontatyötä yhdessä sovitun valvontaohjelman avulla. Virastot ovat sen lisäksi toteuttaneet valvontaa tarpeen mukaan omalla toimialueellaan. Pelastustoimen valvonnassa on hyödynnetty keskitetysti koottuja pelastustoimen toimenpiderekisterin Pron-ton tietoja.

Yhteistyöryhmän kautta virastot ovat pystyneet keskittämään valvontaa valtakunnallisesti niihin pelastustoimen palveluihin, joissa on ollut merkittävimpiä puutteita. Valvontaa on resurssipulan vuoksi jouduttu priorisoimaan ja keskittämään vakavimpien puutteiden korjaamiseksi.

Vuoden 2025 aikana aluehallintovirastot valvoivat yhteisesti niin sanottuna teemavalvontana pelastustoimen varautumista väestönsuojeluun sekä valmiuksia ympäristöönnettomuuksien torjuntaan.

Pelastustoimen reaktiivisessa valvonnassa on painotettu nopean ja tehokkaan avun saatavuuteen liittyviä valvonta-asioita. Aluehallintovirasto on käynnistänyt valvonta-asioita omasta aloitteestaan, suorien yhteydenottojen ja myös asiakaspalvelukanavan kautta tulleiden yhteydenottojen perusteella. Kanteluita aluehallintovirastot ovat ratkaisseet pelastustoimen asioissa yhteensä 10 kappaletta. Kanteluratkaisut on annettu tulossopimuksessa määritellyssä enimmäisaikatavoitteessa.

Asetetut valmiustoimikunnat ja yhteensovittamisrakenteet alueellisen varautumisen yhteensovittamisessa

Suomen turvallisuus- ja toimintaympäristöstä johtuvat muutokset ovat lisänneet alueellisen varautumisen yhteensovittamistarpeita hallinnonalojen välillä. Alueelliset valmiustoimikunnat kokoontuivat säännöllisesti kaikkien aluehallintovirastojen alueilla. Valmiustoimikuntien kokoonpanoissa ja kokouuskäytännöissä on eroja alueellisten tarpeiden takia. Esimerkiksi kokoussykli ja kokoustapa vaihtelevat: osa järjestää lähikouksia ja osa etäkokouksia. Osalla valmiustoimikunnista on tukenaan sihteeristö. Valmiustoimikuntien ja niiden sihteeristöjen jäsenistä on sovittu teetettäväksi suppea turvallisuus selvitys.

Paikallisen ja alueellisen varautumisen yhteistyö on entisestään tiivistynyt maakunnissa ja hyvinvointialueilla toimivien viranomaisten ja toimijoiden kesken. Yhteydenpito on kehittyänyt myös alueellisen valmiustoimikunnan ja alueellisten varautumisen rakenteiden kesken. Vuonna 2024 aloitettiin muun muassa alueellisen strategisen tilannekuvan keräämisen yhteistyö varautumisen alueellisten rakenteiden eli turvallisuus- ja varautumisfoorumien kanssa hyvällä menestyksellä.

Varautumisen maakunnallisia, hyvinvointialuekohtaisia varautumisen rakenteita on tällä hetkellä 16 alueella. Niiden merkittävimpänä erona alueellisiin valmiustoimikuntiin on, että turvallisuusfoorumeissa ovat laajasti edustettuina myös alueen kunnat. Aluehallintovirastot ovat tiiviisti mukana foorumien toiminnassa.

Suomen, Ruotsin ja Norjan valtion alueellisten toimijoiden yhteistyöverkosto (High North Co-operation, HNC) jatkoi toimintaa vakiintuneesti ja vuosisuunnitelman mukaisesti vuoden aikana. HNC-verkostossa olivat mukana Lapin ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastot. HNC-verkoston puheenjohtajana toimi vuoden 2025 aikana Finmarkin (NO) edustaja. Vuoden aikana järjestettiin mm. kolmas yhteistoimintakurssi (ICC), jonka teemana oli varautuminen laajoihin väestöliikkeisiin. Verkoston toiminnasta on julkaistu v. 2025 toimintaraportti. 1.9.2025 käynnistettiin 3-vuotinen kehittämisprojekti, jossa jalkautetaan ja kehitetään valtioiden alueellisten toimijoiden yhteistoimintaa edelleen. Projekti kuuluu EU:n Interreg Aurora -rahoitukseen. Projekti siirrettiin tulevan Lupa- ja valvontaviraston projektisalkkuun toimeenpanohankkeen aikana. Projekti on osa Lupa- ja valvontaviraston ja pelastustoimi ja varautuminen -toimialalle kuuluvaa varautumisen yhteistyön järjestämistä rajat ylittävältä osuudelta.

Pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueelta osallistuttiin aktiivisesti kaikkiin hyvinvointialueiden tai maakuntien asettamiin varautumisen alueellisiin rakenteisiin eli turvallisuusfoorumeihin. Näihin foorumeihin viedään aluehallintovirastosta ajankohtaisia asioita tiedoksi, ja niistä saadaan tärkeää ja ajankohtaista tietoa aluehallintovirastojen käyttöön säännöllisesti. Väestönsuojelua varten perustettuihin ryhmiin pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueen edustajat osallistuvat säännöllisesti paitsi tarpeen myös asetuksen velvoittamana. Yhteistyöryhmän tehtävänä on hyvinvointialueen pelastustoimen ja muiden hyvinvointialueen alueella toimivien viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtäviin varautumisen ja suunnitelmien yhteensovittaminen. Usein tämä ryhmä on yhdistetty alueellisen varautumISRakenteen yhteyteen.

Pelastustoimen varautumisen ja väestönsuojeluun varautumisen valvonta

Osana pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueelle osoitettua tulossopimuksen mukaista valvontaa yhtenä tulostavoitteena vuosille 2023–2026 on valvoa, että pelastuslaitokset ovat laatineet varautumista koskevat suunnitelmat ja tehneet muut toiminnan etukäteisvalmistelut sekä arvioineet varautumista varten tehtyjen riskiarvioiden kattavuuden.

Tähän valvontaan liittyvät yksityiskohtaiset tulokset ja julkaisu ovat salassa pidettäviä. Yleisesti voidaan sanoa, että kunkin hyvinvointialueen varautumisessa on tapahtunut edistymistä. Suunnitelmat on pääosin tehty, mutta ne vaativat päivitystä ja tarkennusta. Käytännön toimenpiteiden resursointi ja harjoittelu vaativat lisää ponnistelua kaikilla alueilla.

Valmiusharjoituskonseptin valtakunnallinen käyttöönotto ja yhteiset harjoitusteemat

Alueellisia valmiusharjoituksia järjestettiin suunnitelman mukaisesti vuonna 2025. Jos valmiusharjoitusta ei järjestetty, tuettiin alueen toimijoita varautumis- ja valmiusasioissa kuitenkin webinaarein ja työpajoin. Keskeisimpänä harjoitusteemana oli väestönsuojeluun varautuminen. Valtaosa järjestetyistä valmiusharjoituksista oli konseptinmukaisia tilanneperusteisia harjoituksia. Valmiusharjoituskonsepti on saatu jalkautettua koko maahan, mikä antaa valtakunnallisesti yhtenäisen perustan Lupa- ja valvontaviraston järjestämille valmiusharjoituksille.

Aluehallintovirastojen johdolla yhteen sovitaan valmiutta kohottavien harjoitusten yhteisiä tavoitteita ja aikatauluja

Eri organisaatiot järjestävät aluehallintovirastojen alueilla lukuisia valmiutta kohottavia harjoituksia. Harjoitusten toteuttamisajankohtia, järjestäjiä ja teemoja selvitetään monin eri tavoin ilman yhteisesti sovittua toimitapaa. Tietoa tulevista harjoituksista kootaan muun muassa kysymällä tulevista harjoituksista kunnilta, viranomaisilta ja järjestöiltä eri yhteyksissä, kuten valmiustoimikuntien kokouksissa tai valmiusharjoitusten valmistelun tai muiden yhteisten tilaisuuksien yhteydessä. Aluehallintovirastojen ja Puolustusvoimien keskinäinen tiedonvaihto on säännöllistä, ja harjoitusten teemat ja ajankohdat ovat kummankin osapuolen tiedossa hyvissä ajoin. Lisäksi monet kunnat ilmoittavat jo oma-aloitteisesti suunnitelluista harjoituksistaan aluehallintovirastolle. Tällä tavalla kerätty tieto ei kuitenkaan vastaa tarkoitustaan vaan käyttöön on saatava toimivampi menettelytapa, jotta aitoa yhteensovittamista ja aikataulutusta voidaan tuottaa ja valmiutta kohottavien harjoitusten tehokkuutta lisätä.

Kuntien valmiussuunnittelua tuetaan yhtenäisesti

Kuntien valmiussuunnittelun tukemisen yhteisiä toimintatapoja on jatkettu. Tavoitellussa aluehallintovirasto arvioi ja seuraa kuntien valmiussuunnittelun tilaa ja tukitarpeita muodostaakseen käsityksen kiireellisimpien toimenpiteiden tarpeesta. Aluehallintoviraston tukitoimenpiteet toteutetaan aluehallintoviraston laatiman kuntien tukemisen toimintamallin mukaisesti ensisijaisesti vuosittaisena maakuntakohtaisena tilaisuutena. Lounais-Suomen aluehallintovirasto toteutti laajan kuntakierroksen. Kierrokseen osallistuivat lisäksi hyvinvointialueen eri toimijat. Kokemukset ja palaute kierroksesta olivat erittäin positiiviset. Resurssit tuskin antavat myöten jatkaa vastaavia kierroksia jatkossa valtakunnallisesti. Muilta osin kuntien valmiussuunnittelun tuki toteutuu alueellisten valmiusharjoitusten, maanpuolustuskurssien ja valmiustoimikuntatyön samoin kuin maakunnallisten varautumisfoorumien työn kautta.

Aluehallintovirastojen varautumisen yhteensovittamistehtävien toimintamalleja kehitetään yhtenäisesti

Aluehallintovirastojen varautumisen yhteistyöryhmässä valmisteltua varautumisen ja valmiuden edistämisen toimintamallia on koeponnistettu. Aluehallintovirastolle kuuluvien yksittäisten tehtävien toimintamallin nykyistä tarkempaa muotoilua on

jatkettu. Alueellisten maanpuolustuskurssien käsikirja on saatu valmiiksi. Siinä on muun muassa kirjattuna Lupa- ja valvontavirastoon siirtyvien tehtävien periaatteet niiden yhtenäiseksi toteuttamiseksi.

Monialaista ja poikkihallinnollista varautumisen ja kokonaisturvallisuuden osaamista ja yhteistoimintaa on vahvistettu

Alueelliset maanpuolustuskurssit ja valmiusharjoitukset:

Aluehallintovirastot ovat järjestäneet alueellisia maanpuolustuskursseja vuosittaisten suunnitelmien mukaisesti. Alueellisten maanpuolustuskurssien peruskurssit ovat viisi-päiväisiä, jatkokurssit kaksipäiväisiä ja erikoiskurssien pituus on 1–2 päivää. Maanpuolustuskursseille osallistuneiden oppilaiden antaman kurssipalautteen arviot niin luennoista kuin kurssikokonaisuuksistakin olivat erittäin hyviä. (Taulukko 1.2.1)

Taulukko 1.2.1 Varautumista ja valmiussuunnittelua edistänyt toiminta vuonna 2025

Aluehallinto- virasto	Alueelli- sen valmius- toimikun- nan kokous	Valmius- harjoitus	Alueelliset maanpuolus- tuskurssit, peruskurssit	Alueelli- set maan- puolustus- kurssit, jatkokurssit	Alueelli- set maan- puolustus- kurssit, erikoiskurssit	Huom.
Etelä-Suomi	2	1	6	3	0	Valmiustoimikunnan sihteeristö kokoontui 4 kertaa. Alueellisille maanpuolustuskursseille osallistui 717 henkeä.
Itä-Suomi	4	0	1	1	1	
Lappi	5	1	1	1	1	
Lounais-Suomi	5	0	1	0	1	Valmiustoimikunta kokoontui 4 kertaa. Erikoiskurssin teemana oli henkinen kriisinkestävyys.
Länsi- ja Sisä-Suomi	6	1	3	1	2	
Pohjois-Suomi	4	1	1	1	0	

1.2.5 Työsuojelu

Vuosi 2025 oli työsuojelun nelivuotiskauden 2024–2027 toinen toimintavuosi, mikä erityisesti viranomaisaloitteisessa valvonnassa tarkoitti koko runkokaudeksi edellisenä vuonna laaditun toimintasuunnitelman toteuttamisen jatkamista valvonnan kohdentamisessa ja painotuksissa. Samaan aikaan vastuualueet valmistautuivat yhdessä vuoden 2026 alussa tapahtuvaan yhdistymiseen toiminnan siirtyessä valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon. Resurssien osalta toimintavuotta määritti yhä aleneva määrärahakehys, ja sen edellyttämä tiukka taloudenpito.

Jo edellisellä runkokaudella (2020–2023) toteutettuun tapaan työsuojelun vastuualueiden valvonta ja muu vaikuttamistoiminta on keskittynyt kolmeen työelämän ilmiöön: työolot, reilu työelämä ja psykososiaalinen kuormitus. Ilmiöpohjaisen valvonnan

suunnittelun, toteutuksen ja seurannan rakenteiden ja käytäntöjen vakiintuminen mahdollisti viranomaisaloitteisen valvonnan toimintasuunnitelman toteuttamisen saumattomasti jatkumona edelliselle vuodelle.

Toimintaa on suunniteltu hallinnossa laadittua asiakassegmentointia hyödyntäen siten, että työpaikkojen mahdollisimman kattavan tavoittamisen ja toiminnan muutosten varmistamiseksi on yhdistetty valvontaa, ohjausta ja viestintää. Valvonta ja muu vaikuttamistoiminta ovat toisiaan tukevia suunniteltuja eri keinoja kohti samaa tavoitetta turvallisen, terveellisen ja reilun työelämän edistämiseksi, tunnistuen sen, että yksittäisten työpaikkojen tuen tai ohjauksen tarve on erilainen. Pääosa valvonnasta on kohdennettu saatavilla olevan tiedon perusteella riskiperusteisesti sellaisiin työpaikkoihin, joissa on ollut syytä olettaa olevan tarvetta kyseisen asian valvonnalle. Koko nelivuotiselle runkokaudelle laadittu toimintasuunnitelma on mahdollistanut pitkäjänteisemmän toiminnan, jossa niin valvonnassa kuin muussa vaikuttamistoiminnassa sekä tietotuotannossa on voitu keskittyä tarvittaessa toimintavuoden aikana tiettyihin valvonnallisiin kokonaisuuksiin.

Ilmiövalvontaan kohdistetusta resurssista kohdennettiin työolojen valvontaan 42 prosenttia, reilun työelämän valvontaan 41 prosenttia ja psykososiaalisen kuormituksen valvontaan 17 prosenttia. Työpaikalla tehtyjen tarkastusten osuus oli noin 80 prosenttia kaikista tarkastuksista. Tämän lisäksi tarkastuksia tehtiin myös asiakirjojen perusteella sekä etätarkastuksina (Teams-välitteisesti) silloin kun valvonta ei ole edellyttänyt työolojen havainnointia paikan päällä. Toimintavuonna toteutettiin järjestelmällinen valvonnan sisällön analyysi.

Vaikka kaikkein kriittisimmiksi arvioituja täydennysrekrytointeja voitiinkin maltillisesti toteuttaa alkuvuodesta, valvontaresurssia ei voitu edelleenkaan merkittävästi kasvattaa ulkoisilla rekrytoinneilla. Näin ollen erityisesti viranomaisaloitteisesta valvonnasta resurssi väheni vuoden aikana merkittävästi, niin luonnollisen poistuman, kuin sisäisten siirtojenkin johdosta. Tästä huolimatta valvonnan määrälliset tulostavoitteet pystyttiin saavuttamaan täysimääräisesti.

Muuta vaikuttamistoimintaa toteutettiin valvonnan tukena ja hallinnon tavoitteiden edistämiseksi suunnitelmallisesti sekä tarvittaessa reagoiden esille nousseisiin tarpeisiin. Määrällisesti muun vaikuttamistoiminnan tulostavoitteet saavutettiin. Osa ilmiövalvonnan yhteydessä tehdystä muusta vaikuttamistoiminnasta, erityisesti sidosryhmäyhteistyön kohdalla, tehtiin edellisvuonna ilmiöiden kesken sovittujen yhteiskunnallisen vaikuttamisen periaatteiden mukaisesti. Yleisesti voidaan todeta, että ilmiövalvonnan aikana (vuodesta 2020 lähtien) nykymuotoiselle muun vaikuttamistoiminnan suunnittelulle ja toteutukselle on saatu luotua rakenteet, jonka johdosta muu vaikuttamistoiminta on tullut lähemmäksi valvontatyötä ja erityisesti valvontatyön suunnittelua. Tämä on edistänyt ajankohtaisten valvonnassa esiintyvien asioiden esiin nostamista viestinnässä. Luoduilla rakenteilla ja valvonnan hankesuunnittelun liityntäpinnalla on ollut positiivinen vaikutus viestinnän resurssien käyttöön. Työn rytmittyminen on aiempaa ennakoitavampaa, mikä on helpottanut työn suunnittelua.

Toiminnan kehittäminen keskittyi virastouudistukseen valmistautumiseen. Virastouudistushankkeen toimeenpanosuunnitelman mukaisten toimien lisäksi tämä tarkoitti myös vastuualueiden omaehtoista kehittämistoimintaa, jossa jo edellisellä runkokaudella käyttöön otettua valtakunnallista suunnittelu- ja seurantajärjestelmää päivitettiin tulevan virastorakenteen mukaiseksi. Työsuojelun arkkitehtuurikuvausten metamallin kuvaus tehtiin yhteisesti LVV kokonaisarkkitehtuurin kanssa ja työsuojelun prosessien kuvaus tehtiin metamallia soveltaen. Virastouudistukseen valmistautumista puolestaan tehtiin niin osana virastouudistushankkeen toimeenpanoa, kuin hallinnon sisäistytyn tulossopimuksen mukaisten tulostavoitteiden kautta. Erityisesti loppuvuodesta valmistelu laajeni myös asiantuntijatasolle hallinnon sisäisissä valmisteluryhmissä.

1.2.6 Aluehallintovirastojen valtakunnalliset erikoistumistehtävät

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Maa- ja metsätalousministeriön alaiset tehtävät

Etelä-Suomen aluehallintovirasto hoitaa valtakunnallisesti eläinkoelupien esittelyn hankelupalautakunnalle ja muut laissa määritetyt tehtävät. Lupien hakeminen ja käsittely tapahtui jo toista vuotta sähköisessä portaalissa säästäten esittelijän ja sihteerin työtä yhteensä noin 0,5 henkilötyövuotta. Vuoden 2025 aikana hankelupalautakunta käsitteli 159 ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto 46 lupa-asiaa. Tutkimus- ja opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan tukitehtävät hoidettiin myös Etelä-Suomen aluehallintovirastossa.

Virasto hoitaa valtakunnallisesti myös koe-eläintoiminnan lupa- ja valvontatehtävät, koska Itä-Suomen aluehallintovirastolle osoitetut tehtävät hoidetaan virka-apuna. Näissä tehtävissä virasto teki 40 koe-eläinlaitostarkastusta, uusi neljä toimintalupaa ja hyväksyi viisi laitosta. Tehtävät siirtyvät Ruokavirastoon vuoden 2026 alusta. Loppuvuonna aloitettiin tähän siirtoon liittyvien tietohallinto- ym. asioiden siirtämisen valmistelu.

Lisäksi virasto hoitaa vieraslajiasetuksen mukaiset poikkeusluvat sekä poikkeuslupien valvonnan. Poikkeuslupien osalta turkistarhojen suunnitelmalliseen valvontatavoitteeseen päästiin vuonna 2025.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunta

Etelä-Suomen aluehallintoviraston valtakunnallinen erikoistumistehtävä on valvoa, että rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia (444/2017, rahanpesulaki) noudatetaan. Lisäksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston tehtävä on ylläpitää rahanpesun valvontarekisteriä, johon on merkitty 3 610 ilmoitusvelvollista (17.12.2025).

Rahanpesun valvontarekisteriin merkittyjen ilmoitusvelvollisten lisäksi aluehallintovirasto valvoo rahanpesulain osalta myös useita muihin aluehallintoviraston rekistereihin merkittyjä tai luvan saaneita toimijoita. Tällaisia ovat välitysliikerekisteriin ja

perintätoimenharjoittajien rekisteriin merkityt sekä panttilainauslaitosluvan saaneet toimijat. Aluehallintoviraston valvomia ilmoitusvelvollisia on yhteensä noin 5 300.

Vuonna 2025 rahanpesun valvontatiimi kärsi merkittävästä henkilöstövajeesta, minkä vuoksi tehtyjen tarkastusten lukumäärä kääntyi laskuun ensimmäistä kertaa rahanpesun valvontatiimin historiassa. Vuonna 2025 aluehallintovirasto suoritti 14 rahanpesulain noudattamista koskevaa tarkastusta eri toimialoilla.

Lukumäärällisesti eniten tarkastuksia kohdistettiin kiinteistönvälitysliikkeisiin (yhteensä 5 tarkastusta) sekä tilitoimistoihin (3 tarkastusta).

Vuonna 2025 aluehallintovirasto jatkoi jo aiemmin aloittamaansa panttilainauslaitosten tehovalvontaa. Kuluneen vuoden aikana aluehallintovirasto suoritti tarkastuksen kahdeksan panttilainauslaitokseen. Näiden tarkastusten myötä koko toimialasektorin kattanut tehovalvonta saatiin päätökseen. Aluehallintovirasto laati raportin tehovalvonnan tuloksista. Vaikka panttilainauslaitosten rahanpesulain tuntemuksessa ja noudattamisessa havaittiin vakaviakin puutteita, kokonaisarvionsa perusteella aluehallintovirasto tulee oman riskiarvionsa päivityksen yhteydessä laskemaan panttilainaussektorin riskitason korkeimmalta riskitasolta (4 eli erittäin merkittävä riski) toiseksi korkeimmalle riskitasolle (3 eli merkittävä riski).

Aluehallintovirasto kohdisti tarkastuksia myös oikeudellisten palveluiden tarjoajiin (2) sekä tavarakauppiaaseen ja valuutanvaihtajaan. Vuoden aikana suoritetuista tarkastuksista seitsemän (50 %) siirrettiin jatkokäsittelyyn seuraamusharkintaan. Yksi tarkastusasia on vielä kesken, jonka vuoksi asian seuraamusharkintaan siirtäminen ei ole vielä tiedossa.

Tarkastusten lisäksi aluehallintovirasto suoritti riskiarviovalvontaa useilla eri toimialoilla. Aluehallintovirasto toteutti neljä riskiarviovalvontakampanjaa, joiden yhteydessä yhteensä 176 ilmoitusvelvollista pyydettiin toimittamaan riskiarvionsa aluehallintovirastolle. Riskiarviopyynnöt osoitettiin kiinteistönvälitysliikkeille (60), kirjanpitäjille (25), rahoituspalveluiden tarjoajille (27) sekä taidetta myyville (64). Vaikka vastaanotettujen riskiarvioiden joukossa oli yksittäisiä, erittäin hyviä riskiarvioita, useat riskiarvioista arvioitiin merkittävästi puutteellisiksi.

Tammikuusta joulukuun puoliväliin 2025 aluehallintovirasto on määrännyt yhteensä kymmenen hallinnollista seuraamusta sen havaitsemista rahanpesulain rikkomuksista. Lukumäärä mahdollisesti vielä kasvaa loppuvuonna, sillä useita hallinnollista seuraamusta koskevia asioita on vielä vireillä. Aluehallintoviraston määräämistä hallinnollisista seuraamuksista kolme oli rikemaksuja: näistä yksi rikemaksu (4 000 euroa) määrättiin tilitoimistolle ja kaksi (5 000 euroa ja 5 500 euroa) perintätoimistoille. Vakavamista rikkomuksista määrättäviä seuraamusmaksuja annettiin seitsemän. Seuraamusmaksuista kolme (8 500 euroa, 12 000 euroa ja 44 000 euroa) määrättiin tilitoimistoille, yksi kiinteistönvälitysliikkeelle (13 000 euroa) ja yksi panttilainaamolle (49 000 euroa). Lisäksi kaksi seuraamusmaksua määrättiin tavarakauppiaille. Toiselle tavarakauppiasta määrätty seuraamusmaksu (540 000 euroa) on ollut euromääräisesti suurin

aluehallintoviraston rahanpesulain nojalla määräämistä hallinnollisista seuraamuksista. Toiselle tavarakauppiaille määrättiin 7 500 euron suuruinen seuraamusmaksu, jonka lisäksi sille annettiin julkinen varoitus epäilyttävää liiketoimea koskevan salassapitovelvollisuuden rikkomisesta. Annettu julkinen varoitus on ollut ensimmäinen laatuaan rahanpesun valvontatiimin historiassa.

Vuonna 2025 aluehallintovirasto lisäsi viestintää ilmoitusvelvollisille sekä muulleen yleisölle. Aluehallintovirasto julkaisi vuoden aikana neljä sähköistä uutiskirjettä, jotka toimitettiin noin 5 000 sähköpostiosoitteeseen aluehallintoviraston valvomille toimijoille sekä muille uutiskirjeen tilanneille. Lisäksi aluehallintovirasto julkaisi useita tiedotteita muun muassa määrätyistä hallinnollisista seuraamuksista, antoi haastatteluja ja käytti aktiivisesti viestintäkanaviaan.

Rahanpesun valvontarekisterin käsittelytilanne (tilanne 18.12.2025) oli vuonna 2025 hyvä, eikä hakemusruuhkia syntynyt. Rekisteröintihakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli alle yksi viikko (n. viisi päivää). Rekisteröinneistä noin 96 % tehtiin alle tavoitteellisen käsittelyajan (kaksi viikkoa). Mahdolliset käsittelyn viiveet johtuivat enimmäkseen hakemuksiin liittyvistä täydennystarpeista. Lisäksi aluehallintovirasto vastaanotti useita hakemuksia yrityksiltä, joiden kuuluminen aluehallintoviraston valvomiin toimijoihin vaati selvitystä. Aluehallintovirasto ratkaisi vuoden 2025 aikana (18.12.2025 mennessä) yhteensä 382 rekisteriasiaa. Näistä uusia rekisteröintejä oli 275 kappaletta ja rekisteröinnin muutoksia sekä rekisteripostoja 88 kappaletta. Näiden lisäksi peruutettuja hakemuksia oli 19 kappaletta. Peruutuksen syynä oli usein se, että hakemuksen kohteena ollut toimija oli rekisteröityneenä muuhun elinkeinovalvonnan rekisteriin.

Oman valvontatyönsä ohella aluehallintovirasto osallistui aktiivisesti viranomaisyhteistyöhön. Vuoden 2025 aikana aluehallintovirasto osallistui useisiin eri työryhmiin, esimerkiksi rahanpesulain kokonaisuudistuksen työryhmään, kansalliseen viranomaisyhteistyöryhmään, pakoteyhteistyöryhmään sekä valvojien alatyöryhmään, jonka puheenjohtajana aluehallintovirasto toimi kuluneena vuotena. Lisäksi aluehallintovirasto on osallistunut AMLA-verkoston kokouksiin sekä valmistautunut OECD:n alaisen FATF:n (Financial Action Task Force) tulevaan maatarkastukseen. Erityisesti rahanpesulain kokonaisuudistuksen työryhmä, AMLA:n tapaamiset sekä FATF:n maatarkastukseen liittyvät raportointitehtävät ovat työllistäneet merkittävästi rahanpesun valvontatiimiä. Aluehallintovirasto myös lisäsi tietojenvaihtoa Ahvenanmaan maakuntahallituksen kanssa kiinteistönvälitysalan valvontaan liittyen. Aluehallintovirasto osallistui kahteen valtiovainministeriön koordinoimaan kokoukseen Ahvenanmaan maakuntahallituksen kanssa sekä lisäsi muutoinkin yhteistyötä erityisesti FATF:n maatarkastukseen sekä AMLA-verkoston liittyvissä asioissa. Lisäksi aluehallintovirasto laati maakuntahallitukselle raportin kiinteistönvälitysliikkeisiin kohdistamastaan valvonnasta sekä valvontatoimenpiteistä.

Perintätoimen valvonta ja rekisteröinti sekä panttilainauslaitokset

Etelä-Suomen aluehallintovirasto valvoo valtakunnallisena erikoistumistehtävänä perintätoimen harjoittajia ja pitää yllä rekisteriä, johon oli 16.12.2025 merkitty 86 toiminnanharjoittajaa. Perintärekisteri-ilmoitusten käsittelyaika vuonna 2025 oli keskimäärin 48 päivää. Uusia rekisteröintejä oli kuusi kappaletta. Kahden viikon tavoiteaikaa pitemmät käsittelyajat johtuivat puutteellisista hakemuksista, joihin jouduttiin pyytämään täydennyksiä ja lisäselvityksiä.

Vuonna 2025 uusia epäkohtailmoituksia perintätoimistojen toiminnasta tuli yhteensä 346 kappaletta. Valvontailmoitusten käsittelyaika vuonna 2025 oli keskimäärin 22 päivää, mikä sisältää sekä esittelystä annetut valvontapäätökset että esittelijän yksin päättämät asiat. Aluehallintovirasto pääsi valvonta-asioissa tavoitteelliseen yhdeksän kuukauden keskimääräiseen käsittelyaikaan. Aluehallintovirasto priorisoi valvonnassa vakavimpia tapauksia myös vuonna 2025.

Vuonna 2025 Etelä-Suomen aluehallintovirasto jatkoi yhteistyötä Tulorekisteriyksikön kanssa ja valvoi, että perintätoimistot siirronsaajina noudattavat lain mukaisia velvoitteitaan positiiviseen luottotietorekisteriin ilmoittamisessa.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto valvoo valtakunnallisena erikoistumistehtävänä panttilainaus toimintaa harjoittavia yhtiöitä ja myöntää niiden toimiluvat. Vuonna 2025 aluehallintovirasto myönsi yhden uuden toimiluvan ja peruutti yhden toimiluvan. Toimilupien muutosasioita aluehallintovirasto käsitteli kuusi kappaletta. Toimilupia oli 16.12.2025 yhteensä 15.

Aluehallintovirasto vastaanotti panttilainauslaitoksista kymmenen epäkohtailmoitusta tai tiedustelua. Valvonnassa aluehallintovirasto teki vuosittain toistuvaa tilinpäätösvalvontaa, johon oli yhdistettynä panttilainauslaitosten omistajien ja hallintohenkilöiden luotettavuuden sekä sopivuuden arviointiin liittyvä valvonta.

Hengenpelastusmitalilautakunnan sihteeritehtävät

Hengenpelastusmitali annetaan tunnustukseksi erittäin rohkeasta tai neuvokkaasta tai oman hengenvaaran uhalla suoritetusta teosta, jolla toisen ihmisen henki on pelastettu uhkaavasta vaarasta. Hengenpelastusmitalilautakunta käsittelee hengenpelastusmitalin antamista koskevat ehdotukset.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto vastasi valtakunnallisesti hengenpelastusmitalilautakunnan valmistelu- ja toimistotehtävistä sekä tehtäviin liittyvästä yhteistoiminnasta ja asiantuntijuudesta. Sihteeritehtäviä hoiti pelastustoimi ja varautuminen -vastuualue. Lisäksi aluehallintovirasto antoi lausunnon hengenpelastusmitalilautakunnalle niistä esityksistä, jotka kohdistuivat Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueelle.

Hengenpelastusmitaliesityksiä oli yhteensä 86. Tasavallan presidentti päätti mitalin antamisesta 7 henkilölle tasavallan presidentin esittelyssä 27.6.2025.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Sosiaali- ja terveysministeriön myöntämien valtionavustushankkeiden maksatus- ja hallinnointitehtävät

Lounais-Suomen aluehallintovirasto hoitaa valtakunnallisena erikoistumistehtävään sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamien valtionavustushankkeiden maksatus- ja hallinnointitehtäviä. Valtionavustuksilla on tuettu laajasti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja rakenteiden kehittämistä ja uudistamista, kuten sote-uudistusta ja hyvinvointialueiden perustamiseen liittyviä välttämättömiä ICT-muutostöitä. (Valtioneuvoston asetukset 7/2020, 13/2020, 820/2021). Osa hankkeista on päättynyt, mutta avustusten maksaminen ja loppuselvitysten käsittely jatkuivat vielä vuonna 2025. Kaikkien ennen vuotta 2025 päättäneiden hankkeiden viimeiset maksuerät ja loppuselvitykset saatiin käsiteltyä vuoden 2025 aikana.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on myös hoitanut sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle kuuluvien Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeiden (Next Generation EU) maksatus- ja hallinnointitehtäviä (Valtioneuvoston asetus 1126/2021). Kaikkiaan Suomen kestävän kasvun hankkeita oli käynnissä vuonna 2025 yhteensä 47 hanketta.

Kansallisiin kehittämishankkeisiin ja Suomen kestävän kasvun hankkeisiin maksettiin valtionavustusta vuonna 2025 yhteensä noin 153 miljoonaa euroa. Lisäksi käsiteltiin jo päättäneiden hankkeiden talouden loppuselvityksiä ja annettiin lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle yli 63 päättäneestä hankkeesta.

Sosiaali- ja terveysministeriön myöntämien yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimushankkeiden maksatus- ja hallinnointitehtävät

Lounais-Suomen aluehallintovirasto hoitaa valtakunnallisesti lakisääteisenä erikoistumistehtävänä yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimushankkeiden maksatus- ja hallinnointitehtävää. Vuonna 2025 sosiaali- ja terveysministeriö myönsi avustusta yhteensä lähes kahdeksan miljoonaa euroa. Rahoitettavilla tutkimushankkeilla vahvistetaan muun muassa sosiaalityön vaikuttavuutta, laatua ja asiakasturvallisuutta sekä asiakkaiden osallisuutta ja toimijuutta sosiaalihuollossa. Avustusta myönnettiin 18 yliopistotasoiselle tutkimushankkeelle.

Lisäksi avustuksia maksettiin vuonna 2022 aloittaneille (9), vuonna 2023 aloittaneille (13) ja vuonna 2024 aloittaneille (13) tutkimushankkeille. Hanketoimijoiden maksatushakemusten perusteella avustusta tutkimushankkeille maksettiin vuonna 2025 yhteensä yli 5,5 miljoonaa euroa. Lisäksi käsiteltiin yhdeksän päättäneen hankkeen talouden loppuselvityksiä ja annettiin niistä lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle.

Valtionkorvaus lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin terveydenhuollon yksiköille, yliopistosairaaloille ja yliopistoille

Lounais-Suomen aluehallintovirasto hoitaa valtakunnallisesti lakisääteisenä erikoistumistehtävänä valtion korvauksen maksamista lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta

aiheutuviin kustannuksiin terveydenhuollon yksiköille, yliopistosairaaloille ja yliopistoille sekä yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoitukseen oikeutetuille palveluntuottajille. Vuonna 2025 valtion korvauksia maksettiin yhteensä yli 123,3 miljoonaa euroa.

Vuonna 2025 tehtävä hoidettiin edelleen aluehallintovirastoista annetun lain 6 a §:n 1 momentin mukaisesti alueellisesti. Tätä tehtävää on Lounais-Suomen aluehallintovirastossa tehtävän työn lisäksi avustanut alueellisesti eri aluehallintovirastoissa noin 24 henkilöä.

Seuraavia Lounais-Suomen aluehallintoviraston tehtäviä on hoidettu alueellisesti eri aluehallintovirastoissa, lain aluehallintovirastoista 6 a § mukaisten määräysten perusteella ja Lounais-Suomen aluehallintoviraston toimivaltuuksin:

- koulutuskorvaus yliopistollisille sairaaloille
- lääkärin erikoistumiskoulutuksen korvaus muille terveydenhuollon yksiköille
- hammaslääkärin erikoistumiskoulutuksen korvaus muille terveydenhuollon toimintayksiköille
- yleislääketieteen erityiskoulutuksen ja siihen rinnastettavan lisäkoulutuksen korvaus
- hammaslääkärin käytännön ja siihen rinnastettavan palvelun korvaus
- terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 14 § tarkoitettu koulutuskorvaus
- lääkärin ja hammaslääkärin erikoistumiskoulutuksen korvaus yliopistoille.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston tehtävistä Etelä-Suomen aluehallintovirasto käsittelee erikoissosiaalityöntekijöiden koulutusta sekä oireenmukaisen hoidon ja rajatun lääkkeenmääräämisen koulutuskorvauksia koskevat korvaushakemukset valtakunnallisesti, pois lukien Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, joka käsittelee oman alueensa hakemukset. Näiden osalta korvauksia on maksettu yhteensä yli 1,35 miljoonaa euroa.

Lisäksi on maksettu lasten ja nuorten oikeuspsykiatrisista tutkimuksista maksettavia korvauksia yhteensä yli 1,95 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvän, ammattitaitoa edistävän harjoittelun järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin liittyvät valtionkorvaustehtävät

Lounais-Suomen aluehallintovirasto hoitaa valtakunnallisesti lakisääteisenä erityistehtävänä sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvän, ammattitaitoa edistävän harjoittelun järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin liittyvää valtionkorvaustehtävää. Valtion korvausta maksetaan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvän, ammattitaitoa edistävän harjoittelun järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin hyvinvointialueille, HUS-yhtymälle, Helsingin kaupungille, kunnille ja

kuntayhtymille, valtion mielisairaaloille, Suomen evankelisluterilaiselle kirkolle, kirkon seurakunnille ja seurakuntayhtymille sekä yksityisille sosiaali- ja terveydenhuollon tai varhaiskasvatuksen palveluja tuottaville yksiköille.

Vuonna 2025 korvaushakemuksia tuli vireille 826 ja korvauksia maksettiin yhteensä 8,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 tehtävä hoidettiin myönnetyn erityismäärärahan turvin.

Aluehallintovirastojen sisäisen tarkastuksen toimintayksikkö

Lounais-Suomen aluehallintoviraston erityistehtävänä on huolehtia valtakunnallisesti aluehallintovirastojen toiminnan sisäisestä tarkastuksesta. Tehtävien hoitamiseksi on aluehallintoviraston vastuualueista erillinen aluehallintovirastojen sisäisen tarkastuksen toimintayksikkö.

Aluehallintovirastojen ja valtiovarainministeriön vahvistaman toimintayksikön vuosisuunnitelman mukaiset sisäiset tarkastukset, jotka toteutettiin aluehallintovirastojen viimeisenä toimintavuonna asiakirjatarkastuksina, kohdistuivat aiheisiin:

- tasa-arvo & yhdenvertaisuus henkilöstöjohtamisessa: palkkaus
- tasa-arvo & yhdenvertaisuus henkilöstöjohtamisessa: virkamatkustus tarkastusmatkoilla
- seurantatarkastus 'Palvelujen digitalisointi ja tuloksellisuus' (2019); aloitus joulukuussa 2024
- seurantatarkastus 'Tietojohdamisen hyödyntäminen ja tietotarpeet vastuualueilla' (2021)
- seurantatarkastus 'Digi- ja tietoturvallisuus: tietosuoja' (2022).

Lisäksi aluehallintovirastojen sisäisen tarkastuksen toimintayksikkö valmisteli aloittavalle Lupa- ja valvontavirastolle sisäisen tarkastuksen ohjesääntöehdotuksen ja osallistui virastolle laaditun sisäisen valvonnan toimintaohjeen kommentointiin.

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Hautausoimilain mukaiset tehtävät

Itä-Suomen aluehallintovirastolle tuli vuonna 2025 vireille 32 hautausoimen lupa- ja valvonta-asiaa. Vireille tulleiden asioiden määrä oli suurempi edelliseen vuoteen verrattuna, jolloin vireille tuli 24 asiaa. Ratkaistujen asioiden määrä pysyi lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna. Aluehallintovirasto ratkaisi 25 lupa-asiaa. Lupahakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 2,7 kuukautta, mikä oli hieman pidempi kuin edellisvuonna. Lupa-asioista 22 koski haudatun ruumiin tai tuhkan siirtolupahakemusta, kaksi yksityisen haudan perustamislupahakemusta ja yksi hautausmaan perustamislupahakemus. Viimeksi mainitun käsittelyaika oli huomattavasti pidempi kuin muiden. Siirtolupahakemuksista neljä liittyi historiallisiin hautapaikkoihin, joissa siirron kohteena oli useiden vainajien jäänteitä, jotka oli löydetty arkeologisissa kaivauksissa. Myönteisiä

päätöksiä tehtiin tapauksissa, joissa seurakunnat olivat tehneet virheellisiä hautauksia, sekä arkeologisissa kaivauksissa löytyneiden vainajien siirtämiseksi.

Valvonta-asioita ratkaistiin viisi, joista kahdessa tapauksessa tehtiin päätös hautausmaahan hautaamisen kieltämiseksi. Hallinto-oikeuksille toimitettiin kolme lausuntoa valituksiin, jotka koskivat aluehallintoviraston tekemiä päätöksiä.

Osana hautausmaakiinteistöjen rekisterivalvontaa Itä-Suomen aluehallintovirasto tarkasti vuonna 2025 Maanmittauslaitoksen ylläpitämästä kiinteistötietojärjestelmästä ortodoksisten seurakuntien hautausmaakiinteistöjen rekisteritietojen oikeellisuuden. Lisäksi seurattiin aiemmin puutteellisten evankelis-luterilaisten seurakuntatalouksien hautausmaakiinteistöjen rekisteritietojen korjaamista, annettiin ohjausta seurakunnille ja valmisteltiin valvonnan ulottamista tulevana vuonna yksityisiin hautausmaihin sekä Ahvenanmaan hautausmaihin. Vuoden 2025 lopussa vireillä oli 91 kiinteistörekisterivalvonta-asiaa. Hautausmaakiinteistöjen rekisterivalvonnassa tehdään tiivistä yhteistyötä Maanmittauslaitoksen kanssa.

Hautaustoimen rahoitustehtävä perustuu Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä tehtyyn valtiosopimukseen, jossa on sovittu yhteistyöstä toisen maailmansodan seurauksena Venäjällä kaatuneiden suomalaisten sotilaiden ja Suomessa kaatuneiden venäläisten (neuvostoliittolaisten) sotilaiden muiston vaalimisessa. Käytännössä hautoja hoitavat paikalliset toimijat, joiden kanssa Itä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt hoitosopimukset. Itä-Suomen aluehallintovirasto on linjannut yhdessä muiden viranomaisten kanssa, että hoitotehtävää jatketaan valtiosopimuksen linjausten mukaisesti Venäjän ja Ukrainan sodasta huolimatta. Hoitosopimuksia oli voimassa vuoden 2025 lopussa yhteensä 30 kappaletta ja niiden puitteissa hoidettiin 53 hautapaikkaa.

Kolmelle hakijalle maksettiin valtionavustusta siirtoväen sankarihautojen hoitamiseen Suomessa. Luovutetun alueen suomalaisten sankari- ja siviilihautausmaiden hoitoon ei myönnetty avustuksia vuonna 2025 kansainvälisen turvallisuustilanteen takia.

Vuonna 2025 aluehallintovirasto jatkoi tiivistä yhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa hautaustoimilain mukaisissa asioissa. Lisäksi aluehallintovirasto on osallistunut hautaustoimilain lupa- ja valvontaviranomaisen roolissa asiantuntijana sosiaali- ja terveysministeriön vetämässä kuolonuhrihuollon suunnitteluun liittyvässä työryhmässä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Löytötavaratoimistojen luvat ja valvonta

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pitää listausta löytötavaratoimistoista. Vuoden 2025 päättyessä listauksessa oli 31 löytötavaratoimistoa, joille oli myönnetty löytötavaralain ja -asetuksen mukainen lupa löytötavaratoimiston pitämiseen. Löytötavaratoimistojen määrä on pysynyt samana kuin vuonna 2024.

Vuonna 2025 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa tuli vireille 8 uutta löytötavaratoiminnan valvonta-asiaa. Vireille tulleiden valvonta-asioiden määrä on ollut 8-11 asiaa vuosina 2021-2025 lukuun ottamatta vuotta 2023, jolloin vireille tuli 22 asiaa.

Vuonna 2025 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa tuli vireille 3 löytötavaratoimistojen lupa-asiaa, joissa on ollut kysymys luvan muutoksista.

Osakaskuntien sääntöjen vahvistaminen

Osakaskuntien sääntöjen vahvistamista koskevia hakemuksia tuli vuonna 2025 vireille 71 hakemusta. Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 1,2 kuukautta. Päätöksiä tehtiin 80. Käsitellyistä hakemuksista 9 prosenttia oli ruotsinkielisiä. Säännöt vahvistettiin 65 prosentista hakemuksista, jätettiin vahvistamatta 30 prosentista hakemuksista, ja hakija peruutti 5 prosenttia hakemuksista. Useina vuosina yleisin syy osakaskunnan sääntöjen vahvistamatta jättämiselle ovat olleet lainvastaisuudet osakaskunnan kokouksen koollekutsumisessa. Aluehallintovirasto on vuoden 2024 alusta muuttanut tulkintalinjaa osakaskunnan kokouksen koollekutsumisesta. Uusi linjaus mahdollistaa nykyaikaisemman ja tehokkaamman osakaskunnan kokouksen koolle kutsumisen muun muassa sähköisten viestintäkanavien kautta. Tavoitteena on osakkaille kokouskutsun parempi tavoitavuus, ja ettei sääntöjä jäisi vahvistamatta kokouskutsutavan lainvastaisuuden vuoksi. Verkkosivujen hyödyntäminen osakaskunnan kokouksen koolle kutsumiseksi on esiintynyt osassa vahvistettavaksi haetuissa säännöissä. Muilta osin vaikutukset eivät ole vielä merkittävästi näkyneet vahvistettujen sääntöjen osuuden nousussa.

Yhteistyötä on tehty vuoden 2025 aikana Kalatalouden Keskusliiton kanssa. Lisäksi vuoden 2025 aikana aluehallintovirasto on antanut kaksi lausuntoa koskien luonnosta hallituksen esityksestä yhteisäluelain muuttamiseksi. Lakimuutosten arvioitu esittelyviikko on 8/2026.

Ruotsinkielinen sivistystoimi (Svenska enheten)

Ruotsinkielisen sivistystoimen yksiköllä (Svenska enheten) on lisäksi elinikäiseen ohjaukseen liittyvä erityistehtävä. Tässä tehtävässä yksikkö koordinoi ja kehitti ruotsinkielisen väestön ohjauspalveluja koko Suomessa elinikäisen ohjauksen periaatteella. Lisäksi yksikkö oli vastuussa ruotsinkielisten Varsinais-Suomen ja Uudenmaan sekä kaksikielisten Pohjanmaan sekä Keski-Pohjanmaan verkoston toiminnasta. Yksikkö myös vahvisti jatkuvan oppimisen palvelujen jalkauttamista alueillaan tukemalla ruotsinkielistä tiedonkulkua ja yhteistyötä asiassa sekä antamalla lausuntonsa ruotsinkielisiin Jotpa-hankehakemuksiin.

Työvoimapalvelujen valvonta

Suomessa siirryttiin 1.1.2025 alkaen hajautettuun työvoimapalvelujärjestelmään, kun valtion 15 TE-toimistoa lakkautettiin ja julkiset työvoimapalvelut siirrettiin kuntien hoitettaviksi 45 työllisyysalueella. Hajautetussa työvoimapalvelujärjestelmässä kunnat vastaavat työvoimaviranomaisina julkisten työvoimapalvelujen järjestämisestä sekä

tarjoamisesta ja valtio vastaa palvelujärjestelmästä ja sen toimivuudesta valtakunnan tasolla. Valvonta on säädetty aluehallintoviraston tehtäväksi.

Julkiset työvoimapalvelut ovat kuntien uusia peruspalveluja. Työvoimapalveluihin kiinteästi liittyvä työttömyysturva puolestaan turvaa perustuslaillisen oikeuden toimeentuloon työttömyyden aikana. Aluehallintoviraston tehtävänä on valvoa työvoimaviranomaisten toiminnan lainmukaisuutta julkisten työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien osalta sekä KEHA-keskusta, kun se hoitaa työttömyysturvalain mukaisia tehtäviä.

Valvontatehtävään valmistauduttiin pilotoimalla työllisyyden edistämisen kuntakokeilujen valvontatehtäviä, joilla toimintaa saatiin vakiinnutettua sekä luotua toimivia menettelyjä ja käytäntöjä. Uuden lainsäädännön voimaantulon ja uusien työvoimaviranomaisten aloitettua toimintaympäristö kuitenkin muuttui merkittävästi. Valvontatehtävää hoitamaan aluehallintovirastoon perustettiin oma yksikkö. Haasteet rekrytoinnissa aiheuttivat silti sen, että työvoimapalvelujen valvontaan osoitetut 10 virkaa saatiin täytettyä vasta 1.8.2025 alkaen.

Valvonnan ensimmäisenä toimintavuotena aluehallintovirastoon saapui 207 kantelua. Kanteluista noin 62 % oli työvoimapalvelujen kanteluasioita ja 38 % oli työttömyysturvan kanteluasioita. Kannelluin aihe oli työnhakijan palveluprosessi. Kanteluasioiden määrä kasvoi 112 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Työvoimapalvelujen valvontasuunnitelman mukaisesti valvontaa suunnattiin riskiperusteisesti palveluihin, joiden saatavuudessa tai oikea-aikaisuudessa on vakavimpia puutteita. Valvonnan aiheita olivat mm. palkkatuki, työnhakijan palveluprosessi sekä työttömyysturvan käsittelyajat. Valvonta-asioita tuli vireille 21. Työvoimaviranomaisille ja KEHA-keskukselle laadittiin ohjauskirje asiakastietojen käsittelyn tueksi. Lisäksi aluehallintoviraston verkkosivulla on julkaistu päätöslyhennelmiä valvonta- ja kantelupäätöksistä.

Valvonnan tuloksista ilmoitettiin ohjaavalle työ- ja elinkeinoministeriölle. Ministeriön kanssa käytiin säännöllistä vuoropuhelua sekä osallistuttiin lainsäädännön valmisteluun ja kehittämiseen. Työvoimapalveluita ja työttömyysturvaa koskevista hallituksen esityksistä annettiin 7 lausuntoa. Alan eri toimijoiden kanssa tehtiin aktiivista sidosryhmäyhteistyötä mm. osallistumalla työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskusten työvoimaviranomaisten kanssa käymiin alueellisiin työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskusteluihin (YSE-keskustelut). Lisäksi aluehallintovirastolla on edustus työllisyyden edistämisen valtakunnallisessa neuvottelukunnassa ja jäsenyys sen kahdessa alajaostossa.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Vankiterveydenhuollon ja puolustusvoimien terveydenhuollon ohjaus ja valvonta

Vankiterveydenhuolto

Aluehallintovirasto teki yhteistyössä Valviran kanssa suunnitelmalliset ohjaus- ja arviointikäynnit vuonna 2025 Vankiterveydenhuollon yksikön Hämeenlinnan vankisairaalan ja Pyhäselän vankilan poliklinikoille. Osana suunnitelmallista valvontaa aluehallintovirasto seurasi Turun psykiatrisesta vankisairaalaista tehtyjä ilmoituksia, jotka koskevat tahdosta riippumattoman hoidon hälytysrajojen ylittymistä. Ilmoituksien perusteella aluehallintovirasto käsitteli reaktiivisia valvonta-asioita ja antoi hallinnollista ohjausta Vankiterveydenhuollon yksikölle. Vankiloiden psykologipalveluiden saatavuus nousi valvottavana asiana esiin loppuvuodesta. Asian ollessa vireillä myös toisessa viranomaisessa, aluehallintovirasto päätyi seuraamaan tilannetta. Asia siirtyi tulevaan lupa- ja valvontavirastoon.

Aluehallintovirasto kävi vuoden aikana Vankiterveydenhuollon yksikön johdon kanssa keskusteluja ohjaus- ja arviointikäyntien aikana sekä kirjallisesti ohjeisti ajankohtaisista organisaatiovalvontaan ja annettavaan ohjaukseen liittyvistä asioista. Muilta osin ohjaus ja valvonta keskittyi kantelujen ja muiden yhteydenottojen käsittelyyn. Vuonna 2025 aluehallintovirastoon saapui 38 vankiterveydenhuollosta laadittua kantelua ja aluehallintovirasto käsitteli 11 vankiterveydenhuollon valvonta-asiaa.

Puolustusvoimien terveydenhuolto

Aluehallintovirasto teki vuonna 2025 yhteistyössä Valviran kanssa suunnitelmallisen ohjaus- ja arviointikäynnin Upinniemen varuskunnan terveystasemalle ja tutustui käynnin aikana myös Sukelluslääketieteen keskuksen toimintaan. Vuoden 2025 aikana aluehallintovirasto vastaanotti 3 ja ratkaisi 4 Puolustusvoimien terveydenhuoltoon liittyvää kanteluasiaa sekä yhden valvonta-asian. Aluehallintovirasto osallistui vuoden aikana Sotilaslääketieteen keskuksen lääkintähuoltotapahtumaan pitämällä tilaisuudessa valvontaviranomaisen puheenvuoron.

Valvontaviranomaisten yhteistyö (vankiterveydenhuollon ja Puolustusvoimien terveydenhuollon valvonnassa)

Yhteistyöllä Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian kanssa on voitu jakaa valvonnassa ilmenneitä asioita viranomaisten valvontatyötä hyödyttävällä tavalla. Vuoden 2025 aikana aluehallintoviraston virkamiehet tekivät yhteistyötä myös Rikoksettoman elämän tukisäätiön asiamiesten kanssa. Vankiterveydenhuollon ja puolustusvoimien terveydenhuollon laillisuusvalvonnassa painotettiin erityisesti organisaatioiden omavalvonnan toimintaa sekä valvontakohteiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja rakentavaa vuorovaikutusta. Vuonna 2025 aluehallintovirasto pyrki toimintaa arvioivassa ohjaus- ja valvontatyössään siihen, että toiminnasta saatiin näkyville sekä jo toimivat asiat että ne asiat, joiden oli kehityttävä, jotta toiminta oli lainmukaista. Tällä tavoin valvontakohteet

saatiin arvioimaan omaa toimintaansa kokonaisvaltaisemmin ja kehittämään omavaltavontaansa yhä potilasturvallisempaan ja hoidon laatua parantavampaan suuntaan.

Metsäpalojen tähystystoiminnan järjestelyt

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto järjesti metsäpalojen tähystystoiminnan koko Suomen alueella. Tähystystoiminnalla pyritään havaitsemaan alkavat metsäpalot jo varhaisessa vaiheessa, jotta niiden leviäminen laajoiksi paloiksi saataisiin estettyä. Laajat, pitkäkestoiset metsäpalot kuormittavat myös yhteiskunnan resursseja.

Tähystyslentoja tehtiin yhteensä 334 vuonna 2025. Lennoilla havaittiin maastopaloja ja muita paloja 78 kertaa. Ensihavaintoja paloista oli 47. Pelastustoimen yksiköitä opastettiin kohteeseen 12 kertaa.

Metsäpalojen tähystystoiminnan kokonaisvaltainen raportti on toimitettu sisäministeriölle 28.10.2025.

Peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arviointi

Peruspalvelujen saatavuuden arviointi on aluehallintovirastojen lakisääteinen tehtävä (laki aluehallintovirastoista (896/2009) 4 §:n 2 momentti). Arvioinnilla seurataan, valvotaan ja arvioidaan sitä, ovatko peruspalvelut saatavissa yhdenvertaisesti eri puolilla Suomea. Arviointi tehdään joka toinen vuosi. Arviointi on toteutettu viime vuosina opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualueella opetus- ja kulttuuriministeriön ohjauksessa.

Virastossa ei toteutettu peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arviointia vuonna 2025. Virastossa oli käynnissä valtion aluehallinnon uudistus ja uuden viraston perustaminen 1.1.2026 alkaen. Laissa Lupa- ja valvontavirastosta 530/2025 pykälässä 14 peruspalvelujen saatavuuden arviointi on määritelty varhaiskasvatuksen, koulutuksen ja kulttuurin osaston tehtäväksi. Vuotta 2025 koskeva arviointi toteutetaan uudessa Lupa- ja valvontavirastossa vuonna 2026.

Lapin aluehallintovirasto

Poronhoitolain mukaiset tehtävät, poronlihatarkastus ja siihen liittyvä valvonta

Erikoistumistehtävä poronhoidossa ja poronlihan tarkastuksessa toteutui suunnitellusti muutamien laitosten vuosittaisissa Oiva-tarkastuksissa esiintyneitä viiveitä lukuun ottamatta. Poronhoitoon liittyviä kanteluja saapui seitsemän, ratkaistiin kahdeksan ja seuraavalle vuodelle Ruokavirastolle siirtyi yksi. Kantelut liittyivät porojen laiduntamiseen väärissä paikoissa ja paliskuntien sisäisiin asioihin. Lisäksi käsiteltiin muutamia poronhoitolain valvonta-asioita.

Saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen turvaaminen

Saamelaiskäräjille maksettiin vuonna 2025 valtionavustusta toimenpiteisiin, joilla turvataan ja kehitetään saamenkielisiä sosiaali- ja terveystalveluja saamelaisten kotiseutualueella. Toimenpiteet perustuvat saamelaiskäräjien ja Lapin hyvinvointialueen

tekemään sopimukseen. Valtionavustuksella palkattiin saamenkielistä henkilökuntaa sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Saamen kieleen liittyvät tehtävät

Lapin aluehallintovirasto tuki saamenkielisten lapsiperheiden kielellisiä ja kulttuurisia palveluja myöntämällä valtionavustuksia saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen sekä saamenkielisen varhaiskasvatuksen järjestämiseen saamelaiden kotiseutualueella. Lapin aluehallintovirasto teki tiivistä yhteistyötä Saamelaiskäräjien, Saamelaisalueen koulutuskeskuksen, Oulun yliopiston Giellagas-instituutin sekä Norjan Kautokeinossa sijaitsevan saamelaisen korkeakoulun kanssa. Lapin aluehallintovirastossa saamen kieleen liittyviä tehtäviä hoitava opetustoimen ylitarkastaja vastasi saamenkielisestä informaatio-ohjauksesta, tuki toisia aluehallintovirastoja saamenkielisen varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyvissä asioissa sekä vastasi Lupa- ja valvontaviraston saamenkielisistä käännöksistä.

1.2.7 Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut

Työympäristöhankkeet ja kehittämisprojektit toteutuivat tavoitteiden mukaisesti

Työympäristöhankkeet etenivät suunnitellusti, mikä tuki toimintamenoihin liittyvien pysyvien säästöjen toteutumista.

Aluehallintovirastoilla oli kaksi lakisääteisiin velvoitteisiin liittyvää projektia, jotka etenivät suunnitelmien mukaisesti. Alko-Wirta-sovelluksen tekninen päivittäminen valmistui heinäkuussa 2025. Myös välitysluoketoiminnan sähköisen asioinnin ja rekisterin kehittämisprojektille asetetut tavoitteet saavutettiin toimintavuoden aikana. Toimintameno säästöt edellyttivät kehittämistoiminnan merkittävää priorisointia ja supistamista.

Taulukko 1.2.2 Aluehallintovirastojen toimitila- ja työympäristökehittämisen toteumat vuonna 2025

AVI	Paikkakunta	Työympäristö-hanke ja nykytilatoteuma 2025 (YTY = valtion yhteinen työympäristö)	Toimistotila-tehokkuus lähtökohta 8/2019 m2 / hlö	Saavutettu toimistotila-tehokkuus 12/2025 m2 / hlö	Hanke tai suunnitelma 2025- (YTY = valtion yhteinen työympäristö)
Etelä-Suomi	Helsinki	Museovirasto poistui yhteisk. tiloista	20,0	7,1	YTY Pasila 6/2026 alkaen
Etelä-Suomi	Hämeenlinna	Tilojen yhteiskäyttöä 12/2025 alkaen	32,0	6,7	Hämeenlinna kaupunkisuunnittelussa
Etelä-Suomi	Kouvola	11/2023 alkaen YTY	38,8	YTY alle 7	
Etelä-Suomi	Lappeenranta	4/2024 alkaen YTY	49,0	YTY alle 7	
Etelä-Suomi	Lahti	3/2024 alkaen YTY	30,0	YTY alle 6	
Lounais-Suomi	Turku	6/2025 alkaen YTY	21,0	YTY alle 6	
Lounais-Suomi	Pori	1/2024 alkaen YTY	29,0	YTY alle 8	

AVI	Paikkakunta	Työympäristö-hanke ja nykytilatoteuma 2025 (YTY = valtion yhteinen työympäristö)	Toimistotila-tehokkuus lähtökohta 8/2019 m2 / hlö	Saavutettu toimistotila-tehokkuus 12/2025 m2 / hlö	Hanke tai suunnitelma 2025- (YTY = valtion yhteinen työympäristö)
Itä-Suomi	Mikkeli	Tilojen yhteiskäyttöä 10/2025 alkaen	36,0	alle 4	Virastotalon YTY valmis-tuu 2027
Itä-Suomi	Kuopio	Tilojen yhteiskäyttöä	54,0	alle 6	Kallanrannan kampuksen YTY valmistuu 2027
Itä-Suomi	Joensuu	3/2023 alkaen YTY	37,0	YTY alle 10	
Länsi- ja Sisä-Suomi	Vaasa	Tilojen yhteiskäyttöä vi-rastotalossa	19,0	10,5	
Länsi- ja Sisä-Suomi	Jyväskylä	10/2025 alkaen YTY	25,0	YTY alle 5	
Länsi- ja Sisä-Suomi	Tampere	Tilankäytön tehostami-nen 7/2025 ja yhteis-käyttö	14,0	alle 6	Attilan virastotalon YTY valmis 2028
Länsi- ja Sisä-Suomi	Kokkola	Tilat ennallaan vuodesta 2017	12,1	12,1	
Länsi- ja Sisä-Suomi	Seinäjoke	Yhteiskäyttötilaan 10/2025	23,2	alle 10	Fallesmanni YTY valmis 2028
Pohjois-Suomi	Oulu	Linnankadulla 2 raken-nusta käytössä	26,7	6,5	YTY-hanke 12/2026 al-kaen
Pohjois-Suomi	Kajaani	Toimistohuoneita viras-totalossa 12/2025 asti	44,3	30,8	
Lappi	Rovaniemi	YTY 6/2024 alkaen	21,0	YTY alle 10	

Merkittävimpiä tapahtumia ja muutoksia aluehallintovirastojen toimitilahallinnossa vuoden 2025 aikana:

- Helsingissä aluehallintoviraston vuokrasopimus päättyi 3. kerroksen osalta ja samalla Museovirasto poistui keväällä tilojen yhteiskäytöstä.
- Hämeenlinnassa saatiin yhteiskäyttöratkaisu loppuvuodesta, kun ELY-keskus muutti aluehallintoviraston tiloihin Wähäjärvenkadulle.
- Turussa valmistui kesällä valtion yhteinen työympäristö ja aluehallintovirasto muutti pois jo vuosia käyttämästään virastotalon D-siivestä. Täysin valtiokonseptin mukainen Suomi-piste avautui Turussa 1.9.2025.
- Mikkelissä alkoi virastotalon työympäristöjen yhteiskäyttö syksyllä.
- Kuopiossa Kallanrannan tilojen yhteiskäyttö laajeni kesän ja syksyn aikana.
- Jyväskylässä Sinetti-virastotalon yhteinen työympäristö valmistui syksyllä, Suomi-pisteeseen ei kuitenkaan saatu palveluneuvoja.
- Tampereella työympäristöhankeessa tehtiin 2025 jo paljon suunnittelu- ja valmistelutöitä, Attilan virastotaloon on tulossa mm. merkittävä poliisin asiakaspalvelupiste.

- Seinäjoella tehtiin muutto virastotalosta ns. Ruokaviraston taloon, laajaa virastojen tilojen yhteiskäyttöä syksystä alkaen.
- Yhteistyö Senaatin ja sen useiden valtiovuokralaisten kanssa jatkui myös toimitilojen käytössä – toimivia yhteisiä tila- ja palveluratkaisuja pystyttiin toteuttamaan.

Hallinto- ja kehittämispalveluissa valmisteltiin tiiviisti Lupa- ja valvontavirastoa

Aluehallintovirastojen yhteisenä painopisteenä strategisessa suunnittelussa oli tuottavuussäästöjen saavuttaminen sekä työnjaon ja yhteistyön edistäminen, jossa hallinto- ja kehittämispalvelut tuki virastoja. Strategiset henkilöstösuunnitelmat laadittiin vastuualueittain, millä pyrittiin ennakoimaan Lupa- ja valvontaviraston käynnistymistä. Suunnitelmat valmistuivat keväällä 2025 ja niillä oli keskeinen rooli henkilöstömenojen sopeuttamisessa hallitusti.

Strategisen henkilöstösuunnittelun lisäksi hallinto- ja kehittämispalveluissa panostettiin erityisesti työkykyjohtamisen tukeen. Työterveyshuollon kustannukset ovat viime vuosina kasvaneet merkittävästi. Toimenpiteiden ansiosta kustannukset ovat lähtivät alenemaan.

Hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue osallistui perustyon ohessa Lupa- ja valvontaviraston toimeenpanohankkeeseen 6,6 henkilötyövuoden panoksella. Tämän lisäksi vastuualue järjesti toimeenpanohankkeen käyttöön useita henkilötyövuosia projektitehtäviin.

Vastuualueen perustoiminnan henkilötyövuositoteuma oli 99,3. Toteuma sisältää asiakaspalvelutoiminnan. Tulossopimuksessa asiakaspalvelutoiminnan sisältävä kehys oli 104 henkilötyövuotta.

Vastuualueen määräraha pysyi tulosopimuksessa asetetuissa rajoissa. Toteuma oli 85 prosenttia budjetoidusta, ja se alitti budjetin 3,5 miljoonalla eurolla. Tämä oli 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisvuonna. Perustoiminnan menot olivat viisi prosenttia pienemmät kuin edellisenä vuonna. Yhteiset menot vähenivät myös edellisvuoden taapaan. Toteuma oli 2,9 miljoonaa euroa ja 17 prosenttia pienempi kuin vuonna 2024.

1.2.8 Aluehallintovirastojen yhteiset tulostavoitteet

Valtion aluehallinnon uudistuksen toimeenpano

Tavoitteen mittariin sisältyvät sosiaali- ja terveys-, varhaiskasvatus-, opetus ja kulttuuri-, ympäristö-, työsuojelu-, pelastustoimi ja varautuminen- sekä elinkeinovalvonta ja oikeusturva -toimialojen toimenpiteiden tilan toteuma-arviointi. Hankkeen käyttämä projektihallintatyökalu Planner sisältää tiedot valmistelutehtävien toimenpiteiden tilasta neliportaisella asteikolla: ei-aloitettu, kesken, myöhässä ja valmis. Toimenpiteitä valmistui 420. Muutamien toimenpiteiden valmistelua päätettiin jatkaa suunnitellusti Lupa- ja valvontaviraston toiminnan alettua.

Toimintamallien kehittämistyötä tehtiin Lupa- ja valvontaviraston valmistelun toimialaryhmissä sekä eri toimintojen alaryhmissä. Valmistelun tarkoituksena oli varmistaa uuden viraston toiminnan häiriötön käynnistyminen sekä tehokas toiminta alusta lähtien.

Yhteistyötä on edistetty lupa- ja valvontaviraston valmistelun toimialaryhmissä, sekä eri toimintojen alaryhmissä. Ryhmissä oli laaja edustus yhdistyvien virastojen henkilöstöä.

Vastuullisuusraportointi edeltävän vuoden toiminnasta

Vuoden 2025 osalta ei laadita kestävyysraportointia. Aluehallintovirastot sopivat asiasta ohjaavan ministeriön kanssa syksyllä 2025. Kahdelta edelliseltä vuodelta raportointi on valmistunut Valtiokonttorin ohjeistuksen ja aikataulun mukaisesti.

Poikkihallinnollisuuden edistäminen virastojen toiminnassa

Poikkihallinnollisuuden edistäminen virastojen toiminnassa oli vuoden 2024 teema aluehallintovirastoissa. Vuonna 2024 aluehallintovirastoissa sovittujen toimintatapojen poikkihallinnollisen työn tuloksista ja esimerkeistä raportoitiin kattavasti kaikkien aluehallintovirastojen osalta. Edellä mainitun ja uuden Lupa- ja valvontaviraston valmistelun myötä keväällä 2025 virastot linjasivat, että kukin virasto voi itsenäisesti päättää, raportiko asetetusta tavoitteesta vuonna 2025. Poikkihallinnollinen toiminta aluehallintovirastoissa on luontainen toimintatapa monialaisessa työskentely-ympäristössä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto: Radanvarsifoorumi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto toteutti edellisenä vuonna (2024) poikkihallinnollisena ja verkostomaisena yhteistyönä Radanvarsifoorumeja, joissa tavoitteena oli suunnitella konkreettisia toimia lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi ja nuorten rikolliseen toimintaan luisumisen ehkäisemiseksi Järvenpään, Vantaan ja Keravan radanvarsikunnissa. Foorumi loi vahvan pohjan poikkihallinnolliselle yhteistyölle, jonka tavoitteena oli luoda parempi tulevaisuus nuorille. Radanvarsifoorumin toimintaa arvioitiin keväällä 2025 ja sen pohjalta laadittiin kuntien ja keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa oma e-julkaisunsa ”Radanvarsifoorumin matkakertomus”. Julkaisussa kuvataan Radanvarsifoorumin toiminnan alku ja yhdessä kuljettu matka siitä, mitä tapahtuu, kun kaikki verkostossa mukana olevat tahot tekevät jotakin viheliäisten ongelmien taltuttamiseksi ja miten silloin saadaan myös paljon aikaiseksi. Julkaisussa mallinnetaan koko Radanvarsifoorumin aikainen yhteinen tekeminen sekä kuvataan konkreettisesti syntynyt verkostotyön kehittämisen toimintamalli. Mallinnuksen ideana oli, että hanke saadaan dokumentoitua ja toimintaa voidaan laajentaa ja soveltaa myöhemmin myös Suomen muihin kuntiin.

Foorumeissa oli koko ajan mukana edustava joukko nuoria, joiden ääni saatiin aidosti kuuluviin ammattilaisten ja aikuisten kanssa. Kaikilta foorumiin osallistuneilta tahoilta pyydettiin konkreettisia lupauksia toimista, joilla heidän edustamansa taho voi auttaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämässä. Lupaukset olivat sekä pieniä että suuria, mutta yhdessä ne muodostivat vaikuttavuudeltaan valtavan kokonaisuuden. Radanvarsifoorumi toteutti hyvin ideologiaa yhdessä tekemisestä. Sen myötä syntyi myös uusi

tapa reagoida yhteiskunnassa tapahtuviin muuttuviin tilanteisiin. Aluehallintovirasto pystyi omalla toiminnallaan reagoimaan ja vastaamaan kuntien huoliin. Yhteistyöllä, rohkeudella kyseenalaistaa ja tuoda kipeitä ilmiöitä esiin pystyimme yhteistyöllä luomaan lasten ja nuorten elämään tunnelman, että heitä ymmärretään ja heistä välitetään.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Lounais-Suomen aluehallintovirastossa ei tavoitteeseen liittyen tehty erillistä seurantaa vuonna 2025. Poikkihallinnollista yhteistyötä kuitenkin tehtiin aktiivisesti sekä arjessa että järjestämällä erilaisia tilaisuuksia, kuten seuraavat:

- Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue järjesti yhteistyössä työsuojeluvastuualueen kanssa keväällä webinaarin työelämän monimuotoisuudesta ja eriarvoisuudesta.
- Aluehallintoviraston nuorisotoimen ja romaniasioiden yhteistyönä järjestettiin syksyllä webinaari, jonka tavoitteena oli vahvistaa nuorisotyön ammattilaisten osaamista romaninuorten kohtaamisessa ja tukea yhdenvertaisen nuorisotyön kehittämistä.
- Opetus ja kulttuuritoimi- ja pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueet tekivät yhteistyötä kuntien turvallisuuteen liittyvissä asioissa ja järjestivät syksyllä muun muassa kuntien varautumisseminaarin.

Itä-Suomen aluehallintovirasto: Kestävä ja kokonaisturvallinen itäinen Suomi

Itä-Suomen aluehallintovirasto jatkoi poikkihallinnollista ja monialaista yhteistyötään teemalla ”Kestävä ja kokonaisturvallinen itäinen Suomi”. Tavoitteena oli kokonaisturvallisuuden ja sen osa-alueiden näkyväksi tekeminen viraston sisäisessä toiminnassa ja ulkoisissa yhdyspinnoissamme. Kestävyys ymmärrettiin tasapuolisesti taloudellisena, sosiaalisena, ekologisena ja kulttuurisena (ml. yhdenvertaisuus). Suomen itäisten maakuntien yhteistyötä ja vuoropuhelua pyrimme edistämään verkostoissamme, kuten myös valtionhallinnon aktiivista alueellista läsnäoloa. Läsnäolo tulee olemaan merkityksellistä myös Lupa- ja valvontaviraston toiminnoissa. Arkisella perustyöllämme vaikutimme alueiden kestäväan kasvuun, investointeihin ja elinvoimaan sekä koko Suomen turvallisuuteen (ml. zoonoosien ehkäisy), varautumiseen, huoltovarmuuteen (ml. ruokaturvallisuus) ja omavaraisuuteen.

Monialainen yhteistyö vastuualueidemme välillä ja valtakunnallisesti lisääntyi, mikä koettiin erinomaiseksi tavaksi tuottaa asiakkaille lisäarvoa. Virastolla oli useita vakiintuneita toimintatapoja ja yhteistyömuotoja, joilla edistimme poikkihallinnollisesti kokonaisturvallisuutta, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä ja ehkäisimme syrjäytymistä: maanpuolustuskurssit, valmiusharjoitukset, valmiustoimikunta, alueellisten tilannekuvien muodostaminen, ehkäisevän päihdetyön työryhmä, monialainen täydennyskoulutus ja niin edelleen. Alueellisten varautumisen yhteensovittamisraakenteiden toimintaa edistettiin ja niiden toimintaan osallistuttiin. Seurasimme itäisen

Suomen ohjelman valmistumista, ja olimme valmiudessa kytkeytyä omalla työllämme sen toteuttamiseen. Vuoden loppupuolella aktiivinen edistämistyö hidastui, ja energia suuntautui Lupa- ja valvontaviraston toiminnan häiriöttömän toiminnan käynnistymiseen.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto: (Maa)Tilavalvonta ja lupafoorumi

Asetettu tavoite saavutettiin. Aluehallintovirastojen eläin- ja elintarviketehtävät siirtyivät Ruokavirastoon 2026. Toiminnan jatkoa on toivottu niin Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton (MTK) kuin virastojen puolelta. Ruokaviraston puolelta tullaan perustamaan uusi valtakunnallinen (Maa-) Tilavalvonta – ja lupafoorumi. Lisätietoa tästä on tulossa asianomaisille.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto: POHJOINEN SÄDE24 -valmiusharjoitus

Asetettua tavoitetta ei arvioitu. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto linjasi keväällä 2025, ettei tavoitteeseen liittyen tehdä erillistä seurantaan vuonna 2025.

Lapin aluehallintovirasto: Pohjoisten aluehallintojen HNC –yhteistoimintafoorumi

Asetettua tavoitetta ei arvioitu.

Valtiovarainministeriön ja ministeriön hallinnonalan sekä toimialan varautuminen on kansallisen turvallisuustilanteen edellyttämällä tasolla

Lupa- ja valvontaviraston toimeenpanohankkeen aikana valmisteltiin uuden viraston valmiussuunnitelma, joka vastaa hallinnonalan yhteisiä valmiussuunnittelun perusteita. Samassa yhteydessä valtiovarainministeriön valmiuspäällikön kanssa sovittiin, ettei aluehallintovirastojen omia suunnitelmia ole tarvetta erikseen päivittää enää vuoden 2025 aikana. Valmistelun yhteydessä tunnistettiin kriittiset sopimuskumppanit ja määriteltiin toimenpiteet poikkeusolojen toiminnan varmistamisen huomioimisesta sopimuksissa. Asiakasorganisaatioiden kanssa on käsitelty viraston tuottamien palvelujen varautumis- ja jatkuvuussuunnitelmia riittävältä osin.

Varautumista on vahvistettu Merenkurkun alueella tiivistämällä siviilivalmiusyhteistyötä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ja Länsstyrelsen Västerbottenin välillä. Yhteistyön painopisteinä ovat olleet muun muassa yhteiset riskienarvioinnit, valmiussuunnittelun kehittäminen, tiedonvaihdon parantaminen sekä rajat ylittävien häiriötilanteiden hallinnan harjoittelu. Tämä on lisännyt alueen kokonaisresilienssiä ja vahvistanut yhteistä kykyä toimia erilaisissa poikkeus- ja kriisitilanteissa.

1.3 Vaikuttavuus

1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Aluehallintovirastot toteuttavat osaltaan talousarviossa 2025 pääluokkatasolla asetettuja hallinnonalojen vaikuttavuustavoitteita toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden kautta. Aluehallintovirastot omalta osaltaan vaikuttavat ministeriöiden hallinnonala-kohtaisiin yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin.

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat koottuna aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten strategia-asiakirjan painopisteiden mukaisesti:

Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta

- Turvaamme väestön hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden kaikissa tilanteissa.
- Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestävällä tavalla.
- Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista.
- Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta.
- Varhaiskasvatuksen laatu paranee. Koko väestön koulutus- ja osaamistaso nousee edistämällä talouden uudistumista, työllisyyttä ja hyvinvointia.
- Liikkuva elämäntapa vahvistuu.
- Valtionhallinto toimii hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.

Lisäämme elinvoimaa

- Elinkeinoelämä uudistuu ja kasvaa.
- Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus sekä kilpailu- ja häiriönsietokyky paranevat.

Edistämme varautumista ja kokonaisturvallisuutta

- Ihmiset, viranomaiset, elinkeinoelämä ja yhteiskunta ovat hyvin varautuneita myös erilaisiin häiriöihin ja kriiseihin sekä ulkopuoliseen vaikuttamiseen.

Seuraaville vaikuttavuustavoitteille ei ole asetettu toiminnallisia tulostavoitteita aluehallintovirastoille:

- Sosiaalisesti kestävä talouskasvu (VM:n pääluokka)
- Edistämme sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista (STM:n pääluokka)
- Ekologisesti kestävä talouskasvu (VM:n pääluokka)
- Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen (YM:n pääluokka)
- Vihreä siirtymä on kasvun perusta (YM:n pääluokka).

Vuoden 2025 tulossopimuksen mukaisesti asetettuja tavoitteita oli yhteensä 43 kappaletta. Näistä vastuullisuusraportointia koskevan tavoitteen osalta luovuttiin. Aluehallintovirastot sopivat syksyllä 2025 valtiovarainministeriön kanssa, ettei aluehallintovirastojen kestävyysraportointia laadita vuodelta 2025. Poikkihallinnollisuuden edistäminen virastojen toiminnassa tavoitteen osalta työn tuloksista ja esimerkeistä raportoitiiin kattavasti edellisenä vuonna. Tämän ja uuden Lupa- ja valvontaviraston valmistelun myötä aluehallintovirastot linjasivat, että kukin virasto voi itsenäisesti päättää asetetun tavoitteen raportoinnista.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin kytkeytyvien toiminnallisten tulostavoitteiden toteutumisesta vuosilta 2024–2025. Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet muuttuivat vuoden 2024 tulossopimuksessa, joten taulukossa ei esitetä vertailutietoa vuodelta 2023. Toteumat ovat kaikkien aluehallintovirastojen yhteiset. Vuodelle 2025 asetetuista tavoitteista suurin osa toteutui. Osittain toteutui 11 tavoitetta, ja yksi tavoite ei toteutunut.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvojakohtaisen riskiarvion päivittämisen osalta tavoite ei toteutunut. Vuoden 2025 riskiarvion päivittäminen on valmis-teilla ja se valmistuu alkuvuodesta 2026.

Tavoitellun kehityksen toteutuminen mittareilla tarkastellen on arvioitu kolmiportaisella asteikolla ja värisymboleilla:

- 3 = toteutunut (vihreä)
- 2 = toteutunut osittain (keltainen)
- 1 = ei toteutunut (punainen).

Taulukko 1.3.1 Aluehallintovirastojen yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteumat vuosilta 2024–2025

Mittari ja tavoiteltu kehitys vuosina 2025–2027 sekä vuosien 2024–2025 toteumat		
Turvaamme väestön hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden kaikissa tilanteissa	2025	2024
Yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ohjaustehtävän valvonta vahvistuu	3	3
Yhteistyö ja tilannekuvan jakaminen sote-valmiuskeskusten kanssa	3	3
Hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen ja valmiussuunnittelun valvonta tehostuu	3	3
Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestävällä tavalla.	2025	2024
Aluehallintovirastot parantavat valvonnan vaikuttavuutta sekä valtakunnallista yhdenmukaisuutta. Valvonta perustuu toiminnasta saatavaan tietoon sekä valvonnassa syntyneisiin tietoihin.	2	2
Aluehallintovirastot kehittävät Valviran ohjauksessa ja yhteistyössä THL:n kanssa virastoille kyvykkyyttä arvioida valvontahavaintojen merkitystä hv-alueiden taloudellisen kestävyys kannalta samoin kuin valvo- vien viranomaisien ratkaisujen vaikutuksia hv-alueiden talouteen, toimintaedellytyksiin ja palvelujen saata- vuuteen.	2	1
Aluehallintovirastot kehittävät erikseen sovitusti yhteistyössä THL:n ja Valviran kanssa vuotuisiin selvityk- siin liittyvää prosessia sekä erityisesti tiedon arviointia ja raportointia hyvinvointialueiden ohjauksen vaikut- tavuuden parantamiseksi.	2	3
Aluehallintovirastot vahvistavat valvonnan painopistettä hyvinvointialueiden järjestämistehtävän ja omaval- vonnan valvontaan sekä tähän liittyvään ohjaukseen ja kohdentavat valvontaa valtakunnallisten tavoittei- den mukaisesti peruspalvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Valvonnan kohdenta- misella aluehallintovirastot varmistavat omavalvontaa varmistavien menetelmien käyttöä toiminnan johta- misen ja kehittämisen työkaluna.	2	2
Valvonta on suunnattu palveluihin, joiden saatavuudessa, turvallisuudessa tai oikea-aikaisuudessa on va- kavimpia puutteita. Valvonnassa on kiinnitetty erityistä huomiota henkilöstön saatavuuteen ja riittävyyteen sekä hoitoon ja palveluihin pääsyn toteutumisen varmistamiseen.	3	3
Valtakunnallisen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian toimeenpanosuunnitelman toteuttaminen sekä tähän liittyvä yhteistyö Valviran kanssa	3	2
Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista.	2025	2024
Aluehallintovirastot edistävät poikkihallinnollista hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä sekä ehkäisevät eriarvoistumista	2	3
Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta.	2025	2024
Riskiperusteisuuden vahvistaminen muuttuvien markkinoiden alkoholivalvonnassa	3	2
Alkoholilain valtakunnallisen valvontaohjelman painopisteiden alueellinen toimeenpano	3	3
Tupakkavalvonnan alueellisen tilannekuvan muodostaminen ja ylläpitäminen	3	3
Vahvistetaan alueellista tupakkaohjausta valtakunnallisiin painopisteisiin tukeutuen.	3	2

Mittari ja tavoiteltu kehitys vuosina 2025–2027 sekä vuosien 2024–2025 toteumat		
Painotetaan terveydensuojelun ohjauksessa terveyshaittojen kokonaisvaltaista arviointia.	2	2
Varhaiskasvatuksen laatu paranee. Koko väestön koulutus- ja osaamistaso nousee edistään talouden uudistumista, työllisyyttä ja hyvinvointia.	2025	2024
Varhaiskasvatuksen valtakunnallisen valvontaohjelman aluehallintovirastojen vastuulla olevien toimenpiteiden toteuttaminen	3	3
Julkisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaa toteutetaan yhteistyössä Valviran ja aluehallintovirastojen kesken.	3	3
Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen ennakollisten menetelmien käyttö vahvistuu.	3	3
Kirjastotoimi edistää lukutaitotyötä kansallisten linjausten mukaisesti.	3	3
Kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen sekä varhaiskasvatuksen ja opetustoimen valtionavustuksin resursiohjetaan politiikkatoimien ja substanssilainsäädännön mukaisia tavoitteita.	3	3
Vahvistetaan nuorten elämänhallintataitoja, vähennetään nuorten syrjäytymistä sekä työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrää (rahoitusta käytössä vuonna 2024 yhteensä 27 miljoonaa euroa).	3	3
Nuorisotoimen valtionavustusten vaikuttavuuden arviointisuunnitelma on tehty.	3	3
Liikkuva elämäntapa vahvistuu.	2025	2024
Informaatio-ohjauksella ja valtionavustuksin tuetaan kuntia eri ikäisten liikkumisen lisäämisessä.	3	3
Valtionhallinto toimii hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.	2025	2024
Valtion aluehallinnon uudistuksen toimeenpano.	3	3
Vastuullisuusraportointi edeltävän vuoden toiminnasta. <i>Kestävyysraportointia ei tehty vuodelta 2025 (sovittu ohjaavan tahon kanssa).</i>	Ei tehty	3
Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvojakohtaisen riskiarvion päivittäminen.	1	3
Poikkihallinnollisuuden edistäminen virastojen toiminnassa. <i>Vuonna 2025 tavoitteen arvioivat Etelä-Suomen, Itä-Suomen ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto.</i>	3	3
Elinkeinoelämä uudistuu ja kasvaa.	2025	2024
Elinkeino-oikeudellisten asioiden sekä kilpailu- ja kuluttaja-asioiden toiminta- ja valvontasuunnitelmien toteuttaminen	2	2
Työvoimapalveluiden yhdenvertaisen saatavuuden edistäminen	3	-
Työvoimapalveluiden valvonta on suunnattu palveluihin, joiden saatavuudessa tai oikea-aikaisuudessa on vakavimpia puutteita	3	-
Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus sekä kilpailu- ja häiriönsietokyky paranevat.	2025	2024
Eläinten hyvinvoinnin ja lääkitsemisen valvontasuunnitelman toteutumisaste	2	3
Aluehallintovirastot huolehtivat alueellaan kattavasta eläintauteihin varautumisesta ja tehokkaasta eläintautien torjunnasta	3	3
Aluehallintovirastojen jatkuvalla arvioinnilla ja ohjauksella toteuttama kunnallisen elintarvikevalvonnan vaatimustenmukaisuuden valvonta	3	3
Ihmiset, viranomaiset, elinkeinoelämä ja yhteiskunta ovat hyvin varautuneita myös erilaisiin häiriöihin ja kriiseihin sekä ulkopuoliseen vaikuttamiseen.	2025	2024

Mittari ja tavoiteltu kehitys vuosina 2025–2027 sekä vuosien 2024–2025 toteumat		
Aluehallintovirastot osallistuvat hyvinvointialueiden ohjaukseen, ja valmistelevat alueellaan pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyyden arvioimiseksi hyvinvointialueittain vuosittain asiantuntija-arvion <i>Vuonna 2024: Aluehallintovirastot osallistuvat HVA-alueiden ohjausprosesseihin tuottamalla pelastustoimen asiantuntija-arviointia.</i>	3	3
Pelastustoimen valvontaohjelma on yhteisesti sovittu, tuottaa yhtenäistä palvelua ja toteutuu vuosisuunnitelman mukaisesti.	3	3
Asetetut valmiustoiimikunnat ja yhteensovittamisrakenteet alueellisen varautumisen yhteensovittamisessa	2	3
Pelastustoimen varautumisen ja väestönsuojeluun varautumisen valvonta	3	3
Valmiusharjoituskonseptin valtakunnallinen käyttöönotto ja yhteiset harjoitusteemat	2	3
Aluehallintovirastojen johdolla yhteen sovitetaan valmiutta kohottavien harjoitusten yhteisiä tavoitteita ja aikatauluja	2	2
Kuntien valmiussuunnittelua tuetaan yhtenäisesti.	3	2
Aluehallintovirastojen varautumisen yhteensovittamistehtävien toimintamalleja kehitetään yhtenäisesti.	3	2
Monialaista ja poikkihallinnollista varautumisen ja kokonaisturvallisuuden osaamista ja yhteistoimintaa on vahvistettu.	3	3
Valtiovarainministeriön ja ministeriön hallinnonalan sekä toimialan varautuminen on kansallisen turvallisuustilanteen edellyttämällä tasolla.	3	3

1.3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Vastuualueen tavoitteena on, että kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen valtionavustukset kohdentuvat alueellisesti kattavasti ja että avustuksilla tuettavalla toiminnalla on yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Vuonna 2025 vastuualue myönsi valtionavustuksia lähes 79 miljoonaa euroa. Avustuksia myönnettiin edellisvuosien tapaan lähes kaikkiin Manner-Suomen kuntiin. Kuntakattavuudessa oli havaittavissa jonkin verran toimialakohtaisia ja alueellisia eroja. Vastuualueen työ kohdistui vahvasti nuorten osallisuuden lisäämiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Vastuualueet tukivat valtionavustuksin etsivää nuorisotyötä, nuorten työpaja-toimintaa ja lasten ja nuorten harrastetoimintaa sekä myönsivät erityis- ja lisäavustuksia kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen kehittämiseen.

Investointiavustukset

Oppilaitosten ja yleisten kirjastojen perustamishankkeet

Oppilaitosten jälkirahoitteisten investointiavustusten maksatus on tehty maksuohjelmien mukaisesti vuonna 2025. Kaikki kirjastojen jälkirahoitteiset investointiavustukset maksettiin valtiovarainministeriön kanssa sovittuun aikaistettuna vuoden 2025 loppuun mennessä.

Liikuntatoimi

Liikuntapaikkarakentamisen investointiavustuksilla tuettiin laajojen käyttäjäryhmien tarpeisiin tarkoitettujen liikuntapaikkojen rakentamista ja perusparantamista. Rakentamisavustuksien myöntämisessä painotettiin muun muassa liikuntapaikkojen kestävää kehitystä edistäviä toimenpiteitä.

Kehittämisyavustukset

Kirjastotoimen kehittäminen

Kirjastotoimen lakisääteinen tehtävä on toimia valtionapuviranomaisena yleisten kirjastojen alueelliseen ja paikalliseen kokeilu- ja kehittämistoimintaan tarkoitetuissa hankeavustuksissa. Painopistealueina avustusmuodossa olivat lukemisen edistäminen, jatkuva oppiminen, aktiivinen kansalaisuus, osallisuus, demokratia ja sananvapaus sekä kirjastojen vaikuttavuus, uudet toimintatavat ja kestävä kehitys. Vuonna 2025 avustusta myönnettiin 1,8 miljoonaa euroa yhteensä 87 hankkeelle. Kirjastotoimi tukee hankkeissa syntyneiden hyvien käytänteiden levittämistä järjestämällä hankekahveja ja julkaisemalla avustustarinoita.

Vuonna 2024 aluehallintovirastoille siirtyi opetus- ja kulttuuriministeriöstä vastuu toimia valtionapuviranomaisena hankeavustuksessa lukemisen ja lukutaidon edistämiseen vankiloissa. Kirjastotoimi pilotoi tässä avustusmuodossa vuonna 2024 toimintamallia, jossa valtionapuviranomaisena toimi virka-apupyynnöiden perusteella Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Samalla toimintamallilla jatkettiin myös vuonna 2025. Avustusta myönnettiin kahdeksalle hakijalle yhteensä 200 000 euroa. Avustusmuodon vaikuttavuuden seuranta kehitetään ryhmässä, jossa kirjastojen ja aluehallintovirastojen lisäksi on Rikosseuraamuslaitoksen edustajia.

Liikuntatoimen kehittäminen

Liikunnallisen elämäntavan paikallisilla kehittämisavustuksilla tuettiin väestön liikuntaa ja fyysistä aktiivisuutta Suomessa koko elämänkulussa, erityisesti vähän liikkuvien keskuudessa. Vakiintuneiden liikunnan toimialan kehittämisavustusten lisäksi aluehallintovirasto edisti hallitusohjelmaan kirjatun Suomi liikkeelle -ohjelman tavoitteita myöntämällä kunnille valtionavustuksia Liikkuva koulu ja Move! -kehittämishankkeille sekä liikuntaneuvonnan edistämiseen. Liikkuva koulu ja liikuntaneuvonta -kehittämisavustusten tavoitteena on tukea liikunnallisen toimintakulttuurin vahvistumista ja vakiintumista peruskouluissa sekä Move!-prosessin ja kaikenikäisten, terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien liikuntaneuvonnan kehittämistä.

Nuorisotoimen kehittäminen

Nuorisoalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittämisen hankeavustuksilla tuettiin nuorisolain tavoitteiden toimeenpanoa ja edistettiin nuorisotyön ja -toiminnan kehittämistä alueellisesti ja paikallisesti.

Vuonna 2025 aluehallintovirastot myönsivät hankeavustuksia nuorisotalon kehittämiseen valtakunnallisesti 2,8 miljoonaa euroa yhteensä 79 hankkeelle. Avustettujen kehittämishankkeiden tavoitteissa näkyivät muun muassa nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen. Kehittämisyhteistyöstä myönnettiin myös kunnallisen nuorisotyön alueelliseen koordinaatioon 16 maakunnan alueelle. Alueellisella koordinaatiolla pyritään edistämään alueen suunnitelmallista kehittämis- ja verkostoyhteistyötä, tiedonvaihtoa sekä nuorisotyön toimijoiden tukemista.

Toimialojen yhteinen kehittäminen

Valtakunnallinen valtionavustusryhmä aloitti toimintansa vuonna 2024 ja se jatkoi toimintaansa myös vuonna 2025. Ryhmän jäseninä on ylitarkastajia eri toimialoilta, juristi, taloustarkastajat sekä OKT-yhteysjohtaja. Ryhmän tehtävänä on yhtenäistää valtionavustuskäytäntöjä ja tehdä toimintalinjauksia erilaisia haastavia tilanteita varten. Ryhmän toiminnan tavoitteena on turvata avustusten hakijoiden yhdenvertainen kohtelu.

Saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen sekä saamenkielisen varhaiskasvatuksen valtionavustukset

Lapin aluehallintovirasto myönsi saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen kustannuksiin valtionavustusta neljälle saamelaisen kotiseutualueen kunnalle (Inari, Enontekiö, Sodankylä ja Utsjoki). Vuonna 2025 kyseistä valtionavustusta jaettiin ennätysellinen määrä, lähes kolme miljoonaa euroa. Saamenkielisen varhaiskasvatuksen turvaamiseksi Lapin aluehallintovirastosta maksettiin valtionavustusta saamelaiskäräjille, joka jakoi sitä edelleen Inarin, Utsjoen ja Enontekiön kunnille. Kummankin valtionavustuksen tarkoituksena oli turvata saamelaislasten kielellisten ja kulttuuristen oikeuksien toteutuminen peruspalveluissa.

Hautauspalvelun valtionavustukset

Itä-Suomen aluehallintovirasto myönsi valtionavustusta kolmelle hakijalle siirtoväen sankarihautojen hoitamiseen Suomessa. Luovutetun alueen suomalaisten sankari- ja siviilihautausmaiden hoitoon ei myönnetty avustuksia vuonna 2025 kansainvälisen turvallisuustilanteen takia.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Valtionavustus sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamiin sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeisiin

Sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamilla kehittämishankkeilla on tuettu laajasti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja rakenteiden kehittämistä ja uudistamista. Yhteensä eri kehittämisohjelmakokonaisuuksia on ollut kahdeksan kappaletta, ja näiden sisällä on vielä ollut erillisiä hankekokonaisuuksia. Lounais-Suomen aluehallintovirastossa on ollut hoidettavana yli 300 hanketta, joille avustuspäätökset on tehty vuosina 2020–2024.

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman ja Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeissa on pyritty parantamaan sosiaali- ja terveyspalveluiden yhdenvertaista saatavuutta, oikea-aikaisuutta ja jatkuvuutta. Tavoitteiksi on asetettu muun muassa kansalaisten hoitoon pääsyn nopeuttaminen sekä uusien digitaalisten ratkaisujen käyttöönoton lisääminen. Lisäksi hankeavustuksin on tuettu palvelujen saatavuuden vahvistamista ja kustannusvaikuttavuuden lisäämistä sekä työllisyysasteen ja osaamistason nostamista kestävän kasvun vauhdittamiseksi.

Mielenterveysstrategian hankkeissa on toteutettu erilaisia toimenpiteitä mielenterveyden edistämiseksi ja alueellisen moniammatillisen yhteistyön lisäämistä niin perusterveydenhuollossa, sosiaalihuollossa kuin mielenterveyspalveluissa. Lisäksi on tuettu erilaisten koulutuksellisten toimintamallien, kuten IPS-mallin, laajempaa käyttöönottoa Suomessa. Hankeavustuksin on edistetty kotona asumista tukevien palvelujen kehittämistä ikäihmisille. Lisäksi on tuettu ikäihmisten kotona pärjäämisen tueksi kehitettävien uusien teknologioiden kehittämistä ja käyttöönoton laajentamista. Lapsi- ja perhepalvelujen ohjelmakokonaisuudessa on keskitytty erityisesti lapsiperheiden palvelurakenteiden uudistamiseen ja kehittämiseen moniammatilliseksi, asiakkaan kokonaistilanteen huomioivaksi kokonaisuudeksi koko lasten, nuorten ja perheiden sotepalvelukirjossa.

[Valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen](#)

Rahoituksella mahdollistettiin yliopistotasoinen terveydentutkimus ja hankkeiden rahoitus. Erityisvastuualueelle nimetty tutkimustoimikunta vastaa hankkeiden hyväksymisestä rahoituksen piiriin. Näin rahoitettu lääketieteellinen tutkimus yltää monesti kansainvälisessä tiedeyhteisössä korkealle tasolle, ja sillä on merkittävää vaikutusta alan kehittymiseen sekä elinkeinoelämän intensiivisyyteen ja innovaatioihin terveydenhuollon alalla.

[Valtion rahoitus yliopistotasoiseen sosiaalityön tutkimukseen](#)

Rahoituksella mahdollistettiin yliopistotasoinen sosiaalityön tutkimus ja hankkeiden rahoitus. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa hankkeiden hyväksymisestä rahoituksen piiriin. Sosiaalihuoltolain mukaan rahoitettavan yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen tavoitteena on vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämiseen suuntaavaa sosiaalityön tutkimusta ja tukea siten sosiaalityön tutkimusperusteisuutta. Näin rahoitettu sosiaalityön tutkimus yltää monesti kansainvälisessä tiedeyhteisössä korkealle tasolle, ja sillä on merkittävää vaikutusta alan kehittymiseen ja innovaatioihin sosiaalityön alalla. Lisäksi se avaa uusia näkökulmia alan keskusteluun.

Yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen keskeiset painopisteet ovat

- sosiaalityön vaikuttavuuden, laadun ja asiakasturvallisuuden parantaminen
- erityisen haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden elämäntilanteiden ja palvelutarpeiden syvällinen analyysi
- innovatiiviset ratkaisut ehkäisevässä ja rakenteellisessa sosiaalityössä
- asiakkaiden osallisuuden ja toimijuuden vahvistaminen sosiaalihuollossa

- sosiaalityön henkilöstön asiantuntijuuden ja työn rakenteiden kehittäminen sekä
- sosiaalihuoltolain (1301/2014) 60 c §:n nojalla rahoitettujen tutkimusten arviointi.

Vuonna 2025 sosiaali- ja terveysministeriö myönsi avustusta lähes kahdeksan miljoonaa euroa. Avustusta myönnettiin 18 yliopistotasoiselle tutkimushankkeelle. Lisäksi avustuksia maksettiin vuonna 2022 aloittaneelle yhdeksälle tutkimushankkeelle ja vuonna 2023 aloittaneelle 13 tutkimushankkeelle ja vuonna 2024 aloittaneelle 13 tutkimushankkeelle. Hanketoimijoiden maksatushakemusten perusteella avustusta tutkimushankkeille maksettiin yhteensä yli 5,5 miljoonaa euroa. Lisäksi käsiteltiin yhdeksän päättyneen hankkeen talouden loppuselvityksiä ja annettiin niistä lausunto Sosiaali- ja terveysministeriölle.

Kyseessä on Lounais-Suomen aluehallintoviraston lakisääteinen valtakunnallinen erityistehtävä. Vuosina 2021–2022 tutkimusrahoitus maksettiin hankehallinnoijalle kahdessa tasasuuruudessa erässä. Sen jälkeen tehtävän luonne muuttui, kun valtionavustus tuli maksettavaksi hankkeille toteutuneitten kustannusten perusteella puolivuositain, jolloin myös maksatusten määrä kasvoi kahteen vuodessa. Työmäärä nousi vastaamaan yhden henkilön kokopäivätyötä.

[Valtionkorvaus lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin terveydenhuollon yksiköille, yliopistosairaaloille ja yliopistoille](#)

Koulutustoiminnasta aiheutuvien kustannusten korvaaminen edesauttaa yliopistoja korkeatasoisen lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen järjestämisessä eri alueiden yliopistoissa. EU:n ammattipätevyysdirektiivin mukaisesti yleislääketieteen erityiskoulutus vaaditaan, jotta laillistettu lääkäri voi toimia sosiaalivakuutusjärjestelmän piirissä.

Valtionkorvaukset lääkärikoulutukseen mahdollistavat terveystalouden organisoimisen ja turvaavat siten kuntalaisten palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden osaltaan. Korvaukset mahdollistavat lääkärin ja hammaslääkärin erikoistumisopintoihin liittyvän käytännön harjoittelun, toimipaikassa tapahtuvan erikoistumisalan ohjauksen ja helpottavat osaltaan terveydenhuollon yksiköiden resurssitilannetta.

Erikoistumisopintoihin myönnetty korvaukset kohdistetaan HUS-yhtymän ja hyvinvointialueiden sairaaloihin ja terveyskeskuksiin sekä yliopistotasoisien terveyden tutkimuksen rahoitukseen oikeutetuille palveluntuottajille. Rahoituksen tuella ja hajautetulla koulutuspaikkaverkostolla nopeutetaan lääkäreiden EU-pätevyyden saamista, erikoislääkäreiksi ja hammaslääkäreiksi valmistumista sekä työllistymistä. Samalla koulutuspaikkakunnilla terveystalouden saatavuus ja laatu paranevat, erikoisosaaminen vahvistuu, lääketieteellinen verkostoituminen lisääntyy ja vuorovaikutus tutkimuksen, opetuksen ja käytännön välillä kasvaa.

Kyseessä on Lounais-Suomen aluehallintoviraston lakisääteinen valtakunnallinen erityistehtävä. Vuonna 2025 tehtävä hoidettiin edelleen aluehallintovirastoista annetun

lain 6 a §:n 1 momentin mukaisesti alueellisesti, koska Lounais-Suomen aluehallintovirastolla ei ollut tehtävään vaatimaa resurssia eikä nykytilanteessa mahdollisuutta suoriutua keskitetystä tehtävästä ilman virka-apua. Vuonna 2025 valtion korvauksia maksettiin terveydenhuollon yksiköille, yliopistosairaaloille ja yliopistoille yhteensä yli 123,3 miljoonaa euroa sekä ilman hakemusta että hakemusten perusteella.

Hakemuksen perusteella maksettavien valtionkorvausten haku-, käsittely- ja maksatusprosessi on manuaalinen ja työläs sekä hakijalle että käsittelijälle. Kankea ja vanhahtava toimintatapa vie aikaa ja on kohtuuton tehtävä nykyisillä työkaluilla. Hakemukset joudutaan käymään lääkärikohtaisesti läpi ja hakemuksissa on paljon virheitä, jolloin käsittely vie aikaa. Tällä hetkellä pääosa edellä mainitusta tietovarannosta on hajallaan, eikä se ole hyödynnettävissä sähköisessä muodossa.

Sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2022 tekemän Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksesta maksettavien koulutuskorvausten käytön selvitys ja ehdotuksia korvausjärjestelmän kehittämisestä -raportin mukaan sähköinen seurantajärjestelmä tarvitaan, jotta koulutuskorvaus kohdentuisi oikeudenmukaisesti sinne, missä koulutusta tehdään. Sähköinen seurantajärjestelmä toisi aluehallintovirastolle ja palvelujärjestelmälle tiedon paitsi erikoistuvan koulutusjaksoista, myös koulutuspaikkojen statuksesta ja yliopiston ja koulutuspaikkojen sopimuksista. Näin korvaukset voisi maksaa toimipaikoille sen mukaan, miten paljon koulutettavia on reaaliaikaisesti kussakin toimipaikassa koulutuksessa.

Aluehallintoviraston tekemässä sähköisen asioinnin selvityksessä linjattiin sähköisen asioinnin ensisijaisuudesta aluehallintovirastoissa. Sähköistämismahdollisuuksia on selvitetty Valtiokonttorin (haeavustuksia.fi), VM:n ja STM:n kanssa.

Sähköinen asiointi on ehdoton kehittämistoimenpide ja edellytys korvausten haku- ja maksatusprosessin sujuvuuden varmistamiseksi hakijan, yliopiston ja aluehallintoviraston näkökulmasta.

[Valtionkorvaus sosiaalihuollon ammattihenkilöiden yliopistollisen erikoistumiskoulutuksen kustannuksiin](#)

Lounais-Suomen aluehallintovirasto maksoi korvausta sosiaalihuollon ammattihenkilöiden yliopistollisesta erikoistumiskoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin koulutusta järjestäville yliopistoille. Korvaus edistää yhdenvertaisuutta alueellisesti ja mahdollistaa laajemman osallistumisen erikoistumiskoulutukseen, kun kustannukset eivät jää työntäjän tai sosiaalihuollon ammattihenkilön resursseista riippuvaisiksi.

Erikoistumiskoulutuksella edistetään sosiaalipalvelujen ja sosiaalityön laatua, kehittämistä ja asiakasturvallisuutta. Erikoistumiskoulutuksen korvaaminen tukee sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisuutta.

Valtionkorvaus sairaanhoitajan rajatun lääkkeenmääräämisen edellyttämään koulutukseen

Lounais-Suomen aluehallintovirasto maksoi korvauksia sairaanhoitajien rajatun lääkkeenmääräämisen edellyttämästä koulutuksesta. Koulutuskustannusten korvaamisella tavoitellaan terveydenhuoltoyksiköiden laajempaa rajatun lääkkeenmääräämisen koulutuksen hyödyntämistä, sillä koulutuksen korkeat kustannukset ovat jossakin määrin rajoittaneet mahdollisuuksia osallistua siihen.

Valtionkorvauksella edistetään rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden käyttöönottoa ja tavoitellaan hoidon saatavuuden paranemista ja lääkäreiden ja sairaanhoitajien työpanoksen tehokkaampaa hyödyntämistä.

Aluehallintovirasto maksoi HUS-yhtymälle sekä yliopistollista sairaalaa ylläpitäville hyvinvointialueille korvauksia lapsiin kohdistuneiden seksuaali- ja pahoinpitelyrikosten selvittämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Kyse on sekä yksilöiden oikeusturvan että yhteiskunnan sisäisen turvallisuuden kannalta merkittävästä selvitystyöstä. Selvitystyö on vaativaa, moniammatillista moniviranomaistoimintaa. Vuosittain selvitettäväksi tulevien tapausten määrä on lisääntynyt, ja selvitettäväksi on tullut yhä pitkäkestoisempia, monimutkaisempia ja vaativampia tapauksia.

Rahoituksen avulla tuetaan korkeaa ammatillista osaamista rikosepäilyjen selvittämisessä, varmistetaan tutkimusmenetelmien laadun kehittyminen sekä turvataan yhdenvertaisuutta.

Valtionkorvaus sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvän ammattitaitoa edistävän harjoittelun järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin

Aluehallintovirasto maksoi valtionkorvausta sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvän, ammattitaitoa edistävän harjoittelun järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin hyvinvointialueille, HUS-yhtymälle, Helsingin kaupungille, kunnille ja kuntayhtymille, valtion mielisairaaloille, Suomen evankelisluterilaiselle kirkolle, kirkon seurakunnille ja seurakuntayhtymille sekä yksityisille sosiaali- ja terveydenhuollon tai varhaiskasvatuksen palveluja tuottaville yksiköille.

Tavoitteena on vaikuttaa siihen, että sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille on tarjolla riittävästi harjoittelupaikkoja ja että opiskelijan saama ohjaus on laadukasta ja vastaa koulutukselle asetettuja tavoitteita sekä tätä kautta tukea mahdollisimman hyvät ammatilliset valmiudet omaavan henkilöstön valmistumista alalle.

Kyseessä oli valtakunnallisesti Lounais-Suomen aluehallintovirastolle keskitetty lakisääteinen erityistehtävä. Lakimuutoksissa tehtävän toteuttamiseen ei osoitettu henkilötyöresurssia eikä toisilla aluehallintovirastoilla ollut asettaa aluehallintovirastoista annetun lain 6 a §:n 1 momentin mukaisesti resursseja virka-apumenettelyn kautta. Tehtävästä ja erityisesti sen henkilöstön käyttövaikutuksista on laadittu VM:lle ja STM:lle erillislisraportti HTV-rahoitustarpeesta. Vuonna 2025 tehtävä hoidettiin myönnetyn erityismäärärahan turvin.

Vuonna 2025 korvaushakemuksia tuli vireille 826 ja korvauksia maksettiin yhteensä 8,2 miljoonaa euroa. Valtion korvausten haku-, käsittely- ja maksatusprosessi on manuaalinen ja työläs sekä hakijalle että käsittelijälle. Kankea ja vanhahtava toimintatapa vie aikaa ja on kohtuuton tehtävä nykyisillä työkaluilla. Hakemukset joudutaan käymään manuaalisesti läpi, jolloin käsittely vie aikaa. Tällä hetkellä tieto ei ole hyödynnettävissä sähköisessä muodossa.

Hakijoilta kysyttiin syksyllä 2024, Lounais-Suomen aluehallintoviraston ja STM:n järjestämän valtakunnallisen infotilaisuuden yhteydessä, kokemuksia hakuprosessin sujuvuudesta. Hakuprosessi koettiin työlääksi, epäselväksi ja monimutkaiseksi. Kyselyyn vastanneet kokivat, että sähköinen järjestelmä sujuvoittaisi koulutuskorvauksen hakemista. Kehittämisehdotuksena hakijat toivoivat mm. hakuprosessin sujuvoittamista, sähköistä järjestelmää, olemassa olevien rajapintojen hyödyntämistä sekä koulutuskorvauskokonaisuuden kehittämistä.

Aluehallintoviraston tekemässä sähköisen asioinnin selvityksessä linjattiin sähköisen asioinnin ensisijaisuudesta aluehallintovirastoissa. Sähköistämismahdollisuuksia on edelleen selvitetty Valtiokonttorin (haeavustuksia.fi), VM:n ja STM:n kanssa.

Sähköinen asiointi on ehdoton kehittämistoimenpide ja edellytys korvausten haku- ja maksatusprosessin sujuvuuden varmistamiseksi hakijan, ammattikorkeakoulujen ja aluehallintoviraston näkökulmasta.

Saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaaminen

Saamelaiskäräjille maksettiin vuonna 2025 valtionavustusta toimenpiteisiin, joilla turvataan ja kehitetään saamenkielisiä sosiaali- ja terveyspalveluja saamelaisten kotiseutualueella. Toimenpiteet perustuvat saamelaiskäräjien ja Lapin hyvinvointialueen tekemään sopimukseen. Valtionavustuksella palkattiin saamenkielistä henkilökuntaa sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Taulukko 1.3.2 Hallinnonaloittain jaetut valtionosuudet ja -avustukset kirjanpitoyksikkötasolla vuosina 2023–2025

Hallinnonala (miljoonaa euroa)	2025	2024	2023
Opetus- ja kulttuuriministeriö	76	74	71
Sosiaali- ja terveysministeriö	222	200	144
Valtiovarainministeriö	3	2	2
Yhteensä	301	276	217
Valtiovarainministeriön hallinnonala sisältää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettujen lakien mukaisten ennen vuotta 2016 oppilaitosten sekä yleisten kirjastojen perustamishankkeiden maksetut valtionosuudet ja -avustukset sekä vuonna 2022 sosiaali- ja terveysministeriön myöntöpäätösperusteisen rahoituksen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämissankkeisiin.			
Taulukkoon ei ole otettu mukaan Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan jaettuja valtionosuuksia ja -avustuksia, koska ne poikkeavat luonteensa puolesta muiden hallinnonalojen siirtomenoista.			

Hallinnonalakohtaiset siirtomenot aluehallintovirastoittain vuosina 2023–2025 on esitetty tämän asiakirjan kohdassa 5.2 Muut liitteet (Liite 2).

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

Aluehallintovirastojen toiminnallisen tehokkuuden tunnuslukujen tavoitteet esitettiin aluehallintovirastojen ja ohjaavien ministeriöiden välisessä tulossopimuksessa. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuustavoite oli 65 prosenttia. Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisille luville erikseen asetettu kustannusvastaavuustavoite oli 65 prosenttia.

Tuottavuus- ja taloudellisuustavoitteet asetettiin ympäristöluville, alkoholiluvuille ja sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinneille. Tuottavuuden tavoitetta mitattiin tuotettujen suoritteiden määrällä per henkilötyövuosi. Tuottavuuden tavoitteen mukaan kolmen vuoden toteuman liukuvan keskiarvon muutoksen piti olla positiivinen. Taloudellisuuden tavoitetta mitattiin kustannuksilla per tuotettu suorite. Tavoitteen mukaan kolmen vuoden toteuman liukuvan keskiarvon muutoksen piti olla negatiivinen.

Lisäksi vuonna 2023 kantelujen käsittelyn tuottavuudelle asetettiin uusi tuottavuustavoite: suoritemäärän per henkilötyövuosi piti kasvaa 10 prosenttia edellisvuoteen verrattuna, jos edellisvuoden kanteluiden käsittelyn toteutuma per henkilötyövuosi oli alle 100 kappaletta.

Toiminnallisen tehokkuuden seurattavat suoritteet kattoivat 22 prosenttia aluehallintovirastojen substanssitoimintaan käytetystä työajasta.

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

Tuottavuudelle asetetut tavoitteet, lupasuoritteiden määrä/henkilötyövuosi, saavutettiin kaikissa seurantakohteissa, eli alkoholiluvissa, ympäristönsuojeluin ja vesilain mukaisissa asioissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinneissä. Tavoitteen mukaan kolmen vuoden toteuman liukuvan keskiarvon muutoksen piti olla positiivinen. Ympäristölupien osalta muutoksen piti olla $>-0,5$.

Ratkaistujen asioiden lukumäärä kasvoi kaikissa seurantakohteissa edelliseen vuoteen verrattuna. Asioiden käsittelyyn kohdistunut henkilötyövuosipanous kasvoi kaikissa muissa seurantakohteissa, paitsi ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa asioissa. Vuoteen 2024 verrattuna tuottavuus parani ympäristönsuojeluin ja vesilain mukaisissa asioissa.

Sosiaali- terveydenhuollon luvat muuttuivat vuoden 2024 alusta lukien pääosin sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinneiksi. Uuden sote-valvontalain voimaantulon ja Soterijärjestelmän käyttöönoton myötä asiaryhmittely muuttui yksityiskohtaisemmaksi. Tunnusluvut vuosilta 2025 ja 2024 eivät tämän takia ole vertailukelpoisia vuoden 2023 lukuun.

Kantelujen käsittelyn tuottavuuden tunnuslukuna esitetään käsiteltyt kantelut ja niihin käytetty työaika. Kantelujen käsittelyn tuottavuus kasvoi edellisvuosien tasosta, ja tavoitteeksi asetettu 10 prosentin kasvu toteutui. Ratkaistujen kantelujen kappalemäärät nousivat edellisvuoden tasosta merkittävästi. Kantelujen käsittelyyn käytetty työaika

laski edellisestä vuodesta noin viidellä henkilötyövuodella. Kantelujen käsittelyn resursseista valtaosa kohdistui sosiaali- ja terveydenhuollon kanteluihin sekä opetus- ja kulttuuritoimen kanteluihin.

Taulukko 1.4.1 Toiminnan tuottavuuden tunnusluvut

Tuottavuus, kappaletta per henkilötyövuosi, kolmen vuoden keskiarvon muutos	Tavoite	Toteuma		
Seurantakohde	2025	2025	2024	2023
Alkoholiluvat	>0	19,5	39,7	18,6
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	>-0,5	0,2	-0,8	-0,5
Sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinnit ja luvat	>0	56,3	66,7	11,5

Taulukko 1.4.2. Toiminnan tuottavuuden tunnusluvut, kantelut

Kappaletta per henkilötyövuosi muutos edelliseen vuoteen nähden +10 %	Kasvu %	Toteuma		
Seurantakohde	2025	2025	2024	2023
Kantelut, (ei sis. okt, vaka, hallinto)	21,1 %	139	115	80
Kantelut (ei sis. hallintokanteluja)	19,7 %	133	111	81

Taulukko 1.4.3. Toiminnan tuottavuuden perustiedot

Tuottavuus, kappalemäärät ja henkilötyövuodet	Toteuma 2025			Toteuma 2024			Toteuma 2023		
	kpl	htv	kpl/htv	kpl	htv	kpl/htv	kpl	htv	kpl/htv
Kantelut, (ei sis. okt, vaka, hallinto)	6 403	46	139	5 813	51	115	4 552	57	80
Kantelut, (ei sis. hallinto)	7 425	56	133	6 561	59	111	5 173	64	81
Alkoholiluvat	8 626	24	359	8 504	22	391	8 033	25	322
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	878	87	10	769	95	8	801	95	8
Sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinnit ja luvat	10 808	36	298	9 080	27	335	2 042	14	144
- Sosiaalihuollon luvat	-	-	-	-	-	-	291	3	92
- Terveystenhuollon luvat	-	-	-	-	-	-	1 751	11	159

Taulukko 1.4.4. Toiminnan tuottavuuden tunnusluvut aluehallintovirastoittain

Tuottavuus, kappaletta per henkilötyövuosi, kolmen vuoden keskiarvon muutos. Tavoite >0	Etelä-Suomi		Lounais-Suomi		Itä-Suomi		Länsi- ja Sisä-Suomi		Pohjois-Suomi		Lappi	
Seurantakohde	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Alkoholiluvat	-4,9	40,5	9,5	24,3	9,9	8,2	67,4	72,6	61,2	65,4	91,0	120,2
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	0,3	-0,6	-	-	0,1	-0,6	0,0	-1,6	0,4	-0,7	-	-
Sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinnit ja luvat	42,1	74,0	68,1	42,8	109,0	100,5	56,7	55,6	89,7	70,8	73,8	57,9
Lähde: Kappalemäärät: USPA ja vastuualueiden erillisseuranta, työajan käyttötiedot: Kieku												

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

Toiminnan taloudellisuudella tarkoitetaan kustannusten ja tehtyjen ratkaisujen välistä suhdelukua eli sitä, minkä verran kustannuksia jonkin suoritteen tuottaminen on keskimäärin aiheuttanut. Tulossopimuksessa määritettiin tavoite ympäristöluville, alkoholi-luville ja sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinneille. Tavoitteen mukaan kolmen vuoden liukuvan keskiarvon muutoksen piti olla negatiivinen.

Taloudellisuudelle asetettu tavoite toteutui sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinneissä, vaikka suoritteen keskimääräinen kustannus nousi 25 prosenttia edellisvuodesta ja oli 528 euroa. Suoritteen keskimääräinen kustannus vuonna 2024 oli 422 euroa ja vuonna 2023 se oli 1 624 euroa. Kehityksen taustalla on uuden sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain (741/2023) voimaantulo 1.1.2024. Lain myötä valtaosa käsiteltävistä lupa-asioista muuttui rekisteröinneiksi. Samalla otettiin käyttöön uusi palveluntuottajarekisteri (Soteri) ja myös rekisteröitävien asioiden jaottelu muuttui yksityiskoh- taisemmaksi. Lisäksi kustannusten käsittely muuttui edellisistä vuosista, jolloin aluehallintovirastot tulouttivat osan lupatuloista Valviralle maksuasetuksessa säädetyn mukaisesti. Vuonna 2024 tuloutuksista luovuttiin ja Valvira laskutti toteutuneiden Soteri-kustannusten mukaisesti. Esitetty tunnusluku ei kuitenkaan kuvaa todellista muutosta, koska vuosien 2024–2025 perustiedot (suoritteiden kappalemäärät, kustannukset) eivät ole suoraan vertailukelpoisia vuoden 2023 perustietoihin.

Alkoholiluvissa tavoite ei toteutunut. Keskimääräinen kustannus per suorite nousi noin kaksi prosenttia edellisestä vuodesta ja oli 407 euroa. Kehityksen taustalla vaikuttaa kustannusten käsittelyn sekä hinnoittelun muutokset. Aikaisemmin aluehallintovirastot tulouttivat maksuasetuksessa säädetyn mukaisesti Valviralle tietyn prosenttiosuuden alkoholihallinnon lupatuloista. Vuonna 2024 tuloutuksista luovuttiin ja Valvira laskutti toteutuneiden alkoholielinkeinorekisterin (Allu) kustannusten mukaisesti. Lisäksi hinnoittelussa tuli käyttöön vuoden 2025 alusta alkoholihallinnon sähköisessä järjestel- mässä vireille pantujen suoritteiden maksujen 10 prosentin alempi hinta suhteessa

vuoden 2024 suoritteiden hintoihin. Suurin osa alkoholihallinnon lupa-asioista tulee vi-reille sähköisessä järjestelmässä.

Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa luvissa tavoite toteutui. Suoritteen keski-määräinen kustannus laski noin 22 prosenttia ja 3 262 euroa edelliseen vuoteen verrat-tuna. Kehitystä selittää edellisinä vuosina tehty suoritteiden hintojen korotukset, jotka näkyvät pitkän käsittelyajan omaavien lupaprosessien päätösten osalta viiveellä tulo-kertymässä, sekä toiminnan sujuvoittamiseen tähtäävät kehittämistoimet.

Kanteluille ei asetettu taloudellisuustavoitetta. Taulukossa 1.4.6 on kuitenkin esitetty käsitellyt kantelut ja niiden kustannukset aikaisempien vuosien tapaan. Tarkastelussa mukana olevien kantelujen keskimääräinen kustannus laski edelleen vuoteen 2024 ver-rattuna. Kantelujen käsittelyn resursseista 68 prosenttia kohdistui sosiaali- ja tervey-denhuollon kanteluihin. Kanteluasioiden määrät ovat lisääntyneet, joka myös vaikuttaa ratkaistujen asioiden määriin. Vuoden 2024–2025 taloudellisuuden tunnuslukujen osalta on huomioitu alkoholiluvissa Allu-järjestelmän korot sekä sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinneissä ja luvissa Soteri-järjestelmän poistot ja korot (vertailuvuoden 2024 tunnusluvut on korjattu taulukoihin).

Taulukko 1.4.5 Toiminnan taloudellisuuden tunnusluvut

Taloudellisuus, kustannukset euroa per suorite, kolmen vuoden keskiarvon muutos	Tavoite	Toteuma		
Seurantakohde	2025	2025	2024	2023
Alkoholiluvat	<0	18,2	6,7	-13,4
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	<0	-352,4	1 276,2	1 380,5
Sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinnit ja luvat	<0	-413,2	-392,8	-49,3
Tulosopimuksessa asetettu tavoite: kolmen vuoden toteuman liukuvan keskiarvon muutos on negatiivinen (ympäristöluvut, alkoholiluvat ja sote-luvat yhteensä)				

Taulukko 1.4.6 Toiminnan taloudellisuuden perustiedot

Taloudellisuus, kokonaiskustannukset ja kappalemäärät	Toteuma								
	2025			2024			2023		
	euroa	kpl	eur/kpl	euroa	kpl	eur/kpl	euroa	kpl	eur/kpl
Kantelut, (ei sis. okt, vaka, hallinto)	5 364 759	6 403	838	6 065 738	5 813	1 043	6 065 738	5 813	1 043
Kantelut (ei sis. hallinto)	6 727 705	7 425	906	7 310 180	6 561	1 114	7 310 180	6 561	1 114
Alkoholiluvat	3 507 303	8 626	407	3 382 116	8 504	398	3 315 074	8 504	390
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	9 979 263	878	11 366	11 249 012	769	14 628	12 085 051	801	15 087
Sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinnit ja luvat	5 709 975	10 808	528	3 833 869	9 080	422	3 316 663	2 042	1 624
-Sosiaalihuollon luvat	-	-	-	-	-	-	1 010 577	291	3 473
-Terveydenhuollon luvat	-	-	-	-	-	-	2 306 085	1 751	1 317

Taulukko 1.4.7 Toiminnan taloudellisuuden tunnusluvut aluehallintovirastoittain

Taloudellisuus, kustannukset euroa per suorite, kolmen vuoden keskiarvon muutos. Tavoite <0	Etelä-Suomi		Lounais-Suomi		Itä-Suomi		Länsi- ja Sisä-Suomi		Pohjois-Suomi		Lappi	
Seurantakohde	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Alkoholiluvat	37,1	8,8	29,0	25,5	17,2	38,4	-7,3	-17,0	-37,7	-3,6	-32,2	-22,2
Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset asiat	-394,2	699,0		-	-981,6	741,4	319,0	3 206,6	-1 048,3	697,0		-
Sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinnit ja luvat	-373,4	-393,0	-558,9	-512,4	-357,9	-296,8	-367,6	-319,6	-538,3	-520,0	-755,3	-498,3
Lähde: Kpl-määrät USPA, Soteri ja vastuualueiden erillisseuranta, työajan käyttötiedot: Kieku, euromäärät: Kieku/kustannuslaskenta												

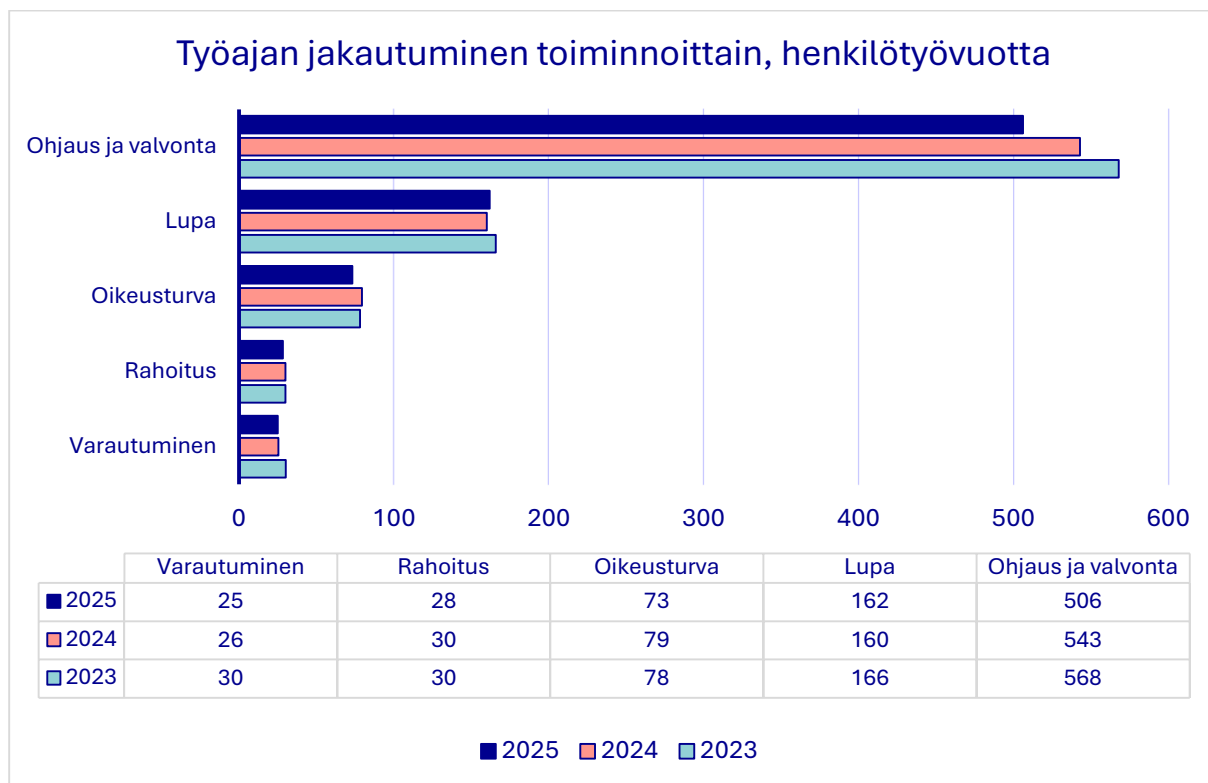
Työajan jakautuminen ja toiminnan kustannukset

Kuvioissa 1.4.1–1.4.4 esitetään sijaissuureina työajan ja kustannusten jakautumiset toimintoittain ja substanssitehtävittäin. Työaikajakaumat sisältävät aktiivisen työajan osuuden. Toimintojen kustannuksiin on vyörytetty yhteiskustannukset.

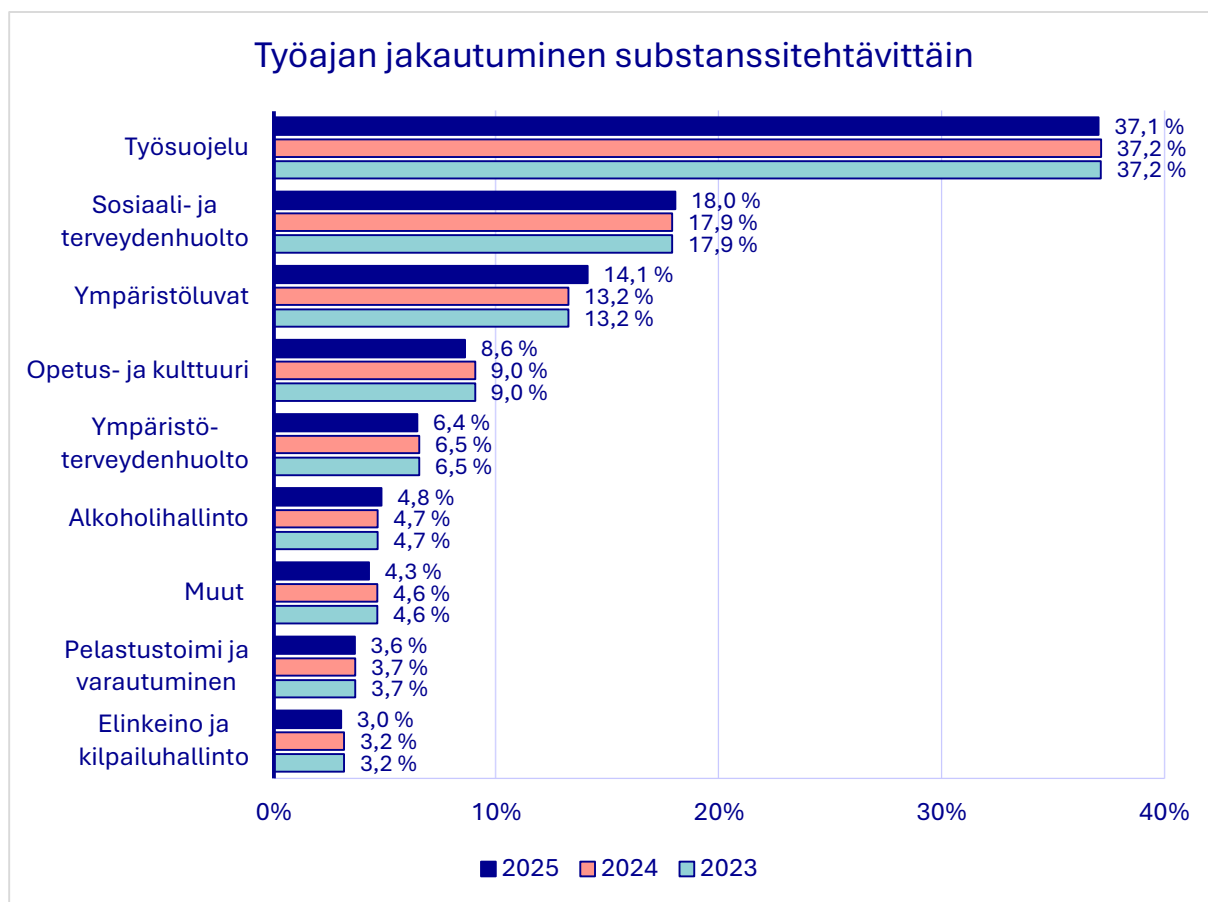
Vuonna 2025 ohjaukseen ja valvontaan, sekä oikeusturvatehtäviin kohdistuvan työajan määrä laski selvästi edelliseen vuoteen verrattuna. Muiden toimintojen osalta muutokset olivat vähäisiä. Kustannukset laskivat ohjaus- ja valvontatoiminnossa 3,6 miljoonaa euroa, oikeusturvatoiminnossa noin miljoona euroa, varautumistoiminnossa 0,4 miljoonaa euroa ja rahoitustoiminnossa noin 0,3 miljoonaa euroa. Lupatoiminnon kustannukset kasvoivat noin 0,6 miljoonaa euroa verrattuna edellisvuoteen. Lupatoimintojen osalta kustannusten kasvua selittää noin kahden henkilötyövuoden työpanoksen sekä Soteri-veloitusten nousut. Tarkasteltaessa kustannusten jakautumista substanssitehtävittäin, kustannukset laskivat kaikkien osalta verrattuna edellisvuoteen.

Absoluuttisesti suurin lasku kohdistui ohjaukseen ja valvontaan, mitä selittää pääosin työsuojelun viranomaisaloitteiseen valvontaan, sekä sivistystoimen ohjaukseen kohdistetun työajan väheneminen. Merkittävä osuus, noin 67 prosenttia ohjauksen ja valvonnan työajasta, oli työsuojelun viranomais- ja asiakasaloitteista valvontaa.

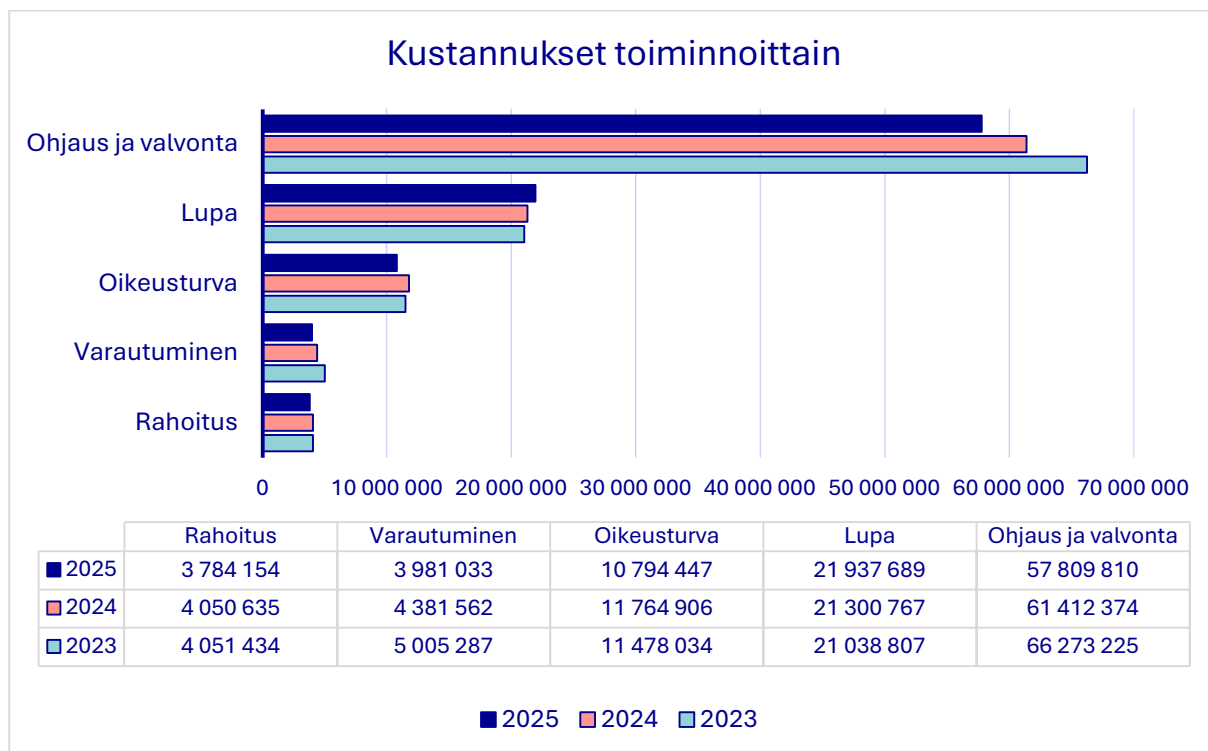
Kuvio 1.4.1 Työajan jakautuminen toiminnoittain vuosina 2023–2025

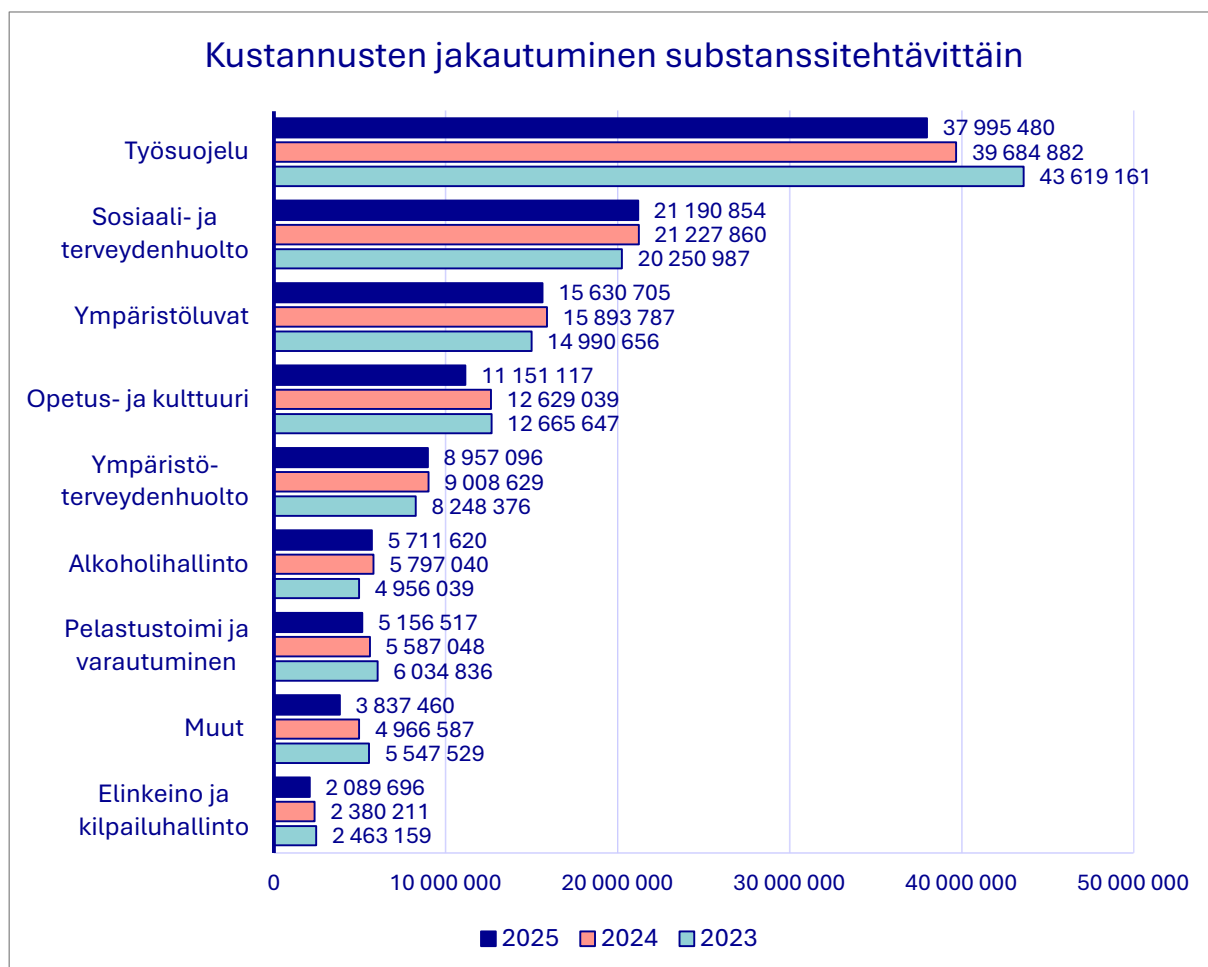
Kuvio 1.4.2 Työajan jakautuminen substanssitehtäville vuosina 2023–2025

Kuvio 1.4.3 Kustannukset toiminnoittain vuosina 2023–2025

Kuvio 1.4.4 Kustannukset substanssitehtävittäin vuosina 2023–2025

1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Vuonna 2025 julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 90,1 prosenttia. Kustannusvastaavuus nousi noin 23 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta, jolloin se oli 66,7 prosenttia. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuustavoite oli 65 prosenttia.

Aluehallintovirastojen julkisoikeudelliset tuotot olivat vuonna 2025 noin 19,8 miljoonaa euroa. Tuotot kasvoivat edellisvuodesta noin 5,6 miljoonalla eurolla. Kustannukset kasvoivat noin 0,6 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Palvelujen ostot kasvoivat noin 0,6 miljoonaa euroa. Kehitystä selittää yleisen kustannustason nousu, joka heijastuu palvelumaksujen hintoihin. Vuonna 2024 palvelujen ostojen kasvuna näkyi kyseisen vuoden alussa tapahtunut kustannusten käsittelyn muutos alkoholihallinnon ja sosiaali- ja terveydenhuollon käyttämien järjestelmien (Allu ja Soteri) kustannusten osalta. Tuolloin luovuttiin alkoholihallinnon ja sosiaali- ja terveydenhuollon suoritemaksutulojen kiinteistä prosenttiosuuksien tuloutuksista Valviralle ja siirryttiin todellisten toteutuneiden kustannusten mukaiseen tilitykseen. Näillä katetaan Valviran hallinnoimien järjestelmien ylläpitokustannuksia.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen maksullisten suoritteiden tulot kasvoivat noin 2,6 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2024, kun ne edellisvuonna laskivat lähes 1,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 lupatulojen kasvua selittää sosiaali- ja terveydenhuollon ratkaistujen rekisteröintien määrän kasvu sekä Soteri-järjestelmän toiminnan ja käsittelyn toimintatapojen vakiintuminen. Vuonna 2024 lupatulojen laskun taustalla yhtenä syynä olivat uuden rekisteröintijärjestelmän käyttöönotossa ilmenneet suuret haasteet, joiden takia hakemusprosessit pitkittyivät, eikä rekisteröintituloja kertynyt ennakoidussa määrin kyseisenä vuotena. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain voimaantulon myötä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajissa siirryttiin lupa- ja ilmoitusmenettelystä pääosin ilmoitusmenettelyyn ja sosiaali- ja terveydenhuollon maksullisen toiminnan suoritteet uudistettiin, ja niitä tarkennettiin kesken vuotta 2024. Vuoden 2023 sosiaali- ja terveyspalvelujen maksullisten suoritteiden tulojen kasvun taustalla vaikutti lupasuoritteiden hintojen korottaminen sekä luparuuhkan purkaminen ennen lainsäädännön muuttumista vuoden 2024 alusta.

Alkoholilupatulot laskivat noin 0,3 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2024, kun ne edellisvuonna kasvoivat lähes 1,3 miljoonaa euroa. Lupatulojen laskua selittää hinnoittelussa vuoden 2025 alusta käyttöönotettu alkoholihallinnon sähköisessä järjestelmässä vireille pantujen suoritteiden maksujen 10 prosentin alempi hinta suhteessa vuoden 2024 suoritteiden hintoihin. Suurin osa lupa-asioista tulee vireille sähköisessä järjestelmässä. Vuoden 2024 tulojen kasvun taustalla vaikutti luopuminen alkoholihallinnon suoritemaksun kiinteästä 26 prosentin tuloutuksesta Valviralle ja siirtyminen todellisten toteutuneiden järjestelmäkustannusten mukaiseen tilitykseen sekä suoritteiden maksujen hinnan korotukset vuonna 2023 aikana.

Taulukko 1.4.8 Maksullisen julkisoikeudellisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, aluehallintovirastot yhteensä vuosina 2023–2025

JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET	2025			2024			2023		
	Yhteensä*	Ympäristö-luvat	Muut	Yhteensä*	Ympäristö-luvat	Muut	Yhteensä*	Ympäristö-luvat	Muut
TUOTOT									
Toiminnan tuotot	19 769 740	8 747 173	11 022 568	14 201 314	5 462 660	8 738 653	13 751 623	4 843 384	8 908 238
KUSTANNUKSET									
Erilliskustannukset									
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	11 152	2 774	8 379	13 370	5 815	7 555	22 419	12 100	10 319
Henkilöstökustannukset	14 765 559	7 603 469	7 162 089	14 586 475	8 442 598	6 143 877	15 492 356	9 101 084	6 391 272
Vuokrat	19 167	9 845	9 322	13 379	4 103	9 276	17 280	5 366	11 915
Palvelujen ostot	2 221 533	138 039	2 083 494	1 578 973	176 569	1 402 404	383 801	219 050	164 751
Muut kulut	114 037	27 500	86 537	125 705	38 310	87 395	187 417	69 592	117 826
Yhteensä	17 131 448	7 781 626	9 349 821	16 317 902	8 667 395	7 650 507	16 103 275	9 407 192	6 696 083
KÄYTTÖJÄÄMÄ	2 638 293	965 546	1 672 746	-2 116 589	-3 204 735	1 088 146	-2 351 652	-4 563 807	2 212 155
Osuus yhteiskustannuksista									
Tukitoiminnot	1 768 879	894 178	874 701	1 782 207	984 187	798 020	1 751 608	948 349	803 259
Poistot *	352 886	0	352 886	241 110	0	241 110	0	0	0
Korot **	144 175	0	144 175	135 789	0	135 789	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	2 540 301	1 303 458	1 236 843	2 823 760	1 597 430	1 226 330	3 183 924	1 729 510	1 454 415
Yhteensä	4 806 241	2 197 636	2 608 604	4 982 865	2 581 617	2 401 248	4 935 532	2 677 859	2 257 673
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	21 937 689	9 979 263	11 958 426	21 300 767	11 249 012	10 051 755	21 038 807	12 085 051	8 953 756
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-2 167 948	-1 232 090	-935 858	-7 099 454	-5 786 352	-1 313 102	-7 287 184	-7 241 666	-45 518
KUSTANNUSVASTAAVUUS-%	90,1 %	87,7 %	92,2 %	66,7 %	48,6 %	86,9 %	65,4 %	40,1 %	99,5 %

* Lisätty poistoihin Soteri-järjestelmän poistot.

** Lisätty korkoihin Allu- ja Soteri-järjestelmien korot.

Vuoden 2024 vertailutietoihin on tehty vastaavat korjaukset poistojen ja korkojen osalta (vuoden 2024 toimintakertomuksessa laskelman luvut on esitetty virheellisesti ilman kyseisiä poistoja ja korkoja). Valviralle tilittävien kustannusten käsittely muuttui vuoden 2024 alusta, joten vuonna 2023 tällaisia poistoja ja korkoja ei ole ollut.

Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisten lupien kustannusvastaavuus oli 87,7 prosenttia ja nousi 39 prosenttiyksikköä vuodesta 2024. Lupatulot kasvoivat noin 3,3 miljoonalla eurolla edellisvuodesta. Lupatulojen merkittävää kasvua selittävät maksullisten suoritteiden hintoihin tehdyt muutokset ja tarkennukset edellisvuosiin nähden, mutta myös toimintaa sujuvoittaneet toimet sekä optimaalinen resurssitilanne. Toimintaan kohdistuneet kustannukset laskivat noin 1,3 miljoonaa euroa, mitä osaltaan selittää maksullisen toiminnan työaikakirjausten tarkentuminen.

Suoritteiden maksuja korotettiin kaksi kertaa vuoden 2024 aikana kustannusvastaavuuden parantamiseksi. Tehdyt hinnankorotukset näkyvät nyt kustannusvastaavuuden

kasvuna. Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset luvat kuuluvat alennetun omakustannusarvon piiriin. Niille asetettu kustannusvastaavuuden tavoitetaso vuonna 2025 oli 65 prosenttia, jonka kaikki aluehallintovirastot saavuttivat.

Ympäristölupien maksullisen toiminnan tulot olivat yhteensä noin 8,7 miljoonaa euroa vuonna 2025. Tuloille asetettu euromääräinen tavoite 7,8 miljoonaa euroa saavutettiin ja ylitettiin noin 0,9 miljoonalla eurolla. Etelä-Suomen, Itä-Suomen ja Pohjos-Suomen aluehallintovirastot saavuttivat virastokohtaisesti asetetun tavoitteen. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto jäi omasta tavoitteestaan noin 0,4 miljoonaa euroa.

Tulossopimuksessa seurataan lisäksi erikseen kustannusvastaavuuksien kehitystä

- alkoholiluvissa
- sosiaali- ja terveydenhuollon maksullisissa suoritteissa
- elinkeinovalvonnan maksullisissa suoritteissa
- yksityisen varhaiskasvatustoiminnan lupamenettelyssä.

Alkoholilupien kustannusvastaavuus oli 103,9 prosenttia ja laski noin 12 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Vuoden 2024 suoritemaksujen ylikatteellisuuden korjaamiseksi otettiin valtioneuvoston maksuasetukseen käyttöön kaksi eri hintaa sen mukaan, onko asia pantu vireille sähköisessä asiointijärjestelmässä vai muulla tavalla. Sähköisessä palvelussa vireille pantujen suoritteiden hintoja on alennettu 10 prosenttia suhteessa muulla tavoin vireille pantujen asioiden suoritehintoihin nähden.

Sosiaali- ja terveydenhuollon maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 99 prosenttia ja nousi noin 18 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Kustannusvastaavuuden nousuun vaikutti suurelta osin vuoden 2025 lupatulojen kasvu.

Elinkeinovalvonnan lupatulot ja kustannukset laskivat edellisvuodesta noin 8 000 euroa. Kustannusvastaavuus oli 71,7 prosenttia ja oli samaa tasoa kuin edellisenä vuotena.

Yksityisen varhaiskasvatustoiminnan lupamenettelyn kustannusvastaavuus oli 97,4 prosenttia ja nousi 33 prosenttia edellisvuodesta. Kehitystä selittää ainakin osittain yksityisen varhaiskasvatuksen lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyn toimintatapojen vakiinnuttaminen valtakunnallisessa lupatiimissä, mikä näkyy työajan käytön tehostumisena.

Ympäristö- ja vesilupien ratkaistuihin hakemusasioihin sitoutui 211,7 henkilötyöpäivää yhtä käytössä olevaa henkilötyövuotta kohti. Tunnusluvun arvo nousi merkittävästi vuoteen 2024 verrattuna. Muutosta selittää ratkaistuihin hakemusasioihin sitoutunut suurempi henkilöstöresurssien määrä sekä tarkentunut työaikakirjaus.

Taulukko 1.4.9 Tulossopimuksessa seurattavat tuottavuuden ja kustannusvastaavuuden osa-alueet, aluehallintovirastot yhteensä vuosina 2023–2025

Mittari	Toteuma 2025	Toteuma 2024	Toteuma 2023
Alkoholiluvat, kustannusvastaavuus, % (TAE)	103,9 %	115,8 %	96,1 %
Sosiaali- ja terveydenhuollon maksulliset suoritteet, kustannusvastaavuus, % (TAE)	99,0 %	80,6 %	144,2 %
Elinkeinovalvonnan maksulliset suoritteet, kustannusvastaavuus, %	71,7 %	72,3 %	54,8 %
Yksityisen varhaiskasvatustoiminnan lupamenettely, kustannusvastaavuus, %	97,4 %	64,4 %	100,4 %
Kantelujen käsittelyn tuottavuus, kpl/htv (ei sisällä hallintokanteluja)	134 kpl/htv	111 kpl/htv	81 kpl/htv
Ympäristö- ja vesiluvat: vuoden aikana ratkaistuihin hakemusi- oihin sitoutunut työmäärä/käytössä oleva henkilömäärä vuo- dessa (htp/htv)	211,7 htp/htv	138,6 htp/htv	96,2 htp/htv

1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Aluehallintovirastoilla ei ollut yhteisrahoitteista toimintaa vuonna 2025.

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

Aluehallintovirastot kuvaavat tuotoksia ja palvelujensa laatua asioiden lukumäärällä ja sillä, kuinka hyvin asetetut palvelutavoitteet toteutuvat. Palvelukykyä kuvataan käsitte-
lyaikojen keskiarvoina ja mediaaneina. Vertailuvuosina esitetään vastaavia tietoja vuo-
silta 2023–2024. Työsuojelun suoritteiden määrät esitetään omana kokonaisuutenaan.

- Toteumatietojen tietolähteinä on käytetty:
- asianhallintajärjestelmää (USPA)
- johdon raportointijärjestelmää (AVI BI -raportointi)
- vastuualueitten erillisseurantoja
- alkoholielinkeinorekisteriä (Allu)
- palveluntuottajarekisteriä (Soteri)
- vuosien 2023–2024 tilinpäätöstietoja.

Aluehallintovirastojen ja ohjaavien ministeriöiden välisessä tulossopimuksessa määri-
tellään tuotosten ja laadunhallinnan mittarit, jotka mittaavat tavoitteiden toteutumista.

Mittareiden aluehallintovirastokohtaiset toteumatiedot 2023–2025 esitetään tauluk-
koina 5.2 Muut liitteet -luvussa (Liite 3). Aluehallintovirastot seuraavat myös niiden seu-
rantakohteiden ja indikaattorien kehitystä, jotka kytkeytyvät tulossopimuksen tuotok-
sien ja laadunhallinnan tavoitteisiin. Seurantamittareiden aluehallintovirastokohtaiset
toteumatiedot 2023–2025 esitetään taulukkoina 5.2 Muut liitteet -luvussa (Liite 4). Vuo-
den 2025 tulossopimuksessa määriteltujen uusien mittareiden toteumatietoja ei voida
esittää kaikilta vertailuvuosilta.

Valvira ja aluehallintovirastot ylläpitävät alkoholielinkeinorekisteriä (Allu) yhdessä. Valviran omistama uudistettu rekisterijärjestelmä otettiin käyttöön 18.4.2023. Järjestelmän vaihdon ajoittuminen huhtikuulle 2023 aiheuttaa vuoden 2023 raportoitavan alkoholihallinnon tiedon vertailukelpoisuudessa epävarmuutta. Järjestelmän vaihdon myötä uutta raportointijärjestelmää ei ole ollut käytettävissä vuoden 2023 aikana. Raportoitavien lupa- ja valvonta-asioiden kappalemäärät ja käsittelyajat on laskettu Valviran tuotamilla tiedoilla. Vuoden 2023 käsittelyaikatietoja emme pysty raportoimaan järjestelmästä kattavasti vaan käsittelyajat ovat ajanjaksolta 18.4.–31.12.2023. Alkoholihallinnon asioiden määrät ja käsittelyajat eivät siten ole vertailukelpoisia vuoden 2023 luku-
jen suhteen. Uudessa Allu-järjestelmässä muun muassa valvonta-asioina käsiteltävien asioiden kirjo on laajempi kuin aikaisemmin käytössä olleessa järjestelmässä.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) tuli voimaan 1.1.2024. Lain myötä käsiteltävät lupa-asiat muuttuivat pääosin rekisteröinneiksi. Samalla otettiin käyttöön uusi palveluntuottajarekisteri (Soteri), jota Valvira ja aluehallintovirastot ylläpitävät yhdessä. Samalla myös rekisteröitävien asioiden jaottelu muuttui yksityiskohtaisemmaksi. Vuoden 2024 toteumat eivät siten ole vertailukelpoisia edellisen vuoden to-
teumien kanssa.

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Valvonta-asiat

Aluehallintovirastoissa valvonta-asioita tuli vireille yhteensä 11 536. Tämä oli 0,9 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Vireille tulleiden valvonta-asioiden määrä nousi kolmessa aluehallintovirastossa (Etelä-Suomi, Lounais-Suomi, Lappi).

- Valvonta-asioita tuli vireille 11 437 vuonna 2024 ja 9 596 vuonna 2023.

Virastot käsittelivät 12 087 valvonta-asiaa. Tämä oli 10,7 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Käsittelymäärä laski yhdessä aluehallintovirastossa (Lounais-Suomi).

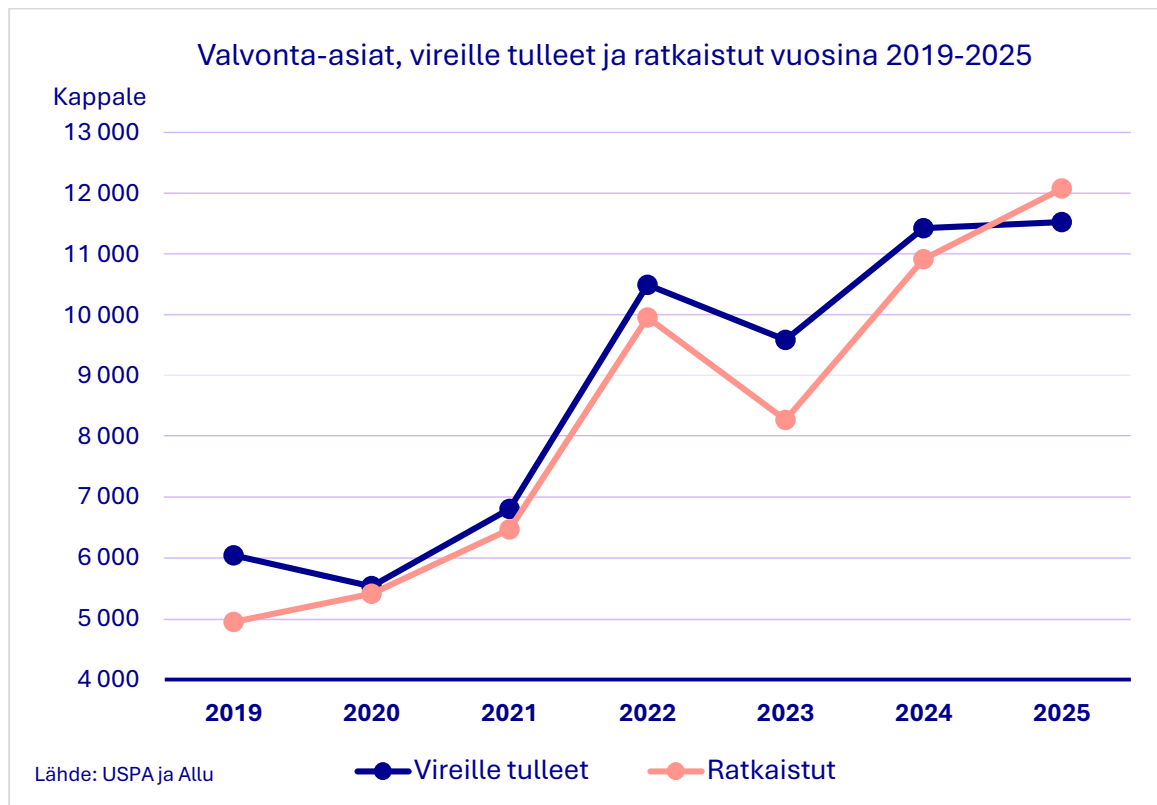
- Valvonta-asioita käsiteltiin 10 921 vuonna 2024 ja 8 278 vuonna 2023.

Vuoden lopussa valvonta-asioita oli vireillä yhteensä 1 450. Tämä oli 39,9 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan.

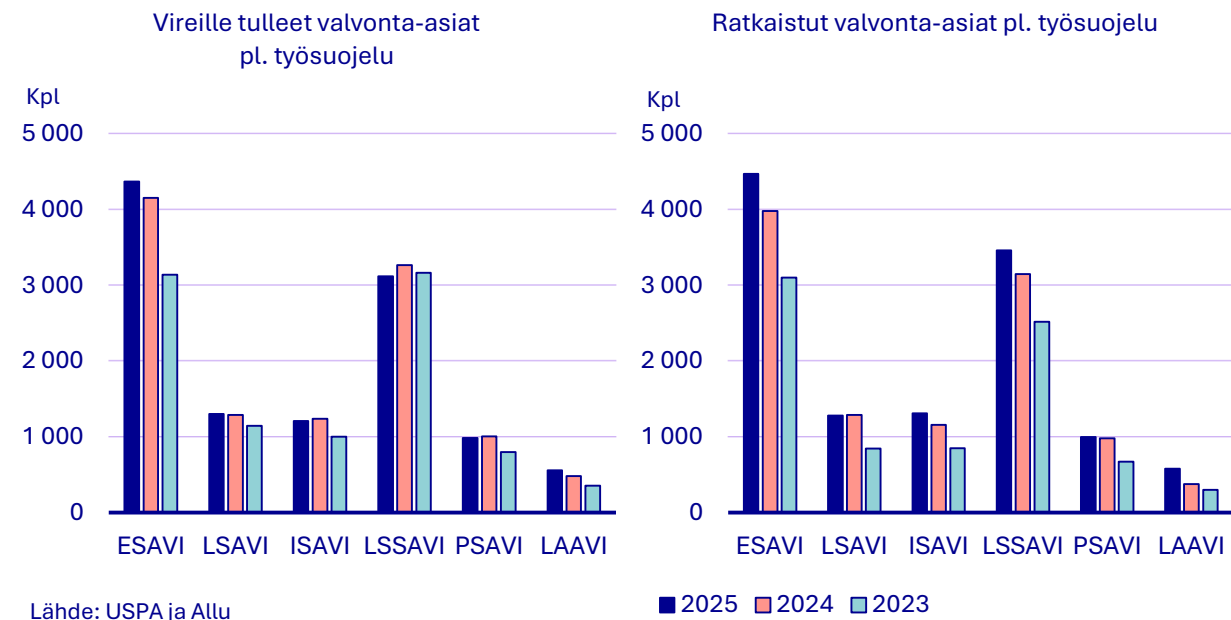
- Valvonta-asioita oli vireillä 2 412 vuoden 2024 lopussa ja 3 401 vuoden 2023 lopussa.

Kaikkiaan valvonta-asioita tuli vireille 4,6 prosenttia vähemmän kuin niitä vuoden aikana pystyttiin aluehallintovirastoissa käsittelemään. Suurimmat valvonta-asioiden määrät olivat ympäristöterveydenhuollossa, alkoholihallinnossa ja sosiaali- ja terveydenhuollossa. Luvut eivät sisällä aluehallintovirastojen työsuojelun valvonta-asioita.

Kuvio 1.5.1 Aluehallintovirastojen valvonta-asiat, vireille tulleet ja ratkaistut vuosina 2019–2025

Kuvio 1.5.2 Valvonta-asiat aluehallintovirastoittain, vireille tulleet ja ratkaistut vuosina 2023–2025

Kanteluasiat

Kanteluasioita tuli aluehallintovirastoihin vireille yhteensä 7 093. Tämä oli 23,8 prosenttia ja 1 365 kappaletta enemmän kuin edellisvuonna. Virastoittain tarkasteltuna kantelujen määrä kasvoi kaikissa kuudessa aluehallintovirastossa: (Etelä-Suomi 23,5 prosenttia, Lounais-Suomi 25,9 prosenttia, Itä-Suomi 14,1 prosenttia, Länsi- ja Sisä-Suomi 27,4 prosenttia, Pohjois-Suomi 20,1 prosenttia ja Lappi 43,2 prosenttia).

- Kanteluja tuli vireille 5 728 vuonna 2024 ja 4 710 vuonna 2023.

Aluehallintovirastot ratkaisivat vuonna 2025 yhteensä 7 523 kanteluasiaa. Ratkaistujen kantelujen kokonaismäärä kasvoi 13,8 prosenttia ja 914 kappaletta edellisvuodesta. Ratkaistujen kantelujen määrä kasvoi kaikissa kuudessa aluehallintovirastossa. Suurimmat kasvut olivat Lapin aluehallintovirastossa (45 prosenttia) ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa (42 prosenttia).

- Kanteluja ratkaistiin 6 609 vuonna 2024 ja 5 218 vuonna 2023.

Vuoden lopussa vireillä oli 1 134 kantelua. Tämä oli 29 prosenttia ja 468 kappaletta vähemmän verrattuna edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuoden lopussa vireillä olevien kantelujen määrä kasvoi Länsi- ja Sisä-Suomen ja Lapin aluehallintovirastoissa ja laski neljässä muussa aluehallintovirastossa.

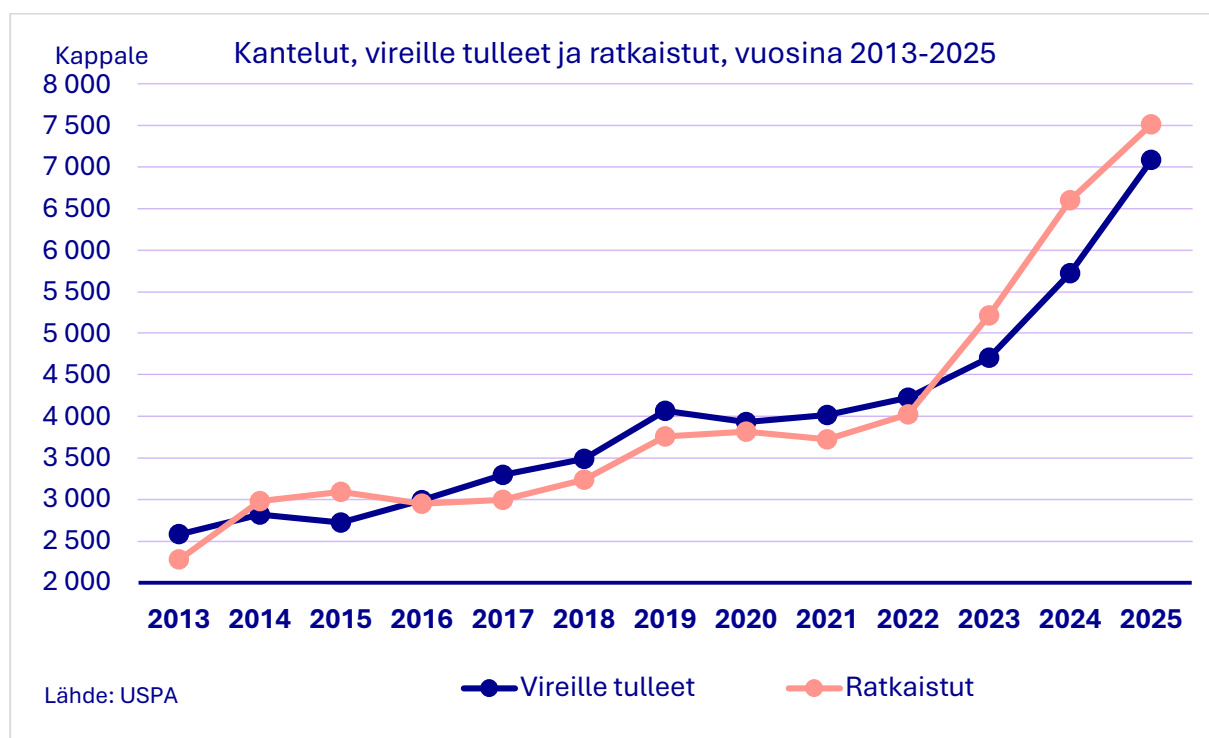
- Kanteluja oli vireillä 1 602 vuoden 2024 lopussa ja 2 512 vuoden 2023 lopussa.

Kaikkiaan kanteluasioita tuli vireille 5,7 prosenttia vähemmän kuin niitä vuoden aikana aluehallintovirastoissa ratkaistiin. Suurimmat kantelumäärät vuosina 2023–2025 olivat sosiaali- ja terveydenhuollon asioissa.

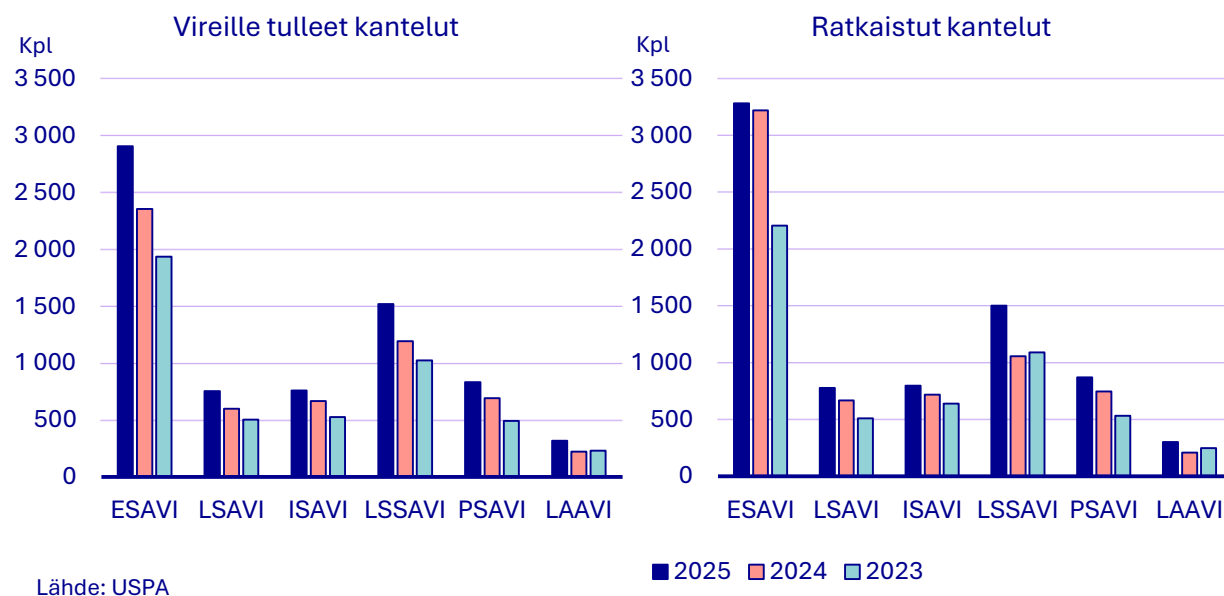
Aluehallintovirastot voivat siirtää saamansa kantelun käsiteltäväksi muistutuksena kantelun kohteena olevassa toimintayksikössä. Tällaiseen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen muistutusmenettelyyn siirrettyjen kantelujen hyödyntämisen prosenttiosuus oli 49 prosenttia ja 2 752 kappaletta. Kun tarkastellaan siirrettyjen kantelujen suhteellista osuutta virastoittain, eniten siirtoja tehtiin Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa (60,7 prosenttia) ja vähiten Lounais-Suomen aluehallintovirastossa (42 prosenttia). Siirrettyjen kantelujen määrä kasvoi hieman edellisestä vuodesta.

- Muistutusmenettelyyn siirrettyjen kantelujen osuus oli 47,7 prosenttia ja 2 180 kappaletta vuonna 2024 ja 46,5 prosenttia ja 1 783 kappaletta vuonna 2023.

Kuvio 1.5.3 Aluehallintovirastojen kanteluasiat, vireille tulleet ja ratkaistut vuosina 2013–2025

Kuvio 1.5.4 Kantelut aluehallintovirastoittain, vireille tulleet ja ratkaistut vuosina 2023–2025

Oppilas- ja opiskelija-asioita koskevat oikaisuvaatimukset

Oppilas- ja opiskelija-asioita koskevia oikaisuvaatimuksia tuli vireille 1 134. Tämä oli 22,2 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Virastoittain tarkasteltuna määrä kasvoi neljässä aluehallintovirastossa (Etelä-Suomi, Lounais-Suomi, Länsi- ja Sisä-Suomi ja Pohjois-Suomi). Lounais-Suomen aluehallintovirastossa vireille tulleiden

oikaisuvaatimusten määrä kaksinkertaistui edellisestä vuodesta. Itä-Suomen ja Lapin aluehallintovirastoissa määrä laski.

- Oikaisuvaatimuksia tuli vireille 928 vuonna 2024 ja 842 vuonna 2023.

Virastot ratkaisivat opetustoimen oikaisuvaatimuksia 1 139 kappaletta. Määrä kasvoi edellisvuodesta 20,5 prosenttia. Ratkaisujen määrä kasvoi viidessä aluehallintovirastossa ja laski Lapin aluehallintovirastossa.

- Oikaisuvaatimuksia ratkaistiin 945 vuonna 2024 ja 807 vuonna 2023.

Vuoden lopussa oli vireillä 79 oikaisuvaatimusasiaa, mikä oli 7,0 prosenttia vuoden aikana vireille tulleiden oikaisuvaatimusten kokonaismäärästä. Kaikkiaan asioita tuli vireille 0,4 prosenttia vähemmän kuin niitä vuoden aikana aluehallintovirastoissa ratkaistiin.

Varhaiskasvatusasioita koskevat oikaisuvaatimukset

Varhaiskasvatusasioita koskevia oikaisuvaatimuksia tuli vireille 21. Virastot ratkaisivat varhaiskasvatusasioita koskevia oikaisuvaatimuksia 26 kappaletta. Vuoden lopussa oli vireillä yksi oikaisuvaatimusasia, mikä oli 4,8 prosenttia vuoden aikana vireille tulleiden oikaisuvaatimusten kokonaismäärästä. Kaikkiaan asioita tuli vireille 19,2 prosenttia vähemmän kuin niitä vuoden aikana aluehallintovirastoissa ratkaistiin. Tulossopimusmittari asetettiin vuoden 2024 tulossopimuksessa, joten vuodelta 2023 ei ole käytettävissä vertailutietoa.

- Vuonna 2024 oikaisuvaatimuksia tuli vireille 22 ja niitä ratkaistiin 20.

Ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaiset lupa-asiat

Ympäristö- ja vesitalouslupa-asioita käsitellään neljässä aluehallintovirastossa: Etelä-Suomi, Itä-Suomi, Länsi- ja Sisä-Suomi sekä Pohjois-Suomi.

Ympäristönsuojelulain (YSL) ja vesilain mukaisia asioita tuli vireille 846. Määrä kasvoi 5,6 prosenttia edellisestä vuodesta. Vireille tulleista 459 oli ympäristönsuojelulain ja 387 vesilain mukaisia asioita. Ympäristönsuojelulain mukaisten asioiden määrä kasvoi 1,5 prosenttia. Vesilain mukaisten asioiden määrä kasvoi 11 prosenttia. Virastoittain tarkasteltuna vireille tulleiden ympäristönsuojelulain mukaisten asioiden määrä kasvoi kahdessa aluehallintovirastossa (Etelä-Suomi, Länsi- ja Sisä-Suomi) ja laski kahdessa muussa aluehallintovirastossa. Vesilain mukaisten lupa-asioiden määrä kasvoi kolmessa aluehallintovirastossa (Etelä-Suomi, Itä-Suomi, Länsi- ja Sisä-Suomi). Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa määrä laski hieman edellisvuodesta.

- Lupa-asioita tuli vireille 801 vuonna 2024 ja 811 vuonna 2023.
- Ympäristönsuojelulain mukaisia lupa-asioita tuli vireille 452 vuonna 2024 ja 414 vuonna 2023.
- Vesilain mukaisia lupa-asioita tuli vireille 349 vuonna 2024 ja 397 vuonna 2023.

Sähköisesti vireille (eLupa) tulleiden asioiden osuus kaikista vireille tulleista asioista kasvoi edelleen. Lupa-asioista 325 eli 38,4 prosenttia tuli vireille sähköisen asioinnin kautta. Sähköisesti vireille tulleiden lupa-asioiden määrä kasvoi 5,6 prosenttia edellisvuodesta. Kasvua oli saman verran kuin edelliselläkin vuotena.

- Sähköisen asioinnin kautta lupa-asioita tuli vireille 250 vuonna 2024 ja 210 vuonna 2023.

Virastot ratkaisivat ympäristö- ja vesitalouslupa-asioita yhteensä 878. Määrä kasvoi edellisvuodesta 14,3 prosenttia ja 110 kappaletta. Virastot ratkaisivat 479 ympäristönsuojelulain ja 399 vesilain mukaista asiaa. Ratkaisujen määrä laski ympäristönsuojelulain mukaisissa asioissa 2,4 prosenttia ja 12 kappaletta. Vesilain mukaisissa asioissa määrä kasvoi 44 prosenttia ja 122 kappaletta. Virastoittain tarkasteltuna ratkaistujen ympäristönsuojelulain mukaisten lupa-asioiden määrä laski kahdessa aluehallintovirastossa (Itä-Suomi, Länsi- ja Sisä-Suomi) ja kasvoi kahdessa muussa aluehallintovirastossa. Vesilain mukaisten lupa-asioiden ratkaistujen määrä kasvoi kaikissa neljässä aluehallintovirastossa.

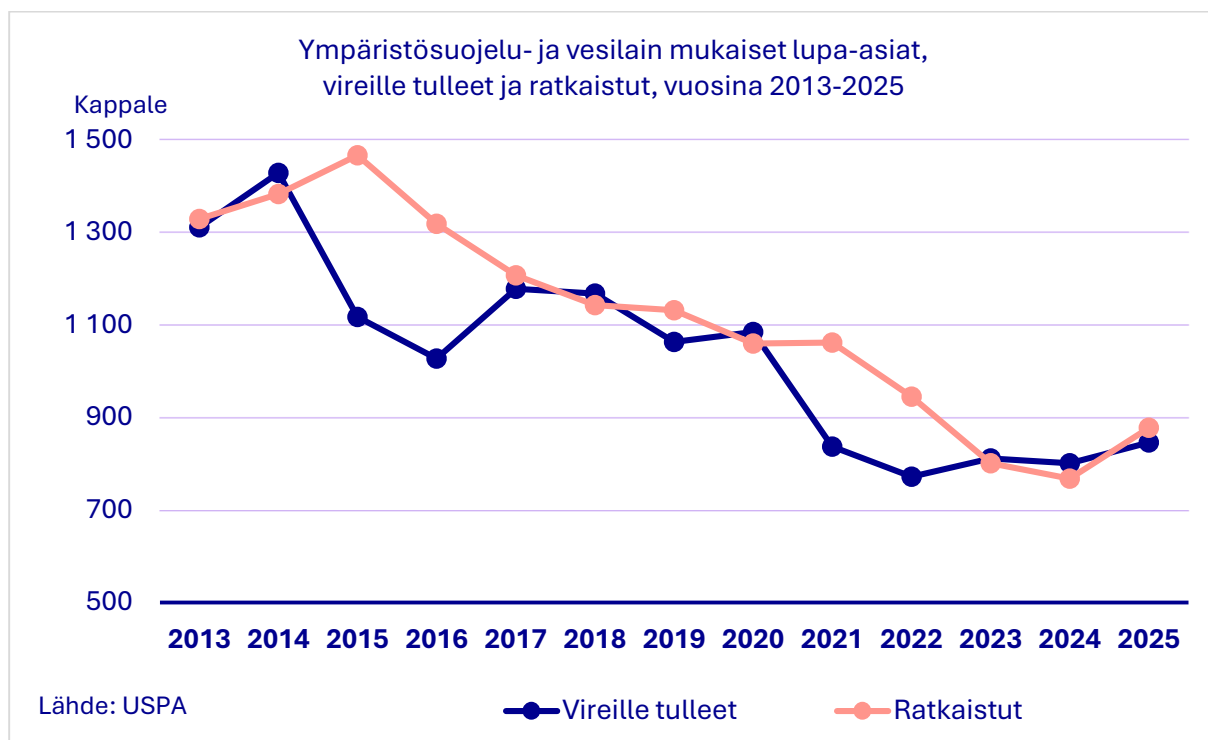
- Ratkaistuja lupa-asioita oli 768 vuonna 2024 ja 801 vuonna 2023.
- Ympäristönsuojelulain mukaisia lupa-asioita ratkaistiin 491 vuonna 2024 ja 465 vuonna 2023.
- Vesilain mukaisia lupa-asioita ratkaistiin 277 vuonna 2024 ja 336 vuonna 2023.

Aluehallintoviraston toimivallassa olevat lupa-asiat koskevat pääasiassa laajoja kokonaisuuksia. Yhdellä päätöksellä ratkaistaan useita erilaisia luvan muuttamista edellyttäviä asioita.

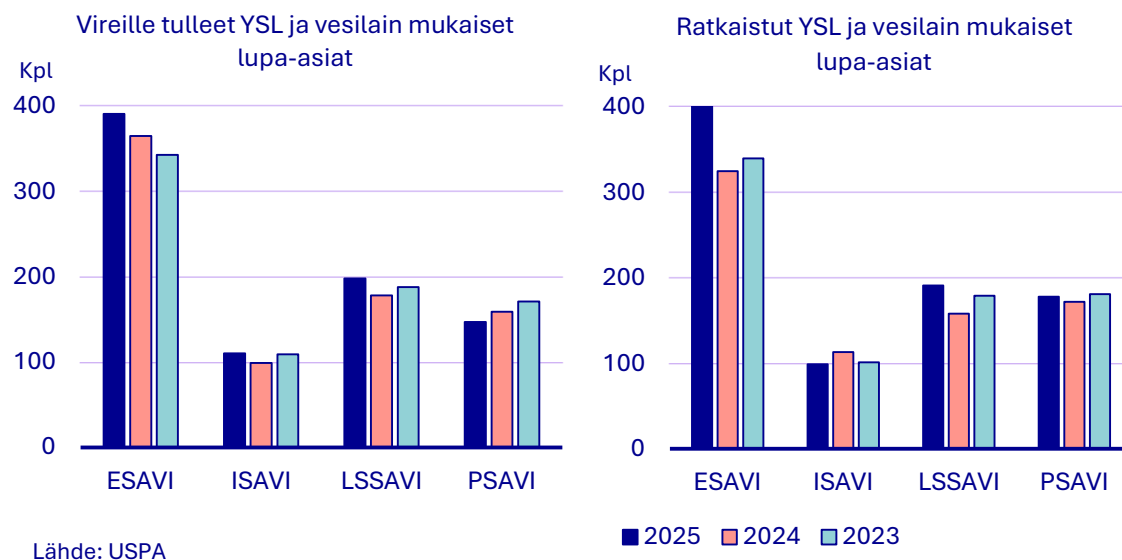
Vuoden lopussa oli vireillä 454 lupa-asiaa. Määrä oli 27 prosenttia ja 168 kappaletta edellisvuotta pienempi.

- Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisia lupa-asioita oli vireillä 622 vuoden 2024 lopussa ja 510 vuoden 2023 lopussa.

Kuvio 1.5.5 Aluehallintovirastojen ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaiset lupa-asiat, vireille tulleet ja ratkaistut vuosina 2013–2025

Kuvio 1.5.6 Ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaiset lupa-asiat aluehallintovirastoittain, vireille tulleet ja ratkaistut vuosina 2023–2025

Alkoholihallinnon lupa-asiat

Alkoholihallinnon anniskelu- ja vähittäismyyntin lupa-asioita tuli vireille 10 960. Määrä laski 3,3 prosenttia ja 372 kappaletta edellisvuodesta. Määrä kasvoi Lounais-Suomen ja Lapin aluehallintovirastoissa ja laski neljässä muussa aluehallintovirastossa. Suurin lasku oli Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa: 17,7 prosenttia.

- Lupa-asioita tuli vireille 11 332 vuonna 2024 ja 8 897 vuonna 2023.

Virastot ratkaisivat vuoden aikana 8 626 alkoholilupa-asiaa. Lupa-asioiden määrä kasvoi 1,4 prosenttia ja 122 kappaletta edellisvuodesta. Virastoittain tarkasteltuna määrä laski Länsi- ja Sisä-Suomen ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastoissa ja kasvoi neljässä muussa aluehallintovirastossa. Suurin kasvu oli Lapin aluehallintovirastossa: 18,9 prosenttia.

- Ratkaistuja lupa-asioita oli 8 504 vuonna 2024 ja 8 033 vuonna 2023.

Vuoden lopussa oli vireillä 91 lupahakemusta. Tämä oli 0,8 prosenttia vuoden aikana vireille tulleiden hakemusten kokonaismäärästä. Alkoholilupa-asioiden käsittelytilannetta voidaan pitää hyvänä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinnit

Uuden lain (741/2023) ja Soteri-järjestelmän käyttöönoton myötä rekisteröitävien asioiden jaottelu muuttui hienojakoisemmaksi ja lisäsi asioiden määriä. Vuoden 2023 vireille tulleiden ja ratkaistujen asioiden kappalemäärät eivät siten ole vertailukelpoisia vuosien 2024–2025 toteumien kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien rekisteröintiasioita tuli vireille 11 044. Määrä laski 6,2 prosenttia ja 728 kappaletta edellisvuodesta. Määrä kasvoi Lapin, Itä-Suomen ja Lounais-Suomen aluehallintovirastoissa ja laski kolmessa muussa aluehallintovirastossa. Suurin lasku oli Etelä-Suomen aluehallintovirastossa: 11,6 prosenttia.

- Yksityisten sosiaalipalvelujen ja terveydenhuollon palveluntuottajien lupa-asioita tuli vireille 11 772 vuonna 2024 ja 1 728 vuonna 2023.

Virastot ratkaisivat yhteensä 10 808 rekisteröintiasiaa. Ratkaisujen määrä kasvoi 19 prosenttia ja 1 728 kappaletta edellisvuodesta. Kaikissa aluehallintovirastoissa ratkaistujen rekisteröintiasioiden määrät kasvoivat edellisvuodesta.

- Ratkaistuja yksityisten sosiaalipalvelujen ja terveydenhuollon palveluntuottajien lupa-asioita oli 9 080 vuonna 2024 ja 2 042 vuonna 2023.

Vuoden lopussa oli vireillä 1 589 rekisteröintihakemusta. Tämä oli 14,4 prosenttia vuoden aikana vireille tulleiden hakemusten kokonaismäärästä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelunantajien lupa- ja ilmoitusasiat

Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelunantajien lupa- ja ilmoitusasioita tuli vireille 578. Näistä lupa-asioita oli 22 ja ilmoitusasioita 556. Vireille tulleiden määrä laski 27,1 prosenttia edellisestä vuodesta. Aluehallintovirastot ratkaisivat 620 asiaa vuonna 2025, joista lupa-asioita oli 25 ja ilmoitusasioita 595. Ratkaistujen asioiden määrä laski 15,9 prosenttia edellisestä vuodesta.

- Vireille tulleiden lupa- ja ilmoitusasioiden kokonaismäärä oli 793 vuonna 2024 ja 709 vuonna 2023.
- Ratkaistuja lupa- ja ilmoitusasioita oli 737 vuonna 2024 ja 669 vuonna 2023.

Vuoden lopussa oli vireillä 3 ilmoitusasiaa. Tämä oli 0,5 prosenttia vuoden aikana vireille tulleiden ilmoitusasioiden kokonaismäärästä. Asioiden käsittelytilannetta voidaan pitää hyvänä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajien ilmoituksenvaarainen menettely muuttui lupa- ja ilmoitusmenettelyksi 1.1.2023. Siirtymäaikana 1.1.2023–31.12.2026 jokaisen jo toiminnassa olevan yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajan pitää hakea lupa toiminnalleen. Pitkä siirtymäaika vaikuttaa edelleen lupa- ja ilmoitusasioiden vireille tulevien ja ratkaistujen asioiden määriin. Vuoden 2023 vireille tulleiden ja ratkaistujen asioiden kappalemäärät eivät siten ole täysin vertailukelpoisia.

Sähköisen asiointikanavan kautta vireille tulleiden asioiden osuus suhteessa sähköpostin kautta tulleisiin asioihin, muutos edellisvuoteen

Vuoden 2024 tulossopimuksessa asetettiin uusi tulostavoite: sähköisen asiointikanavan kautta vireille tulleiden asioiden osuus suhteessa sähköpostin kautta tulleisiin asioihin, muutos edellisvuoteen. Tavoitteeksi asetettiin yli 10 prosentin muutos edellisvuoteen. Valtakunnallisesti tarkasteltuna aluehallintovirastot eivät saavuttaneet asetettua tavoitetta: muutos edellisvuoteen oli -0,6 prosenttia. Yksikään aluehallintovirasto ei saavuttanut asetettua tavoitetta. Vuonna 2024 muutos oli 6,2 prosenttia verrattuna vuoteen 2023.

Todettujen tai epäiltyjen eläntautitapausten edellyttämistä hallintopäätöksistä ja selvityksistä yhden viikon kuluessa tehtyjen osuus, % kaikista tapauksista

Todettujen ja epäiltyjen eläntautitapausten edellyttämät hallintopäätökset ja selvitykset saatiin tehtyä yhden viikon kuluessa aluehallintovirastoissa vuonna 2025. Asetettu tavoite saavutettiin myös edellisenä vuotena.

Alueellisista eläntautien valmiussuunnitelmista ajan tasalla olevien osuus

Alueelliset eläntautien valmiussuunnitelmat olivat ajan tasalla Etelä-Suomen ja Itä-Suomen aluehallintovirastoissa. Länsi- ja Sisä-Suomen, Lounais-Suomen, Pohjois-Suomen ja Lapin aluehallintovirastoissa tavoite toteutui osittain.

Oiva-elintarvikehuoneistotarkastuksissa parhaimmat tasot (A ja B) saavuttaneiden kohteiden osuus

Oiva-elintarvikehuoneistotarkastuksissa parhaimmat tasot (A ja B) saavuttaneiden osuus oli yli 85 prosenttia Lounais-Suomen, Itä-Suomen ja Lapin aluehallintovirastojen alueilla.

Tulokset alueittain olivat (tilanne 30.12.2025):

- Etelä-Suomi 83,12 prosenttia
- Lounais-Suomi 86,01 prosenttia
- Itä-Suomi 88,71 prosenttia
- Länsi- ja Sisä-Suomi 82,03 prosenttia

- Pohjois-Suomi 84,90 prosenttia
- Lappi 90,85 prosenttia.

Alueelliset maanpuolustuskurssit

Aluehallintovirastojen alueellisten maanpuolustuskurssien peruskurssien kurssipalautteen keskiarvo oli 4,6 ja vaihteluväli oli 4,3–4,8. Alueellisen maanpuolustuksen peruskursseja järjestettiin kaikkiaan 13. Kurssipalaute kerätään nykyisin kaikista kursseista samanlaisella sähköisellä palautelomakkeella, joka sisältää myös avoimen vastausvaihtoehdon.

Työsuojelu

Vuonna 2025 työsuojelun vastuualueet ovat toteuttaneet valvontaa tarkastusten, muiden valvonnan keinojen ja muun vaikuttamistoiminnan avulla. Tarkastuksia toimitettiin 19 763 kappaletta. Muun vaikuttamistoiminnan toimenpiteitä tehtiin reilu 900 kappaletta. Erilaisia lupahakemuksia käsiteltiin noin 850 kappaletta. Palveluiden saatavuus ja toimitusajat ovat hyvällä tasolla

Taulukko 1.5.1 Työsuojelun suoritteet vuosina 2022–2025

Työsuojelun suorite/julkishyödyke	2025	2024	2023	2022	Tietolähde
Kokonaistarkastusmäärä, kpl	19 763	20 628	24 510	23 105	Vera
Työnantajille annetut toimintaohjeet (vähäinen haitta), kpl	38 279	41 815	44 721	42 151	Vera
Työnantajalle annetut kehotukset (vähäistä suurempi haitta tai vaara), kpl	5 707	6 685	6 853	6 181	Vera
Käsitellyt lupa- ja pätevyyshakemukset, kpl	854	878	891	1 037	Vastuualue

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Aluehallintovirastot seuraavat palvelukykyä ja laatua yhteisten palvelutavoitteiden toteutumisena. Palvelukyvyn toteutumista ja laatua mitataan suoritteiden keskimääräisinä käsittelyaikoina ja mediaanikäsitteilyaikoina sekä toiminnan kattavuus- ja toteutumisas- teina.

Valvonta-asiat

Valvonta-asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 2 kuukautta ja käsittelyajan mediaani 0,5 kuukautta. Keskimääräinen käsittelyaika ja käsittelyajan mediaani laskivat hie- man edellisvuodesta. Käsittelyajat sisältävät sosiaali- ja terveydenhuollon, hautaustoi- men, pelastustoimen, elinkeinoasioiden, opetustoimen ja ympäristöterveydenhuollon valvontoja.

- Vuonna 2024 keskimääräinen käsittelyaika oli 2,4 kuukautta ja käsittelyajan mediaani 0,6 kuukautta.

- Vuonna 2023 keskimääräinen käsittelyaika oli 3,6 kuukautta ja käsittelyajan mediaani oli 0,9 kuukautta.

Alkoholihallinnon valvonta-asiat

Alkoholihallinnon valvonta-asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 2,4 kuukautta. Keskimääräinen käsittelyaika nousi hieman edellisestä vuodesta.

- Vuonna 2024 keskimääräinen käsittelyaika oli 2,2 kuukautta.
- Vuonna 2023 keskimääräinen käsittelyaika oli 1,5 kuukautta.

Vuoden 2023 käsittelyaika on raportoitu ajalta 18.4.–31.12.2023, joten käsittelyajat eivät ole täysin vertailukelpoisia lyhyemmän raportointiajanjakson vuoksi.

Kanteluasiat

Kaikkien kantelujen mediaanikäsittelyajan tavoite oli alle neljä kuukautta (sisältää kaikki kanteluryhmät). Valtakunnallisesti tarkasteltuna virastot saavuttivat asetetun tavoitteen. Käsittelyajan mediaani oli 1,4 kuukautta ja laski 0,5 kuukautta edellisvuodesta. Virastoittain tarkasteltuna kaikki aluehallintovirastot saavuttivat asetetun tavoitteen, ja käsittelyajan mediaani oli 0,7–1,7 kuukautta.

- Käsittelyajan mediaani oli 1,9 kuukautta vuonna 2024 ja 1,6 kuukautta vuonna 2023.

Kaikkien kantelujen keskimääräinen käsittelyaika oli valtakunnallisesti 3,5 kuukautta (sisältää kaikki kanteluryhmät). Käsittelyaika laski 2,8 kuukautta edellisvuodesta. Virastoittain tarkasteltuna käsittelyaika vaihteli 1,7–5,7 kuukauteen. Lyhin käsittelyaika, 1,7 kuukautta, oli Itä-Suomen aluehallintovirastolla. Pisin käsittelyaika, 5,7 kuukautta, oli Lounais-Suomen aluehallintovirastolla.

- Keskimääräinen käsittelyaika oli 6,3 kuukautta vuonna 2024 ja 7 kuukautta vuonna 2023.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen kantelujen käsittelyajoissa pitää ottaa huomioon muistutusmenettelyyn siirrettyjen kantelujen määrän vaihtelut aluehallintovirastoittain. Valtakunnallisesti siirrettyjen suhteellinen osuus oli 49 prosenttia viireille tulleiden kantelujen määrästä. Siirrettyjen kantelujen määrän osuus kasvoi 1,3 prosenttia edellisvuodesta.

Vuoden 2024 tulossopimuksessa asetettiin uusi tulostavoite: yli 18 kuukautta viireillä olleiden kantelujen (sisältää kaikki kanteluryhmät) osuus kaikista viireillä olevista kanteluasioista. Tulossopimusmittarin tavoitteena oli nolla prosenttia eli yli 18 kuukautta viireillä olleita kanteluja ei olisi yhtään. Valtakunnallisesti tarkasteltuna yli 18 kuukautta viireillä olleiden kantelujen osuus oli kaksi prosenttia ja asetettua tavoitetta ei saavutettu. Itä-Suomen aluehallintovirasto saavutti asetetun tavoitteen. Viiden muun aluehallintoviraston osuudet vaihtelivat 1–7 prosenttiin. Vuonna 2023 seurattiin yli vuoden viireillä olleita kanteluasioita ja tavoitteena oli alle viisi prosenttia.

- Yli 18 kuukautta vireillä olleiden kantelujen osuus oli 9,2 prosenttia vuonna 2024.

Ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaiset lupa-asiat

Ympäristönsuojelulain mukaisissa asioissa mediaanikäsitteilyajan tavoite oli 12 kuukautta hakemuksen vireille tulosta päätöksenantoon. Valtakunnallisesti aluehallintovirastot saavuttivat asetetun tavoitteen. Käsitteilyajan mediaani oli 8,3 kuukautta ja laski hieman edellisestä vuodesta. Virastoittain tarkasteltuna kaikki neljä aluehallintovirastoa saavuttivat tavoitteen. Virastokohtainen käsitteilyajan mediaani oli 7,3–11,8 kuukautta.

- Käsitteilyajan mediaani oli 8,7 kuukautta vuonna 2024 ja 9,5 kuukautta vuonna 2023.

Vesilain mukaisissa asioissa mediaanikäsitteilyajan tavoite oli kahdeksan kuukautta hakemuksen vireille tulosta päätöksenantoon. Valtakunnallisesti aluehallintovirastot saavuttivat asetetun tavoitteen. Käsitteilyajan mediaani oli 7,7 kuukautta ja laski hieman yli kuukauden edellisestä vuodesta. Virastoittain tarkasteltuna Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ylitti asetetun tavoitteen 2,5 kuukaudella ja käsitteilyajan mediaani oli 10,5 kuukautta. Kolme muuta aluehallintovirastoa saavuttivat tavoitteen ja käsitteilyajan mediaani oli 6,2–7,8 kuukautta.

- Käsitteilyajan mediaani oli 9,1 kuukautta vuonna 2024 ja 8 kuukautta vuonna 2023.

Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevissa ympäristönsuojelulain mukaisissa lupa-asioissa mediaanikäsitteilyajan tavoite oli 10 kuukautta hakemuksen vireille tulosta päätöksenantoon. Valtakunnallisesti tarkasteltuna käsitteilyajan mediaani oli 10,3 kuukautta ja asetettu tavoite saavutettiin. Virastoittain tarkasteltuna käsitteilyajan mediaani oli 9,5–12 kuukautta. Tavoitteen saavutti Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Kolme muuta aluehallintovirastoa ylittivät asetetun tavoitteen. Pisin käsitteilyajan mediaani oli Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolla: 12 kuukautta.

- Käsitteilyajan mediaani oli 10 kuukautta vuonna 2024 ja 10,6 kuukautta vuonna 2023.

Vuonna 2024 asetettiin uusi tulostavoite: uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevissa ympäristönsuojelulain mukaisissa lupa-asioissa mediaanikäsitteilyajan tavoite oli 8 kuukautta kuulutuksesta tai lausuntopyynnöstä päätöksenantoon. Valtakunnallisesti tarkasteltuna käsitteilyajan mediaani oli 6,4 kuukautta. Asetettu tavoite saavutettiin ja se laski vajaan kuukauden edellisestä vuodesta. Virastoittain tarkasteltuna kaikki aluehallintovirastot saavuttivat tavoitteen ja käsitteilyajan mediaanit olivat 5,6–7 kuukautta.

- Käsitteilyajan mediaani oli 7,1 kuukautta vuonna 2024.

Yli 12 kuukautta vireillä olleiden ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisten asioiden osuus kaikista vuoden lopussa vireillä olleista asioista oli 25 prosenttia (148 lupa-asiaa) valtakunnallisesti tarkasteltuna. Yli 12 kuukautta vireillä olleiden asioiden osuus pieneni 16 prosenttia edellisestä vuodesta. Virastoittain osuus oli 15,5–33,7 prosenttia. Edelliseen vuoteen verrattuna Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa asioiden osuus kasvoi kuusi prosenttia, muissa aluehallintovirastoissa osuudet pienenivät 9–14 prosenttia. Kun tarkastellaan yli 24 kuukautta vireillä olleita asioita, niin osuus oli 7,3 prosenttia (43 lupa-asiaa) vuoden lopussa vireillä olleista asioista ja osuus pieneni hieman edellisestä vuodesta. Virastoittain osuus oli 4,5–10 prosenttia. Edelliseen vuoteen verrattuna Etelä-Suomen ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoissa osuus kasvoi hieman, Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastoissa osuus pieneni 2,6–4 prosenttia. Seurantamittarit ovat uusia tulossopimusmittareita, ja ne asetettiin vuoden 2024 tulossopimuksessa. Mittareille ei ole asetettu erillistä tavoitetta.

Ympäristönsuojelu- ja vesilain mukaisten lupa-asioiden mediaani- ja keskimääräisten käsittelyaikojen toteumat vaihtelivat jonkin verran aluehallintovirastoittain. Asiakokoukaisuudet ovat laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan hyvin vaihtelevia. Käsiteltävät asiakokoukaisuudet ovat nykyisin aiempaa suuritoisempia ja laajempia myös lainsäädäntömuutoksien vuoksi.

Ympäristölupien BAT-tarkistuksien enintään 10 kuukaudessa käsiteltyjen osuus kaikista käsitellyistä oli 100 prosenttia valtakunnallisesti. Asetetun 100 prosentin tavoitteen saavuttivat kaikki aluehallintovirastot.

- Osuus oli 62,5 prosenttia vuonna 2024 ja 72 prosenttia vuonna 2023.

Etusijamenettelyyn otettavien lupa-asioiden enintään 12 kuukaudessa käsiteltyjen osuus kaikista käsitellyistä oli 100 prosenttia valtakunnallisesti. Kaikki aluehallintovirastot saavuttivat asetetun 100 prosentin tavoitteen. Tavoite on saavutettu myös kahtena edellisenä vuotena.

Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisten lupapäätösten pysyvyys tuomioistuimissa, valituksen perusteella kokonaan kumottuja lupapäätöksiä oli yhteensä 13. Määrä oli sama kuin edellisenä vuotenakin. Yksikään neljästä aluehallintovirastosta ei saavuttanut asetettua tavoitetta vuonna 2025, joka oli nolla kappaletta. Aluehallintovirastoissa määrä vaihteli 1–8 kumottuun päätökseen.

Alkoholihallinnon anniskelu- ja vähittäismyyntiluvat

Alkoholihallinnon anniskelu- ja vähittäismyyntilupien keskimääräinen käsittelyaika oli 0,4 kuukautta (13 vuorokautta). Valtakunnallisesti keskimääräinen käsittelyaika lyheni hieman verrattuna edellisvuoteen. Virastoittain käsittelyajat olivat 0,3–0,6 kuukautta.

- Keskimääräinen käsittelyaika oli 0,6 kuukautta vuonna 2024 ja 0,4 kuukautta vuonna 2023.

Vuoden 2023 alkoholihallinnon lupa-asioiden käsittelyajanjakso oli 18.4.–31.12.2023. Siten käsittelyajat eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinnit

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien rekisteröintien keskimääräinen käsittelyaika oli 2,7 kuukautta. Käsittelyaika piteni hieman edellisestä vuodesta. Virastoittain käsittelyajat olivat 1–3,7 kuukautta. Pisin käsittelyaika oli Etelä-Suomen aluehallintovirastossa ja lyhin Itä-Suomen aluehallintovirastossa.

- Keskimääräinen käsittelyaika oli 2,4 kuukautta vuonna 2024 ja 2,6 kuukautta vuonna 2023.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien rekisteröintien käsittelyajan mediaani oli 1,5 kuukautta. Valtakunnallisesti virastot saavuttivat asetetun 1,5 kuukauden tavoitteen. Käsittelyajan mediaani laski 0,5 kuukautta edellisestä vuodesta, jolloin tavoitteeksi oli asetettu kaksi kuukautta. Virastoittain tarkasteltuna tavoite ylittyi Etelä-Suomen ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoissa. Muissa neljässä virastossa tavoite saavutettiin. Virastoittain tarkasteltuna käsittelyajan mediaani oli 0,4–3,6 kuukautta.

- Käsittelyajan mediaani oli kaksi kuukautta kahtena edellisenä vuotena.

Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelunantajien lupa- ja ilmoitusasiat

Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelunantajien lupa- ja ilmoitusasioiden rekisteröintien keskimääräinen käsittelyaika oli yksi kuukausi, ja se oli samaa tasoa kuin edellisenä vuotena. Varhaiskasvatuksen luvat ja ilmoitukset käsitellään valtakunnallisessa lupatietojärjestelmässä, joten avi-kohtaisia toteumia ei raportoida.

- Keskimääräinen käsittelyaika oli yksi kuukausi kahtena edellisenä vuotena.

Vuoden 2023 alusta ilmoitusmenettely muuttui lupa- ja ilmoitusmenettelyksi. Siten käsittelyajat eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään.

Työsuojaus

Valtakunnallista puhelinneuvontaa ja verkkopalvelua Työsuojaus.fi on tuotettu asiakkaille ohjauksen ja neuvonnan tarpeisiin.

Työsuojaus.fi valtakunnallisen puhelinneuvonnan yhteydenottoista yli puolet koski työsuhteasioita. Verkkopalvelun suosituimmat sivustot käsittelevät työsuhteasioita.

Taulukko 1.5.2 Työsuojelun suoritteet vuosina 2022–2025, valtakunnallinen puhelinneuvonta ja verkkopalvelu Tyosuojelu.fi

Suorite/julkishyödyke	2025	2024	2023	2022	Tietolähde
Työsuojelu – valtakunnallisen puhelunpalvelun vastattujen puheluiden määrä, kpl					
Työsuhde, Työympäristö, Työhyvinvointi ja Rakennusala	16 305	17 105	17 531	17 080	Vastuualue
Työsuojeluhallinnon verkkopalvelun Tyosuojelu.fi:n kävijämäärä					
Huom. 4.1.2022 otettiin käyttöön lainsäädännön edellyttämä mahdollisuus kieltää tilastollisten evästeiden käyttö. Vuoden 2022 data koskee luvan antaneita käyttäjiä eikä ole siksi suoraan vertailukelpoista edellisvuosien kanssa.					
Käyttäjät	1,13 milj.	1,28 milj.	1,38 milj.	1,42 milj.	Vastuualue
Sivun katselut	2,10 milj.	2,28 milj.	4,78 milj.	5,75 milj.	Vastuualue

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstövoimavarojen kehittämisen tavoitteet

Aluehallintovirastojen tulossopimuksessa 2025–2027 on painopisteenä kolme valtion henkilöstöstrategian yhteistä teemaa:

- toimintakulttuurimme on vastuullista ja perustuu yhteisiin arvoihin
- johtamisemme on ihmislähtöistä, varmistaen samalla tuottavuuden ja tuloksellisen toiminnan
- uudistuva henkilöstöpolitiikkamme mahdollistaa onnistumisen

Aluehallintovirastot ovat sopineet vuosittain, millä toimenpiteillä henkilöstöstrategiaa toteutetaan käytännössä. Henkilöstötutkimuksen (HenkilöstöBaro) tuloksille ei asetettu tavoitteita vuodelle 2025, koska valtion yhteisen tutkimuksen sisältö uudistui ja vertailtavuus aiempiin vuosiin katkesi. Vuoden 2025 henkilöstötutkimuksen tulokset tarjoavat kuitenkin arvokasta pohjatietoa uuden viraston toiminnan kehittämiseen.

1.6.1 Toimintakulttuurimme on vastuullista ja perustuu yhteisiin arvoihin

Tavoitteenamme oli vahvistaa yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja organisaatorajat ylittävää yhteistyötä. Organisaatorajat ylittävää yhteistyötä on tehty säännönmukaisesti yliohtajien, vastuualuejohtajien ja johdon tukien kesken. Hallinto- ja kehittämispalvelut on järjestänyt yhteisiä esihenkilö- ja henkilöstöinfoja säännönmukaisesti. Valtakunnallinen yhteistyö tehtävien hoitamisessa on lisääntynyt. Vuonna 2024 alkanutta Lupa- ja valvontaviraston valmistelua on jatkettu vuonna 2025 lukuisissa työryhmissä organisaatorajat ylittäen. Valmistelun yhteydessä on sovittu muun muassa yhteisistä muutoksen henkilöstöpoliittisista periaatteista.

Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen oli yksi tavoite- ja kehityskeskustelukierroksen teemoista. Henkilöstölle on järjestetty erilaisia työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tukevia tilaisuuksia. Lupa- ja valvontaviraston valmisteluun liittyen henkilöstöä on kannustettu yhteistyöhön eri verkostoissa.

1.6.2 Johtamisemme on ihmislähtöistä, varmistaen samalla tuottavuuden ja tuloksellisen toiminnan

Vuoden aikana panostimme **johtamisosaamisen ja esihenkilötyön kehittämiseen**. Tiiminvetäjille järjestimme muutoksen fasilitointikoulutuksia keväällä 2025. Lisäksi toteutimme erillisen koulutuksen monimuotoisuuden johtamisesta.

Valtion Mahdollistaja -valmennukseen osallistui viisi esihenkilöä (edellisvuonna 33). Osallistujamäärän lasku selittyy todennäköisesti sillä, että valtaosa esihenkilöistä, 78,3 prosenttia (94/120), on jo suorittanut valmennuksen. Myös virastouudistukseen osallistuminen saattoi vaikuttaa osallistumiseen.

HenkilöstöBaron Johtaminen-indeksi oli 3,15, mikä on hyvää tasoa.

Työkykyjohtamisen tavoitteena on luoda työolosuhteet ja -käytännöt, jotka tukevat henkilöstön fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja kognitiivista hyvinvointia sekä mahdollistavat suoriutumisen työtehtävissä. Tavoitteenamme on, että henkilöstö on työkykyinen, hyvinvoiva ja osaava koko työuransa ajan.

Vuoden aikana painopisteenä oli mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen vähentäminen ja henkilöstön tukeminen organisaation muutostilanteessa.

Työkykyjohtaminen on yhteinen tehtävä, jossa henkilöstö, esihenkilöt ja johto toimivat kukin omassa roolissaan. Yhteistä ymmärrystä vahvistettiin toteuttamalla vuoden 2025 työkykyjohtamisen koulutukset podcast-muodossa. *Työkyvyn ytimessä* -podcast julkaistiin Spotifyssa, ja se sai myönteisen vastaanoton henkilöstöltä. Lisäksi henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua Lupa- ja valvontaviraston toimeenpanohankkeen järjestämään muutosvalmennukseen.

Haastavissa työyhteisö- ja työkykytilanteissa esihenkilöillä ja johdolla oli mahdollisuus saada tukea hallinto- ja kehittämispalveluilta sekä työterveyshuollosta.

Sairauspoissaoloja kertyi 7,3 työpäivää henkilötyövuotta kohden. Henkilöstön oma arvio työhyvinvoinnista oli 7,99 asteikolla 0–10, mikä sijoittui lähelle hyvää tasoa.

1.6.3 Uudistuva henkilöstöpolitiikkamme mahdollistaa onnistumisen

Aktiivisella työnantajakuvatyöllä pyrittiin vaikuttamaan myönteisesti työntekijäkokeemukseen ja henkilöstön sitoutumiseen sekä mahdollistettiin osaavan henkilöstön rekrytointi. Työnantajakuvaverkosto edisti sisäistä ja ulkoista työnantajakuvaan erilaisin tapahtumin. Verkosto järjesti henkilöstölle syyskuussa teemaviikon ”Työidentiteetti - voimavaroja ja energiaa työelämään”. Lisäksi työnantajakuvan verkosto on järjestänyt valtakunnallisia, virtuaalisia kahvitaukoja, joihin on osallistunut henkilöstöä yli organisaatiotajojen, tavoitteenaan kehittää yhteisöllisyyttä. Aluehallintovirastot osallistuivat lisäksi Contact Forum -messuille tammikuussa.

Olemme parantaneet kykyämme vastata tulevaisuuden osaamistarpeisiin kehittämällä strategista henkilöstösuunnittelua. Strateginen henkilöstösuunnittelu on vakiintunut osaksi viraston toimintaa. Painopisteenä suunnittelussa on edelleen ollut tuottavuussäästöjen saavuttaminen, työnjaon ja yhteistyön edistäminen sekä olemassa olevan osaamisen hyödyntäminen laajasti. Vastuualuekohtaisten suunnitelmien päivitys valmistui tammikuussa 2025. Suunnittelua ja seuranta on jatkettu edelleen tuottavuusohjelman projektiryhmässä. Vuoden aikana talous- ja henkilöstösuunnittelujärjestelmä Ressua kehitettiin käyttäjäystävällisemmäksi, koulutettiin käyttäjiä sekä työstettiin integraatiota Kieku-järjestelmään.

Vuoden aikana uudistimme osaamistamme ja hyödynsimme uusia työkaluja ja työnteon tapoja. Kehittämisen painotuksissa huomiottiin Lupa- ja valvontaviraston toimeenpanohanke, ja sen vaikutukset henkilöstön osaamis- ja tukitarpeisiin.

Yhteisiä koulutuksia järjestettiin mm. haastavista asiakastilanteista ja informaatioergonomiasta. Lisäksi henkilöstölle oli aiempaan tapaan tarjolla myös muita yleisiä koulutuksia kuten esimerkiksi palkkausjärjestelmästä tai Osaavasta. Henkilöstöä myös kannustettiin itsenäiseen verkko-opiskeluun eOppivassa ja Avi-moodlessa.

Vuoden aikana edistettiin vertaisoppimista, joka konkretisoitui vertaismentorointiohjelmalla ja digiklinikka-kouluttajaverkoston perustamisella. Digiklinikoilla perehdyttiin yhdessä erilaisten tietojärjestelmien lisäksi mm. tekoälyyn ja saavutettavuuteen. Koko henkilöstölle suunnattu, yli virastorajojen toteutettu mentorointiohjelma oli osa Lupa- ja valvontaviraston toimeenpanohankkeen muutostukea.

Viraston omana muutostukena järjestettiin esimerkiksi kolmiosainen Resilienssiä ja levollisuutta myllerryksen keskelle -koulutussarja. Henkilöstö osallistui lisäksi Lupa- ja valvontaviraston toimeenpanohankkeen muutostukitilaisuuksiin kuten muutostyöpajoihin tai esihenkilöiden työnohjausohjelmaan.

Taulukko 1.6.1 Henkilöstövoimavarojen kehittämisen tavoitteet vuonna 2025

Mittari	Tavoite 2025	Etelä-Suomi	Lounais-Suomi	Itä-Suomi	Länsi- ja Sisä-Suomi	Pohjos-Suomi	Lappi	Avit yhteensä
Toimintakulttuurimme on vastuullista ja perustuu yhteisiin arvoihin								
Vahvistamme yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja organisaatorajat ylittävää yhteistyötä								
Kokonaistyytyväisyys, Henkilöstö-Baro, arviointiasteikko 1–4	Ei asetettu tavoitetta	3,11	3,09	3,20	3,12	3,20	3,28	3,14
Kartoitetaan ja ideoidaan hyviä toimintamalleja uuden viraston valmistelun tueksi								
Johtamisemme on ihmislähtöistä, varmistaen samalla tuottavuuden ja tuloksellisen toiminnan								
Luomme edellytyksiä tulokselliselle toiminnalle panostamalla johtamisosaamisen ja esihenkilötyön kehittämiseen								
Johtaminen-indeksi, Henkilöstö-Baro, arviointiasteikko 1–4	Ei asetettu tavoitetta	3,12	3,14	3,25	3,07	3,24	3,33	3,15
Valtion yhteiseen Mahdollistaja-valmennukseen osallistuvien esihenkilöiden osuus %:na	Ei asetettu tavoitetta	(3)	(1)				(1)	4,2 % (5/120 esihenkilöä)
Mentorointiohjelma alkaa ja mahdollistajakoulutukset jatkuvat	Toteutunut tavoitteen mukaisesti							
Luomme työkykyjohtamisella työolosuhteet ja -käytännöt, jotka tukevat työntekijöiden fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja kognitiivista hyvinvointia sekä mahdollistavat työtehtävissä suoriutumisen								
Työkykykypisteet, Henkilöstö-Baro 0–10 Työkykykypisteiden luokitus: 0–5 huono, 6–7 kohtalainen, 8–9 hyvä, 10 erinomainen	Ei asetettu tavoitetta	7,84	7,98	8,13	8,03	8,15	8,36	7,99
Sairauspoissaolot työpäivää/htv (seurattava, tavoite) (TAE)	8,5	7,3	8,7	9,1	6,1	6,9	6,8	7,3
Esihenkilöt reagoivat sairauspoissaoloihin varhaisen tuen toimintamallimme mukaisesti ja huolehtivat työhön paluun tuesta								
Esihenkilöt osallistuvat esihenkilökliniikkiin								
Esihenkilöt, johto ja koko henkilöstö ottavat kuunteluun Työkyvyn ytimessä -podcast-jaksot								
Koko henkilöstö osallistuu LVV-hankkeen muutosvalmennukseen								
Uudistuva henkilöstöpolitiikkamme mahdollistaa onnistumisen								
Vaikutamme aktiivisella työnantajakuvatyöllä työntekijäkokemukseen ja henkilöstön sitoutumiseen sekä mahdollistamme osaavan henkilöstön rekrytoinnin								
Työnantajakuververkosto edistää ulkoista ja sisäistä työnantajakuvaan erilaisin tapahtumin (contact forum -messut, teemaviikot)	Toteutunut tavoitteen mukaisesti							
Vastaamme tulevaisuuden osaamistarpeisiin kehittämällä henkilöstösuunnittelua								

Mittari	Tavoite 2025	Etelä-Suomi	Lounais-Suomi	Itä-Suomi	Länsi- ja Sisä-Suomi	Pohjos-Suomi	Lappi	Avit yhteensä
Strateginen henkilöstösuunnittelu on säännöllistä ja ajantasaista, itsearviointi (1–5)	4	4	4	4	4	4	4	4
Strategiset henkilöstösuunnitelmat päivitetään tammikuuhun 2025 mennessä. Henkilöstösuunnittelua jatketaan LVV-hankkeessa.	Toteutunut tavoitteen mukaisesti							
Uudistamme osaamistamme ja hyödynnämme uusia työkaluja ja työnteon tapoja								
Tekoälyn ja robotiikan hyödyntämistä tutkitaan ja kokeillaan	Toteutunut tavoitteen mukaisesti							

Taulukko 1.6.2 Mittarit aluehallintovirastojen tulossopimuksessa vuonna 2025

HenkilöstöBaron 2025 toteuma on sijoitettu taulukkoon omina riveinään, koska tutkimus ja vastausasteikko muuttuivat kokonaan. Tulokset eivät ole vertailukelpoisia aiempien tulosten kanssa.

Mittarit	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Toteuma 2024	Toteuma 2023
Työtyytyväisyys	-	-	3,75	3,78
Johtajuusindeksi	-	-	3,72	3,64
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	8,5	7,3	7,3	7,3
Henkilötyövuodet	-	1 227,3	1 288,7	1 308,5
VMBaron ja Tutkan kokonaisindeksi 2023–2024, asteikko 1–5				
HenkilöstöBaron mittarit		Toteuma 2025		
Kokonaistyytyväisyys	-	3,14	-	-
Johtaminen-indeksi	-	3,15	-	-
HenkilöstöBaro 2025 asteikko 1–4				
HenkilöstöBaro vastausasteikko: 3,25–4,00=Huipputaso, 2,80–3,24=Hyvä taso ja 2,50–2,79=Vaatii tilanteen seurantaa				

1.6.4 Muut mittarit ja tunnusluvut

Henkilöstön määrä

Aluehallintovirastoissa työskenteli yhteensä 1 236 henkilöä vuonna 2025. Henkilöstömäärä väheni edelliseen vuoteen verrattuna 34 henkilöllä, eli määrä laski 2,7 prosenttia. Henkilöstömäärän muutos vaihteli aluehallintovirastoittain -7,9 prosentista 0,4 prosenttiin. Itä-Suomen aluehallintovirastossa henkilöstön määrä väheni suhteellisesti eniten.

Aluehallintovirastojen henkilöstöstä miehiä oli 393 eli 31,8 prosenttia ja naisia 843 eli 68,2 prosenttia. Naisten suhteellinen osuus kasvoi 0,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Taulukko 1.6.3 Henkilöstömäärät vuosilta 2023–2025

Aluehallinto- virasto	Yhteensä 2025	Yhteensä 2024	Yhteensä 2023	Vuosi-muutos 2025 prosenttia	Miehet 2025	Miehet, pro- senttia hen- kilöstöstä	Naiset 2025	Naiset, pro- senttia hen- kilöstöstä
Etelä-Suomi	523	539	572	-3,0	169	32,3	354	67,7
Lounais-Suomi	126	131	143	-3,8	44	34,9	82	65,1
Itä-Suomi	139	151	153	-7,9	46	33,1	93	66,9
Länsi- ja Sisä-Suomi	262	261	274	0,4	80	30,5	182	69,5
Pohjois-Suomi	149	151	155	-1,3	48	32,2	101	67,8
Lappi	37	37	42	0,0	6	16,2	31	83,8
Yhteensä	1 236	1 270	1 339	-2,7	393	31,8	843	68,2
Lähde: Tahti 1/2026								

Henkilötyövuodet

Kaikkien momenttien henkilötyövuositoteuma oli 1 227,3. Edellisen vuoden toteuma oli 1 288,7. Määrä väheni 61,4 henkilötyövuodella. Aluehallintovirastojen toimintamenomomentin osuus toteumasta oli 802,8 (edellisvuonna 852,4) ja työsuojelun toimintamenomomentin 409,8 (edellisvuonna 424,4) henkilötyövuotta. Muilta momenteilta palkattuja oli 14,7 henkilötyövuotta (edellisvuonna 11,9). Aluehallintovirastojen toimintamenomomentin henkilötyövuosien määrä väheni edellisvuoteen verrattuna 49,6 henkilötyövuotta. Hallinto- ja kehittämispalvelujen henkilötyövuosimäärä väheni 11,7 henkilötyövuotta. Työsuojelun toimintamenomomentilla laskua oli 14,6 henkilötyövuotta. Muilta momenteilta palkattujen osuus lisääntyi 2,8 henkilötyövuotta.

Hallinto- ja kehittämispalvelujen perustoiminnan henkilötyövuosikehys tulossopimuksessa määriteltiin 98 henkilötyövuoteen. Tämän lisäksi asiakaspalvelutoiminnan tehtävän kehikset olivat 6 henkilötyövuotta. Asiakaspalvelun resursseja lisättiin vuoden aikana työmäärän kasvun vuoksi. Hallinto- ja kehittämispalveluiden toteuma aluehallintovirastojen toimintamenomomentilla oli 99,3 henkilötyövuotta. Toteumaan sisältyy perustoiminnan ja asiakaspalvelutoiminnan lisäksi harjoittelijoiden henkilötyövuodet. Hallinto- ja kehittämispalvelut osallistuivat virkatyönä Lupa- ja valvontaviraston toimeenpanohankkeeseen 6,6 henkilötyövuodella, joka sisältyy perustoiminnan henkilötyövuosimäärään.

Taulukko 1.6.4 Henkilötyövuodet vuosilta 2023–2025

Aluehallintovirasto	Henkilötyö- vuodet 2025	Henkilötyö- vuodet 2024	Henkilötyö- vuodet 2023	Prosentti-osuus 2025
Etelä-Suomi	517,1	550,4	561,4	42,1
Lounais-Suomi	127,1	136,3	138,5	10,4
Itä-Suomi	139,0	145,0	147,5	11,3
Länsi- ja Sisä-Suomi	260,2	266,3	268,1	21,2
Pohjois-Suomi	147,5	150,9	151,5	12,0
Lappi	36,4	39,8	41,7	3,0
Yhteensä	1227,3	1 288,7	1 308,5	100
Lähde: Kieku 1/2026				

Taulukko 1.6.5 Henkilötyövuodet momenteittain vuosilta 2023–2025

Aluehallinto- virasto	Avi 2025	Avi 2024	Avi 2023	Työsuoje- lu 2025	Työsuoje- lu 2024	Työsuoje- lu 2023	Muut 2025	Muut 2024	Muut 2023
Etelä-Suomi	240,9	256,5	255,9	171,4	178,1	183,6	1,3	1,4	3,0
HAKE	99,3	111,0	114,6	0,0	0,0	0,0	4,2	3,4	4,2
Lounais-Suomi	68,0	73,2	71,3	55,1	58,9	61,9	4,0	4,2	5,3
Itä-Suomi	90,8	95,8	95,7	45,4	47,0	48,9	2,8	2,2	2,9
Länsi- ja Sisä-Suomi	169,7	175,2	171,9	89,8	90,8	93,2	0,7	0,3	2,9
Pohjois-Suomi	97,6	100,8	96,5	48,2	49,6	51,8	1,7	0,4	3,3
Lappi	36,4	39,8	41,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	802,8	852,4	847,6	409,8	424,4	439,3	14,7	11,9	21,6
Lähde: Kieku 1/2026									

Henkilöstörakenne

Henkilöstön keski-ikä

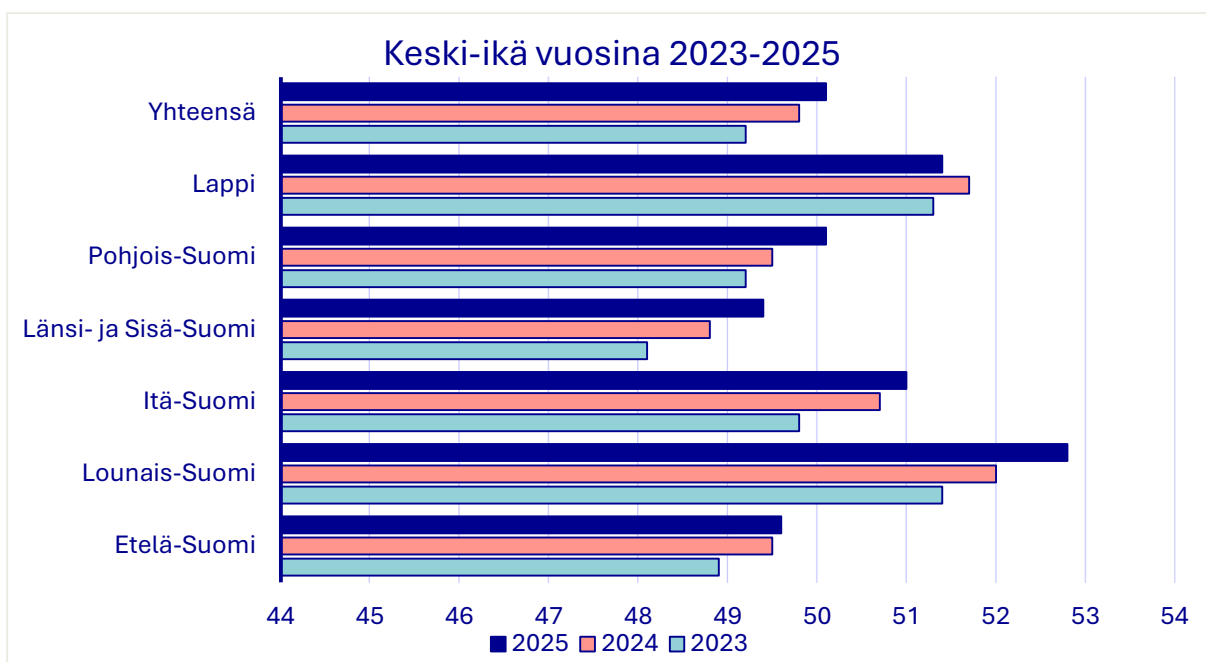
Aluehallintovirastojen henkilöstön keski-ikä nousi 0,3 vuotta edellisvuoteen verrattuna ja oli 50,1 vuotta. Keski-ikä vaihteli aluehallintovirastoittain 49,4 ja 52,8 ikävuoden välillä. Vuonna 2025 virastoissa rekrytoitiin vähemmän uutta henkilöstöä kuin edellisessä vuonna, mikä vaikutti virastoissa keski-ikään nostavasti. Henkilöstön keski-ikä nousi lähes kaikissa aluehallintovirastossa pois lukien Lapin aluehallintovirasto. Eniten keski-ikä nousi Lounais-Suomen aluehallintovirastossa.

Taulukko 1.6.6 Henkilöstön keski-ikä vuosilta 2023–2025

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	49,6	49,5	48,9
Lounais-Suomi	52,8	52,0	51,4
Itä-Suomi	51,0	50,7	49,8
Länsi- ja Sisä-Suomi	49,4	48,8	48,1
Pohjois-Suomi	50,1	49,5	49,2
Lappi	51,4	51,7	51,3
Yhteensä	50,1	49,8	49,2

Lähde: Tahti 1/2026

Kuvio 1.6.1 Henkilöstön keski-ikä vuosina 2023–2025

Ikäryhmät

Suurimmat ikäryhmät aluehallintovirastoissa olivat 55–64-vuotiaat ja 45–54-vuotiaat. Suurimmat ikäryhmät kussakin aluehallintovirastossa pysyivät lähes samoina kuin edellisvuosinakin. Etelä-Suomen aluehallintoviraston, Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ja Lapin aluehallintoviraston suurin ikäryhmä oli 45–54- vuotiaat ja Lounais-Suomen aluehallintoviraston ja Itä-Suomen aluehallintoviraston suurin ikäryhmä oli 55–64-vuotiaat. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa molemmat mainitut ikäryhmät olivat samansuuruisia.

Taulukko 1.6.7 Henkilöstön ikäjakauma vuodelta 2025

Ikä-ryhmät	Aluehallinto- virastot yhteensä	Etelä- Suomi	Lounais- Suomi	Itä-Suomi	Länsi- ja Sisä-Suomi	Pohjois- Suomi	Lappi
alle 25	1	1	0	0	0	0	0
25–34	109	62	4	11	23	8	1
35–44	277	110	23	30	64	42	8
45–54	393	164	40	41	84	49	15
55–64	407	158	55	53	84	47	10
yli 64	49	28	4	4	7	3	3
Yhteensä	1 236	523	126	139	262	149	37

Lähde: Tahti 1/2026

Vakinaiset ja määräaikaiset

Vakinaisten määrä pysyi ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Vakinaisessa virka-suhteessa työskenteli 1 140 henkilöä. Vakinaisten määrä kasvoi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa 13 henkilöllä ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa kahdella henkilöllä. Muissa virastoissa vakinaisten määrä laski vastaavasti yhteensä 15 henki-löllä edelliseen vuoteen verrattuna. Määräaikaisessa virkasuhteessa, harjoittelijat ja työllistetyt mukaanluettuina, työskenteli 96 henkilöä. Määräaikaisten osuus oli 7,8 pro-senttia henkilöstöstä. Osuus laski edellisvuodesta 2,4 prosenttiyksikköä. Osuus vaihteli virastoittain 2,7 ja 10,8 prosentin välillä.

Taulukko 1.6.8 Määräaikainen ja vakinainen henkilöstö vuosilta 2023–2025

Aluehallintovirasto	Määrä- aikaiset 2025	Määrä- aikaiset 2024	Määrä- aikaiset 2023	Vakinaiset 2025	Vakinaiset 2024	Vakinaiset 2023	Määrä- aikaiset pro- senttia 2024
Etelä-Suomi	46	58	81	477	481	491	8,8
Lounais-Suomi	13	13	22	113	118	121	10,3
Itä-Suomi	13	19	21	126	132	132	9,4
Länsi- ja Sisä-Suomi	7	19	25	255	242	249	2,7
Pohjois-Suomi	13	17	23	136	134	132	8,7
Lappi	4	4	6	33	33	36	10,8
Yhteensä	96	130	178	1140	1 140	1 161	7,8

Lähde: Tahti 1/2026

Kokoaikaiset ja osa-aikaiset

Kokoaikaisia virkamiehiä oli 1 177 ja osa-aikaisia 59. Osa-aikaisten osuus oli 4,8 pro-senttia henkilöstöstä. Osa-aikaisten prosenttiosuus laski edellisvuodesta 0,3 prosent-tiyksikköä. Osuus vaihteli virastoittain 3,8 ja 10,8 prosentin välillä.

Taulukko 1.6.9 Kokoaikainen ja osa-aikainen henkilöstö vuosilta 2023–2025

Aluehallinto- virasto	Koko- aikaiset 2025	Koko- aikaiset 2024	Koko- aikaiset 2023	Osa- aikaiset 2025	Osa- aikaiset 2024	Osa- aikaiset 2023	Osa- aikaiset prosenttia 2025
Etelä-Suomi	498	510	547	25	29	25	4,8
Lounais-Suomi	119	126	137	7	5	6	5,6
Itä-Suomi	132	139	142	7	12	11	5,0
Länsi- ja Sisä-Suomi	252	250	257	10	11	17	3,8
Pohjois-Suomi	143	145	150	6	6	5	4,0
Lappi	33	35	38	4	2	4	10,8
Yhteensä	1177	1 205	1 271	59	65	68	4,8
Lähde: Tahti 1/2026							

Koulutus ja kehittäminen

Henkilöstö osallistui keskimäärin 0,8 koulutuspäivään henkilötyövuotta kohden. Henkilöstön osallistuminen vaihteli virastoittain 0,6 ja 1,2 koulutuspäivän välillä. Keskimääräinen osallistumisaktiivisuus väheni 0,3 koulutuspäivää edellisvuodesta. Koulutustasoindeksi pysyi samana edellisvuoteen verrattuna ja oli 6,4.

Aluehallintovirastot käyttivät koulutukseen ja kehittämiseen keskimäärin yhteensä 325 euroa henkilötyövuotta kohden. Summa sisältää henkilöstökoulutuksen ja palkallisen opintovapaan palkkakustannukset sekä muut koulutuksen kustannukset. Aluehallintovirastot käyttivät henkilöstön koulutuksesta aiheutuviin muihin kustannuksiin 105 511 euroa, mikä oli noin 86 euroa henkilötyövuotta kohden. Koulutuksen muut kustannukset laskivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 128 784 euroa.

Taulukko 1.6.10 Henkilöstön koulutuspäivät henkilötyövuotta kohden vuosilta 2023–2025

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	0,7	1,3	2,5
Lounais-Suomi	1,2	0,9	1,7
Itä-Suomi	0,6	1,1	1,9
Länsi- ja Sisä-Suomi	0,7	0,8	1,6
Pohjois-Suomi	0,8	1,2	2,1
Lappi	0,7	1,2	1,6
Yhteensä	0,8	1,1	2,1
Lähde: Tahti 1/2026			

Taulukko 1.6.11 Henkilöstön koulutustasoindeksi vuosilta 2023–2025

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	6,2	6,3	6,2
Lounais-Suomi	6,5	6,5	6,3
Itä-Suomi	6,4	6,5	6,4
Länsi- ja Sisä-Suomi	6,5	6,5	6,4
Pohjois-Suomi	6,6	6,6	6,4
Lappi	6,8	6,8	6,5
Yhteensä	6,4	6,4	6,3
Lähde: Tahti 1/2026			

Tahti on uudistettu 2023, minkä takia taulukon indeksiarvot on päivitetty kokonaisuudessaan.

Koulutustaso 6= vähintään alemman korkeakouluasteen tutkinto, koulutustaso 7=ylempi korkeakouluasteen tutkinto ja 8=tutkija-koulutusaste (lisansiaatti tai tohtori).

Työterveyden edistäminen ja sairastavuus

Työterveyden edistäminen

Esihenkilöiden rooli arjen työkykyjohtamisessa on merkittävä. Tästä syystä vuonna 2025 jatkettiin panostamista esihenkilöiden työkykyjohtamisen osaamisen vahvistamiseen. Työkykyjohtamisen tueksi säännöllisesti jo vuosia järjestetty esihenkilöklänikka järjestettiin keväällä kaksi kertaa. Esihenkilöillä on ollut keskeinen asema organisaatiomme suuressa muutoksessa ja tästä syystä toinen esihenkilöklänikoista keskittyi esihenkilöiden omaan työhyvinvointiin Mehiläisen organisaatiopsykologin johdolla. Toisessa esihenkilöklänikassa yhdistettiin Työkyvyn ytimessä -podcastin sisältö sekä oppivan organisaation periaatteiden mukainen vertaisoppiminen. Tätä toimintatapaa suositeltiin esihenkilöiden hyödyntävän myös omissa yksiköissään. Syksyn esihenkilöille suunnatut infot ja tilaisuudet toteutettiin muutosorganisaation toimesta.

Henkilöstöllä on ollut käytössä laajat työterveyden palvelut sekä digiklinikan palvelut. Työterveysyhteistyötä tehostettiin ottamalla käyttöön työterveyshuollon ohjausryhmätoiminta. Työterveyshuollon koordinoivan tiimin ja asiakaspäällikön johdolla on tehty hyvää työterveysyhteistyötä Mehiläisen kanssa erityisesti niissä tilanteissa, missä työntekijän työkyky on ollut uhattuna. Työterveysneuvotteluja on pidetty tiiviisti ja erilaisia työkykyä tukevia toimenpiteitä on toteutettu laajasti.

Sairauspäivät

Sairauspoissaoloja oli yhteensä 9 005 eli 7,3 työpäivää henkilötyövuotta kohti. Edellisvuonna sairauspoissaoloja oli myös 7,3 työpäivää henkilötyövuotta kohti. Aluehallintovirastoille asetettuna seurattavana mittarina (ei tavoitteena) vuonna 2025 oli, että sairauspoissaolojen määrä ei ylitä 8,5 työpäivää henkilötyövuotta kohti. Aluehallintovirastoin tarkasteltuna sairauspoissaolojen määrä henkilötyövuotta kohti oli 6,1–9,1 päivää.

Sairauspoissaolojen määrä on laskenut vertailuvuoteen 2024 nähden. Osin tämä johtuu aluehallintovirastojen henkilöstömäärän vähentymisestä. Aluehallintovirastoissa panostettiin erityisesti mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen pienentämiseen työkykyjohtamisen ja aktiivisen työterveysyhteistyön keinoin. Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot laskivat vuonna 2025 niin sairauspoissaolopäivissä kuin sairastaneiden määrässä mitattuna jopa 20 prosenttia. Tämä on suhteellisesti enemmän kuin mitä aluehallintovirastojen henkilöstömäärä pieneni.

Taulukko 1.6.12 Henkilöstön sairauspoissaolot vuosilta 2023–2025

Aluehallintovirasto	Päiviä 2025	Päivää per henkilö-työvuosi 2025	Päivää per henkilö-työvuosi 2024	Päivää per henkilö-työvuosi 2023
Etelä-Suomi	3 773	7,3	7,5	8,3
Lounais-Suomi	1 106	8,7	6,9	6,6
Itä-Suomi	1 262	9,1	8,5	8,3
Länsi- ja Sisä-Suomi	1 597	6,1	5,9	5,8
Pohjois-Suomi	1 021	6,9	7,9	5,8
Lappi	246	6,8	8,8	7,1
Yhteensä	9 005	7,3	7,3	7,3
Tavoite	-	8,5	8,5	9

Lähde: Tahti 1/2026

Työterveyshuollon kustannukset

Vuonna 2025 työterveyshuollon kustannukset olivat yhteensä 796 317 euroa, kun ne edellisvuonna olivat 959 162 euroa. Vuonna 2025 kustannukset henkilötyövuotta kohti olivat 648,8 euroa, kun ne edellisvuonna olivat 744,3 euroa. Luvuista on vähennetty edellisen vuoden Kela-korvaukset.

Vuonna 2025 perustetun työterveyshuollon ohjausryhmän yhtenä tavoitteena oli myös työterveyshuollon kustannusten ohjanta. Työterveyshuollon kustannukset aluehallintovirastoissa oli ollut jo usean vuoden ajan noususuhtainen ja tähän haluttiin saada muutos ilman, että työntekijöille tarjottavien työterveyshuollon palvelujen määrää on tarpeen karsia. Kustannusten laskuun vaikutti vuonna 2025 tiivis tavoitteellinen työterveysyhteistyö sekä toimintojen ohjaaminen ennaltaehkäisevään suuntaan.

Taulukko 1.6.13 Työterveyshuollon kustannukset vuosilta 2023–2025

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	324 096	423 311	454 205
Lounais-Suomi	69 888	86 507	85 737
Itä-Suomi	84 789	116 697	85 737
Länsi- ja Sisä-Suomi	188 613	178 422	178 872
Pohjois-Suomi	103 500	118 884	80 593
Lappi	25 431	35 341	28 151
Yhteensä	796 317	959 162	920 875

Lähde: Kieku, Tahti 1/2026

Taulukko 1.6.14 Työterveyshuollon kustannukset henkilötyövuotta

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	626,7	769,1	809,1
Lounais-Suomi	549,8	634,5	619,2
Itä-Suomi	610,2	804,7	632,8
Länsi- ja Sisä-Suomi	724,8	670,0	667,2
Pohjois-Suomi	701,8	787,8	532,0
Lappi	698,3	888,5	675,8
Yhteensä	648,8	744,3	703,8

Lähde: Kieku, Tahti 1/2026

Työtyytyväisyys

Vuoden 2025 alussa julkaistiin uudistettu henkilöstötutkimus **HenkilöstöBaro**. Kysymykset uudistettiin ja vastausasteikko muuttui neliportaiseksi (1–4). Tutkimuksen teemoiksi tulivat: *oma työ, työyhteisö, johtaminen ja organisaatio*.

Uudistettu HenkilöstöBaro-työtyytyväisyyskysely oli avoinna aluehallintovirastojen henkilöstölle 15.–26.9.2025. Palautteen avulla saatiin arvokasta tietoa nykytilanteesta sekä pohjatietoa Lupa- ja valvontaviraston toiminnan kehittämiseen.

Koska kysely uudistui, vuoden 2025 tulokset eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023–2024 tuloksiin.

Vuoden 2025 kokonaistyytyväisyys oli aluehallintovirastoissa hyvällä tasolla. Keskiarvo oli 3,14, ja virastojen indeksit vaihtelivat välillä 3,09–3,28. Lapin aluehallintoviraston kokonaistyytyväisyys oli huipputasoa, kun taas muissa aluehallintovirastoissa työtyytyväisyys oli hyvällä tasolla. Vastuualueista kokonaistyytyväisyys oli huipputasoa aluehallintovirastojen pelastustoimi- ja varautuminen vastuualueilla (3,62) ja opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualueilla (3,34) ja muilla vastuualueilla tyytyväisyys oli hyvällä tasolla (2,94–3,15).

Oma työ -indeksi oli huipputasoa kaikissa aluehallintovirastoissa (3,31). Arvostus ja työn merkityksellisyys arvioitiin huipputasoisiksi (3,30), samoin oman työn hallinta (3,32).

Johtaminen-indeksi oli Itä-Suomen ja Lapin aluehallintovirastoissa huipputasolla, ja muissa virastoissa hyvällä tasolla. Virastojen keskiarvo oli 3,15, ja indeksit vaihtelivat välillä 3,07–3,33. Esihenkilötyö arvioitiin huipputasoiseksi (3,44), kun taas organisaation johtamiskulttuuri oli hyvällä tasolla (2,90).

Työyhteisö-indeksi oli aluehallintovirastoissa hyvällä tasolla (3,08). Työyhteisön vuorovaikutus oli vähintään hyvällä tasolla (3,15), ja Lapin (3,42) sekä Itä-Suomen (3,26) aluehallintovirastoissa huipputasolla. Työyhteisön tuloksellisuus koettiin Lapissa huipputasoiseksi ja muissa virastoissa tuloksellisuuden koettiin olevan hyvällä tasolla.

Organisaatio-indeksi oli aluehallintovirastoissa hyvällä tasolla (2,99). Organisaation innovatiivisuus ja uudistumiskyky vaativat kuitenkin seurantaa (2,75). Pohjois-Suomen (2,80) ja Lapin (2,90) aluehallintovirastoissa nämä arvioitiin olevan hyvällä tasolla. Organisaation toimintakulttuuri oli kokonaisuudessaan aluehallintovirastoissa hyvällä tasolla (2,94).

Taulukko 1.6.15 Työtyytyväisyyden kokonaiskeskiarvot teemoittain vuonna 2025

Teema	Etelä-Suomi	Itä-Suomi	Länsi- ja Sisä-Suomi	Lounais-Suomi	Pohjois-Suomi	Lappi	Avit yhteensä
Kokonaistyytyväisyys (≥ 2,8)	3,11	3,20	3,12	3,09	3,20	3,28	3,14
Oma työ -indeksi	3,31	3,29	3,32	3,26	3,36	3,38	3,31
Arvostus ja työn merkityksellisyys	3,26	3,31	3,33	3,29	3,32	3,43	3,30
Oman työn hallinta (≥ 2,8)	3,29	3,35	3,32	3,29	3,42	3,32	3,32
Johtaminen-indeksi (≥ 2,8)	3,12	3,25	3,07	3,14	3,24	3,33	3,15
Esihenkilötyö	3,38	3,47	3,38	3,47	3,58	3,69	3,44
Organisaation johtamiskulttuuri	2,85	3,08	2,87	2,81	2,98	3,03	2,90
Työyhteisö-indeksi	3,04	3,15	3,11	3,03	3,10	3,28	3,08
Työyhteisön vuorovaikutus	3,09	3,26	3,18	3,06	3,16	3,42	3,15
Työyhteisön tuloksellisuus (≥ 2,8)	3,02	3,09	3,05	3,04	3,12	3,26	3,05
Organisaatio-indeksi	2,95	3,10	2,97	2,92	3,10	3,13	2,99
Organisaation innovatiivisuus ja uudistumiskyky	2,75	2,79	2,69	2,71	2,80	2,90	2,75
Organisaation toimintakulttuuri	2,87	3,15	2,93	2,92	2,97	3,12	2,94

HenkilöstöBaro vastausasteikko: 3,25–4,00=Huipputaso, 2,80–3,24=Hyvä taso ja 2,50–2,79=Vaatii tilanteen seurantaa
Sinisellä taulukossa olevat teemat ovat sovittu Lupa- ja valvontaviraston työtyytyväisyyden mittareiksi vuodelle 2026.

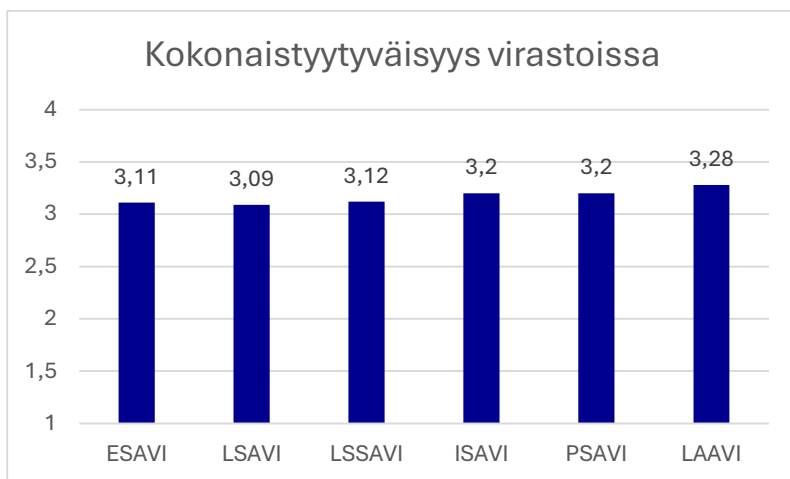
Aluehallintovirastojen työtyytyväisyyskyselyn vastausaktiivisuus laski hieman edellisvuoteen verrattuna. Kaikkien avien yhteinen vastausprosentti oli 72,9, kun se vuonna 2024 oli 76,3. Vastausaktiivisuus vaihteli virastoittain 66,9–75,9 prosentin välillä.

Taulukko 1.6.16 Työtyytyväisyys vuosilta 2023–2025

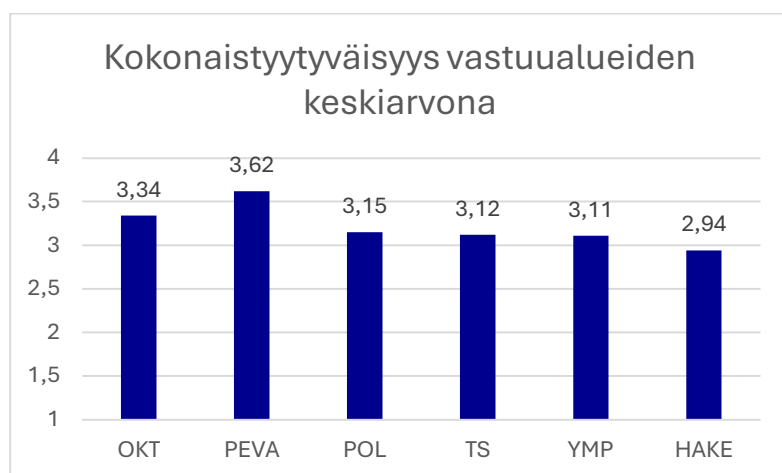
Kokonaistyytyväisyys HenkilöstöBaro 2025		Työtyytyväisyysindeksi VMBaro 2023/Tutka 2024	
Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	3,11	3,73	3,73
Lounais-Suomi	3,09	3,71	3,74
Itä-Suomi	3,20	3,86	3,89
Länsi- ja Sisä-Suomi	3,12	3,75	3,79
Pohjois-Suomi	3,20	3,75	3,80
Lappi	3,28	3,77	4,12
AVlt kaikki vastaajat	3,14	3,75	3,78
Tavoite	-	3,80	3,80
Arviointiasteikko 1–4		Arviointiasteikko 1–5	

HenkilöstöBaron Kokonaistyytyväisyys-indeksi oli 3,14, mikä on hyvää tasoa.

**Kuvio 1.6.2 Kokonaistyytyväisyys virastoittain 2025
(koko tutkimus 3.14)**

Kuvio 1.6.3 Kokonaistyytyväisyys vastuualueittain 2025 (koko tutkimus 3.14)

Lähde HenkilöstöBaro 2025

Taulukko 1.6.17 Johtaminen vuosilta 2023–2025

Johtajuusindeksi VMBaro 2023/Tutka 2024

Johtaminen-indeksi HenkilöstöBaro 2025		Johtajuusindeksi VMBaro 2023/Tutka 2024	
Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	3,12	3,69	3,60
Lounais-Suomi	3,14	3,64	3,59
Itä-Suomi	3,25	3,88	3,75
Länsi- ja Sisä-Suomi	3,07	3,71	3,62
Pohjois-Suomi	3,24	3,75	3,67
Lappi	3,33	3,72	4,06
AVlt kaikki vastaajat	3,15	3,72	3,64
Tavoite	-	3,70	3,70
Arviointiasteikko 1–4		Arviointiasteikko 1–5	

HenkilöstöBaron Johtaminen-indeksi oli 3,15, mikä on hyvää tasoa.

Työvoimakustannukset

Kokonaistyövoimakustannukset olivat 91 698 271 euroa. Kustannukset laskivat edellisvuoteen verrattuna 1,0 prosenttia. Henkilötyövuoden keskimääräinen hinta oli 74 715 euroa, kun taas edellisvuonna hinta oli 71 865 euroa.

Säännöllisenä vuosityöaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli keskimäärin 80,6 prosenttia. Tehty kokonaisvuosityöaika oli 81,4 prosenttia. Tehdyn työajan palkkojen prosenttiosuus palkkasummasta oli 76,9 prosenttia. Välillisten

työvoimakustannusten osuus oli 32 912 766 euroa. Niiden prosenttiosuus tehdyn työn ajan palkoista oli 56,0 prosenttia ja palkkasummasta 43,1 prosenttia.

Taulukko 1.6.18 Kokonaistyövoimakustannukset vuosilta 2023–2025

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	37 558 285	38 359 673	39 042 025
Lounais-Suomi	9 592 115	9 973 413	9 929 395
Itä-Suomi	10 571 651	10 677 223	10 672 198
Länsi- ja Sisä-Suomi	19 433 374	19 109 286	19 255 004
Pohjois-Suomi	11 555 082	11 282 752	11 153 440
Lappi	2 987 765	3 211 828	3 247 175
Yhteensä	91 698 271	92 614 176	93 299 238
Lähde: Tahti 2/2026			

Taulukko 1.6.19 Henkilötyövuoden hinta vuosilta 2023–2025

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	72 631	69 695	69 550
Lounais-Suomi	75 466	73 154	71 715
Itä-Suomi	76 076	73 627	72 370
Länsi- ja Sisä-Suomi	74 679	71 759	71 824
Pohjois-Suomi	78 347	74 769	73 618
Lappi	82 041	80 745	77 951
Keskimäärin	74 715	71 865	71 301
Lähde: Kieku, Tahti 2/2026			

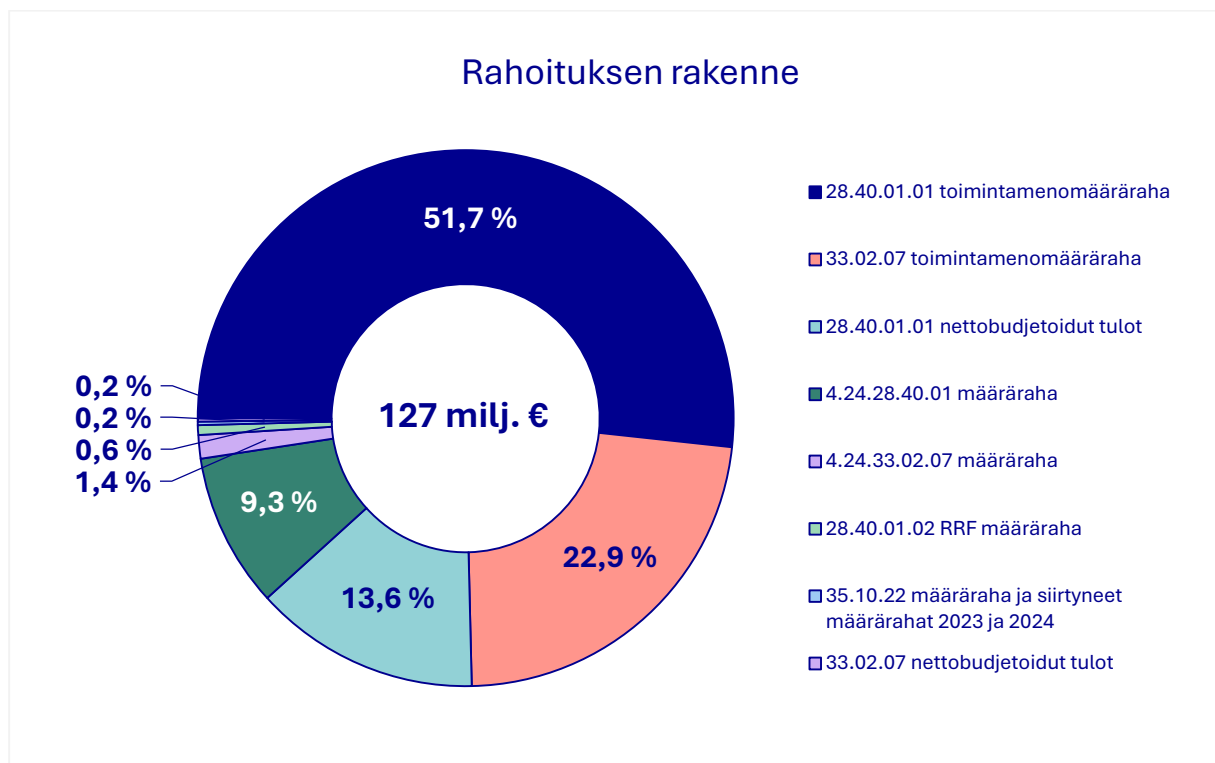
1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Etelä-Suomen aluehallintovirasto -kirjanpitoyksikön toiminnan rahoituksesta yli puolet koostui vuonna 2025 valtiovarainministeriön myöntämästä aluehallintoviraston toimintamäärärahasta. Toiminnan rahoituksesta vajaa neljännes koostui sosiaali- ja terveysministeriön työsuojelun vastuualueille vuonna 2025 myöntämästä toimintamäärärahasta. Toiminnan rahoituksesta 10,7 prosenttia koostui edelliseltä vuodelta siirtyneistä toimintamäärärahoista. Nettobudjetoiduista tuloista eli maksullisesta palvelutoiminnasta muodostui yhteensä 13,8 prosenttia rahoituksesta. Tämä on hie-
man enemmän kuin edellisenä vuonna. Toiminnan rahoituksesta 0,6 prosenttia koostui EU:n elpymis- ja palautumissuunnitelman (RRF) määrärahasta. Nettobudjetoitujen määrärahojen ja tulojen yhteismäärä oli 127 miljoonaa euroa. Määrä on noin 2 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Aluehallintovirastojen rahoituksen rakenne on kuvattu kuviossa 1.7.1.

Kuvio 1.7.1 Rahoituksen rakenne

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Tuloarviotilit

Aluehallintoviraston käyttämien tuloarviotilien loppusumma oli 44,3 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli noin 10 miljoonaa euroa. Eroa selittää sosiaali- ja terveysministeriön sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeita koskevat palautukset, joita vuonna 2025 oli noin 37,3 miljoonaa euroa ja vuonna 2024 noin 2,5 miljoonaa euroa.

Hankkeiden päättymisen jälkeen aluehallintovirasto palauttaa hankkeilta käyttämättä jääneet määrärahat sovittun mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriölle. Vuonna 2025 palautettiin etenkin hyvinvointialueiden käynnistymiseen ja sote-uudistukseen liittyvien suurten ja laajojen hankkeiden käyttämättä jääneitä määrärahoja.

Nettobudjetoidut tulot, pl. työsuojelu

Aluehallintovirastojen toimintamenomomentille 28.40.01.01 kertyi tuloja yhteensä noin 20,0 miljoonaa euroa. Vastaava summa vuonna 2024 oli noin 14,3 miljoonaa euroa.

Taulukossa 1.7.1 on esitetty kertyneet tulot jaettuina virastoille. Tulot jakautuivat aluehallintovirastojen kesken seuraavasti:

- Etelä-Suomi 9,6 miljoonaa euroa
- Lounais-Suomi 1,3 miljoonaa euroa
- Itä-Suomi 2,0 miljoonaa euroa
- Länsi- ja Sisä-Suomi 3,6 miljoonaa euroa
- Pohjois-Suomi 2,9 miljoonaa euroa
- Lappi 0,6 miljoonaa euroa.

Taulukko 1.7.1 Vuoden 2025 nettobudjetoidut tulot pois lukien työsuojelu, euroa

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	9 569 292	6 585 882	6 752 807
Lounais-Suomi	1 321 196	1 082 860	1 028 056
Itä-Suomi	1 989 211	1 462 089	1 479 756
Länsi- ja Sisä-Suomi	3 611 258	2 761 912	2 817 494
Pohjois-Suomi	2 887 051	1 816 764	1 818 381
Lappi	612 104	549 966	518 147
Toiminnan tuotot yhteensä	19 990 111	14 259 471	14 414 641

Vastuualueittain tuloja kertyi eniten ympäristöluvista, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden valvonnan maksuista sekä alkoholilainsäädännön nojalla perittävistä maksuista.

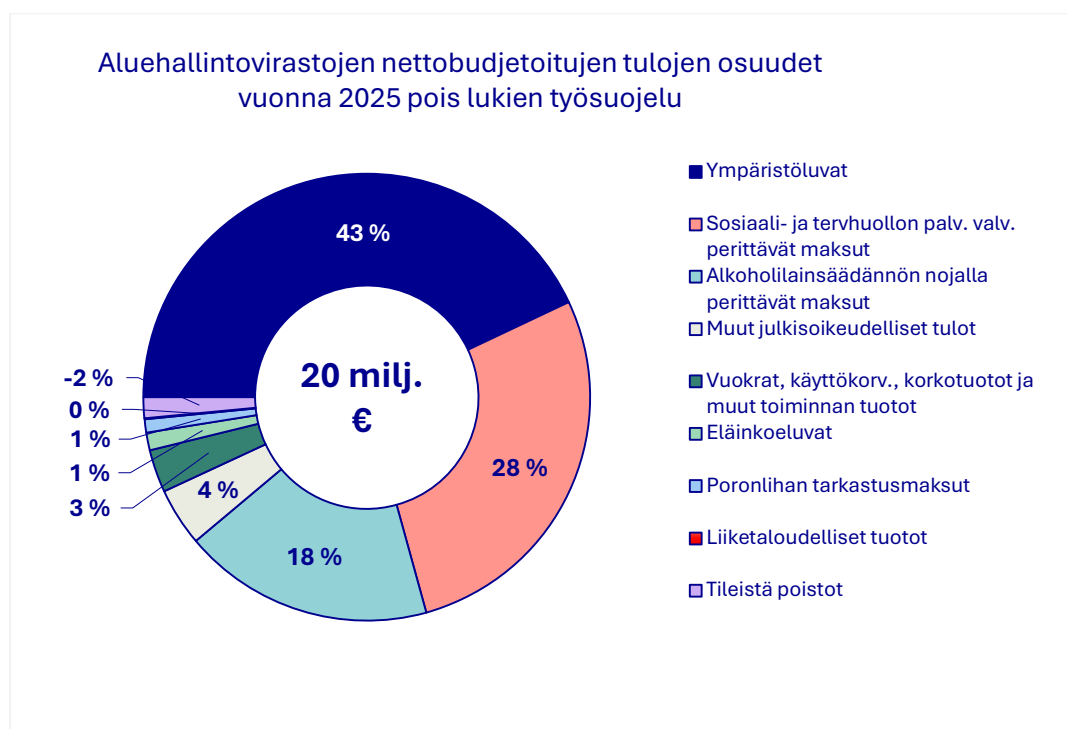
Ympäristölupatulojen kertymä oli noin 8,9 miljoonaa euroa, ja ne nousivat vuoden 2024 tuotoista noin 3,4 miljoonaa euroa. Tulot kasvoivat kaikissa aluehallintovirastoissa, joissa on ympäristövastuualue.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden valvonnan nojalla perittävät lupamaksut olivat noin 5,7 miljoonaa euroa, ja ne nousivat vuoden 2024 tuotoista noin 2,6 miljoonaa euroa. Tulot kasvoivat kaikilla aluehallintovirastoilla.

Alkoholilainsäädännön nojalla perittävät lupamaksut olivat noin 3,7 miljoonaa euroa ja laskivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 0,2 miljoonaa euroa. Tulot kasvoivat Lapin aluehallintovirastolla, kun muilla aluehallintovirastoilla ne laskivat.

Kuviossa 1.7.2 on esitetty aluehallintovirastojen nettobudjetoitujen tulojen osuudet vuonna 2025 ilman työsuoje-
luja.

Kuvio 1.7.2 Nettobudjetoitujen tulojen osuudet vuonna 2025 pois lukien työsuoja-

Nettobudjetoidut tulot, työsuoja-

Työsuoje-
luun vastuualueen toimintamomentille nettobudjetoitujen tulojen määrä oli noin 617 000 euroa. Vastaava summa vuonna 2024 oli noin 476 000 euroa. Työsuoje-
luun tulot jakautuivat aluehallintovirastojen kesken seuraavasti:

- Etelä-Suomi noin 129 000 euroa
- Lounais-Suomi noin 5 400 euroa
- Itä-Suomi noin 25 000 euroa
- Länsi- ja Sisä-Suomi noin 454 000 euroa
- Pohjois-Suomi noin 2 900 euroa.

Työsuojelun vuoden 2025 nettobudjetoidut tulot on esitetty taulukossa 1.7.2.

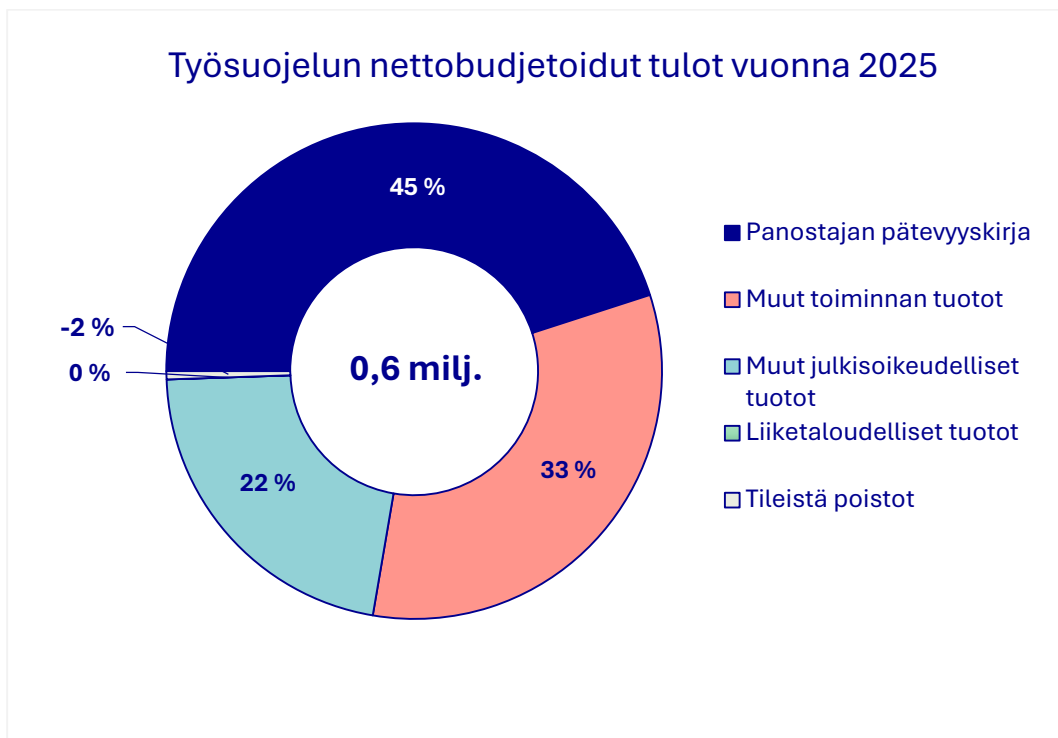
Taulukko 1.7.2 Työsuojelun vuoden 2025 nettobudjetoidut tulot, euroa

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	129 439	106 444	47 048
Lounais-Suomi	5 429	2 389	12 217
Itä-Suomi	24 806	4 886	0
Länsi- ja Sisä-Suomi	454 090	361 875	253 856
Pohjois-Suomi	2 941	615	2 759
Lappi	-	-	-
Toiminnan tuotot yhteensä	616 704	476 209	315 879

Työsuojelun tulot koostuivat vuonna 2025 pääasiassa panostajan pätevyyskirjan mak-suista, jotka olivat noin 281 000 euroa. Tämä oli 13 000 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Panostajan pätevyyskirjaluvat ovat voimassa viisi vuotta. Tästä syystä lupatu-loissa on merkittäviä eroja vuosien välillä. Muut julkisoikeudelliset tulot olivat noin 136 000 euroa, ja ne pysyivät suunnilleen edellisen vuoden tasolla.

Työsuojeluvastuualueen nettobudjetoitujen tulojen osuudet vuonna 2025 on esitetty ku-viossa 1.7.3.

Kuvio 1.7.3 Työsuojelun nettobudjetoidut tulot vuonna 2025

Toimintamenot, pl. työsuojelu

Vuonna 2025 aluehallintovirastot saivat toimintamenoihin nettomäärärahaa yhteensä 65 738 300 euroa talousarviolille 28.40.01.01. Tämä oli 3 397 200 euroa vähemmän

kuin vuonna 2024. Vuodelta 2024 siirtynyttä toimintamenomäärärahaa oli käytettävissä 11,8 miljoonaa euroa.

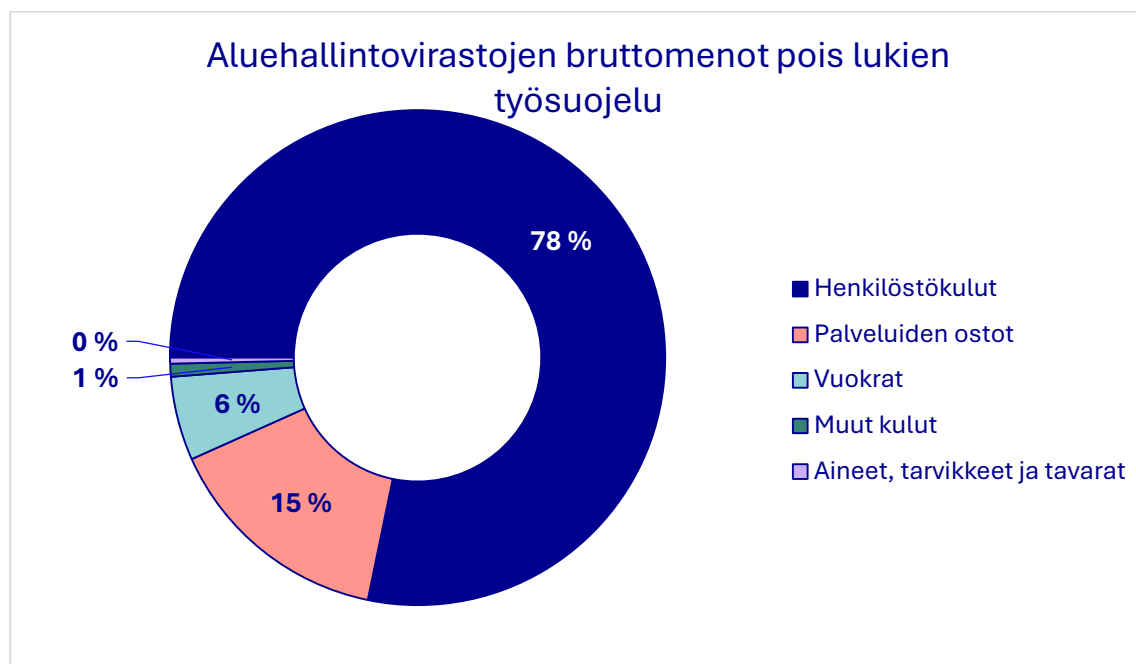
Ympäristölupavastuualueiden käytettäväksi siirtyi vuodelta 2024 EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RFF) rahoitusta 750 000 euroa, joka oli pidettävä erillään muusta toimintamenomäärärahasta. Vuonna 2025 RRF-rahoitusta käytettiin noin 115 000 euroa ympäristölupavastuualueiden henkilöstökuluihin RRF-lupaprosessien mukaisiin tehtäviin.

Aluehallintovirastojen vuoden 2025 bruttomenot on esitetty taulukossa 1.7.3 ja kuviossa 1.7.4. Toimintamenomomentin 28.40.01.01 bruttomenot olivat yhteensä 79,4 miljoonaa euroa. Bruttomenot laskivat 4,9 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Suurin osa toimintamenoista muodostui henkilöstömenoista, jotka olivat 78,2 prosenttia bruttomenoista. Palvelujen ostojen osuus laski 12 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Ne olivat 15 prosenttia bruttomenoista. Muut kulut vähenivät 24,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Menojen laskuun vaikutti säästötoimenpiteet sekä valtion aluehallintouudistuksen valmistelu.

Taulukko 1.7.3 Aluehallintovirastojen bruttomenot toimintamenomäärärahalla 2025 pois lukien työsuojelun vastuualue, euroa

Bruttomenot	28.40.01.01 2025	28.40.01.01 2024	Muutos % ed. vuoteen	% kuluista
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	315 083	404 054	-22,0	0,4
Henkilöstökulut	62 106 574	63 137 740	-1,6	78,2
Palveluiden ostot	11 940 200	13 561 925	-12,0	15,0
Vuokrat	4 363 242	5 510 421	-20,8	5,5
Muut kulut	665 557	881 892	-24,5	0,8
Yhteensä	79 390 656	83 496 032	-4,9	100,0

Kuvio 1.7.4 Aluehallintovirastojen bruttomenot 2025 pois lukien työsuojelun vastuualue

Aluehallintovirastojen nettomenot on esitetty taulukossa 1.7.4. Toimintavuoden toteutunut nettomääräraha oli 59,4 miljoonaa euroa. Vuodelta 2024 siirtynyttä määrärahaa oli käytettävissä 11,8 miljoonaa euroa. Vuodelle 2026 siirtynyt määräraha 18,2 miljoonaa euroa siirtyi Lupa- ja valvontavirastolle. Valtion aluehallintouudistuksen takia siitä siirretään myöhemmin osa Ruokavirastolle. Määrärahaa siirretään samassa suhteessa Ruokavirastoon siirtyneisiin toimintoihin nähden.

Taulukko 1.7.4 Aluehallintovirastojen nettomenot 2025 pois lukien työsuojelun vastuualue, euroa

Aluehallinto-virasto	Käyttö 28.40.01.01	Käyttö 4.24.28.40.01	Käyttö yhteensä vuonna 2025	Määrärahat yhteensä 2025	Siirto vuodelle 2026	Käyttö- %
Etelä-Suomi, pl. Hake	10 811 195		10 811 195	15 151 000	4 339 805	71
Hake	8 475 038	11 828 023	20 303 061	23 801 000	3 497 939	85
Etelä-Suomi jakamaton	0	0	0	5 481 323	5 481 323	0
Lounais-Suomi	4 468 122	0	4 468 122	5 098 000	629 878	88
Itä-Suomi	5 511 337	0	5 511 337	6 230 000	718 663	88
Länsi- ja Sisä-Suomi	10 153 394	0	10 153 394	12 068 000	1 914 606	84
Pohjois-Suomi	5 351 291	0	5 351 291	6 731 000	1 379 709	80
Lappi	2 802 448	0	2 802 448	3 006 003	203 555	93
Yhteensä	47 572 825	11 828 023	59 400 848	77 566 326	18 165 478	77

Toimintamenot, työsuojelu

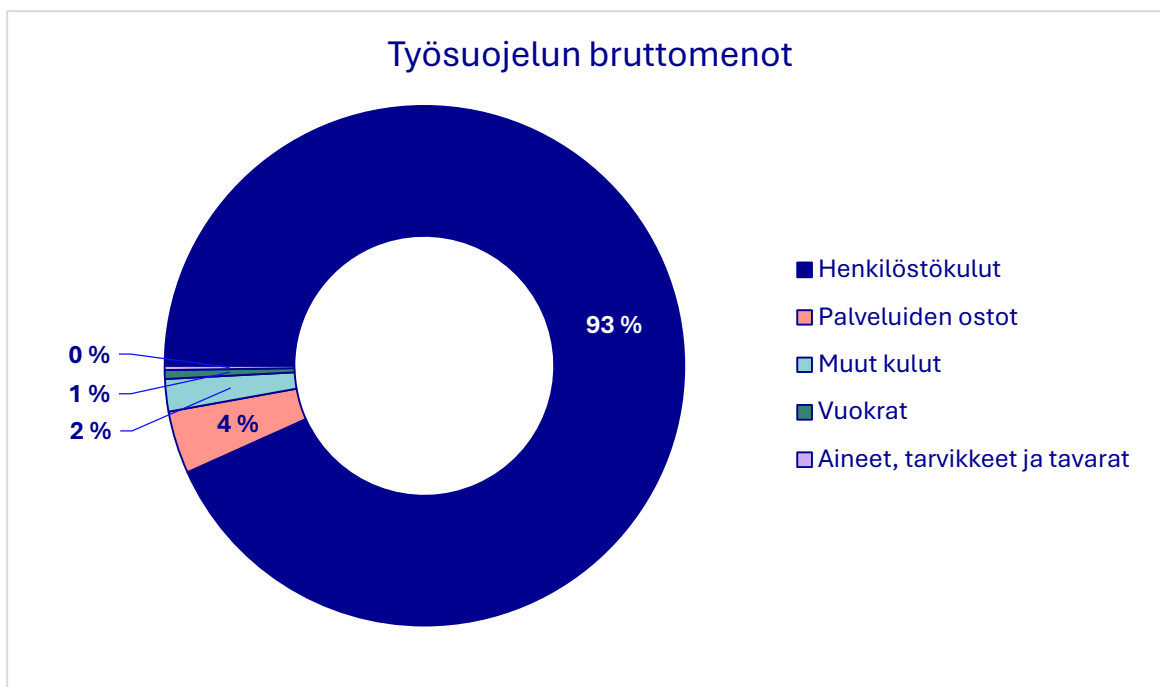
Työsuojelun vastuualueet saivat toimintamenoihin nettomäärärahaa 29 128 000 euroa talousarviolille 33.02.07. Tämä oli noin 535 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Vuodelta 2024 siirtynyttä toimintamenomäärärahaa oli käytettävissä 1 790 000 euroa.

Työsuojelun vastuualueiden bruttomenot vuonna 2025 on esitetty taulukossa 1.7.5. ja kuviossa 1.7.5. Toimintamenomomentin 33.02.07 bruttomenot olivat yhteensä 29,4 miljoonaa euroa. Bruttomenot nousivat 0,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstömenot olivat suurin yksittäinen menoerä: 93,3 prosenttia bruttomenoista. Henkilöstömenot nousivat 0,7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Euromääräinen menojen nousu oli yhteensä 22 500 euroa.

Taulukko 1.7.5 Työsuojelun bruttomenot toimintamenomäärärahalla 2025, euroa

Bruttomenot	33.02.07 2025	33.02.07 2024	Muutos % ed. vuoteen	% kuluista
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	79 613	70 350	13,2	0,3
Henkilöstökulut	27 395 061	27 208 446	0,7	93,3
Palveluiden ostot	1 144 758	1 320 745	-13,3	3,9
Vuokrat	156 258	144 736	8,0	0,5
Muut kulut	592 140	601 167	-1,5	2,0
Yhteensä	29 367 831	29 345 445	0,1	100,0

Kuvio 1.7.5 Työsuojelun bruttomenot 2025

Työsuojelun vastuualueiden nettomenot on esitetty taulukossa 1.7.6. Toimintavuoden toteutunut nettomääräraha oli 28,8 miljoonaa euroa. Edelliseltä vuodelta siirtynyttä

määrärahaa oli käytettävissä 1 788 800 euroa. Vuodelle 2026 siirtynyt määräraha 2,2 miljoonaa euroa palautettiin sosiaali- ja terveysministeriölle.

Taulukko 1.7.6 Työsuojelun nettomenot 2025, euroa

Aluehallintovi- rasto	Käyttö 33.02.07	Käyttö 4.24.33.02.07	Käyttö yhteensä vuosi 2025	Määrärahat yhteensä vuosi 2025	Siirto vuo- delle 2026	Käyttö- %
Etelä-Suomi	11 070 594	587 197	11 657 790	11 879 997	222 206	98
Kirjanpitoyksikkö jakamaton	0	0	0	915 500	915 500	0
Lounais-Suomi	3 658 776	126 613	3 785 388	3 929 013	143 624	96
Itä-Suomi	3 025 929	153 598	3 179 526	3 360 598	181 070	95
Länsi- ja Sisä- Suomi	5 850 919	760 021	6 610 940	7 168 021	557 081	92
Pohjois-Suomi	3 356 344	161 328	3 517 672	3 663 628	145 956	96
Lappi	0	0	0		0	0
Yhteensä	26 962 561	1 788 756	28 751 317	30 916 756	2 165 439	93

Muut menoarviotilit

Tässä luvussa ei analysoida toimintamenomäärärahoja tai RRF-rahoitusta. Nämä määrärahat analysoidaan luvussa Toimintamenot, pl. työsuojelu sekä Toimintamenot, työsuojelu.

Vuonna 2025 muiden menoarviotilien loppusumma oli 236,1 miljoonaa euroa. Loppusumma oli 3,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan menoarviotilit olivat suurin menoarviotiliryhmä. Tilien yhteismäärä oli 152,3 miljoonaa euroa. Hallinnonalan menoarviotilien yhteismäärä oli 6,4 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamilla hankkeilla tuetaan hallitusohjelman mukaista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja rakenteiden kehittämistä. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön määrärahoista maksetaan korvauksia sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön erikoistumiskoulutukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan menoarviotilit olivat yhteensä 66,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 hallinnonalan menoarviotilien yhteismäärä oli 3,7 miljoonaa euroa pienempi kuin vuonna 2024. Suurimmat menoarviotilien ryhmät hallinnonalan sisällä olivat edellisen vuoden tapaan nuorten työpajatoimintaan, lasten ja nuorten harrastustoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön osoitetut määrärahat.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla 10,7 miljoonan euron menoerä aiheutui eläinlääkintähuollon menoista. Tämä on 1,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Muutos johtui valvontatehtävistä kunnille maksettujen korvausten kasvusta.

Sisäministeriön hallinnonalalla metsäpalojen tähystystoiminnasta ja sen valmiuden ylläpidosta aiheutuvat kustannukset olivat 0,7 miljoonaa euroa.

Valtuudet

Aluehallintovirastoilla oli valtuuksia opetus- ja kulttuuritoimen vastuualueen osalta momentilla 29.80.34 valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtuuksien aikaisempien vuosien käyttö oli yhteensä 3,1 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 valtuuksiin liittyviä talousarviomenoja aiheutui 3,1 miljoonaa euroa. Kaikki valtuuksista aiheutuvat talousarviomenot maksettiin loppuun vuonna 2025.

Kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumatlaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella löytyvät luvussa talousarvion toteutumatlaskelma.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Tuotto- ja kululaskelma käsittää koko kirjanpitoyksikön. Varainhoitovuoden 2025 kuluja oli 400,7 miljoonaa euroa, joka oli 15,3 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Merkittävimmät muutokset tuotto- ja kululaskelmassa tulivat siirtotalouden kuluja kasvusta.

Vuonna 2025 toiminnan tuottojen yhteismäärä oli 22 miljoonaa euroa. Maksullisen toiminnan tuottojen osuus oli 92,2 prosenttia ja ne koostuivat pääasiassa julkisoikeudellisista suoritteista. Toiminnan tuotot kasvoivat 5,7 miljoonaa euroa vuoteen 2024 verrattuna. Tulokertymä on kasvanut sosiaali- ja terveydenhuollon sekä ympäristölupatulojen osalta.

Maksullisen toiminnan saamisten tileistä poistoja tehtiin yhteensä noin 351 500 euron arvosta. Kokonaisuutta selittää valmistautuminen valtion aluehallintouudistukseen tehostamalla saatavien valvontaa.

Vuonna 2025 toiminnan kulujen yhteismäärä oli 111,2 miljoonaa euroa. Suurimmat kuluerät olivat henkilöstökulut 89,9 miljoonaa euroa, palvelujen ostot 14,9 miljoonaa euroa, sekä vuokrat 4,5 miljoonaa euroa. Aluehallintovirastoille asetettujen toimintamenosäästöjen, valtionhallinnon tuottavuusohjelman edellyttämien säästötoimenpiteiden sekä valtion aluehallintouudistuksen valmistelun takia kulut vähenivät kokonaisuudessaan 5,6 miljoonalla eurolla vuoteen 2024 verrattuna. Aluehallintouudistuksen valmisteluun keskitettiin henkilöstöresursseja ja valtionvarainministeriö kustansi osan valmisteluun liittyvistä kuluista. Lisäksi aluehallintouudistuksen takia muita kehittämistoimia ei juuri toteutettu vuonna 2025.

Vuoden 2025 vuokrat koostuivat pääasiassa toimitilojen vuokrista. Valtion kiinteistöstrategian mukaisesti aluehallintovirastoissa pyrittiin tehokkaaseen, kestäväan ja kokonaisedulliseen malliin. Vuokratulot laskivat 19,5 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna.

Suurimmat palvelujen ostot olivat valtion sisäiset ICT-palvelujen ostot, jotka olivat 4,5 miljoonaa euroa. Kirjanpitoyksikössä käytettiin Valtion tieto- ja viestintäkeskus Valtorin ICT-ratkaisuja.

Muut kulut olivat vuonna 2025 yhteensä 1,5 miljoonaa euroa ja ne laskivat 10,1 prosenttia vuodesta 2024. Matkakulujen lasku selittää muiden kulujen vähenemistä. Kaikki matkustuksen tunnusluvut, muun muassa matkapäivien määrä, kilometrikorvaukset ja hotelliyöpymiset vähenivät. Matkakulujen laskua on analysoitu tarkemmin luvun 5.2 Muut liitteet liitteessä 8 Aluehallintovirastojen ympäristötilinpäätös.

Siirtotalouden tuotot ja kulut olivat yhteensä 311,6 miljoonaa euroa, mikä oli 26,5 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Euromääräisesti suurin kasvu tapahtui kulluerässä siirtotalouden kulut hyvinvointialueille, joka oli 20,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024.

1.7.4 Tase

Etelä-Suomen aluehallintovirasto -kirjanpitoyksikön taseen loppusumma oli 23 726 251 euroa.

VASTAAVAA

Käyttöomaisuutta ja muita pitkäaikaisia sijoituksia oli vuoden 2025 lopussa 8 182 euroa. Se oli 841 euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Vähennys johtui käyttöomaisuuden myynnistä.

Lyhytaikaisia saamisia oli 3,5 miljoonaa euroa, josta myyntisaamisten osuus oli 98,5 prosenttia. Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat olivat yhteensä 20,2 miljoonaa euroa. Summa koostui pääasiassa valtion hoitoon jätettyjen vieraiden varojen talletuksista.

VASTATTAVAA

Kirjanpitoyksikön oma pääoma oli 53,0 miljoonaa euroa. Vierasta pääomaa oli yhteensä 76,7 miljoonaa euroa, joka oli 84,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2024.

Muut pitkäaikaiset velat 11,7 miljoonaa euroa koostuu myöntöpäätösperusteisesti kirjatusta valtionavustuksista, joiden maksamiseen on aikaa enemmän kuin yksi vuosi.

Muut pitkäaikaiset velat -tili otettiin käyttöön tilikauden 2025 alusta. Aikaisemmin kaikki erät on kirjattu lyhytaikaisiin velkoihin, siirtotalouden vastikkeettomiin kuluihin liittyvien velkojen tilille.

Toiminnan päättymisen takia aluehallintovirastojen ostoreskontra suljettiin 29.12.2025. Tilinpäätöksessä ostovelloissa, kirjanpitoyksiköiden välisissä tilityksissä ja edelleen tilitettävissä erissä ei ole esitettävää, koska ne on maksettu ja tilitetty 30.12.2025. Tämän jälkeen menotositteet kirjattiin siirtovelkojen kautta aluehallintovirastojen tilinpäätökseen 2025.

Muut lyhytaikaiset velat olivat 23,3 miljoonaa euroa, joka oli 93,6 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Suurin muutos muissa lyhytaikaisissa velloissa on siirtotalouden vastikkeettomissa velloissa, joka pieneni 91,3 miljoonaa euroa vuoteen 2024 verrattuna.

Tässä on huomioitava yllä mainittu muutos, että osa myöntöpäätösperusteisesti kirja-
tuista eristä on siirretty tilikartan mukaisesti muihin pitkäaikaisiin velkoihin.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaa aluehallintovirastoissa viraston johto. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus

- virastojen toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta
- talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta
- toiminnan tuloksellisuudesta
- taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut tuotetaan pääosin keskitetysti Etelä-Suomen aluehallintovirastoon sijoitetulla hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualueella (Hake). Hake vastaa näiden palvelujen sisäisestä valvonnasta.

Aluehallintovirastot arvioivat sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan toimivuutta osana virastojen toiminta- ja taloussuunnittelua COSO 2013 -malliin perustuvalla arviointikehikolla. Arviointiin osallistuvat kaikki virastojen ylijohdat ja vastuualueiden johtajat sekä Hake-vastuualueen yksiköiden päälliköt.

Aluehallintovirastoilla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on yhteinen strategia vuosille 2024–2027 sekä strategiaan pohjautuva aluehallintovirastojen ja ohjaavien ministeriöiden välinen tulossopimus vuodelle 2025. Sisäistä strategiatyötä toimeenpantiin AVI-ELY-strategian strategisten painopisteiden ja teemavuoden "Yhdessä kohti uutta" pohjalta.

Aluehallintovirastojen toimintaan vuonna 2025 vaikuttivat keskeisesti valtion aluehallinnon uudistamishanke ja valtion tuottavuusohjelman edellyttämät säästötoimenpiteet. Tehtäviä jouduttiin priorisoimaan. Henkilöstömenoihin pyrittiin vaikuttamaan täyttölupamenettelyllä sekä vastuualueiden ja virastojen sisäisten sekä aluehallintovirastojen välisten virka-apujärjestelyiden avulla.

Jatkuva epävakaa turvallisuusympäristö edellytti virastoilta alueellista varautumista niin kansallisesti kuin kansainvälisesti.

Toimintaympäristön muutokset, valtion aluehallinnon uudistamishanke, toimitilasäästöt ja riittävien resurssien puute osaltaan aiheuttivat psykososiaalista kuormitusta ja edellyttivät henkilöstöltä sopeutumiskykyä. Vakiintunut hybridityö haastoi henkilöstön yhteisöllisyyttä. Haasteista huolimatta virastot suoriutuivat tehtävistään sangen hyvin ja

henkilöstötutkimuksen (Tutka) mukaan työtyytyväisyys aveissa oli kuitenkin kokonaisuutena hyvä.

Arvioinnin tulokset ja johtopäätökset

Vuoden 2025 arvioinnin mukaan aluehallintovirastojen sisäinen valvonta oli asianmukaisesti järjestetty. Kokonaisuutena kaikkien osa-alueiden arviointitulokset paranivat. Erityisesti kehittymistä koettiin riskienhallinnassa sekä seurantatoimenpiteet -osa-alueessa, jonka arvioitiin toteutuneen parhaiten.

Taulukko 1.8.1 Aluehallintovirastojen sisäisen valvonnan arvioinnin tulokset osa-alueittain 2023–2025

Osa-alueet	2025	2024	2023
Ohjausympäristö	3,63	3,56	3,49
Riskienhallinta	3,71	3,61	3,46
Valvontatoimenpiteet	3,81	3,73	3,61
Tieto ja viestintä	3,67	3,63	3,43
Seurantatoimenpiteet	3,84	3,72	3,56
Kaikki osa-alueet, keskiarvo	3,73	3,65	3,50

Arviointiasteikko: Ei asianmukainen 1–1,75 / Olennaisia puutteita 1,76–2,5 / Yksittäisiä puutteita 2,51–3,25 / Asianmukainen 3,26–4,0

Ohjausympäristö

Kokonaisarvio ohjausympäristöstä oli arviointiasteikon mukaisesti kunnossa ja asianmukainen. Kokonaisarvio nousi edellisvuodesta. Hyvän hallinnon periaatteet oli tunnistettu ja sisäistetty osaksi arvoja ja toimintatapoja. Arvioinnin hyvä tulos korreloi henkilöstötutkimuksen (Tutka) tulosten kanssa.

Ohjeiden ja määräysten arvioitiin olevan ajan tasalla, mutta henkilöstön tietoisuus niistä koettiin edelleen haasteelliseksi. Henkilöstön suunnitelmallista rekrytointia ja osaamisen kehittämistä vaikeuttivat säästötavoitteet ja virkojen täyttölupamenettely. Taloudellinen tilanne aiheutti myös haasteita suunnitelmalliseen substanssiosaamisen kehittämiseen. Ohjeet ja määräykset arvioitiin ajantasaisiksi, mutta henkilöstön suuren vaihtuvuuden ja tehtäväsiirtojen vuoksi kattava perehdyttäminen oli haastavaa.

Kehittämistä nähtiin aluehallintovirastojen palkkausjärjestelmässä, joka ei mahdollista nykyaikaista työntekijöiden onnistumisen palkitsemista. Uuden palkkausjärjestelmän valmistelu valtakunnalliseen virastoon aloitettiin.

Riskienhallinta

Kokonaisarvio riskienhallinnasta nousi myös tänä vuonna ja oli arviointiasteikon mukaisesti asianmukainen. Erityisesti riskien tunnistamisen ja niiden analysoinnin arvioitiin

kehittyneen. Aluehallintovirastoilla on yhteinen riskienhallintapolitiikka ja -malli. Riskit on tunnistettu ja analysoitu sekä riskienhallinta-keinot on määritelty. Riskienhallinnan käsittelymalli on hyväksytty toiminnan loppuajaksi.

Riskienhallinnan raportointi ei ole aiemmin ollut systemaattista, ja sen liittymä toimintaan on ollut etäinen. Virastojen riskejä käsiteltiin ja seurattiin kaksi kertaa vuodessa edellisvuoden tapaan. Riskienhallintaraporttia kehitettiin ja yhtenäistettiin vuoden aikana osaksi johtamista ja sisäistä valvontaa.

Valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteiden arviointitulos nousi aiemmasta ja oli arviointiasteikon mukaisesti asianmukainen. Arvioinnin mukaan virastoissa noudatettiin hyvän hallinnon periaatteita ja valvontatoimenpiteet varmistivat sen toteutumisen. Keskeisten toimintaprosessien riskit ja valvontatoimenpiteet on tunnistettu, ja ne olivat käytössä sekä toimivat suunnitellusti. Tehtävät oli eriytetty asianmukaisesti ja poikkeamiin puututtiin oikea-aikaisesti.

Teknologioihin kohdistuvien valvontatoimenpiteiden arviointitulos nousi. Etenkin tietojärjestelmien ja laitteiden elinkaarenhallinnan valvontatoimenpiteiden arvioitiin toimivan hyvin. ICT-, tietosuoja-, tietoturva- ja kyberturvallisuusriskien valvontaprosessien ja -toimenpiteiden arvioitiin selkeästi parantuneen.

Tieto ja viestintä

Tieto ja viestintä osa-alueen arviointitulos nousi hieman ja oli arviointiasteikon mukaisesti asianmukainen. Käytettävissä olevan tiedon laadun ja tiedon hyödynnettävyyden arvioitiin tukevan aiempaa paremmin virastojen johtamista. Talouden tietojen seurantaan sekä talouden ennustetiedon laatuun ja jakamiseen panostettiin.

Virastojen sisäisen viestinnän arvioitiin edelleen olevan hyvällä tasolla. Etenkin johdolla arvioitiin olevan paremmin tarvittavat ja ajantasaiset tiedot tehtäviensä hoitamiseen. Sisäisten ja ulkoisten tiedonkulkukanavien arvioitiin parantuneen sekä varautumista vaativissa poikkeustilanteissa että pienemmissä yllättävissä häiriötilanteissa. Arvio hyvän tiedonhallintatavan periaatteiden noudattamisesta nousi selkeästi.

Viraston yhteistyö ja vastuusuhteet sidosryhmiin ja ulkoisiin palveluntarjoajiin toimivat ja niiden arvioitiin kehittyneen. Huolimatta siitä, että aluehallintovirastoissa ei ole kattavaa tietoa ja raportointijärjestelmää asiakkaiden ja kansalaisten odotuksista sekä asiakastytyvyydestä, arvioitiin tiedonsaannin kuitenkin parantuneen.

Seurantatoimenpiteet

Seurantatoimenpiteet-osa-alueen arviointi nousi ja oli arviointiasteikon mukaisesti edelleen asianmukainen. Sisäisen valvonnan toimivuutta arvioidaan säännönmukaisesti tilinpäätöksen yhteydessä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta oli toimivaa ja huolellista.

Aluehallintovirastojen toimintaan liittyvät arvioinnit sekä sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen havainnot käsiteltiin ja niissä esitettyjen suositusten perusteella valittujen, vastuutettujen ja aikataulutettujen toimenpiteiden toteutumista seurattiin.

Vahvistuslausuma

Arvioinnin perusteella aluehallintovirastojen sisäinen valvonta ja siihen kuuluvat riskienhallinnan menettelyt täyttivät hyvin valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyillä kyettiin riittävän hyvin varmistamaan virastojen toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja omaisuuden turvaaminen sekä raportoinnin oikeellisuus ja riittävyys johtamisen ja ulkoisen ohjauksen tarpeet huomioiden.

1.9 Arviointien tulokset

Aluehallintovirastot eivät toteuttaneet arviointeja vuonna 2025.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Vuonna 2025 tehtiin Lapin aluehallintovirastosta valtionavustuksiin liittyen yksi tutkintapyyntö poliisille epäilystä avustuksen väärinkäytöstä asiassa, josta oli tehty takaisinperintäpääätös vuoden 2024 lopussa. Itä-Suomen aluehallintovirastosta tehtiin yksi tutkintapyyntö ennen kuin pesähoitaja oli toimittanut puuttuvia selvityksiä aluehallintovirastolle.

Aluehallintovirastoissa seurataan sekä ulkoisen, että sisäisen kanavan kautta tulleita ilmoituksia ilmoittajansuojelulain mukaisista väärinkäytösepäilyistä. Ilmoituksia väärinkäytösepäilyistä ei tullut vuonna 2025.

1.10.2 Takaisin perintää koskevat yhteenvetotiedot

Takaisinperintäpääätöksiä tehtiin vuonna 2025 yhteensä kaksi kappaletta. Takaisinperinnät tulivat Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston sekä Itä-Suomen aluehallintoviraston avustusasioista. Takaisinperittävä avustuspääoma oli yhteensä 7 303,35 euroa. Itä-Suomen aluehallintoviraston perinnästä luovuttiin, kun konkurssipesän pesähoitaja toimitti takaisinperintään ja tutkintapyyntöön johtaneet puuttuvat selvitykset aluehallintovirastolle.

Aluehallintoviraston myöntämissä avustuksissa pääosa avustuksen saajista palauttaa käyttämättä jääneen tai virheellisesti käytetyn avustuksen osuuden vapaaehtoisesti. Aluehallintovirasto laatii palautusohjeet avustuksen saajille avustuksen

käyttöselvitykseen perustuen. Kun avustuksen saaja maksaa palautusohjeen mukaisen suorituksen takaisin määräaikaan mennessä, takaisinperintään ei ryhdytä.

Aluehallintovirastosta lähetettiin palautusohjeita avustuksen saajille vuonna 2025 yhteensä 359 kappaletta. Palautusten kokonaissumma korkoineen oli 1 782 423,52 euroa.

2 Talousarvion toteutumalaskelma

Etelä-Suomen aluehallintoviraston talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi			Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2025	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %						
11.	VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT		3 519 122,96	3 447 998	3 447 998,27	0,00	100						
11.04.01.	Arvonlisävero		6 259,06	5 381	5 380,75	0,00	100						
11.19.09.	Muut verotulot		3 512 863,90	3 442 618	3 442 617,52	0,00	100						
12.	SEKALAISET TULOT		12 935 618,00	41 844 516	41 844 515,83	0,00	100						
12.28.99.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot		25 722,99	108	108,00	0,00	100						
12.29.99.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot		936 764,17	566 072	566 071,79	0,00	100						
12.30.99.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot		387 320,40		540 404,53	0,00	100						
12.33.98.	Valtionapujen palautukset		1 544 946,00	1 976 762	1 976 761,77	0,00	100						
	12.33.98.5. Muut valtionavut ja valtion osuudet		1 544 946,00	1 976 762	1 976 761,77	0,00	100						
12.33.99.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot		2 518 628,82	37 288 817	37 288 817,09	0,00	100						
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset		6 787 514,76	950 569	950 568,54	0,00	100						
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot		734 720,86	521 784	521 784,11	0,00	100						
Tuloarviotilit yhteensä			16 454 740,96	45 292 514	45 292 514,10	0,00	100						
Päälukuan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi			Määrärahajaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
										Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24.	ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA		-	11 770,50	-	-	-	-	-	7 276,03	7 276,03	-	-
24.01.29.	Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot		Arviomääräraha	11 770,50	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	24.01.29.1. Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot		-	11 770,50	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24.90.20.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö 3 v.		Siirtomääräraha	-	-	-	-	-	-	7 276,03	7 276,03	0,00	0,00
26.	SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA		-	741 276,12	607 044	605 502,86	-	605 502,86	1 541,38	-	-	-	-
26.01.29.	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot		Arviomääräraha	63 109,41	66 044	66 044,24	-	66 044,24	0,00	-	-	-	-
26.30.20.	Erityismenot		Arviomääräraha	678 166,71	541 000	539 458,62	-	539 458,62	1 541,38	-	-	-	-
28.	VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		-	75 083 317,73	71 357 637	53 103 579,58	18 165 475,38	71 269 054,96	88 581,70	12 860 102,55	78 598 402,55	59 769 535,07	18 165 475,38
28.01.21.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha		Siirtomääräraha 2 v.	375 000,00	-	-	-	-	-	282 079,18	282 079,18	253 677,62	0,00
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot		Arviomääräraha	2 701 081,57	2 419 337	2 419 336,66	-	2 419 336,66	0,00	-	-	-	-
28.40.01.	Aluehallintoviraston toimintamenot		Siirtomääräraha 2 v.	69 885 500,00	65 738 300	47 572 824,62	18 165 475,38	65 738 300,00	0,00	12 578 023,37	78 316 323,37	59 515 857,45	18 165 475,38
	28.40.01.01. Aluehallintoviraston toimintamenot		-	69 135 500,00	65 738 300	47 572 824,62	18 165 475,38	65 738 300,00	0,00	11 828 023,37	77 566 323,37	59 400 847,99	18 165 475,38
	28.40.01.02. Lupaviranomaismenot uuden energiateknologian käyttöönottoon osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa (RRF P1C1I2) (EK) (varattu)		-	750 000,00	-	-	-	-	-	750 000,00	750 000,00	115 009,46	0,00
28.90.30.	Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen		Arviomääräraha	2 121 736,16	3 200 000	3 111 418,30	-	3 111 418,30	88 581,70	-	-	-	-

	28.90.30.3. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten ennen vuotta 2016 oppilaitosten perustamishankkeisiin myönnettyjen valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen (EK) (enintään)	-	523 287,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	28.90.30.4. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten ennen vuotta 2016 yleisten kirjastojen perustamishankkeisiin myönnettyjen valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen	-	1 598 449,16	3 200 000	3 111 418,30	-	3 111 418,30	88 581,70	-	-	-	-
29.	OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	70 462 860,80	66 800 505	66 773 074,85	-	66 773 074,85	27 430,50	10 783 662,62	71 241 867,97	71 056 887,89	-
29.01.30.	Lasten ja nuorten harrastustoiminta	Siirtomääräraha 3 v.	13 017 777,00	13 093 000	13 093 000,00	-	13 093 000,00	0,00	1 160 945,30	14 253 945,30	14 253 945,30	0,00
29.01.51.	Avustukset uskonnolliseen toimintaan	Kiinteä määräraha	32 000,00	32 000	32 000,00	-	32 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.01.51.03. Avustukset eräiden siirtoväen sankarihautojen hoitoon ja luovutetun alueen hautausmaiden kunnostamiseen (EK)	-	32 000,00	32 000	32 000,00	-	32 000,00	0,00	-	-	-	-
29.10.30.	Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin	Arviomääräraha	2 509 132,00	3 698 000	3 697 190,30	-	3 697 190,30	809,70	-	-	-	-
	29.10.30.09. Avustukset saamenkieliseen ja saamen kielen opetukseen (KPY)	-	2 269 132,00	3 458 000	3 457 190,30	-	3 457 190,30	809,70	-	-	-	-
	29.10.30.10. Saamenkielisten lasten varhaiskasvatuspalveluidenturvaaminen saamelaiden kotiseutalueen kunnissa(EK) (enintään)	-	240 000,00	240 000	240 000,00	-	240 000,00	0,00	-	-	-	-
29.80.30.	Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan	Kiinteä määräraha	2 195 645,98	2 400 000	2 378 809,97	-	2 378 809,97	21 190,03	-	-	-	-
	29.80.30.2. Avustukset yleisten kirjastojen erityisiin - tehtäviin, toiminnan kehittämiseen, kirjastoille tuotettaviin valtakunnallisiin palveluihin, eräille kirjastojärjestöille sekä valtion aluehallinnolle kirjastotoimen alueellisen ja muun kehittämisen menoihin	-	2 195 645,98	2 200 000	2 178 809,97	-	2 178 809,97	21 190,03	-	-	-	-
	29.80.30.4. Valtionavustus vangeille järjestettäviin kirjastopalveluihin (KPY)	-	-	200 000	200 000,00	-	200 000,00	0,00	-	-	-	-
29.90.50.	Liikunnan ja urheilun edistäminen	Kiinteä määräraha	212 103,11	212 300	206 869,23	-	206 869,23	5 430,77	-	-	-	-
	29.90.50.05. Liikunnan aluehallinto (KPY)	-	212 103,11	212 300	206 869,23	-	206 869,23	5 430,77	-	-	-	-
29.90.51.	Liikunnallisen elämäntavan ja liikuntaolosuhteiden edistäminen	Siirtomääräraha 2 v.	17 751 970,00	12 244 601	12 244 601,00	-	12 244 601,00	0,00	5 154 404,35	17 399 005,35	17 399 005,35	0,00
	29.90.51.4. Liikunnan yhdenvertainen saavutettavuus (KPY)	-	10 999 570,00	6 286 500	6 286 500,00	-	6 286 500,00	0,00	358 000,00	6 644 500,00	6 644 500,00	0,00
	29.90.51.4.1. Liikuntapaikkojen perustamishankkeet (KPY)	-	10 999 570,00	6 286 500	6 286 500,00	-	6 286 500,00	0,00	358 000,00	6 644 500,00	6 644 500,00	0,00
	29.90.51.5. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen (KPY)	-	6 752 400,00	5 958 101	5 958 101,00	-	5 958 101,00	0,00	4 796 404,35	10 754 505,35	10 754 505,35	0,00
	29.90.51.5.2. Liikkuvat -hanketuki (KPY)	-	922 900,00	1 246 236	1 246 236,00	-	1 246 236,00	0,00	-	1 246 236,00	1 246 236,00	0,00
	29.90.51.5.3. Ikäihmisten liikkumishanke -pilotointi (KPY)	-	-	296 765	296 765,00	-	296 765,00	0,00	395 000,00	691 765,00	691 765,00	0,00

	29.90.51.5.4. Suomi liikkeelle -ohjelma (EK) (enintään)	-	5 829 500,00	4 415 100	4 415 100,00	-	4 415 100,00	0,00	4 401 404,35	8 816 504,35	8 816 504,35	0,00
29.90.56.	Liikunnan ja huippu-urheilun edistäminen	Siirtomääräraha 3 v.	-	-	-	-	-	-	195 936,93	195 936,93	187 187,21	0,00
	29.90.56.5. Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman jatkaminen (KPY)	-	-	-	-	-	-	-	195 936,93	195 936,93	187 187,21	0,00
29.91.50.	Nuorisotyön edistäminen	Siirtomääräraha 3 v.	5 744 232,71	5 989 600	5 989 600,18	-	5 989 600,18	0,00	-	5 989 600,18	5 989 600,18	0,00
	29.91.50.02. Kasvu- ja elinolot paikallisesti ja alueellisesti (KPY)	-	5 444 256,95	5 651 378	5 651 377,54	-	5 651 377,54	0,00	-	5 651 377,54	5 651 377,54	0,00
	29.91.50.02.1. Alueellinen nuorisotoimi (KPY)	-	320 436,78	342 378	342 377,54	-	342 377,54	0,00	-	342 377,54	342 377,54	0,00
	29.91.50.02.2. Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta (KPY)	-	2 296 820,17	2 482 000	2 482 000,00	-	2 482 000,00	0,00	-	2 482 000,00	2 482 000,00	0,00
	29.91.50.02.3. Alueelliset ja paikalliset kehittämishankkeet (KPY)	-	2 827 000,00	2 827 000	2 827 000,00	-	2 827 000,00	0,00	-	2 827 000,00	2 827 000,00	0,00
	29.91.50.03. Nuorisotyön kokeilu, koulutus, tutkimus ja kansainvälinen yhteistyö (KPY)	-	299 975,76	338 223	338 222,64	-	338 222,64	0,00	-	338 222,64	338 222,64	0,00
	29.91.50.03.2. Nuorisotyön tiedontuotanto (KPY)	-	299 975,76	338 223	338 222,64	-	338 222,64	0,00	-	338 222,64	338 222,64	0,00
29.91.51.	Nuorten työpajatoiminta, etsivä nuorisotyö sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyö	Siirtomääräraha 3 v.	29 000 000,00	29 131 004	29 131 004,17	-	29 131 004,17	0,00	4 272 376,04	33 403 380,21	33 227 149,85	0,00
	29.91.51.1. Työpajatoiminta (KPY)	-	14 000 000,00	13 475 000	13 475 000,00	-	13 475 000,00	0,00	854 021,06	14 329 021,06	14 230 859,89	0,00
	29.91.51.2. Etsivä nuorisotyö (KPY)	-	13 000 000,00	11 656 004	11 656 004,17	-	11 656 004,17	0,00	2 418 354,98	14 074 359,15	14 001 482,24	0,00
	29.91.51.3. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö (KPY)	-	2 000 000,00	4 000 000	4 000 000,00	-	4 000 000,00	0,00	1 000 000,00	5 000 000,00	4 994 807,72	0,00
30.	MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	9 604 508,26	10 831 418	10 724 771,97	-	10 724 771,97	106 646,13	-	-	-	-
30.01.29.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonsäveromenot	Arviomääräraha	29 137,48	22 418	22 418,10	-	22 418,10	0,00	-	-	-	-
30.20.20.	Eläinlääkintähuolto ja kasvinhuuhojen torjunta	Arviomääräraha	9 575 370,78	10 809 000	10 702 353,87	-	10 702 353,87	106 646,13	-	-	-	-
	30.20.20.1. Kunnille maksettavat korvaukset ja aluehallinnon eräät eläinlääkintähuollon menot	-	9 575 370,78	10 809 000	10 702 353,87	-	10 702 353,87	106 646,13	-	-	-	-
32.	TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	74 214,14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	Siirtomääräraha 2 v.	74 214,14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	32.30.51.07. Palkkatuetty työ, valtionhallinto (KPY)	-	74 214,14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33.	SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	175 557 703,85	179 294 835	179 294 833,46	-	179 294 833,46	1,44	111 325 689,64	138 959 787,80	138 959 786,36	-
33.01.29.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonsäveromenot	Arviomääräraha	289 384,23	276 866	276 866,23	-	276 866,23	0,00	-	-	-	-
33.02.07.	Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot	Siirtomääräraha 2 v.	29 663 000,00	26 962 561	26 962 561,16	-	26 962 561,16	0,00	1 788 755,99	28 751 317,15	28 751 317,15	0,00
33.20.50.	Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta	Arviomääräraha	28 361,88	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	33.20.50.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	-	28 361,88	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta	Arviomääräraha	10 318,85	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	33.20.52.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	-	10 318,85	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33.60.32.	Valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen sekä sosiaalityön yliopistotasoiseen tutkimukseen	Kiinteä määräraha	34 955 130,00	39 996 325	39 996 325,00	-	39 996 325,00	0,00	-	-	-	-

33.60.33.	Valtion korvaus sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön erikoistumiskoulutukseen	Kiinteä määräraha	97 170 132,85	100 912 666	100 912 666,17	-	100 912 666,17	0,00	-	-	-	-
	33.60.33.01. Terveydenhuoltolain mukaiset valtion korvaukset lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen (EK) (enintään)	-	88 553 650,85	91 345 302	91 345 302,17	-	91 345 302,17	0,00	-	-	-	-
	33.60.33.01.01. Koulutuskorvaus yliopistollisille sairaaloille	-	61 567 800,00	60 824 000	60 824 000,00	-	60 824 000,00	0,00	-	-	-	-
	33.60.33.01.02. Lääkärin erikoistumiskoulutuksen korvaus muille terveydenhuollon toimintayksiköille	-	12 312 748,56	13 604 929	13 604 929,05	-	13 604 929,05	0,00	-	-	-	-
	33.60.33.01.03. Hammaslääkärin erikoistumiskoulutuksen korvaus muille terveydenhuollon toimintayksiköille	-	782 054,92	876 274	876 273,62	-	876 273,62	0,00	-	-	-	-
	33.60.33.01.04. Yleislääketieteen erityiskoulutuksen ja siihen rinnastettavan lisäkoulutuksen korvaus	-	9 664 274,91	11 818 011	11 818 011,31	-	11 818 011,31	0,00	-	-	-	-
	33.60.33.01.05. Hammaslääkärin käytännön ja siihen rinnastettavan palvelun korvaus	-	776 129,29	678 117	678 117,15	-	678 117,15	0,00	-	-	-	-
	33.60.33.01.06. Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 14 §:ssä tarkoitetun koulutuksen korvaus	-	387 943,17	417 571	417 571,04	-	417 571,04	0,00	-	-	-	-
	33.60.33.01.07. Lääkärin erikoistumiskoulutuksen korvaus yliopistoille	-	3 062 700,00	3 126 400	3 126 400,00	-	3 126 400,00	0,00	-	-	-	-
	33.60.33.02. Korvaus sosiaali- ja terveysalan AMK-tutkintoihin kuuluvasta harjoittelusta (EK) (enintään)	-	7 523 382,00	8 216 964	8 216 964,00	-	8 216 964,00	0,00	-	-	-	-
	33.60.33.03. Erikoissosiaalityöntekijöiden koulutus (EK) (enintään)	-	995 100,00	1 007 000	1 007 000,00	-	1 007 000,00	0,00	-	-	-	-
	33.60.33.04. Oireenmukaisen hoidon ja rajatun lääkkeenmäärittämisen koulutus (EK) (enintään)	-	98 000,00	343 400	343 400,00	-	343 400,00	0,00	-	-	-	-
33.60.34.	Valtion korvaus erinäisistä terveydenhuollon kustannuksista	Anviomääräraha	10 246 376,04	9 912 879	9 912 879,34	-	9 912 879,34	0,00	-	-	-	-
	33.60.34.03. Lasten ja nuorten oikeuspsykiatrisista tutkimuksista maksettavat korvaukset (KPY)	-	10 160 748,00	9 838 433	9 838 433,00	-	9 838 433,00	0,00	-	-	-	-
	33.60.34.04. Lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen ja pitkäaikaissivon riskiarvioiden antamisen menot (KPY)	-	85 628,04	74 446	74 446,34	-	74 446,34	0,00	-	-	-	-
33.60.36.	Valtionavustus sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi	Kiinteä määräraha	562 000,00	562 000	562 000,00	-	562 000,00	0,00	-	-	-	-
	33.60.36.01. Valtionavustus saamelaisten terveyspalvelujen turvaamiseksi (EK) (enintään)	-	562 000,00	562 000	562 000,00	-	562 000,00	0,00	-	-	-	-
33.60.61.	Elpymis- ja palautumissuunnitelman rahoitus sosiaali- ja terveydenhuoltoon	Siirtomääräraha 3 v.	2 633 000,00	671 537	671 535,56	-	671 535,56	1,44	109 536 933,65	110 208 470,65	110 208 469,21	0,00
	33.60.61.01. Edistetään hoitotakuun toteuttamista ja puretaan hoitovelkaa (RRF P4C111) (EK) (enintään)	-	-	209 640	209 639,85	-	209 639,85	0,15	67 333 868,52	67 543 508,52	67 543 508,37	0,00
	33.60.61.02. Edistetään hoitotakuun toteuttamista (palvelut ja ennaltaehkäisy) (RRF P4C112) (EK) (enintään)	-	-	86 044	86 043,68	-	86 043,68	0,32	8 943 722,97	9 029 766,97	9 029 766,65	0,00

	33.60.61.03. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietopohjan vahvistaminen (RRF P4C1I3) (EK) (enintään)	-	1 314 000,00	51 931	51 930,78	-	51 930,78	0,22	8 363 803,94	8 415 734,94	8 415 734,72	0,00
	33.60.61.04. Hoitotakuuta edistävät digitaaliset palvelut (RRFP4C1I4) (EK) (enintään)	-	-	323 922	323 921,25	-	323 921,25	0,75	19 959 335,48	20 283 257,48	20 283 256,73	0,00
	33.60.61.05. Työkykyohjelman ja IPS Sijoita ja valmenna- mallin toimenpiteiden laajentamiseen (RRF P3C1I1.2) (EK) (enintään)	-	1 319 000,00	-	-	-	-	-	3 590 379,82	3 590 379,82	3 590 379,82	0,00
	33.60.61.06. Mielenterveyden ja työkyvyn vahvistamiseen työelämässä (RRF P3C1I1.3) (EK) (enintään)	-	-	-	-	-	-	-	1 345 822,92	1 345 822,92	1 345 822,92	0,00
35.	YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	207 465,41	110 757	110 755,57	-	110 755,57	0,93	447 040,17	552 347,17	457 425,91	0,00
35.01.01.	Ympäristöministeriön toimintamenot	Siirtomääräraha 2 v.	196 000,00	105 307	105 306,07	-	105 306,07	0,93	80 947,90	186 254,90	185 884,91	0,00
	35.01.01.01. Yhteiset menot (KPY)	-	86 000,00	46 374	46 373,36	-	46 373,36	0,64	36 583,97	82 957,97	82 957,33	0,00
	35.01.01.03. REPowerEU YM (EK) (varattu)	-	110 000,00	58 933	58 932,71	-	58 932,71	0,29	44 363,93	103 296,93	102 927,58	0,00
	35.01.01.03.3. REPowerEU YM YLP (RRF P5C1R1)	-	110 000,00	58 933	58 932,71	-	58 932,71	0,29	44 363,93	103 296,93	102 927,58	0,00
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonnisäveromenot	Arviomääräraha	11 465,41	5 450	5 449,50	-	5 449,50	0,00	-	-	-	-
35.10.22.	Eräät ympäristömenot	Siirtomääräraha 3 v.	-	-	-	-	-	-	366 092,27	366 092,27	271 541,00	0,00
	35.10.22.1. Eräät ympäristömenot	-	-	-	-	-	-	-	366 092,27	366 092,27	271 541,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä			331 743 116,81	329 002 196	310 612 518,29	18 165 475,38	328 777 993,67	224 202,08	135 423 771,01	289 359 681,52	270 243 635,23	18 165 475,38

Etelä-Suomen aluehallintoviraston talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä
momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2025 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2026 TA:ssa	Talousarviomenot 2025	Määrärahatarve 2026	Määrärahatarve 2027	Määrärahatarve 2028	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
29.80.34 Valtionosuus- ja avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin	3 111	-	-	-	-	-	-	3 111	-	-	-	-	-
Etelä-Suomen aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	915	-	-	-	-	-	-	915	-	-	-	-	-
joista korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
Vuonna 2025 käytettävissä olleet valtuudet													
joista korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
Lounais-Suomen aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	43	-	-	-	-	-	-	43	-	-	-	-	-
joista korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
Vuonna 2025 käytettävissä olleet valtuudet													
joista korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
Itä-Suomen aluehallintovirasto													
Aikaisempien vuosien valtuudet	37	-	-	-	-	-	-	37	-	-	-	-	-
joista korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
Vuonna 2025 käytettävissä olleet valtuudet													
joista korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto								2 117	-	-	-	-	-
Aikaisempien vuosien valtuudet	2 117	-	-	-	-	-	-						
joista korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
Vuonna 2025 käytettävissä olleet valtuudet													
joista korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
Yhteensä	3 111	-	-	-	-	-	-	3 111	-	-	-	-	-
Aikaisempien vuosien valtuudet													
joista korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
Vuonna 2025 käytettävissä olleet valtuudet													
joista korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet

²⁾ Myös pääluokan tai luvun pääotososassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00."

³⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

⁴⁾ Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

3 Tuotto- ja kululaskelma

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tuotto- ja kululaskelma

Kirjanpitoyksikön tuotto- ja kululaskelma	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024	Muutos-%
TOIMINNAN TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot	20 252 588,62	14 603 597,48	38,7 %
Muut toiminnan tuotot	<u>1 721 836,41</u>	<u>1 697 336,47</u>	<u>1,4 %</u>
TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	21 974 425,03	16 300 933,95	34,8 %
TOIMINNAN KULUT			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	415 346,01	494 278,62	-16,0 %
Henkilöstökulut	89 891 893,50	92 108 271,43	-2,4 %
Vuokrat	4 549 451,59	5 651 673,20	-19,5 %
Palvelujen ostot	14 870 891,44	16 869 759,36	-11,8 %
Muut kulut	1 495 059,99	1 758 269,47	-15,0 %
Poistot	<u>840,94</u>	<u>12 000,00</u>	<u>-93,0 %</u>
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	-111 223 483,47	-116 894 252,08	-4,9 %
JÄÄMÄ I	-89 249 058,44	-100 593 318,13	-11,3 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
Rahoitustuotot	134 482,39	129 071,13	4,2 %
Rahoituskulut	<u>-435,11</u>	<u>-3 306,96</u>	<u>-86,8 %</u>
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	134 047,28	125 764,17	6,6 %
JÄÄMÄ II	-89 115 011,16	-100 467 553,96	-11,3 %
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT			
Kulut			
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle pl. hyvinvointialuehallinto	77 220 990,71	73 797 076,49	4,6 %
Siirtotalouden kulut hyvinvointialuehallinnolle	208 737 633,25	188 656 040,52	10,6 %
Siirtotalouden kulut yrityksille	2 369 352,16	1 946 337,54	21,7 %
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	11 922 126,27	11 590 033,52	2,9 %
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	12 708,00	0,00	-
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	11 343 621,59	9 067 852,00	25,1 %
Kulut yhteensä	<u>311 606 431,98</u>	<u>285 057 340,07</u>	<u>9,3 %</u>
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ	-311 606 431,98	-285 057 340,07	9,3 %
JÄÄMÄ III	-400 721 443,14	-385 524 894,03	3,9 %
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA			
Verot ja veronluonteiset maksut	3 442 546,11	3 512 863,90	-2,0 %
Perityt arvonlisäverot	5 380,75	6 259,06	-14,0 %
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-2 685 390,88</u>	<u>-3 074 320,80</u>	<u>-12,7 %</u>
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA YHTEENSÄ	762 535,98	444 802,16	71,4 %
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	<u>-399 958 907,16</u>	<u>-385 080 091,87</u>	<u>3,9 %</u>

4 Tase

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tase

Kirjanpitoyksikön tase	31.12.2025	31.12.2024	Muutos-%
VASTAAVAA			
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>8 182,01</u>	<u>9 022,95</u>	-9,3 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	8 182,01	9 022,95	-9,3 %
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS			
LYHYTAIKAISET SAAMISET			
Myyntisaamiset	3 473 514,68	3 212 840,40	8,1 %
Siirtosaamiset	48 494,20	79 685,61	-39,1 %
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>5 368,52</u>	<u>51 813,24</u>	-89,6 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	3 527 377,40	3 344 339,25	5,5 %
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT			
Maksuliiketililit	314,35	1 164,18	-73,0 %
Muut rahat ja pankkisaamiset	<u>20 190 377,10</u>	<u>19 408 008,80</u>	4,0 %
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT YHTEENSÄ	20 190 691,45	19 409 172,98	4,0 %
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ	23 718 068,85	22 753 512,23	4,2 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>23 726 250,86</u>	<u>22 762 535,18</u>	4,2 %

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tase

31.12.2025

31.12.2024

Muutos-%

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Valtion pääoma 1.1.1998	-55 873 690,82	-55 873 690,82	0,0 %
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-82 175 832,03	-193 856 807,07	-57,6 %
Pääoman siirrot	485 028 056,66	496 761 066,91	-2,4 %
Tilikauden tuotto-/kulujaämä	-399 958 907,16	-385 080 091,87	3,9 %

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

-52 980 373,35 -138 049 522,85 -61,6 %

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Muut pitkäaikaiset velat	<u>11 661 225,00</u>	<u>0,00</u>	<u>100,0 %</u>
--------------------------	----------------------	-------------	----------------

PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

11 661 225,00 0,00 100,0 %

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	21 454 771,83	20 790 762,51	3,2 %
Ostovelat	0,00	1 954 759,43	-100,0 %
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	0,00	1 842 714,09	-100,0 %
Edelleen tilittävät erät	18 070,23	1 724 158,40	-99,0 %
Siirtovelat	20 248 336,10	17 606 446,51	15,0 %
Muut lyhytaikaiset velat	<u>23 324 221,05</u>	<u>116 893 217,09</u>	<u>-80,0 %</u>

LYHYTAIKAINEN YHTEENSÄ

65 045 399,21 160 812 058,03 -59,6 %

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

76 706 624,21 160 812 058,03 -52,3 %

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

23 726 250,86 22 762 535,18 4,2 %

5 Liitetiedot

5.1 Tilinpäätöksen viralliset liitteet

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1) budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen ja niiden vertailtavuuteen.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ilmoitettavaa.

2) valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ilmoitettavaa.

3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujaan sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston kirjanpitoyksikön tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeriön ja valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita. Tilinpäätöksessä käytetyt arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät ovat talousarvioasetuksen 66 a-g §:n mukaisia.

4) aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ilmoitettavaa.

5) selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa.

Liikekirjanpidon tilikartan mukaisille sisäisille tileille ja kumppanikoodeille kirjataan vuodesta 2025 alkaen myös ne erät, joissa vastapuolena on valtion liikelaitos. Muutos johtuu valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien laatimisesta vuodesta 2025 alkaen. Tällä on vaikutusta lähinnä tarkasteltaessa tietoja tilitasolla.

Valtiovarainministeriö antoi 3.12.2025 määräyksen koskien kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen kaavoja ja liitteenä ilmoitettavia tietoja, jonka mukaisesti vuoden 2025 tilinpäätös on laadittu. Vertailuvuoden tiedot on muutettu vastaamaan raportointivuotta.

Aiemmin laskelmassa omalla rivillään esitetyt vuokrat ja käyttökorvaukset (110.227,01 eur) sisältyvät nyt vuoden 2024 vertailutiedoissa riville maksullisen toiminnan tuotot.

Satunnaisten tuottojen ja kulujen rivit on poistettu. Aiemmin satunnaisiin tuottoihin (160,39 eur) ja kuluihin (94.881,93 eur) kirjatut erät on kirjattu vuodesta 2025 alkaen erän luonteen mukaisesti joko muihin toiminnan tuottoihin tai muihin kuluihin. Vuoden 2024 vertailutietojen osalta satunnaiset tuotot on siirretty muihin toiminnan tuottoihin ja satunnaiset kulut muihin kuluihin.

Taseessa aiemmin erillisinä riveinä Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat -ryhmässä esitetyt kirjanpitoyksikön tulotilit (1.510,00 eur) ja kirjanpitoyksikön menotilit (-345,82 eur) on yhdistetty yhdeksi riviksi, jonka nimi on maksuliiketililit. Tämä muutos on tehty myös vuoden 2024 vertailutietoihin.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole aikaisemman määräyksen perusteella ollut velvoitetta laatia liitteitä 6 ja 7. Nyt liitteet 6 ja 7 on laadittu.

6) selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa. Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ilmoitettavaa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Brutto/Netto	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.40.01.	Bruttomenot	84 144 971,36	-	67 562 864,34	-	85 728 339,72	-	-	-	79 505 897,17	-
Aluehallintoviraston toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttotulot	14 259 471,36	-	19 990 039,72	-	19 990 039,72	-	-	-	19 990 039,72	-
	Nettomenot	69 885 500,00	65 738 300	47 572 824,62	18 165 475,38	65 738 300,00	0,00	12 578 023,37	78 316 323,37	59 515 857,45	18 165 475,38
33.02.07.	Bruttomenot	30 139 209,01	-	27 579 265,51	-	27 579 265,51	-	-	-	29 368 021,50	-
Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttotulot	476 209,01	-	616 704,35	-	616 704,35	-	-	-	616 704,35	-
	Nettomenot	29 663 000,00	26 962 561	26 962 561,16	-	26 962 561,16	0,00	1 788 755,99	28 751 317,15	28 751 317,15	0,00
33.20.52.	Bruttomenot	10 318,85	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (Arviomääräraha)	Bruttotulot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nettomenot	10 318,85	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35.01.01.	Bruttomenot	196 000,00	-	105 306,07	-	105 306,07	-	-	-	185 884,91	-
Ympäristöministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttotulot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nettomenot	196 000,00	105 307	105 306,07	-	105 306,07	0,93	80 947,90	186 254,90	185 884,91	0,00

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteellä 3.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 4:

Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.	Peruutettu Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoministeriön hallinnonala		7 276,03
Vuosi 2023		7 276,03
24.90.20. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	7 276,03	
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		663 392,10
Vuosi 2024		663 392,10
28.01.21. Valtiovarainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	28 401,56	
28.40.01.02. Lupaviranomaismenot uuden energiateknologian käyttöönottoon osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa (RRF P1C1I2) (EK) (varattu)	634 990,54	
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala		184 980,08
Vuosi 2023		8 749,72
29.90.56.5. Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman jatkaminen (KPY)	8 749,72	
Vuosi 2024		176 230,36
29.91.51.1. Työpajatoiminta (KPY)	98 161,17	
29.91.51.2. Etsivä nuorisotyö (KPY)	72 876,91	
29.91.51.3. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö (KPY)	5 192,28	
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		94 920,33
Vuosi 2023		94 551,27
35.10.22.1. Eräät ympäristömenot	94 551,27	
Vuosi 2024		369,06
35.01.01.03.3. REPowerEU YM YLP (RRF P5C5R1)	369,06	
Pääluokat yhteensä		950 568,54
Vuosi 2023		110 577,02
Vuosi 2024		839 991,52

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 5:

Henkilöstökulujen erittely

Henkilöstökulujen erittely	2025	2024	Muutos-%
Henkilöstökulut	75 311 899,04	77 702 653,97	-3,08 %
Palkat ja palkkiot	76 054 610,02	77 008 759,89	-1,24 %
Tulosperusteiset erät	-	-	0,00 %
Lomapalkkavelan muutos	-742 710,98	693 894,08	-207,04 %
Henkilösivukulut	14 579 994,46	14 405 617,46	1,21 %
Eläkekulut	12 979 330,71	13 168 464,67	-1,44 %
Muut henkilösivukulut	1 600 663,75	1 237 152,79	29,38 %
Yhteensä	89 891 893,50	92 108 271,43	-2,41 %
Johdon palkat ja palkkiot	3 521 770,66	3 485 025,44	1,05 %
joista tulosperusteiset erät	-	-	0,00 %
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	1 660,00	1 228,35	35,14 %
Johto	1 660,00	1 228,35	35,14 %
Muu henkilöstö	-	-	0,00 %

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Valtiokonttorissa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Käyttöomaisuushyödykkeille ei ole määritetty jäännösarvoa. Poistojen tekeminen aloitetaan hankintapäivää seuraavasta kuukaudesta.

Käyttöomaisuuden hankintamenon alaraja on 10 000 euroa.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
114 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	3 ja 5	20 ja 33,30	0
125-126 Koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0
127 Kalusteet	tasapoisto	5	20	0
128 Muut aineelliset hyödykkeet	ei poistoa	-	-	-

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	128 Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.2025	9 022,95	9 022,95
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	-840,94	-840,94
Hankintameno 31.12.2025	8 182,01	8 182,01
Kertyneet poistot 1.1.2025	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2025	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	8 182,01	8 182,01

Etelä-Suomen aluehallintoviraston liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut	2025	2024	Muutos 2025-2024
Rahoitustuotot			
Korot euromääräisistä saamisista	134 925,89	130 301,33	4 624,56
Korot valuuttamääräisistä saamisista	-	-	-
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	-	-	-
Osingot ja muu voitonjako	-	-	-
Liikelaitosten voiton tuloutukset	-	-	-
Muut rahoitustuotot	-443,50	-1 230,20	-
Rahoitustuotot yhteensä	134 482,39	129 071,13	5 411,26
Rahoituskulut			
Korot euromääräisistä veloista	435,11	3 306,96	-2 871,85
Korot valuuttamääräisistä veloista	-	-	-
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	-	-	-
SWAP-maksut veloista	-	-	-
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	-	-	-
Muut rahoituskulut	-	-	-
Rahoituskulut yhteensä	435,11	3 306,96	-2 871,85
Netto	134 047,28	125 764,17	8 283,11

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteellä 10.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2025	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	-	-	-	20 190 691,45	-	-	20 190 691,45
Vastaavien rahoituserät yhteensä	-	-	-	20 190 691,45	-	-	20 190 691,45
<i>joista valtion liikelaitoksilta tai talousarvion ulkopuolella olevilta valtion rahastoilta</i>	-	-	-	-	-	-	-
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-	-	11 661 225,00	-	11 661 225,00
<i>joista velat valtion liikelaitoksille tai talousarvion ulkopuolella oleville valtion rahastoille</i>	-	-	-	-	-	-	-
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	-	-	-	-	-	-	-
<i>joista maksettavat lyhennykset valtion liikelaitoksille tai talousarvion ulkopuolella oleville valtion rahastoille</i>	-	-	-	-	-	-	-
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	-	-	-	21 454 771,83	-	-	21 454 771,83
Vastattavien rahoituserät yhteensä	-	-	-	21 454 771,83	11 661 225,00	-	33 115 996,83
<i>joista valtion liikelaitoksille tai talousarvion ulkopuolella oleville valtion rahastoille</i>							

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Taseen ulkopuoliset sopimukset jäsitoumukset, joiden arvo tilinpäätöshetkestä eteenpäin laskettuna on vähintään 500 000 euroa.

Euroa	Talousarvio- menot 2025	Määrärahatarve 2026	Määrärahatarve 2027	Määrärahatarve 2028	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Vuokra- ja leasingvastuut	1 314 390,40	2 097 849,64	1 583 066,64	921 220,94	468 881,40	5 071 018,62
Tavanomaiset vastuut yhteensä, menomomenteja koskevien yleisten määräysten kohta <i>Toimintamenomäärärahat</i>	1 314 390,40	2 097 849,64	1 583 066,64	921 220,94	468 881,40	5 071 018,62
Yksittäinen muu vastuu, säädös/päätös						
<i>joista vastuita valtion liikelaitoksille tai talousarvion ulkopuolella oleville valtion rahastoille</i>	1 314 390,40	2 097 849,64	1 583 066,64	921 220,94	468 881,40	5 071 018,62
Sopimukset ja sitoumukset yhteensä	1 314 390,40	2 097 849,64	1 583 066,64	921 220,94	468 881,40	5 071 018,62
<i>joista vastuita valtion liikelaitoksille tai talousarvion ulkopuolella oleville valtion rahastoille yhteensä</i>	1 314 390,40	2 097 849,64	1 583 066,64	921 220,94	468 881,40	5 071 018,62

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole esitettävää liitteellä 17.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilinpäätöksen liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma	2025
TUOTOT	
Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	11 825,04
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot	-
Tuotot yhteensä	11 825,04
KOKONAISKUSTANNUKSET	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	11,51
Henkilöstökustannukset	13 393,32
Vuokrat	10,48
Palvelujen ostot	64,44
Muut erilliskustannukset	82,81
Erilliskustannukset yhteensä	13 562,54
Tukitoimintojen kustannukset	1 611,44
Poistot	-
Korot	-
Muut yhteiskustannukset	2 177,58
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 789,02
Kokonaiskustannukset yhteensä	17 351,56
TULOS	-5 526,52
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	-
TULOS HINTATUEN JÄLKEEN	-5 526,52
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	-

Kuvaus kustannuslaskennan periaatteista:

Aluehallintovirastojen kilpailullisen toiminnan myyntituotot ovat syntyneet Asuntokauppalain (843/1994) mukaisten turva-asiakirjojen sekä ryhmärakennuttamislaisissa (190/2015) tarkoitettujen ryhmärakennuttamisasiakirjojen säilyttämisestä laskutetuista tuloista.

Toiminnan luonteen vuoksi kaikissa aveissa kustannukset ja tuotot eivät ole jaksottuneet samalle tilikaudelle, asiakasta laskutetaan turva-asiakirjojen säilytyksen aiheuttamasta työmäärästä etukäteen ja asiakas voi toimittaa asiakirjoja säilytykseen usean tilikauden aikana, jolloin säilytykseen ottamiseen liittyvä työmäärä kohdentuu usealle tilikaudelle.

Kustannukset on kohdistettu työajanseurannan perusteella ko. toiminnalle ja kustannusten kohdistamisessa kilpailulliselle toiminnalle on noudatettu Valtiokonttorin antamia ohjeita ja määräyksiä.

5.2 Muut liitteet

Liitteenä olevissa taulukoissa käytettyjen virastojen lyhenteet ovat:

- Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI)
- Lounais-Suomen aluehallintovirasto (LSAVI)
- Itä-Suomen aluehallintovirasto (ISAVI)
- Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (LSSAVI)
- Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (PSAVI)
- Lapin aluehallintovirasto (LAAVI)
- kaikki aluehallintovirastot (AVIT).

Liite 1 Aluehallintovirastojen tulostavoitteiden mittarit ja toteumat vuosina 2024–2025

Aluehallintovirastojen tulostavoitteiden toteumat esitetään toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden näkökulmista määritellyillä mittareilla. Tulostavoitteet muuttuivat vuoden 2024 tulossopimuksessa, joten vertailutietoa ei esitetä vuodelta 2023. Tulostavoitemittareiden tavoitteen toteutumista on arvioitu viisiportaisella asteikolla sekä värisymboleilla:

- 5 = erinomainen (asetettu tavoite ylitettiin selvästi), (vihreä)
- 4 = hyvä (asetettu tavoite saavutettiin), (vihreä)
- 3 = kohtalainen (asetetusta tavoitteesta jäätiin), (keltainen)
- 2 = välttävä (asetetusta tavoitteesta jäätiin selvästi), (punainen)
- 1 = heikko (asetetusta tavoitteesta jäätiin erittäin paljon), (punainen)
- 0 = ei voida arvioida (asetetusta tavoitteesta luovuttiin tai tietoa toteumasta ei ole saatavilla).

Turvaamme väestön hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden kaikissa tilanteissa

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ohjaustehtävän valvonta vahvistuu								
Aluehallintovirastot ovat vahvistaneet YTA-hyvinvointialueiden ohjaustehtävän sekä hyvinvointialueiden valmiuden ja varautumisen valvontaa.	2025	4	4	4	4	4	0*	4
	2024	4	4	4	4	4	0*	4
Aluehallintovirastot ovat varmistaneet yhteistyöalueiden sosiaali- ja terveydenhuollon valmiutta ja varautumista ohjaaville yhteistyöryhmille annettujen tehtävien toimeenpanon ja jatkuvuuden.	2025	4	4	4	4	4	0*	4
	2024	4	4	4	4	4	0*	4
Yhteistyö ja tilannekuvan jakaminen sote-valmiuskeskusten kanssa								
Aluehallintovirastot ovat valvoneet, että valmiuskeskuksilla on sekä normaalioloissa että häiriötilanteissa kyky tuottaa tilannekuvaa sekä jakaa tiedot AVlen kanssa.	2025	4	4	4	4	4	0**	4
	2024	5	4	4	4	5	0**	4
Hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen ja valmiussuunnittelun valvonta tehostuu								
Aluehallintovirastot ovat valvoneet tehtyjen valmiussuunnitelmien ajantasaisuutta sekä hyvinvointialueiden valmiuden ylläpitämistä.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	4	4	4	4
* LAAVI:n toimialueella ei ole yliopistollista sairaalaa ylläpitävää hyvinvointialuetta. ** LAAVI:n toimialueella ei ole valvottavanaan sote-valmiuskeskusta.								

Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestävällä tavalla

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Aluehallintovirastot parantavat valvonnan vaikuttavuutta sekä valtakunnallista yhdenmukaisuutta. Valvonta perustuu toiminnasta saatavaan tietoon sekä valvonnassa syntyneisiin tietoihin.								
Aluehallintovirastot ovat edistäneet Valviran kanssa valvonnan ratkaisu- ja toimintakäytäntöjen yhdenmukaisuutta sillaten kehitystä myös valmistelussa olevaan rakennemuutokseen.	2025	3	3	3	3	3	3	3
	2024	3	3	3	3	3	3	3
Aluehallintovirastot ovat hyödyntäneet analysoitua valvontatietoa aiempaa systemaattisemmin ja yhdenmukaisemmin valvontatehtävissä sekä lisänneet valvonnassa syntyneen tiedon avoimuutta ja tiedon hyödynnettävyyttä muiden toimijoiden käyttöön.	2025	4	3	4	4	4	4	4
	2024	3	3	3	3	3	3	3
Aluehallintovirastot kehittävät Valviran ohjauksessa ja yhteistyössä THL:n kanssa virastoille kyvykkyyttä arvioida valvontahavaintojen merkitystä hv-alueiden taloudellisen kestävyys kannalta samoin kuin valvovien viranomaisten ratkaisujen vaikutuksia hv-alueiden talouteen, toimintaedellytyksiin ja palvelujen saatavuuteen.								
Aluehallintovirastot ovat toteuttaneet sovitut kehittämistoimet.	2025	3	3	3	3	3	3	3
	2024	2	1	2	2	2	2	2
Aluehallintovirastot ovat varmistaneet toiminnassaan hyvinvointialueiden kansallista strategista ohjausta tukevat sujuvat toimintakäytännöt sekä yhteistyön menettelytavat ohjaamiseen osallistuvien toimijoiden sekä hyvinvointialueiden ja kuntien kanssa.	2025	3	3	3	3	3	3	3
	2024	2	2	2	2	2	2	2
Aluehallintovirastot kehittävät erikseen sovitusti yhteistyössä THL:n ja Valviran kanssa vuotuisiin selvityksiin liittyvää prosessia sekä erityisesti tiedon arviointia ja raportointia hyvinvointialueiden ohjauksen vaikuttavuuden parantamiseksi								

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Aluehallintovirastojen vastuulla olevat toimenpiteet on tehty ja vuotuiset selvitykset on toteutettu yhteisesti sovittujen kehittämistavoitteiden pohjalta.	2025	4	3	3	4	3	4	4
	2024	4	4	4	4	4	4	4
Aluehallintovirastot vahvistavat valvonnan painopistettä hyvinvointialueiden järjestämistehtävän ja omavalvonnan valvontaan sekä tähän liittyvään ohjaukseen, ja kohdentavat valvontaa valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti peruspalvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Valvonnan kohdentamisella aluehallintovirastot varmistavat omavalvontaa varmistavien menetelmien käyttöä toiminnan johtamisen ja kehittämisen työkaluna.								
Aluehallintovirastot ovat varmistaneet hyvinvointialueiden omavalvontaohjelmien ajantasaisuuden ja toimeenpanon suunnitelman osana järjestämistehtävän ja omavalvonnan ohjausta ja valvontaa.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	4	4	4	4
Suunnitelmallisten valvontojen osuus kokonaismäärästä on kasvanut.	2025	3	3	4	4	3	4	4
	2024	4	3	4	3	3	3	3
Valvonta on suunnattu palveluihin, joiden saatavuudessa, turvallisuudessa tai oikea-aikaisuudessa on vakavampia puutteita. Valvonnassa on kiinnitetty erityistä huomiota henkilöstön saatavuuteen ja riittävyyteen sekä hoitoon ja palveluihin pääsyn toteutumisen varmistamiseen.								
Aluehallintovirastot ovat toteuttaneet valvontaohjelman toimenpiteet ja kohdentaneet ne tavoitteen mukaisesti. Suunnitelmallisen valvonnan kohdentamisessa huomioidaan erityisesti STM:n selvityksessä painotettuja osa-alueita. Muuttunut: Tuso2025	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	4	4	4	4
Aluehallintovirastot ovat kehittäneet yhdessä Valviran kanssa valvontalain mukaisen rekisteröintimenettelyn riskiperusteisuutta ja siitä johdettuja ohjeistuksia, tulkintalinjoja ja käsitteilyn toimintamalleja eri palvelumuodoissa. Aluehallintovirastot ovat lisäksi osallistuneet Soteri-rekisterin jatkokehitystyöhön. Muuttunut: Tuso2025	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	4	5	5	4
Valvonnan kohdentamisen yhteiset esiarviointikriteerit sekä menettelytavat on vakiinnutettu osaksi toimintaa, ja sen indikaationa sosiaali- ja terveydenhuollon täysimittaisten kantelujen osuus kaikista sote-kanteluista on korkeintaan 30 prosenttia.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	5	4	4	4
Valtakunnallisen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian toimeenpanosuunnitelman toteuttaminen sekä tähän liittyvä yhteistyö Valviran kanssa								
Aluehallintovirastojen toimenpiteet on toteutettu.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	3	3	3	3	3	3	3

Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Aluehallintovirastot edistävät poikkihallinnollista hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä sekä ehkäisevät eriarvoistumista								
Aluehallintovirastot ovat yhdenmukaistaneet toimintamallinsa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjauksessa ja valvonnassa sekä ehkäisevän päihdetyön vahvistamisessa, sekä niiden suunnittelussa edistäen samalla voimavarojen joustavaa käyttöä tehtävään aluekohtaisiin tarpeisiin.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	4	5	4	4

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Aluehallintovirastot ovat yhdessä Valviran kanssa arvioineet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä ehkäisevän päihdetyön valvonnan ja näihin sisältyvän ohjauksen nykytilan, kartoittaneet kehittämisen tarpeet sekä suunnitelleet toimenpiteet valtakunnallisen yhdenmukaisuuden parantamiseksi sekä yhteistyörakenteiden ja toimintamallien toimivuuden varmistamiseksi, sil- laten kehittämistä myös meneillään olevaan rakenneuudistukseen.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	5	5	5	5	5	5	5
Aluehallintovirastot ovat yhdenmukaistaneet toimintamallinsa romanipolitiikan toimeenpanossa ja toimeenpanon suunnittelussa kiinnittäen toimintansa voimassa olevan romanipoliittisen ohjelman toimeenpanon tukeen ja seurantaan alueilla sekä sil- laten kehittämistä meneillään olevaan virastorakenneuudistukseen.	2025	4	4	4	4	4	0***	4
	2024	4	4	3	4	4	0***	4
Aluehallintovirastot ovat yhteistyössä STM:n, Valviran, OKM:n ja SM:n kanssa edistäneet ja arvioineet lasten ja nuorten hyvinvointia tavoitteina varhaisen puuttumisen tukeminen ja kehittäminen alueilla monialaisena ja poikkipoliittisena yhteistyönä.	2025	4	3	3	4	3	4	4
	2024	3	3	4	4	4	4	4
*** LAAVI:n toimialueen romanasioita hoitaa PSAVI.								

Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Riskiperusteisuuden vahvistaminen muuttuvien markkinoiden alkoholivalvonnassa								
Vähittäismyyntin ja anniskelun kenttävalvonnan sisältöä on kehitetty riskiperusteiseksi keskittyen toiminnan tarkastamiseen.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	3	4	3	4	3	4
Alkoholilain valtakunnallisen valvontaohjelman painopisteiden alueellinen toimeenpano								
Valvontaohjelman painopisteet on huomioitu valvontasuunnitelmissa alueellisten tarpeiden ja tavoitteiden näkökulmasta. Muuttunut: Tuso2025	2025	5	4	5	4	4	4	4
	2024	4	4	4	4	4	4	4
Tupakkavalvonnan alueellisen tilannekuvan muodostaminen ja ylläpitäminen								
Paikallisessa valvonnassa kertynyttä tietoa on arvioitu ja analysoitu.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	4	4	4	4
Vahvistetaan alueellista tupakkaohjausta valtakunnallisiin painopisteisiin tukeutuen								
Alueellista yhteistyötä valvovien viranomaisten ja ehkäisevän päihdetyön toimijoiden kesken on kehitetty ehkäisemään erityisesti uusien nikotiinituotteiden käytön aloittamista ja nikotiiniriippuvuutta.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	4	3	4	4
Painotetaan terveydensuojelun ohjauksessa terveyshaittojen kokonaisvaltaista arviointia								
Arvioinnin ohjausta on jatkettu yhdessä Valviran ja THL:n kanssa.	2025	4	4	2	3	4	2	3
	2024	4	4	2	2	4	2	3

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Arviointi- ja ohjauskäyntien yhdenmukaistamista ja kehittämistä terveydensuojelu- ja tupakkavalvonnassa on jatkettu.	2025	4	4	4	4	5	4	4
	2024	4	4	4	4	4	4	4
Terveydensuojelulain kokonaisuudistuksen valmistelua on tuettu.	2025	4	4	4	4	2	4	4
	2024	4	4	4	4	2	4	4

Varhaiskasvatuksen laatu paranee. Koko väestön koulutus- ja osaamistaso nousee edistään talouden uudistumista, työllisyyttä ja hyvinvointia

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Varhaiskasvatuksen valtakunnallisen valvontaohjelman AVlen vastuulla olevien toimenpiteiden toteuttaminen								
Kunkin vuoden toimenpiteet on toteutettu.	2025	5	5	4	5	5	5	5
	2024	5	5	5	5	5	5	5
Julkisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaa toteutetaan yhteistyössä Valviran ja aluehallintovirastojen kesken								
Valtakunnalliset valvonnan yhteiset periaatteet ja valvontatoimien kehittämistä koskeva suunnitelma on laadittu.	2025	5	4	4	5	4	4	4
	2024	5	4	5	5	5	5	5
Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen ennakollisten menetelmien käyttö vahvistuu								
Valvonnan ja kanteluiden teemojen seuranta ja arviointi on toteutettu.	2025	5	4	4	4	4	4	4
	2024	5	4	4	5	5	4	5
Kirjastotoimi edistää lukutaitotyötä kansallisten linjausten mukaisesti								
Kunkin vuoden toimenpiteet on toteutettu.	2025	5	5	4	5	5	5	5
	2024	4	5	4	4	5	5	5
Kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen, sekä varhaiskasvatuksen ja opetustoimen valtionavustuksin resurssiohjetaan politiikkatoimien ja substanssilainsäädännön mukaisia tavoitteita								
Kunkin toimialan vuosittaiset toimenpiteet on toteutettu	2025	4	5	4	5	5	4	5
	2024	5	5	5	5	5	5	5
Vahvistetaan nuorten elämänhallintataitoja, vähennetään nuorten syrjäytymistä sekä työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrää								
Aluehallintovirastot ovat myöntäneet nuorisotyön ja -politiikan valtionavustukset täysimääräisesti ja nuorisotoimialaa on kehitetty suunnitelman mukaisesti.	2025	4	5	4	5	5	4	5
	2024	5	4	4	5	5	5	5
Nuorisotoimen valtionavustusten vaikuttavuuden arviointisuunnitelma on tehty								
Kunkin vuoden toimenpiteet ja valmistelu on toteutettu.	2025	4	4	4	5	5	4	4
	2024	5	3	4	5	4	5	4

Liikkuva elämäntapa vahvistuu

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Informaatio-ohjauksella ja valtionavustuksin tuetaan kuntia eri ikäisten liikkumisen lisäämisessä								
On toteutettu OKM-AVI-yhteistyössä laaditun suunnitelman mukaisesti.	2025	4	5	4	5	5	4	5
	2024	4	4	4	5	5	5	5

Valtionhallinto toimii hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Valtion aluehallinnon uudistuksen toimeenpano								
Aluehallintovirastot ovat toteuttaneet niiden vastuulle hankkeessa osoitetut selvitykset, toimeenpanon tehtävät ja muut tehtävät käynnissä olevien prosessien häiriintymättä.	2025	5	5	5	5	5	5	5
	2024	4	4	4	4	4	4	4
Toimintamalleja kehitetään valtakunnallisiksi ja yhtenäisiksi. Uusi: Tuso2025	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
Nykyisten virastojen ja virkahenkilöiden yhteistyötä lisätään yhteisen viraston tehtävien ja niihin liittyvän yhteistyön edistämiseksi. Uusi: Tuso2025	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
Vastuullisuusraportointi edeltävän vuoden toiminnasta								
Aluehallintovirastojen yhteinen vastuullisuusraportti on valmistunut Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaisessa aikataulussa. Kestävyyssraportointia ei tehty vuodelta 2025, asiasta sovittiin VM:n kanssa syksyllä 2025.	2025	Ei raportoitu vuonna 2025						
	2024	5	5	5	5	5	5	5
Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvojakohtaisen riskiarvion päivittäminen								
Riskiarvio on päivitetty. Päivitys on tarkoitus tehdä v. 2026. Arviointia ei siten voi tehdä vielä v. 2025, koska arviointiaikaa on jäljellä.	2025	0	-	-	-	-	-	0
	2024	4	-	-	-	-	-	4
Poikkihallinnollisuuden edistäminen virastojen toiminnassa								
Kukin AVI on raportoitu toimintakertomuksessa vähintään yhden toimintatavan, jolla se toteuttaa poikkihallinnollisuutta viraston toiminnassa sekä arvioinut tämän vaikuttavuutta Valitut toimintatavat: ESAVI: Radanvarsifoorumi LSAVI: Vähemmistökysymykset ja kulttuurinen moninaisuus ISAVI: Kestävä ja kokonaisturvallinen itäinen Suomi LSSAVI: (Maa)Tilavalvonta ja lupafoorumi PSAVI: POHJOINEN SÄDE24 -valmiusharjoitus LAAVI: Pohjoisten aluehallintojen HNC –yhteistoimintafoorumi liityntöineen / ve. Lapin turvallisuusverkosto	2025	5	0	3	4	0		4
	2024	4	4	3	4	4	5	4

Elinkeinoelämä uudistuu ja kasvaa

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Elinkeino-oikeudellisten asioiden sekä kilpailu- ja kuluttaja-asioiden toiminta- ja valvontasuunnitelmien toteuttaminen								
Kunkin vuoden toimenpiteet on toteutettu.	2025	4	0	5	4	4	3	3
	2024	4	2	4	4	4	3	4
Työvoimapalveluiden yhdenvertaisen saatavuuden edistäminen								
Aluehallintovirasto on laatinut työvoimapalveluiden valvontasuunnitelman ja toteuttanut sen mukaiset toimenpiteet. Suunnitelmassa on huomioitu myös työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetussa laissa säädetty velvoitteet. Valvontatehtävät on organisoitu tehokkaasti.	2025	-	-	-	4	-	-	4
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
Aluehallintovirasto on valvonut, että työnhakijan palveluprosessissa työttömyysturvaan vaikuttavat asiat on tunnistettu toimeentulon katkeamattomuuden turvaamiseksi.	2025	-	-	-	4	-	-	4
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
Työvoimapalveluiden valvonta on suunnattu palveluihin, joiden saatavuudessa tai oikea-aikaisuudessa on vakavimpia puutteita								
Työvoimapalveluiden valvontasuunnitelmassa valvonta on kohdennettu riskiperusteisesti.	2025	-	-	-	4	-	-	4
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
Työvoimapalveluiden valvontatoimintaa on kehitetty hyödyntämällä työvoimapalveluiden valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluita valvontatoimenpiteiden perustaksi.	2025	-	-	-	4	-	-	4
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						

Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus sekä kilpailu- ja häiriönsietokyky paranevat

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Eläinten hyvinvoinnin ja lääkitsemisen valvontasuunnitelman toteutumisaste								
Kunkin vuoden toimenpiteet on toteutettu.	2025	4	3	4	3	4	4	4
	2024	4	5	4	3	4	4	4
Aluehallintovirastot huolehtivat alueellaan kattavasta eläintauteihin varautumisesta ja tehokkaasta eläintautien torjunnasta								
Varautumista on ylläpidetty ja kehitetty sekä todetut vastustettavien eläintautien tapaukset on hoidettu tehokkaasti.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	5	4	5	4	4	4
Aluehallintovirastojen jatkuvalla arvioinnilla ja ohjauksella toteuttama kunnallisen elintarvikevalvonnan vaatimustenmukaisuuden valvonta								
Kunkin vuoden toimenpiteet on toteutettu.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	3	4	5	4	4	4

Ihmiset, viranomaiset, elinkeinoelämä ja yhteiskunta ovat hyvin varautuneita myös erilaisiin häiriöihin ja kriiseihin sekä ulkopuoliseen vaikuttamiseen

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Aluehallintovirastot osallistuvat hyvinvointialueiden ohjaukseen, ja valmistelevat alueellaan pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyyden arvioimiseksi hyvinvointialueittain vuosittain asiantuntija-arvion Muutos: Tus2025								
Asiantuntija-arviot ja valtakunnallinen asiantuntija-arvio on laadittu ja toimitettu sisäministeriöön lainsäädännön mukaisesti.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	4	4	4	4
Pelastustoimen valvontaohjelma on yhteisesti sovittu, tuottaa yhtenäistä palvelua ja toteutuu vuosisuunnitelman mukaisesti								
Pelastustoimen palvelutason riittävyyttä on valvottu valvontaohjelman mukaisesti.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	4	4	4	4
Asetetut valmiustoimikunnat ja yhteensovittamisrakenteet alueellisen varautumisen yhteensovittamisessa								
Alueelliset valmiustoimikunnat ovat kokoontuneet suunnitelmien ja turvallisuustilanteen edellyttämän tarpeen mukaisesti.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	4	4	4	4
On edistetty alueellisten varautumisen yhteensovittamisrakenteiden (turvallisuusfoorumit tai vastaavat) toimintaa osana alueellisen varautumisen yhteistyön kokonaisuutta.	2025	4	4	4	3	4	4	4
	2024	4	4	4	4	4	4	4
Pelastustoimen varautumisen ja väestönsuojeluun varautumisen valvonta								
On valvottu, että pelastuslaitokset ovat laatineet riskianalyysin palvelutasopäätösasetuksen 6 §:n mukaisesti, laatineet varautumista koskevat suunnitelmat sekä tehneet muut toiminnan ja säädösten edellyttämät etukäteisvalmistelut.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	4	4	4	5	4	4	4
Valmiusharjoituskonseptin valtakunnallinen käyttöönotto ja yhteiset harjoitusteemat								
Aluehallintovirastot ovat yhteisesti sopineet valmiusharjoitusten teemat vuosille 2025-2027. Teemoissa tulee painottua paikallisia aluetason varautumisen ja väestönsuojelun kehittäminen Suomeen kohdistuvan aseellisen hyökkäyksen tai sen uhkan tilanteita varten.	2025	4	4	4	3	4	4	4
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
Konseptin mukaiset valmiusharjoitukset on järjestetty kaikissa aluehallintovirastoissa. LSAVI:n alueella ei valmiusharjoitusta vuonna 2025.	2025	4	0	4	4	4	4	4
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
Aluehallintovirastojen johdolla yhteen sovitetään valmiutta kohottavien harjoitusten yhteisiä tavoitteita ja aikatauluja								
Valmiutta kohottavien harjoitusten yhteisiä tavoitteita ja aikatauluja on yhteen sovitettu.	2025	3	3	3	2	3	4	3
	2024	3	3	3	3	4	3	3
Kuntien valmiussuunnittelua tuetaan yhtenäisesti								
Kuntien valmiussuunnittelua on tuettu säännöllisesti ja yhdessä sovittun toimintamallin mukaisesti	2025	3	5	4	4	4	4	4
	2024	2	3	3	4	4	3	3
Aluehallintovirastojen varautumisen yhteensovittamistehtävien toimintamalleja kehitetään yhtenäisesti								

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
On kehitetty valtakunnallisesti yhteisiä varautumisen yhteensovittamisen toimintamalleja ja otettu niitä käyttöön. Kehittämistyö on jatkuvaa/säännöllistä.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	3	3	3	3	3	3	3
Monialaista ja poikkihallinnollista varautumisen ja kokonaisturvallisuuden osaamista ja yhteistoimintaa on vahvistettu								
Aluehallintovirastot ovat järjestäneet alueellisia maanpuolustuskursseja ja valmiusharjoituksia säännöllisesti, suunnitelmien mukaisesti ja vallitsevan turvallisuustilanteen edellyttämällä tavalla. Muuttunut: Tuso2025	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	5	5	5	5	5	5	5
Varautumisen yhteistoimintarakenteiden toimintaan on osallistuttu aktiivisesti	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	5	4	4	4	5	4	4
Valtiovarainministeriön ja ministeriön hallinnonalan sekä toimialan varautuminen on kansallisen turvallisuustilanteen edellyttämällä tasolla								
Aluehallintovirastot ovat tunnistaneet oman toimintansa kannalta kriittiset sopimuskumppanit ja varmistaneet, että poikkeusolojen toiminnan vaatimukset on huomioitu sopimuksissa.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
Aluehallintovirastot ovat päivittäneet valmiussuunnitelmansa vastaamaan hallinnonalan yhteisiä valmiussuunnittelun perusteita.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
Aluehallintovirastot ovat käsitelleet yhdessä asiakasorganisaatioiden kanssa niiden toiminnan kannalta tärkeiden viraston tuottamien palvelujen varautumis- ja jatkuvuussuunnitelman.	2025	4	4	4	4	4	4	4
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						

Liite 2 Hallinnonalakohtaiset siirtomenot aluehallintovirastoittain miljoonaa euroa vuosina 2023–2025

Taulukkoon ei ole otettu mukaan Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan jaettuja valtionosuuksia ja -avustuksia, koska ne poikkeavat luonteensa puolesta muiden hallinnonalojen siirtomenoista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Hallinnonala	milj. €	2025	2024	2023
Opetus- ja kulttuuriministeriö		25	24	24
Sosiaali- ja terveysministeriö		2	2	2
Valtiovarainministeriö		1	0	0
Yhteensä		28	27	25

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Hallinnonala	milj. €	2025	2024	2023
Opetus- ja kulttuuriministeriö		9	9	8
Sosiaali- ja terveysministeriö		215	192	138
Valtiovarainministeriö		0	0	0
Yhteensä		224	201	147

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Hallinnonala	milj. €	2025	2024	2023
Opetus- ja kulttuuriministeriö		7	8	7
Sosiaali- ja terveysministeriö		1	2	2
Valtiovarainministeriö		0	0	0
Yhteensä		8	10	8

Länsi - ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Hallinnonala	milj. €	2025	2024	2023
Opetus- ja kulttuuriministeriö		19	19	18
Sosiaali- ja terveysministeriö		2	2	2
Valtiovarainministeriö		2	2	2
Yhteensä		23	23	22

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Hallinnonala	milj. €	2025	2024	2023
Opetus- ja kulttuuriministeriö		8	8	7
Sosiaali- ja terveysministeriö		1	1	1
Valtiovarainministeriö		0	0	0
Yhteensä		9	9	8

Lapin aluehallintovirasto

Hallinnonala	milj. €	2025	2024	2023
Opetus- ja kulttuuriministeriö		8	6	6
Sosiaali- ja terveysministeriö		1	1	1
Valtiovarainministeriö		0	0	0
Yhteensä		9	7	7

Liite 3 Aluehallintovirastojen toiminnallisen tehokkuuden ja tuotosten ja laadunhallinnan mittarit ja toteumat vuosina 2023–2025

Aluehallintovirastojen toiminnallisen tehokkuuden ja tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteiden toteumat esitetään tulossopimuksessa määritellyillä mittareilla. Osa mittareista on uusia ja toteumatietoja ei voida esittää vertailuvuosilta.

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus, % Tavoite 2025: 65 %, <i>Tavoite 2023-2024: 60 %</i> <i>Arviointi: kaksi asteikkoa, koska kaikissa aveissa ei ole ympäristöluvat-vastuualuetta (ESAVI, ISAVI, LSSAVI, PSAVI 50-65 (vuosina 2023-2024 45-60) ja LSAVI, LAAVI 70-100)</i>	2025	99,2	88	77,1	84,7	87,2	76,7	90,1
	2024	78,1	77	57,0	61,9	54,5	78,2	67,8
	2023	75,4	99	54,7	61,7	43,2	90,4	65,4
Kantelujen käsittelyn tuottavuuden parannus edellisvuoteen nähden, mikäli edellisvuoden toteuma <100 kpl/htv Tavoite 2025: +10 % <i>Ei sisällä hallintokanteluja. Vuonna 2024 LSSAVIn toteuma oli 15,6 (edellisvuoden kpl/htv>100)</i>	2025	-	64,0	-	-	57,0	-	19,7
	2024	105,2	71,8	94,4	-	-12,1	38,9	58,8
	2023	23,0	-23,1	41,9	-2,3	0,5	60,2	10,1
Kantelujen käsittelyn mediaaniaika Tavoite 2025: < 4 kk	2025	1,4	1,4	0,7	1,5	0,9	1,7	1,4
	2024	3,3	2,0	1,6	1,2	1,0	1,4	1,9
	2023	2,6	2,0	2,0	1,1	0,8	1,4	1,6
Yli 18 kk vireillä olleiden kantelujen osuus kaikista vireillä olevista kanteluista, % kaikista kanteluista (TAE) Tavoite 2025: 0 %	2025	2,0	6,0	0,0	1,0	3,0	1,0	2,0
	2024	16,1	11,2	-	2,6	-	2,9	9,2
	2023	Ei arvioitu vuonna 2023						
Keskitetty soten kanteluasioiden toiminto, ratkaistut kantelut ja valvonta-asiat, kpl yhteensä Tavoite 2025: 650 kpl eli 130 kpl/htv Tavoite 2024: 400 kpl	2025	-	-	-	-	781	-	781
	2024	-	-	-	-	377	-	377
	2023	Ei arvioitu vuonna 2023						
Sähköisen asiointikanavan kautta vireille tulleiden asioiden osuus suhteessa sähköpostin kautta tulleeisiin asioihin, muutos edellisvuoteen Tavoite 2025: > 10 %	2025	1	1	1	1	1	1	1
	2024	2	2	2	2	2	3	2
	2023	Ei arvioitu vuonna 2023						
Lupasuuritteiden kustannukset/lupa-suorite, kolmen vuoden keskiarvon muutos (ympäristöluvat, alkoholiluvat, sote-rekisteröinnit yhteensä) (TAE) Tavoite 2025: < 0	2025	-731	-530	-1 322	-56	-1 624	-789	-747,4
	2024	315	-487	483	2 870	173,4	-520,5	890
	2023	1 036	148	1 574	2 063	733	165	1 319
Lupasuuritteiden kustannukset/lupa-suorite, kolmen vuoden keskiarvon muutos (ympäristöluvat) (TAE) Tavoite 2025: < 0	2025	-394	-	-981,6	319,0	-1 048	-	-352,4
	2024	699	-	741	3 207	697	-	1 276
	2023	1 212	-	1 553	2 045	255	-	1 381
Lupasuuritteiden kustannukset/lupa-suorite, kolmen vuoden keskiarvon muutos (alkoholiluvat) (TAE) Tavoite 2025: < 0	2025	37	29	17	-7	-38	-33	18
	2024	9	26	38	-17	-4	-22	7
	2023	0	-15	46	19	-1	-9	-13
Lupasuuritteiden kustannukset/lupa-suorite, kolmen vuoden keskiarvon muutos (sote-rekisteröinnit) (TAE) Tavoite 2025: < 0 <i>Vuonna 2023 lupa-asioita</i>	2025	-373	-559	-358	-368	-538	-755	-413
	2024	-393	-512	-297	-320	-520	-498	-393
	2023	-176	163	-25	-1	479	174	-49
Lupasuuritteiden kpl/htv, kolmen vuoden keskiarvon muutos (ympäristöluvat, alkoholiluvat, sote-rekisteröinnit yhteensä) (TAE) Tavoite 2025: > 0	2024	37,5	77,6	119,0	124,1	151,3	164,8	76,0
	2023	113,9	67	108,1	126,6	135,5	178	105,5
	2022	39,0	22	9,0	26,0	10,0	64	30,0
Lupasuuritteiden kpl/htv, kolmen vuoden keskiarvon muutos (ympäristöluvat) (TAE) Tavoite 2025: > -0,5	2025	0,3	-	0,1	0,0	0,4	-	0,2
	2024	-0,6	-	-0,6	-1,6	-0,7	-	-0,9
	2023	-1,0	-	0,0	-1,0	0,0	-	-1,0
Lupasuuritteiden kpl/htv, kolmen vuoden keskiarvon muutos (alkoholiluvat) (TAE) Tavoite 2025: > 0	2025	-4,9	9,5	9,9	67,4	61,2	91,0	19,5
	2024	40,5	24,3	8,2	72,6	65,4	120,2	39,7
	2023	26,0	31,0	-2,0	6,0	19,0	29,0	19,0
Lupasuuritteiden kpl/htv, kolmen vuoden keskiarvon muutos (sote-rekisteröinnit) (TAE) Tavoite 2025: > 0 <i>Vuosina 2022-2023 lupa-asioita</i>	2025	42,1	68,1	109,0	56,7	89,7	73,8	56,3
	2024	74,0	42,8	100,5	55,6	70,8	57,9	66,7
	2023	14,0	-9,0	11,0	21,0	-9,0	35,0	12,0
Ympäristö- ja vesiluvat: vuoden aikana ratkaistuihin hakemusasioihin sitoutunut työmäärä/käytössä oleva henkilömäärä vuodessa (htp/htv) Tavoite 2025: 110 htp/htv <i>Vuosina 2020-2024 Seurantamittari</i>	2025	251,9	-	165,9	161,3	223,0	-	211,7
	2024	159,0	-	134,8	95,6	156,3	-	138,6
	2023	118,8	-	69,2	85,1	87,3	-	96,2
Ympäristölupien tulot, € Tavoite 2025: ESAVI 2.900.000, ISAVI 1.000.000, LSSAVI 2.000.000, PSAVI 1.900.000, AVIT 7.800.000	2025		-				-	
	Tulot €	3 955 182	-	1 031 416	1 642 057	2 118 518	-	8 747 173
	2024	Ei arvioitu vuonna 2024						
	2023	Ei arvioitu vuonna 2023						

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröinnit, mediaanikäsitelyaika Tavoite 2025: 1,5 kk <i>Vuonna 2023 lupa-asioita</i>	2025	3,6	0,7	0,4	3,3	0,5	1,0	1,5
	2024	2,4	2,6	1,9	1,7	1,6	0,8	2,0
	2023	2,7	0,9	1,0	2,2	1,2	0,8	2,0
Todettujen tai epäiltyjen eläintautitapausten edellyttämistä hallintopäätöksistä ja selvityksistä yhden viikon kuluessa tehtyjen osuus, % kaikista tapauksista (TAE) Tavoite 2025: 100 % <i>Arviointi: 1=Toteunut, 2=Toteutunut osittain, 3=Ei toteutunut</i>	2025	3	3	3	3	3	3	3
	2024	3	3	3	3	3	3	3
	2023	3	3	3	2	3	3	2,8
Alueellisista eläintautien valmiussuunnitelmista ajan tasalla olevien osuus Tavoite 2025: 100 % <i>Arviointi: 1=Toteunut, 2=Toteutunut osittain, 3=Ei toteutunut</i>	2025	3	2	3	2	2	2	2,3
	2024	3	3	2	2	2	2	2,3
	2023	3	3	3	1	1	3	2,3
Oiva-elintarvikehuoneistotarkastuksissa parhaimmat tasot (A ja B) saavuttaneiden kohteiden osuus Tavoite 2025: 85 % <i>Arviointi: 1=Toteunut, 2=Toteutunut osittain, 3=Ei toteutunut</i>	2025	2	3	3	2	3	3	2,7
	2024	2	3	3	2	2	3	2,5
	2023	Ei arvioitu vuonna 2023						
Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvottavien perusmuotoisten rekisteröintihakemusten käsittelyaika Tavoite 2025: < 2 viikkoa	2025	0,8	-	-	-	-	-	0,8
	2024	3,0	-	-	-	-	-	3,0
	2023	2,8	-	-	-	-	-	2,8
Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvottavien luotettavuuspalvelusta vaativien rekisteröintihakemusten käsittelyaika Tavoite 2025: < 1 kuukausi	2025	0,5	-	-	-	-	-	0,5
	2024	2	-	-	-	-	-	2
	2023	1	-	-	-	-	-	1
Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen ohjeet ja koulutuksen valvottaville, kpl/vuosi Tavoite 2025: 5 kpl/vuosi	2025	4	-	-	-	-	-	4
	2024	7	-	-	-	-	-	7
	2023	5	-	-	-	-	-	5
Ympäristösuojelulain ja vesilain mukaisten lupapäätösten pysyvyys tuomioistuimissa, valituksen perusteella kokonaan kumotut lupapäätökset Tavoite 2025: 0 kpl Vuonna 2025 kumottujen päätösten määrä (kpl): ESAVI 8, ISAVI 1, LSSAVI 1, PSAVI 3.	2025	1	-	1	1	1	-	1
	2024	1	-	1	1	3	-	2
	2023	Ei arvioitu vuonna 2023						
Ympäristösuojelulain ja vesilain mukaisten lupien maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus, % (TAE) Tavoite 2025: 65 %	2025	108,5	-	74,6	65,1	87,2	-	87,7
	2024	61,8	-	44,5	34,9	46,4	-	48,6
	2023	51,1	-	34,5	33,2	33,7	-	40,1
Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat YSL:n mukaiset lupa-asiat, mediaanikäsitelyaika, kk (kuulutuksesta/lausuntopyynnöstä päätöksenantoon) Tavoite 2025: 8 kk	2025	6,6	-	7,0	6,1	5,6	-	6,4
	2024	7,2	-	9,2	6,1	5,8	-	7,1
	2023	Ei arvioitu vuonna 2023						
Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat YSL:n mukaiset lupa-asiat, mediaanikäsitelyaika, kk (hakemuksen vireille tulosta päätöksenantoon) (TAE) Tavoite 2025: 10 kk	2025	9,5	-	11,8	12,0	10,8	-	10,3
	2024	8,8	-	15,8	13,0	9,6	-	10,0
	2023	10,2	-	13,4	9,6	9,2	-	10,6
YSL:n mukaiset kaikki lupa-asiat, mediaanikäsitelyaika, kk (hakemuksen vireille tulosta päätöksenantoon) Tavoite 2025: 12 kk	2025	7,3	-	11,8	9,7	7,3	-	8,3
	2024	6,3	-	11,8	11,4	11,7	-	8,7
	2023	7,8	-	13,2	10,8	9,0	-	9,5
Vesilain mukaiset asiat, mediaanikäsitelyaika, kk (hakemuksen vireille tulosta päätöksenantoon) Tavoite 2025: 8 kk	2025	7,8	-	6,2	7,2	10,5	-	7,7
	2024	9,1	-	8,4	9,2	10,5	-	9,1
	2023	7,6	-	7,6	9,9	8,8	-	8,0
Ympäristölupien BAT-tarkistukset, enintään 10 kk:ssa käsiteltyjen osuus kaikista käsitellyistä Tavoite 2025: 100 %	2025	100,0	-	100,0	100,0	100,0	-	100,0
	2024	100,0	-	100,0	50,0	0,0	-	62,5
	2023	100,0	-	33,3	60,0	0,0	-	72,0
Etusijamenettelyyn otettavat lupa-asiat, enintään 12 kk:ssa käsiteltyjen osuus kaikista käsitellyistä Tavoite 2025: 100 % <i>* Vuonna 2023 ISAVI: Ei päätösvaihetta vielä</i>	2025	100,0	-	100,0	100,0	100,0	-	100,0
	2024	100,0	-	100,0	100,0	100,0	-	100,0
	2023	100,0	-	*	100,0	100,0	-	100,0

Liite 4 Aluehallintovirastojen seurantamittarit ja niiden toteumat vuosina 2023–2025

Aluehallintovirastot seuraavat myös seuraavien tulossopimuksen tavoitteisiin kytkeytyvien seurantakohteiden ja indikaattorien kehitystä. Osa mittareista on uusia ja toteumatietoja ei voida esittää kahdelta edelliseltä vertailuvuodelta.

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Alkoholiluvat, kustannusvastaavuus, prosenttia (TAE)	2025	102,0	107,0	64,4	135,5	106,5	135,6	103,9
	2024	131,0	107,5	62,2	134,1	119,0	121,3	115,8
	2023	114,4	113,1	48,4	112,2	63,9	85,6	96,1
Sosiaali- ja terveydenhuollon maksulliset suoritteet, kustannusvastaavuus, prosenttia (TAE)	2025	102,1	89,5	116,7	102,3	91,1	64,2	99,0
	2024	90,2	65,6	98,8	80,4	74,4	49,3	80,6
	2023	144,6	125,4	195,3	154	112,9	114,2	144,2
Elinkeinovalvonnan maksulliset suoritteet, kustannusvastaavuus, prosenttia	2025	-	-	-	-	-	-	71,7
	2024	-	-	-	-	-	-	72,3
	2023	-	-	-	-	-	-	54,8
Yksityisen varhaiskasvatustoiminnan lupamenettely, kustannusvastaavuus, prosenttia	2025	-	-	-	-	-	-	97,4
	2024	-	-	-	-	-	-	64,4
	2023	-	-	-	-	-	-	100,4
Kanteluiden käsittelyn tuottavuus, kpl/htv (ei sisällä hallintokanteluja)	2025	158	109	170	126	94	121	134
	2024	134	83	159	110	65	104	111
	2023	78	56	88	106	79	88	81
Lastensuojelun valvontakäyntien lukumäärä <i>Vuosina 2022–2023 mittari muodossa ”Lastensuojelun valvonta-, ohjaus- ja arviointikäyntien sekä lupakäyntien lukumäärä”</i>	2025	9	7	9	56	14	1	96
	2024	31	5	11	34	14	0	95
	2023	85	11	40	56	19	4	188
Lasten määrä, joiden kanssa on keskusteltu lastensuojelun valvontakäynneillä <i>Vuosina 2022–2023 mittari muodossa ”Lasten määrä, joiden kanssa on keskusteltu lastensuojelun valvonta-, ohjaus- ja arviointikäynneillä”</i>	2025	57	42	52	84	63	11	309
	2024	156	34	60	16	57	0	323
	2023	188	13	10	104	30	10	355
Yksityisten ja julkisen varhaiskasvatuksen ennakollisen ohjauksen ja neuvonnan sekä ennalta ilmoitettujen että ennalta ilmoittamattomien tarkastuskäyntien lukumäärä: Ohjaus- ja neuvontakerrat	2025	299	184	117	261	52	111	1 024
	2024	518	157	136	273	51	83	1 218
	2023	509	151	128	364	58	105	1 315
Yksityisten ja julkisen varhaiskasvatuksen ennakollisen ohjauksen ja neuvonnan sekä ennalta ilmoitettujen että ennalta ilmoittamattomien tarkastuskäyntien lukumäärä: Ohjauskäynnit ja -tilaisuudet	2025	26	7	6	13	3	6	61
	2024	32	5	38	25	12	14	126
	2023	15	13	25	41	1	14	109
Yksityisten ja julkisen varhaiskasvatuksen ennakollisen ohjauksen ja neuvonnan sekä ennalta ilmoitettujen että ennalta ilmoittamattomien tarkastuskäyntien lukumäärä: Ennalta ilmoitetut tarkastuskäynnit	2025	2	10	0	1	0	0	13
	2024	2	32	0	4	0	0	38
	2023	2	12	0	7	1	0	22

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Yksityisten ja julkisen varhaiskasvatuksen ennakollisen ohjauksen ja neuvonnan sekä ennalta ilmoitettujen että ennalta ilmoittamattomien tarkastuskäyntien lukumäärä: Ennalta ilmoittamattomat tarkastuskäynnit	2025	0	0	0	0	0	0	0
	2024	2	2	0	1	0	0	5
	2023	2	2	0	0	0	4	8
Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvontatoimien lukumäärä: Tarkastukset (koko toimintaa koskevat), kappaletta	2025	14	-	-	-	-	-	14
	2024	28	-	-	-	-	-	28
	2023	25	-	-	-	-	-	25
Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvontatoimien lukumäärä: Muut valvontatoimenpiteet, kappaletta	2025	420	-	-	-	-	-	420
	2024	500	-	-	-	-	-	500
	2023	88	-	-	-	-	-	88
Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen valvonnan hallinnollisten seuraamusten lukumäärä, kappaletta	2025	11	-	-	-	-	-	11
	2024	6	-	-	-	-	-	6
	2023	4	-	-	-	-	-	4
Alkoholiluvat, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kuukautta <i>Vuoden 2023 käsittelyajat ajalta 18.4.–31.12.2023 (uusi alkoholielinkeinorekisterin käyttöönotto 18.4.2023)</i>	2025	0,4	0,5	0,6	0,4	0,3	0,4	0,4
	2024	0,5	0,7	1,0	0,6	0,5	0,6	0,6
	2023	0,5	0,4	0,4	0,7	0,7	0,7	0,4
Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien luvat, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kuukautta	2025	3,7	1,1	1,0	2,8	1,3	1,2	2,7
	2024	2,8	2,6	2,1	2,0	1,7	1,2	2,4
	2023	3,1	1,8	2,8	2,3	1,3	1,0	2,6
Yksityisen varhaiskasvatuksen lupakäsittelyt ja ilmoitukset, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kuukautta <i>Vuonna 2022 yksityisen varhaiskasvatuksen rekisteröinnit ja ilmoitukset</i>	2025	-	-	-	-	-	-	1,0
	2024	1,2	0,5	1,1	0,9	0,9	0,5	1,0
	2023	1,0	0,8	0,8	0,9	1,0	0,9	1,0
Ympäristösuojelulain mukaiset kaikki lupa-asiat (mediaanikäsittelyaika, kuukautta, hakemuksen kuuluttamisesta/lausuntopyynnöstä päätöksenantoon)	2025	4,5	-	6,4	4,2	4,9	-	4,7
	2024	5,6	-	7,5	5,8	6	-	5,8
	2023	5,4	-	7	6,1	6,1	-	5,9
Vesilain mukaiset kaikki lupa-asiat (mediaanikäsittelyaika, kuukautta, hakemuksen kuuluttamisesta/lausuntopyynnöstä päätöksenantoon)	2025	4,5	-	3,9	4,1	4,1	-	4,2
	2024	5,8	-	4,4	4,9	4,6	-	4,9
	2023	5,1	-	4,8	4,7	4,9	-	5,0
Espoon sopimuksen mukaiset (kansainvälinen kuuleminen) luvitetut hankkeet, kappaletta	2025	0	-	0	0	0	-	0
	2024	0	-	0	0	0	-	0
	2023	0	-	0	0	1	-	1
Ympäristölupien BAT-tarkistukset, 10 kuukauden käsittelyaikatavoitteen ylittäneet, kappaletta	2025	0	-	0	0	0	-	0
	2024	0	-	0	1	2	-	3
	2023	0	-	4	2	1	-	7
eLuvan kautta vireille tulleiden asioiden osuus kaikista vireille tulleista asioista, prosenttia	2025	42,2	-	43,6	31,3	34,0	-	38,4
	2024	31,6	-	46,3	29,1	31,4	-	32,8
	2023	28,4	-	43,4	19,7	22,6	-	27,4
	2025	16	-	25	34	30	-	25

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Yli 12 kuukautta vireillä olleiden ympäristön-suojelulain ja vesilain mukaisten asioiden osuus kaikista vuoden lopussa vireillä olleista (tilanne 31.12.), prosenttia	2024	25	-	35	28	44	-	41
	2023	Ei raportoitu vuonna 2023						
Yli 24 kuukautta vireillä olleiden ympäristön-suojelulain ja vesilain mukaisten asioiden osuus kaikista vuoden lopussa vireillä olleista (tilanne 31.12.), prosenttia	2025	5	-	10	9	8	-	7
	2024	3	-	13	7	12	-	9
	2023	Ei raportoitu vuonna 2023						
Ympäristölupien yhden luokun periaatetta sovellettu vuoden aikana, kappalemäärä kuinka moneen asiaan sovellettu	2025	0	-	0	0	0	-	0
	2024	0	-	0	0	0	-	0
	2023	1	-	0	0	0	-	1
Ympäristölupavastuualueet kehittävät työajanseurantaa siten, että maksullisen toiminnan kustannusvastaavuudesta saadaan tarkempaa tietoa Lupa- ja valvontaviraston ja maksuasetuksen valmistelun tueksi	2025	Toteutunut	-	Toteutunut	Toteutunut	Toteutunut	-	Toteutunut
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
	2023	Ei raportoitu vuonna 2023						
Kantelut, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kuukautta (sisältää kaikki kanteluryhmät)	2025	3,5	5,7	1,7	3,4	2,5	4,3	3,5
	2024	8,0	4,3	3,6	2,7	4,0	2,8	5,8
	2023	9,7	7,1	6,5	3,7	4,7	3,7	7,0
Opetustoimen kantelut, teemat, määrät ja keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kuukautta <i>Vuosina 2022–2023 mittari muodossa "Opetustoimen kantelut, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kuukautta"</i>	2025	2,9	1,6	3,3	11,7	7,4	11,7	5,6
	määrät	320	95	87	176	63	39	780
	2024	4,3	3,8	6,1	6,1	5,9	5,9	5,0
	määrät	229	78	81	80	66	19	553
	2023	3,3	7,9	7,3	8,5	8,5	7,0	6,4
Varhaiskasvatuksen kantelut, muistutukset, valvonnat, sekä näiden teemat, määrät ja keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kuukautta <i>Taulukossa esitetty kantelut ensimmäisenä, valvonnat toisena. Vuosina 2022–2023 mittari muodossa "Varhaiskasvatuksen kantelut, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kuukautta"</i>	2025	2,4	1,2	0,5	1,5	2,9	2,6	2,0
	kant.	99	40	23	37	25	18	242
	muist.	9	18	10	5	5	1	48
	2025	1,8	2,1	1,9	2,4	2,4	3,0	2,3
	valv.	156	57	27	101	40	22	403
	2024	2,2	1,5	1,0	2,5	2,2	2,3	2,1
	kant.	76	26	16	51	18	8	195
	muist.	18	11	5	19	3	2	58
	2024	2	2	2	3	1	2	2
	valv.	87	91	67	117	42	21	425
	2023	2,4	2,5	2,0	3,0	7,3	1,0	3,0
	2025	2,2	1,4	1,0	1,7	-	0,7	1,8
	määrät	13	6	1	5	0	1	26
Varhaiskasvatuksen oikaisuvaatimukset, teemat, määrät ja keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kuukautta	2024	1,5	1,0	2,6	1,5	2,9	2,0	1,6
	määrät	8	5	2	3	1	1	20
	2023	Ei raportoitu vuonna 2023						
	2025	2,5	0,7	1,5	2,6	2,1	2,2	2,1
	määrät	636	203	56	152	79	13	1139

Mittari ja tavoite	Vuosi	ESAVI	LSAVI	ISAVI	LSSAVI	PSAVI	LAAVI	AVIT
Vuosina 2022–2023 mittari muodossa ”Opetustoimen oikaisuvaatimukset, keskimääräinen käsittelyaika (keskiarvo), kuka-kautta”	2024	3,5	1,2	1,6	2,3	1,8	1,1	2,8
	määrät	589	105	52	111	54	34	945
	2023	3,7	2,4	1,9	1,9	1,8	2,3	3,1
Maanpuolustuskurssien laatu, kurssipalautteen keskiarvo (asteikolla 1–5)	2025	4,5	4,28	4,6	4,6	4,8	4,8	4,6
	2024	4,5	4,3	4,5	4,4	4,6	4,3	4,4
	2023	4,4	4,6	4,5	4,3	4,8	4,7	4,6
Kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimialojen informaatio-ohjaus ja koulutustilaisuuksien lkm, kokonais-osallistujien määrä	2025	Valtakunnallisesti: liikuntatoimi: 41 tilaisuutta, 2275 osallistujaa nuorisotoimi: 72 tilaisuutta, 5429 osallistujaa kirjastotoimi: 34 tilaisuutta, 3508 osallistujaa						
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
	2023	Ei raportoitu vuonna 2023						
Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen informaatio-ohjauksen määrä ja teemojen seuranta ja raportointi	2025	vaka 299, opetus 293	vaka 184, opetus 199	vaka 123, opetus 84	vaka 274, opetus 70	vaka 52, opetus 66	vaka 111, opetus 77	vaka 1058, opetus 774
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
	2023	Ei raportoitu vuonna 2023						
Nuorisotyön valtionavustukset (etsivä nuorisotyö, nuorten työpajatoiminta, harrastamisen Suomen malli, paikallinen ja alueellinen harrastustoiminta, kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävä nuorisotyö ja alueelliset kehittämishankkeet), on myönnetty yhteensä 53,7 milj. euroa.	2025	17,6 M€	6,8 M€	6,1 M€	14,1 M€	6,1 M€	2,8 M€	53,5 M€
	2024	Ei raportoitu vuonna 2024						
	2023	Ei raportoitu vuonna 2023						

Liite 5 Aluehallintovirastojen henkilötyövuodet 2023–2025

Aluehallintovirastojen henkilötyövuodet vuosina 2023–2025

Aluehallintovirastot	Henkilötyövuodet avi- ja työsuojelumomentit			Henkilötyövuodet muut momentit			Henkilötyövuodet koko henkilöstö		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Vastuualue									
Ylijohtajat ja johdon tuet	25,9	31,0	26,3	0,0	0,0	0,0	25,9	31,0	26,3
Opetus- ja kulttuuritoimi	93,7	98,5	98,9	0,0	0,0	1,0	93,7	98,5	99,9
Pelastustoimi ja varautuminen	41,9	45,5	46,7	0,0	0,0	1,9	41,9	45,5	48,7
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	384,9	403,7	404,8	4,0	4,6	8,0	388,9	408,3	412,8
Ympäristöluvut	144,2	149,0	142,3	6,5	4,0	6,4	150,7	153,0	148,7
Erikoistumisyksiköt	13,0	13,6	13,9	0,0	0,0	0,0	13,0	13,6	13,9
Hallinto- ja kehittämispalvelut	99,3	111,0	114,6	4,2	3,4	4,2	103,5	114,4	118,8
avi-momentti yhteensä	802,8	852,4	847,6	-	-	-	802,8	852,4	847,6
Työsuojelu	409,8	424,4	439,3	0,0	0,0	0,0	409,8	424,4	439,3
Yhteensä	1 212,6	1 276,8	1 286,9	14,7	11,9	21,6	1 227,3	1 288,7	1 308,5
Sisältää erikoistumistehtäviä	23,8	28,4	28,4	3,3	3,4	4,0	27,1	31,8	32,4

Etelä-Suomen aluehallintoviraston henkilötyövuodet vuosina 2023–2025

Etelä-Suomi	Henkilötyövuodet avi- ja työsuojelumomentit			Henkilötyövuodet muut momentit			Henkilötyövuodet koko henkilöstö		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Vastuualue									
Ylijohtaja ja johdon tuki	6,0	6,3	4,5	0,0	0,0	0,0	6,0	6,3	4,5
Opetus- ja kulttuuritoimi	20,5	24,4	24,6	0,0	0,0	0,0	20,5	24,4	24,6
Pelastustoimi ja varautuminen	13,1	14,0	14,0	0,0	0,0	0,2	13,1	14,0	14,2
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	147,7	158,6	160,9	0,0	0,4	0,6	147,7	159,0	161,5
Ympäristöluvut	53,7	53,2	52,0	1,3	1,0	2,2	55,1	54,2	54,2
Hallinto- ja kehittämispalvelut	99,3	111,0	114,6	4,2	3,4	4,2	103,5	114,4	118,8
avi-momentti yhteensä	340,2	367,6	370,6	-	-	-	340,2	367,6	370,6
Työsuojelu	171,4	178,1	183,6	0,0	0,0	0,0	171,4	178,1	183,6
Yhteensä	511,6	545,6	554,1	5,5	4,8	7,2	517,1	550,4	561,4
Sisältää erikoistumistehtäviä	14,2	20,7	20,7	0,0	0,0	0,0	14,2	20,7	20,7

Lounais-Suomen aluehallintoviraston henkilötyövuodet vuosina 2023–2025

Lounais-Suomi	Henkilötyövuodet avi- ja työsuojelumomentit			Henkilötyövuodet muut momentit			Henkilötyövuodet koko henkilöstö		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Vastuualue									
Ylijohtaja ja johdon tuki	4,1	5,9	4,0	0,0	0,0	0,0	4,1	5,9	4,0
Opetus- ja kulttuuritoimi	10,9	11,2	12,3	0,0	0,0	0,0	10,9	11,2	12,3
Pelastustoimi ja varautuminen	5,2	5,3	5,6	0,0	0,0	0,0	5,2	5,3	5,6
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	46,8	49,9	48,4	4,0	4,2	5,3	50,8	54,1	53,7
Sisäinen tarkastus	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0
avi-momentti yhteensä	68,0	73,2	71,3	-	-	-	68,0	73,2	71,3
Työsuojelu	55,1	58,9	61,9	0,0	0,0	0,0	55,1	58,9	61,9
Yhteensä	123,1	132,1	133,2	4,0	4,2	5,3	127,1	136,3	138,5
Sisältää erikoistumistehtäviä	0,6	0,3	0,2	3,3	3,4	4,0	3,8	3,7	4,3

Itä-Suomen aluehallintoviraston henkilötyövuodet vuosina 2023–2025

Itä-Suomi	Henkilötyövuodet avi- ja työsuojelumomentit			Henkilötyövuodet muut momentit			Henkilötyövuodet koko henkilöstö		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Vastuualue									
Ylijohtaja ja johdon tuki	3,1	4,8	4,0	0,0	0,0	0,0	3,1	4,8	4,0
Opetus- ja kulttuuritoimi	15,6	16,2	17,0	0,0	0,0	0,0	15,6	16,2	17,0
Pelastustoimi ja varautuminen	6,6	6,3	6,5	0,0	0,0	0,0	6,6	6,3	6,5
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	46,6	48,0	48,7	0,0	0,0	0,7	46,6	48,0	49,3
Ympäristöluvut	18,9	20,5	19,5	2,8	2,2	2,3	21,7	22,7	21,8
avi-momentti yhteensä	90,8	95,8	95,7	-	-	-	90,8	95,8	95,7
Työsuojelu	45,4	47,0	48,9	0,0	0,0	0,0	45,4	47,0	48,9
Yhteensä	136,2	142,8	144,5	2,8	2,2	2,9	139,0	145,0	147,5
Sisältää erikoistumistehtäviä	0,9	0,8	0,9	0,0	0,0	0,0	0,9	0,8	0,9

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston henkilötyövuodet vuosina 2023–2025

Länsi- ja Sisä-Suomi	Henkilötyövuodet avi- ja työsuojelumomentit			Henkilötyövuodet muut momentit			Henkilötyövuodet koko henkilöstö		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Vastuualue									
Ylijohtaja ja johdon tuki	5,2	5,1	4,2	0,0	0,0	0,0	5,2	5,1	4,2
Opetus- ja kulttuuritoimi	23,7	23,6	24,2	0,0	0,0	0,0	23,7	23,6	24,2
Pelastustoimi ja varautuminen	8,2	9,1	9,3	0,0	0,0	0,8	8,2	9,1	10,1
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	82,0	82,4	83,6	0,0	0,0	0,8	82,0	82,4	84,4
Ympäristöluvut	38,6	42,3	37,6	0,7	0,3	1,3	39,3	42,7	39,0
Ruotsinkielinen opetustoimi	12,0	12,6	12,9	0,0	0,0	0,0	12,0	12,6	12,9
avi-momentti yhteensä	169,7	175,2	171,9	-	-	-	169,7	175,2	171,9
Työsuojelu	89,8	90,8	93,2	0,0	0,0	0,0	89,8	90,8	93,2
Yhteensä	259,5	266,0	265,2	0,7	0,3	2,9	260,2	266,3	268,1
Sisältää erikoistumistehtäviä	5,9	4,0	3,3	0,0	0,0	0,0	5,9	4,0	3,3

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston henkilötyövuodet vuosina 2023–2024

Pohjois-Suomi	Henkilötyövuodet avi- ja työsuojelumomentit			Henkilötyövuodet muut momentit			Henkilötyövuodet koko henkilöstö		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Vastuualue									
Ylijohtaja ja johdon tuki	4,5	4,9	5,6	0,0	0,0	0,0	4,5	4,9	5,6
Opetus- ja kulttuuritoimi	11,2	11,9	10,1	0,0	0,0	1,0	11,2	11,9	11,1
Pelastustoimi ja varautuminen	7,1	7,8	7,7	0,0	0,0	0,9	7,1	7,8	8,7
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	41,9	43,3	39,8	0,0	0,0	0,7	41,9	43,3	40,5
Ympäristöluvut	32,9	33,0	33,2	1,7	0,4	0,7	34,6	33,4	33,9
avi-momentti yhteensä	97,6	100,8	96,5	-	-	-	97,6	100,8	96,5
Työsuojelu	48,2	49,6	51,8	0,0	0,0	0,0	48,2	49,6	51,8
Yhteensä	145,8	150,5	148,3	1,7	0,4	3,3	147,5	150,9	151,5
Sisältää erikoistumistehtäviä	1,8	2,3	2,8	0,0	0,0	0,0	1,8	2,3	2,8

Lapin aluehallintoviraston henkilötyövuodet vuosina 2023–2025

Lappi	Henkilötyövuodet avi- ja työsuojelumomentit			Henkilötyövuodet muut momentit			Henkilötyövuodet koko henkilöstö		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Vastuualue									
Ylijohtaja ja johdon tuki	3,0	4,0	3,9	0,0	0,0	0,0	3,0	4,0	3,9
Opetus- ja kulttuuritoimi	11,8	11,2	10,7	0,0	0,0	0,0	11,8	11,2	10,7
Pelastustoimi ja varautuminen	1,7	3,1	3,6	0,0	0,0	0,0	1,7	3,1	3,6
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat	19,9	21,5	23,4	0,0	0,0	0,0	19,9	21,5	23,4
avi-momentti yhteensä	36,4	39,8	41,7	-	-	-	36,4	39,8	41,7
Yhteensä	36,4	39,8	41,7	0,0	0,0	0,0	36,4	39,8	41,7
Sisältää erikoistumistehtäviä	0,5	0,4	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,4	0,5

Liite 6. Aluehallintovirastojen nettobudjetoidut tulot euroa (pl työsuojelu) vuosina 2023–2025

Alkoholilainsäädännön nojalla perittävät maksut

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	1 642 368	1 815 080	1 165 573
Lounais-Suomi	597 150	600 870	413 557
Itä-Suomi	335 583	338 030	231 831
Länsi- ja Sisä-Suomi	709 680	798 365	553 155
Pohjois-Suomi	272 053	277 200	167 020
Lappi	189 290	123 428	122 106
Yhteensä	3 746 123	3 952 973	2 653 242

Yksityisen sosiaalipalvelujen valvonnasta perittävät maksut

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	0	0	487 875
Lounais-Suomi	0	0	160 625
Itä-Suomi	0	0	301 684
Länsi- ja Sisä-Suomi	0	0	250 645
Pohjois-Suomi	0	0	109 620
Lappi	0	0	42 550
Yhteensä	0	0	1 352 999

Yksityisen terveydenhuollon palvelujen valvonnasta perittävät maksut

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	0	0	1 666 656
Lounais-Suomi	0	0	367 853
Itä-Suomi	0	0	295 248
Länsi- ja Sisä-Suomi	0	0	725 398
Pohjois-Suomi	0	0	276 244
Lappi	0	0	105 138
Yhteensä	0	0	3 436 537

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnasta perittävät maksut

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	2 803 275	1 202 995	0
Lounais-Suomi	664 910	405 835	0
Itä-Suomi	568 235	417 008	0
Länsi- ja Sisä-Suomi	1 071 750	678 470	0
Pohjois-Suomi	424 155	282 595	0
Lappi	179 450	132 760	0
Yhteensä	5 711 846	3 119 663	0

Ympäristöluvut

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	3 988 519	2 566 581	2 262 135
Lounais-Suomi	-	-	-
Itä-Suomi	1 033 684	661 813	569 851
Länsi- ja Sisä-Suomi	1 642 057	1 098 336	948 917
Pohjois-Suomi	2 198 860	1 188 441	1 065 152
Lappi	-	-	-
Yhteensä	8 863 120	5 515 170	4 846 054

Eläinkoeluvat

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	265 090	277 690	226 826
Lounais-Suomi	-	-	-
Itä-Suomi	-	-	-
Länsi- ja Sisä-Suomi	-	-	-
Pohjois-Suomi	-	-	-
Lappi	-	-	-
Yhteensä	265 090	277 690	226 826

Poronlihatarkastusmaksut

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	-	-	-
Lounais-Suomi	-	-	-
Itä-Suomi	-	-	-
Länsi- ja Sisä-Suomi	-	-	-
Pohjois-Suomi	-	-	-
Lappi	197 045	200 838	215 561
Yhteensä	197 045	200 838	215 561

Muut julkisoikeudelliset tuotot

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	426 648	435 966	388 255
Lounais-Suomi	71 713	75 136	71 396
Itä-Suomi	74 276	63 863	51 548
Länsi- ja Sisä-Suomi	167 329	172 662	141 469
Pohjois-Suomi	80 795	68 129	65 613
Lappi	43 520	43 340	30 877
Yhteensä	864 280	859 095	749 158

Vuokrat, käyttökorvaukset, korkotuotot ja muut toiminnan tuotot

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	585 066	344 146	499 113
Lounais-Suomi	1 755	2 988	15 370
Itä-Suomi	5 060	4 463	34 850
Länsi- ja Sisä-Suomi	38 298	36 531	197 526
Pohjois-Suomi	4 931	9 115	136 921
Lappi	4 695	56 909	3 180
Yhteensä	639 804	454 152	886 960

Tileistä poistot

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	-151 521	-67 888	-6 036
Lounais-Suomi	-14 403	-1 969	-745
Itä-Suomi	-27 626	-23 087	-5 255
Länsi- ja Sisä-Suomi	-17 857	-27 622	-4 663
Pohjois-Suomi	-93 742	-8 716	-2 190
Lappi	-6 305	-7 309	-1 300
Yhteensä	-311 454	-136 591	-20 188

Liiketaloudelliset tuotot

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	9 848	11 312	62 410
Lounais-Suomi	-	-	0
Itä-Suomi	-	-	0
Länsi- ja Sisä-Suomi	-	5 170	5 047
Pohjois-Suomi	-	-	0
Lappi	4 409	-	34
Yhteensä	14 257	16 482	67 491

1.1.2024 voimaan tulleen sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain myötä maksullisen toiminnan suoritteet uusittiin yhdeksi kokonaisuudeksi.

Liite 7 Aluehallintovirastojen työsuojelun nettobudjetoidut tulot euroa vuosina 2023–2025

Panostajan pätevyyskirja, euroa

Aluehallintovirasto	2025	2 024	2023
Etelä-Suomi	-	-	-
Lounais-Suomi	-	-	-
Itä-Suomi	-	-	-
Länsi- ja Sisä-Suomi	280 670	267 580	164 981
Pohjois-Suomi	-	-	-
Lappi	-	-	-
Yhteensä	280 670	267 580	164 981

Muut julkisoikeudelliset tuotot, euroa

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	31 020	41 408	41 130
Lounais-Suomi	0	0	0
Itä-Suomi	0	0	0
Länsi- ja Sisä-Suomi	104 128	95 150	88 610
Pohjois-Suomi	640	0	0
Lappi	-	-	-
Yhteensä	135 788	136 558	129 740

Muut toiminnan tuotot, euroa

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	99 619	66 056	6 398
Lounais-Suomi	5 429	2 389	12 217
Itä-Suomi	24 806	4 886	0
Länsi- ja Sisä-Suomi	71 448	475	565
Pohjois-Suomi	2 300	615	2 759
Lappi	-	-	-
Yhteensä	203 602	74 422	21 938

Tileistä poistot, euroa

Aluehallintovirasto	2025	2024	2023
Etelä-Suomi	-1 200	-1 020	-480
Lounais-Suomi	0	0	0
Itä-Suomi	0	0	0
Länsi- ja Sisä-Suomi	-2 156	-1 330	-300
Pohjois-Suomi	0	0	0
Lappi	-	-	-
Yhteensä	-3 356	-2 350	-780

Liite 8. Aluehallintovirastojen ympäristötilinpäätös

Kestävä kehitys kirjanpitoyksikön toiminnassa

Aluehallintovirastojen strategian 2024–2027 mukaisesti virastot ovat toteuttaneet osaltaan kestävää ja puhdasta siirtymää: Toiminnan tavoitteina tämä tarkoittaa muun muassa luonnonvarojen kestävämpää käyttöä, etenemistä kohti hiilinegatiivisuutta ja luontokadon pysäyttämistä, ilmatoriskien hallintaa sekä ihmisten hyvinvointia ja luontosuhdetta tukevaa rakennettua ympäristöä.

Toimitilojen kehittäminen

Hybridityö on vakiintunut valtiolla ja toimistoneliöitä tarvitaan aiempaa vähemmän. Keskeisimpänä keinona toimitilojen menosäästöjen aikaansaamiseksi on nähty virastojen siirtyminen valtion yhteisiin työympäristöihin, joita toteutetaan eri puolilla Suomea. Uudet ratkaisut ovat myös ympäristövastuullisia, sillä tilankäyttö on aiempaa tehokkaampaa ja samalla vähennetään turhaa energiankäyttöä ja päästöjä. Esimerkiksi Senaatti-kiinteistöjen vastuullisuusraportit ja toimitilojen tekniset käyttöraportit kertovat merkittävästä edistymisestä kestäväen kehityksen mittareilla.

Aluehallintovirastot olivat mukana valtion virastotalojen ensimmäisissä yhteisten työympäristöjen (YTY) toteutuksessa Joensuussa 2023 ja osallistuvat edelleen näiden hankkeiden myötä valtion palvelu- ja toimitilaverkkohankkeeseen 2020-luvulla. Tämän valtiovarainministeriön vetämän uudistushankkeen tavoitteena on luoda 18 maakuntakeskukseen YTY ja sen yhteyteen myös kansalaisia laajasti palveleva julkisen hallinnon Suomi-piste. Suomi-pisteiden kautta myös aluehallintovirastot ovat voineet laajentaa käyntiasiointipalveluitaan, samalla kun toiminnan jalanjalkia on muutoin voitu rajoittaa.

Vuonna 2025 uusia valtion virastojen yhteisiä työympäristöjä otettiin käyttöön muuan muassa Jyväskylässä, Turussa, Mikkelissä, Hämeenlinnassa ja Seinäjoella. Edellisvuonna 2024 oli otettu käyttöön jo YTY-tilat Lahdessa, Lappeenrannassa, Kouvolassa ja Rovaniemellä. Vuoden 2025 lopussa, valtakunnallisen Lupa- ja valvontaviraston käynnistämiseen valmistauduttaessa, ollaan siirtymässä yhteisiin työympäristöihin kaikilla 18 toimipaikkakunnalla ja samalla päättyy myös yksilötyöhuoneiden käyttö yhteiskäyttöisten monitilojen myötä.

Yhteisissä työympäristöissä on järjestetty myös konseptoidut virastojen yhteiset palvelut, mukaan lukien puhtaus-, aula- ja turvapalvelut kuin myös digitaaliset ja muut ydin toimintaa tukevat toimitilapalvelut. Asiantuntemuksella ja volyymieduilla voidaan myös panostaa kaikkien palveluiden ekologisiin näkökohtiin, esimerkiksi huomioimalla jätehuolto, materiaalivalinnat, kierrätys ja elinkaariajattelu. Luonnollista on myös, että esimerkiksi suuri osa uusien työympäristöjen kalusteista on käytettyjä ja kierrätettyjä.

Yhteisten työympäristöjen myötä yhden viraston osuus ja vaikuttamismahdollisuus on mahdollisesti pienentynyt ja on vaikea osoittaa tai raportoida osaa kokonaisuudesta, mutta selvää on, että konsernilinjausten mukana suunta on oikeanlainen: Vastaavasti YTYistä ei esimerkiksi jatkossa voitane tehdä kirjanpitoyksikkökohtaista katsausta, vaan

ratkaisut ja tulokset ovat pitkälti valtionhallinnon yhteisiä ja esimerkiksi Senaatin raportoitavissa.

Kirjanpitoyksikön hankintatoimi

Vuotta 2025 ovat luonnehtineet myös merkittävät valtionhallinnon toimintamenosäästöt: Paitsi toimitiloista ja matkustamisesta, on selkeästi vähennetty myös muista hankinnoista. Hanselin Hankintapulssi-palvelu kertoo 2025, että edelleen hankintojen suurin hiilijalanjälki aiheutuu rakennusten ja huoneistojen käytöstä, näiden jälkeen eniten ICT-palveluista ja kolmanneksi muista palveluista. Kirjanpitoyksikön toimittajista selkeästi suurimmat hiilijalanjäljet tuottavat yhä Senaatti-kiinteistöt ja Valtori eli tutut konserttoimijat. Vuositasolla hankintojen hiilijalanjälki olisi kuitenkin pienentynyt jopa neljänneksellä.

Matkustus

Matkustuspalveluhankintojen osuus kirjanpitoyksikön hiilijalanjäljestä verrattuna esimerkiksi rakennusten ja huoneistojen tai ICT-palveluiden tuottamaan CO₂-ekv-kg määrään on vain alle 10 prosenttia. Matkustukseen ja matkustamisen tapoihin on mahdollista vaikuttaa jopa virkamies- ja yksilötasolla: Valtion matkustusstrategian mukaisesti, myös toimintamenomäärärahojen tiukentuessa, matkustamisen tarpeellisuutta harkitaan entistä perusteellisemmin, ja monesti etäosallistuminen videoneuvotteluyhteydellä on helpoin ratkaisu. Lähes kaikki kirjanpitoyksikön matkustuksen tunnusluvut, muun muassa matkapäivärahojen, kilometrikorvausten matkustuspalveluiden eurot sekä hotelliöiden ja lentojen määrät osoittavat laskevaa trendiä seurantajaksolla 2023–2025.

Julkinen liikenne, etenkin junat palvelevat suhteellisen hyvin toimipaikkojen eli maakuntakeskusten välillä eikä kotimaanlentoja tarvita enää monestikaan. Virkamatkoja tehdään toki asiakkaiden luo, ja tarkastustoiminta jatkuu tavoitteiden mukaisesti, mutta virastolla virka-ajoneuvoja on vähemmän, ne kulkevat puhtaammin ja niitä myös muun muassa valitaan joustavasti tarpeeseen autovuokraamoista. Puhtaiden ajoneuvohankintojen direktiivin toinen hankintajakso eli nollapäästöisten ajoneuvojen ensisijaisuus on alkamassa, mutta jo ensimmäisellä jaksolla on ollut haasteita muun muassa ajoneuvojen latausjärjestelyiden suhteen eikä ladattavien hybridien käyttöä ehkä ole pystytty optimoimaan päästöttömämpään suuntaan. Lähes kaikissa edellä mainituissa virastotalohankkeissa on pystytty huomioimaan myös työmatkaliikennettä, esimerkiksi pyöräilijöiden pukutiloja on toteutettu mahdollisuuksien mukaan ja myös polkupyörien säilytys- ja lataustiloja on saatu tukitiloihin.

6 Allekirjoitus

Tilinpäätös on hyväksytty Lupa- ja valvontavirastossa.

Tampere 26. helmikuuta 2026.

Pääjohtaja Marko Pukkinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

7 Tilintarkastus

Etelä-Suomen aluehallintovirasto -kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV), joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Lupa- ja valvontavirasto
Tampere, 2026